R. P. CAMPANELLAE ... ASTROLOGICORUM LIBRI 7. IN QUIBUS ASTROLOGIA...

Tommaso Campanella

Digitized by Google

14-42.B.3

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

14-26-C-9.

R. P.

CAMPANELLÆ ORDIN. PRÆDIC.

Aſtrologicorum Libri VII.

IN QVIBVS

Aſtrologia omni ſuperſtitione Arabum, & Iudæorum eliminata phyſiologicè tractatur,

Secundùm S. Scripturas, & doctrinam S. Thomæ, & Alberti, & ſummorum Theologorum;

Ita vt abſque ſuſpicione mala in Eccleſia Dei multa cum vtilitate legi poſſint.

FRANCOFVRTI.

M. DC. XXX.

INDEX EORVM
QVÆ HOC VOLVMINE TRACTANTVR.

PRÆFATIONE Aſtrologiam phyſicam ſecernẽdam à ſuperſtitioſa docetur: nec per illam euerti diuinam prouidentiam potentiámque Dei: nec humani arbitrij libertatem: & quod partim ſit ſcientia, partim coniectura, partim ſuſpicio, ſicut medicina: & quomodo in ea procedendum: & ſtellas agere quadruplici modo in inferiora: & quibus authoribus in ea vtendum.

LIB. I.

*Cap.*1. A planetarum, & fixarum, & inferiorum varietate, mutationum rerum inferiorum cauſas, & initia ſumi oportere. pag. 11

Cap. 2. *Art.*1. De planetis in communi. 12

2. De planetarum natura ſpeciatim. 13

3. De fœlicitate & infœlicitate planetarum. 14

4. De temporaneitate planetarum. 15

5. De ſexu planetarum. ibid.

6. De amicitia & inimicitia planetarum. 16

*Cap.*3. De planetarum paſſionibus prout ad ſuos orbes conferuntur. 16

*Cap.*4. *Art.*1. De cœli ſpatiis partibuſque, prout planetæ in eis varias exercent erga nos operationes ſimul cum illis, vel illæ ſolæ ob fixarum ſitum. 19

2. De Zodiaci figuris. 21

3. De Zodiaci diuiſione ſecundum quam annus diuiditur: quod eſt tempus quo ipſum peragrat Sol. 22

4. De quartis anni ſubpolaribus & æquinoctialibus, 24

5. Alia Zodici diuiſio. 25

6. & 7. Duæ aliæ Zodiaci diuiſiones. 26

8. De antiſciis. ibid.

9. De imperantibus & obedientibus diuiſio quinta. 27

10. De coniunctis & inconiunctis diuiſio ſexta. ibid.

11. De ſexu penes quem ſumitur ſeptima diuiſio ſignorum Zodiaci. 28

*Cap.*5. De ſtellarum declinationibus & latitudinibus. 28

Cap. 6. De variabili ſtellarum ſitu ex mutatione cœli variabili, vnde figuræ eriguntur. 31

Cap. 7. *Art.* 1. De planetarum dignitatibus. 33

2. De domibus eorundem. ibid.
3. De domibus planetarum erga ſubpolares, & æquinoctiales, & æquidiſtantes nobis ab æquatore incolas. 35
4. De exaltationibus planetarum. 37
5. De triplicitatibus eorumdem. 39
6. De terminis eorundem. 41
7. De carpentis. 43
8. De perſona. ibid.
9. De gaudio. ibid.
Cap. 8. De planetarum paſſionibus, prout ad Solem conferuntur. 43
Cap. 9. De planetarum inter ſe habitudine ex ſitu prouenientе. 46
Cap. 10. *Artic.* 1. De planetarum inter ſe & cum fixis configuratione, & aſpectu. 47
2. De platicis aſpectibus, eorúmque paſſionibus. 51
3. De quibuſdam aliis paſſionibus applicationum & defluxuum. 53
Cap. 11. De fixarum natura, & dominio, & actione ſuper inferiora, per ſe, & cum planetis. 53

LIB. II.

De magnis rerum humanarum mutationibus, initiis, & cauſis.

Cap. 1. Quibus ex cauſis, principiis, & ſignis cœlitus ſit prognoſticandum. 55
Cap. 2. *Art.* 1. Diſſertatio de dominiis planetarum iuxta opinionem authoris, & Arabum per climata, & Ptolemæi per triangulos ſuper omnes regiones mundi: & de Arabum errore, & Ptolemæi inſufficientia. 56
2. De moribus gentium ex Ptolemæo per triangulorum dominos. 60
3. De moribus gentium ex ſignorum dominantium natura. 63
4. Quod ſignum cui prouinciæ dominetur ſecundùm Ptolemaicos triangulos interiores, exterioréſque. ibid.
5. Examen eiuſmodi dominiorum. 64
Cap. 3. *Art.* 1. Quamuis Deus inferiora mutet: non tamen ſine cauſis ſecundis id fieri. Et quod Ptolemaici de imperiorũ & ſectarum mutationibus ex trigonis dixerunt inſufficiens eſſe. 66
2. De dominio planetarum ſuper prouincias ex authoris dogmate: ſimiliter & ſignorum: & de tranſlationibus imperiorum, & religionis & artium, propter ſolis & obliquitatis & abſidum & fixarum mutationem. 69
3. De cæteris cauſis & initiis mutationum, & modis & veritatibus eorum. 74
4. Præter alia principia mutationum, rationem anomaliarum eſſe habendam, concordiámque eius cum mutationibus magnis. 76
5. De dominiis planetarum & ſignorum ſuper prouincias & ciuitates agnoſcendis iuxta authoris dogmata, quamuis tranſlatis cœleſtibus cauſis. 78
Cap. 4. *Art.* 1. De eclipſium indicationibus & affectione. 79
2. De loco afficiendo à cauſis ſidereis in eclipſi. 80
3. De principio & duratione effectus. ibid.
4. De generibus rerum afficiendarum. 81
5. De ſignis afficientibus. ibid.
6. De planetis dominis & fixis erga genus afficiendum. 82
7. De aliis indicationibus afficiendorũ ex ſignis cœli ſpecialibus. ibid.
8. De magnitudine effectus. 83
9. De qualitate effectuum ab agentibus in eclipſis dominis. ibid.
10. De qualitate effectus ex patientibus

tibus communibus & ſingularibus. 86
11. Iudicium eclipſiũ ex coloribus. 88
*Cap.*5. *Art.*1. De cometarum & ignitarum impreſſionum indicatione & effectione. 89
2. De colore cometarum. 90
3. De ſplendore eorundem. ibid.
4. De loco eorundem. 91
5. De forma. ibid.
6. De diuturnitate. 92
7. De tempore effectus. ibid.
8. De habitu ad Solem. ibid.
9. De ſitu. ibid.
10. De motu. 93
11. De figuræ erectione in apparitione cometæ, & varia effectione ex illa. ibid.
12. Quod cometæ non inaniter putantur afficere res humanas. ibid.
13. De nouis ſtellis. 94

LIB. III.

De mutationibus temporum in elementis.

*Cap.*1. *Art.*1. Dicendum eſſe de mutationibus elementorũ à cœlo, & de effectibus harum mutationũ. 96
2. De anno, eiuſque principio, & quartis. ibid.
3. De quartis anni ſpeciatim. 97
4. Iudiciũ ex quartis anni ſpecialius. 98
*Cap.*2. *Art.*1 De iudicio quartarum anni & menſium, & ſignorum natura, & fixarum. 99
2. Examen decretorum Ptolemæi de natura ſignorum. 100
*Cap.*3. Prognoſtica ex quartis anni, primumque ex vere. 102
2. Prognoſtica ex æſtate. 103
3. Prognoſtica autumni. ibid.
4 Prognoſtica hyemis. 104
5. Varia item prognoſtica in quartis anni. ibid.
*Cap.*4. *Art.*1. De menſium prognoſticis. 105
2. De quartis menſis. 106
*Cap.*5. *Art.*1. De dierum prognoſticis. 107
2. Prognoſticũ ex ſyzygiis planetarum ſpeciatim, & primò ex Saturno. 108
3. Ex Ioue. ibid.
4. Ex Marte. 109
5. Ex Venere. ibid.
6. Ex Mercurio. ibid.
7. Prognoſticum ex apertione portarum. ibid.
*Cap.*6. Prognoſticum de horis dierum. 110
*Cap.*7. *Art.* 1. Prognoſticandum inſuper ex accidentibus inferioribus ad ſuperiora ſidera collatis, tanquam ex ſignis & concauſis temporum. 112
2. Prognoſticum ex inferioribus à Sole. ibid.
3. Ex Lunæ accidentibus. 113
4. Ex fixarum accidentibus erraticarumque ſtellarum. 114
5. Ex iride. ibid.
6. De oſtentis cœli. 115
7. Ex nubibus. ibid.
8. Ex corporibus aliis: & primò ex igne. 116
9. Ex aquis. ibid.

LIB. IV.

De natiuitatibus.

Cap. 1. *Art.* 1. Cur iudicium de vita & morte ex puncto natiuitatis ſumatur ab aſtrologis. 117
2. De horoſcopo. 118
3. De figuræ erectione, & partitione, & quæſitis in ſingulis domibus, & planetis ſignificatoribus. 119
*Cap.*2. *Art.*1. De parentibus nati. 121
2. De fratribus & ſororibus. 214
*Cap.*3. *Art.*1. De ſexu. 125

INDEX.

2. De partu geminorum. ibid.
3. De monſtris. 126
4. De iis qui non nutriuntur. 127
Cap. 4. *Art.* 1. De vitæ ſpatio ſuperuiuentium agnoſcendo. 128
2. De aphetæ principalis vitæ guber- [illegible] 129
3. De vitæ dimenſione per directionem aphetæ ad interfectores. 130
4. De interfectore & tempore interfectionis in directione conuerſa. 131
5. De interfectoribus & interfectionis temporibus in directione recta. 132
6. Diuerſæ rationes euadendi & certificandi mortem, & malos euentus, ex occurſu maleficarum vario. 133
Cap. 5. *Art.* 1. De forma & temperatura corpor[illegible] 134
2. De eodem ſpeciatim ex planetis ſignificatoribus, & qualificantibus. 135
3. De eodem ex quartis anni. 136
4. De eodem ex ſignis ſtellatis. 137
Cap. 6, *Art.* 1. De vitiis ex morbis corporis generaliter. 138
2. De natura vitij morbique, & partibus affectis à ſignis. ibid.
3. De eodem à planetis ſignificatoribus, vel qualificatoribus. 139
4. De vitiis ſpeciatim. 140
5. De cæcitate. ibid.
6. De ſterilitate. 141
7. De linguæ impedimento. 142
8. De claudis, gibbis, & contortis. 143
9. In cute. ibid.
10. De morbis ſpeciatim. 144
11. Ex planetis morborum authoribus & qualificatoribus. ibid.
12. Ex ſignis cœli de eiſdem. 145
13. De ſanabili, & inſanabili, & tegibili. ibid.
Cap. 7. *Art.* 1. De qualitatibus animi generaliter. 146
2. De eodem ex locis, ſeu ſignis. 147
3. De eodem ex dominis locorum qui dominatores & qualificatores dicuntur. ibid.
4. De locorum dominis, ſeu morum gubernatoribus ſigillatim. 148
5. De eodem ex configuratis ad locos, dominóſque locorum. 154
Cap. 8. *Art.* 1. De vitiis & morbis animi redundantibus ex temperamenti, & ſpirituú animalium paſſionibus à cœlo generaliter. 155
2. Specialiter de iiſdem. ibid.
3. De ſanabili, inſanabili, tegibilique. 156
4. De vitiis in re venerea ſpeciatim. 157
5. De eodem regulæ ſpeciales. 158
Cap. 9. *Art.* 1. De coniugio & prius de vxore. 159
2. De qualitate vxoris. 160
3. De marito. ibid.
4. De qualitate mariti. 161
5. De conuictu coniugum. ibid.
6. De conuictu concubinario. 162
7. De vi & moribus concumbendi. 163
Cap. 10. *Art.* 1. De filiis. 164.
2. De filiorum ſplendore, & obſcuritate. 165
3. De habitu filiorum ad parentes. ibid.
4. De filiorum inter ſe habitu. 166
Cap. 11. *Art.* 1. De amicis & inimicis. 167
2. De eo qui eſt cauſa amicitiæ & odij. ibid.
3. De lucro & damno alterutrius. ibid.
4. De tempore quo amicitia & inimicitia temporanea contrahitur. 168
5. De fundamentis amicitiarum & inimicitiarum. ibid.
6. De magnitudine & firmitate amicitiæ

citiæ & odij. 169
7. De commoditatis agnitione ex illis. ibid.
Cap.12. De ſeruis. ibid.
Cap.13. Art.1. De fortunis & diuitiis. 170
2. De multiplici fortunatione. 171
3. De diuitiis & mendicitatibus peculiarius. 172
4. De occaſione, fundamento, & qualitate diuitiarum ex dominis fortunæ. ibid.
5. De eodem ex configuratis aſtris ad fortunam & dominos eius. 173
6. De tempore diuitiarum. 174
Cap.14. Art.1. De dignitatibus & honoribus generaliter. ibid.
2. De dignitatibus acquiſitis teſtimonio aſtrorum. 175
3. Ex dignitatibus cauſa, robore, & qualitate. 177
Cap.15. Art.1. De opificio. 178
2. De ſubiectæ materiæ proprietate in opificio ex ſignis. 179
3. De qualitate opificij à gubernatoribus. ibid.
4. De qualificatione ex planetis ſigillatim. 180
5. De eodem vbi adſunt duo qualificatores, & cum configuratione aliorum. 181
6. De magnitudine, claritate, & obſcuritate opificij. 182
7. De tempore vtilitatis opificiorum. 183
Cap.16. Art.1. De peregrinatione & itineribus. ibid.
2. De ſitibus erga quos ſignificatur peregrinatio. 184
3. De magnitudine & breuitate itinerum. ibid.
4. De fortunatione & qualitate itineris. ibid.
5. De cauſis itinerum. 185
6. De tempore. 186
Cap.17. Art.1. De mortis qualitate generatim. ibid.
2. De mortis qualitate ex prothanatorum natura ſigillatim. ibid.
3. De morte violenta generaliter. 188
4. De violenta ſpeciatim ex Saturno. ibid.
5. De violenta morte ex Marte. 189
6. De violenta ex duplici malefica. 190
7. De morte extra patriam. ibid.

LIB. V.

De temporibus euentuum ſidereorum.

Cap.1. Art.1. Præter cauſas vniuerſales, particulares ſimul in euentuum temporibus, & ratione, conſiderandas eſſe. 192
2. De euentuum temporibus in genituris. 194
3. De ætatum ratione. ibid.
4. Examen prædictorum de ætatibus. 195
Cap.2. Artic.1. De directionibus tempora euentuū declarantibus. 198
2. Conſideranda eſſe tria in directione, videlicet ſignificatorem, promiſſorem, diſpoſitorem, & his configuratas ſtellas, & alia quæ anticipant & poſtponunt euentum. 199
3. De forma dirigendi aphetas. 200
Cap.3. Art.1. De progreſſionibus annuis. 203
2. De progreſſu menſtruo. 204
3. De progreſſu diario. 205
Cap.4. De ingreſſibus. ibid.
Cap.5. Artic.1. De ſubiecto euentus. 206
2. De fœlicitate & infœlicitate euentus. 207
3. Quando certius & magis eluceſcet euentus. ibid.
4. De euentus magnitudine. 208
5. De reuolutionibus. 210

LIB.

LIB. VI.

De electionibus ſideralibus.

*Cap.*1. Naturali ratione, & diuina authoritate, ſcientiam de electionibus eſſe veram, neceſſariamque phyſicis, nec damnandam. 212
*Cap.*2. *Art.* 1. De electione ſiderali in ſacris. 214
2. Vtrum oratio requirat ſideratio nem. ibid.
3. De electione in philoſophando. 216
*Cap.*3. *Art.*1. De electione in corporis regimine. 217
2. De medicinæ corporalis electionibus. ibid
3. In generatione. 219
4. In animalium generatione. ibid.
*Cap.*4. *Art* 1. de regnis, & ciuitatibus, & republica. 220
2. De electione legis ferendæ. 221
3. De loco mutando. ibid.
4. De electione prælij. ibid.
5. De ædificiorum electione. 222
6. De nauigationis electione. 223
7. De itineris electione. ibid.
*Cap.*5. *Art.*1. De agriculturæ electionibus. ibid.
2. De lignorum ſectione. 226
3. De electione in contractibus. ibid.
*Cap.*6. De dierum electione. 227
Cap. 7. De electionibus generaliter. 232

LIB. VII.

De ſiderali fato vitando.

Cap. 1. *Artic.* 1. Stellarum fata, vitari poſſe. fol.3
2. Remedia vniuerſaliſſima cõtra fatales euentus reperiri in Deo ſcientiarum propter hoc nobis authore & in ratione inuentrice. 5
Cap. 2. *Art.* 1. Diſtinctio Malorum in vniuerſaliſſima, vniuerſalia, particularia, & particulariſſima. 7
2. An contra vniuerſaliſſima ſit remedium, & quando. 8
3. De vniuerſalibus, & particularibus, & infra citandis. 9
Cap. 3. Ex iam inuentis plura adhuc inueniri poſſe remedia contra omnia mala docemur: & principum vitio negligi, tardarique & quid agendum. 10
*Cap.*4. *Art.*1. De vitandis malis ab eclipſi imminentibus. 11
2. De effugiendis malis à cometa inferendis. 13
*Cap.*5. *Art.*1. De vitandis malis à cœlo, naſciturorum, & natorum, generatim. 14
*Cap.*6. *Art.*1. Tempora peculiaria applicandi remedia ad captandos vel vitandos euentus ſiderales ſpeciatim. 17
2. Quo tempore, quæ remedia, ad morborum corporis effugium conueniant: & vnde natura morbi, vt naturam remedij conſequaris, agnoſcenda. 18
3. Ratio vitandi Carcerem. ibid.
4. Ratio vitandi principis iram. 19
5. Ratio vitandi vulnera, neciſque violentæ pericula. ibid.
6. Periculũ à veneno qui euitetur. ibid.
7. A vulneribus. ibid.
8. Ne cadas, & ne quid ſupra te cadat, cautela. 20
9. A naufragio cautela. ibid.
10. Cautela contra iacturam rei præcuſam. ibid.
*Cap.*7. De ſecretioribus remediis. 21
*Cap.*8. Cur prædicta remedia non omnibus profuere. 22

FINIS.

ASTROLOGICORVM
LIBRI VI.

ASTROLOGIAM PHYSICAM ſeparandam à ſuperſtitioſa, nec per illam euerti prouidentiam potentiamq́; Dei, nec humani arbitrij libertatem: & quòmodo partim eſt ſcientia, partim coniectura, partim ſuſpicio, ſicuti medicina: & quomodo in ea procedendum: & ſtellas agere quadruplici modo in inferiora: & quibus authoribus ſeu potiùs obſeruatoribus vtendum in ea.

PRÆFATIO.

TVNC homo diuinitatis ſuper omnia optatiſſimè perſentit ſe eſſe participem, cùm aut Deo & ſuperis copulatur; vnde mirificentiſſimas affectiones & intuitiones rerum ſupramundanarum adipiſcitur: aut futurorum notitiam, quæ ſolius Dei eſt, quoquo pacto acquirit. Proptereáq; omnes diuinatoriæ ſcientiæ quamuis nugaces appetuntur nimis. Siquidem & falſas ſui laudes homo amplectitur pronis animis, & amaſiæ imagines & vmbras exoſculatur. Hæc affectio ratione ſuperiori nil regulata in varios nos trahit diróſque errores: ita vt etiam ſigna rerum, tanquam cauſas, & res viliores ſe, tanquam meliores, homines

venerentur. patet hoc in diſciplinis Gentilium, qui aues adorant tanquam deos, & flumina, & ſerpentes,& lapides, & arbores, vbi quid diuinitatis inſpiciunt: inſuper & paſſiones ipſas: nam & pallorem & tremorem templis tanquam deos Romani venerati ſunt. Nil mirum ſi & ſydera, quæ cauſæ ſunt manifeſtæ omnium mutationum inferiorum tanto honore apud gentes colantur. Ex his enim effectus rerum ſcire, & præſcire datur plurimos.

At cum manifeſtum ſit ſidera non habere in animo, vt fiant quæ fiunt, ſicuti neque ignis, qui de ſiderali natura eſt, neque tellus, aliud quàm ignem & tellurem facere ſatagunt (verùm dum pugnant quodam fato,ideſt cauſarum concurſu, & neceſſitate fit, vt harmonicè producant animalia,plantas,lapides,liquores, & cæteras res, quæ rerum vniuerſitatem integrant, & variis vſibus mutuiſque iuuant;)hinc etiam eluceſcit, cauſas nobiliores eſſe in mundo quæ ſideribus & elementis vtuntur ad rerum productionem,& tranſmutationem. Sicuti ferrarius vtitur igne, malleo,incude,lima, &c. ad gladij fabricam concinnam, vtilémque ſuo fini. Primam cauſam inuenimus in Metaphyſica quam Deum vocamus: ſecundas verò intelligentias executrices eius prouidentiæ in elementis agnouimus. Dicere enim ſidera corporea eſſe rerum cauſas principes idem eſt, ac ſi quis enſis & ligonis faceret cauſam ignem, & malleum, non autem fabri mentem & opificis peritiam. Hæc eadem ex ſacris ſcimus oraculis, & à prima cauſa edocti ſumus in ſchola eius quemadmodum oporteat in diuinationibus incedere, ne erremus,& ad idololatriam paulatim,ſicuti Chaldæi,& Ægyptij,& Græci olim,prolabamur.

Cum autem viderem alios hanc ſcientiam, vt fallacem, nominéque ſcientiæ indignam, imò dæmonibus ſubditam explodere non rectè,cum manifeſtum ſit, dæmones non poſſe ordinem vniuerſi immutare, neque ſideribus ſitum alium dare neque vires: eadémque ratione medicinam longè prius explodendam eſſe, in qua verè dæmones miſceri & dira facere compertum eſt poſſe: itémque pateat à Sole quatuor anni tempora nobis fieri, & in illis ſecundarum rerum productiones certas: itémque à Luna menſtruas & diarias immutationes,dum Soli & Planetis configuratur; ita vt cogat medicos,nautas, & agricolas ſui rationem habere (ſic cæteros planetas annos ſuos planetarios & menſes habere putandum:) præterea in lapillis ſyderum formas, vt Pleiadum in ſandaſtro, numero & diſpoſitione expreſſas,& in herbis ſympathiam

cum Sole & Luna quibuſcum conuertuntur & cum aliis Planetis: (vnde heliotropium,& lupinum motum longitudinis Solis,& horas indicant: vlmus verò,ſalix,tilia,populus, olea motum latitudinis inter tropicos ſua conuerſione oſtendunt,vna cum ſolari ſacta:) ſíntque animalia,quæ cum Lunæ varietatibus variant colores in India;quemadmodum & in Hibernia corrigiæ de porcelli marini piloſi corio factæ erigunt & demittunt pilos ad fluxum & refluxum maris Solis rationem ſequentis:ipſæque formicę,& apes ſiderum & Lunæ rationem quandam vel ex ſola paſſione ſectentur: maria verò fluxum & refluxum diarium à Sole, menſtruum à Luna habeant: multíque fontes quaſdam à ſideribus rationes ſortiantur:& infirmitates humanæ ſideribus ſint obnoxiæ,omnéſque mutationes ad mutantes cauſas ſtellas prouocent, licèt occultas nobis in aliis,in luminaribus notiſſimas:Ex altera verò parte alios viderem ſic Aſtrologiæ deditos,vt omnia ſideribus humana atque diuina, non ſecus ac Macchiauelliſtæ rationi politicæ, ſubiiciant: quod faciunt Arabes,& olim Gentiles,contra quos iuſtè S. Ambroſius in Hex. & S. Auguſtin. ſuper Gen. inuehuntur (quis enim ſubdat artificem ſuis inſtrumentis? aut liberum mancipio? Corpora enim agunt mota, & agitata à cauſis nobilioribus arbitrariis. Hominem autem ita liberum video, vt nullis tormentis, & mortibus, ſi nolit, poſſit vinci. quantò ergo minus à ſideribus, quæ non ſic atrociter premunt? Itémque ſi corpus vrunt voluntatem non attingunt,cum ſit primalitatis proles,vt in Metaphyſica demonſtrauimus. Quare vtrunque ſtultum, Deum, aut libertatem fato aſtringere, aut pro certis omnia iudicare; ait Salomon: quod omnis ſcientia eſt à prima ſapientia, & politica, & phyſica, & logica eius ancillis. Addit autem de Aſtrologia ſic, *Scit præterita, & de futuris æſtimat; ſigna quoque & monſtra antequam fiant, & euentus temporum & ſæculorum:* & hoc verè, vt dicemus, partim demonſtratiuè, partim, ſicuti & Medicina, æſtimatiuè, vt ſunt:) Propterea Aſtrologiam ſcribere decreui iuxta phyſicas regulas, quæ poſſint in Eccleſia Dei abſque ſuſpicione legi.

Nam quamuis S. Auguſtinus (mathematicorum, vt videtur, expers: nam & Antipodas eſſe negat,& de ſitu rerum aberrat)antiquis magis conceſſam fuiſſe Aſtrologiam dicat,donec Chriſtum in ſideribus præſignatum,vt prophetarat Balaam, agnouerunt: at poſt eius aduentum nobis per Prophetas edoctis, id non ſic licere:

non propterea ſtatim à noſtro cadimus propoſito. Ille enim vir ſanctus quamuis afflatus ſydereos comprobet in lib. de conf. timuit hominum fragilitati (vnde etiam Eccleſia quædam vetat vt mala,quædam vt periculoſa,teſte Caietano & D.Thom.)putauítque dæmones poſſe huic arti immiſceri , dum vel ſuſpicio vel nugacitas interſit, vt declarat S.Thomas in libro de ſortibus:quando nimirum neque à cauſis neque ab effectibus , neque à ſignis certis ſecundum authorem naturæ procedimus in ſcientia, (vnde à dæmone illudi meremur :) vel ſi quis putet ſydera eſſe Deos , vt S.Ambr. monet,aut libertatem noſtram illis directè ſubditam eſſe:aut quia potius Deum quàm ſydera conſulendum putauit Auguſtinus viro Chriſtiano ſanctóque. Verum cùm S. Hieron. in prologo Bibliorum Aſtrologiam æquè atque Aſtronomiam inter ſcientias vtiles , quod & Salomon facit , enumeret ; nec vtilitas eius poſt Chriſtum in phyſicis ceſſauerit (neque enim agricola & nauta & medicus oraculis & miraculis vtuntur , ſed phyſica peritia :) & Chriſtus nobis,nedùm Balaam, iterum ſyderum obſeruationes indixerit , vnde ſciamus futura eius iudicia (Nam erunt, ait,ſigna in ſole, & luna , & ſtellis,& virtutes cœlorum mouebuntur,& ſtellæ de cœlo cadent :) & Paulus Apoſtolus iubeat,nos vigilare ſuper iudiciis Dei , & ſignis datis, ne dies Domini ſicut fur nos in nocte dormientes comprehendat ; quæ neſciuntur abſque notitia mutationum quæ fiunt in cœlo, vt apogæorum, obliquitatis,excentricitatum,æquinoctiorum,& huiuſmodi,vnde innumeri effectus , & continuæ ſuccedunt mutationes extraordinariæ : nec iſta ſunt nota,niſi vigilantibus : propterea ſtudium aſtrologicum non puto intermittendum. Nam ex phyſicis ordinariis cœli affectibus,quæ non ſunt ordinaria deprehendimus,& ſigna à Deo data perueſtigamus ; neque enim data ſunt,niſi vt vigilemus. Quod mirificè cœpit Copernicus in hoc ſæculo, meliùs quàm proſecutus Thyco , altiùs verò Galilæus. Omnes iſti tamen corporeis affixi veritatibus de futuris Dei iudiciis per hæc ſymptomata haud philoſophati ſunt,de quibus nos in prophetalibus.Scientia quippe humana abſque diuina curta eſt , teſte S. Ambroſio. Non cauſas pro cauſis principibus aſſignat,& principia petit fingitque , qualia homo imaginatur,poſſibilia,ſæpéque impoſſibilia.

Nos igitur , D. Thomæ & Alberti Magni & ſubtiliſſimorum Theologorum doctrina ſuffragante , dicimus hominis arbitrium aſtris non eſſe ſubditum directè, ſed per accidens , quatenus corpus

pus afficitur à cœlo & ſideribus, ſimiliter ſpiritus animalis,tenuis, corporeus,& humores ipſi. Paſſio autem redundat in animam à Deo infuſam,ſed non confuſam,vt loquitur doctè S.Ambroſ.quæ poteſt ſectari,& reſpuere paſſionem illam. Et quoniam homo plerunque & magis ſequitur ſenſuales paſſiones, quàm liberam voluntatem rationabilem,propterea diuinat ſępè aſtrologus etiam in actionibus & euentibus arbitrariis, inquit S.Thomas contra gentes.vbi & à cœlo imprimi etiam putat aliquid,quo fiunt in artibus efficaces medicus in ſanando, agricola in plantando, miles in vincendo. Ibique canonizat etiam dictum illud Hermetis, quod putat eſſe Ptolomæi: *Mercurius in domo Saturni in bono eſſe dat intelligentiam rerum medullitus.* quod declarat diſpoſitiuè. Nam cœlum agit in animam diſpoſitiuè,& indirectè, humores, & ſpiritus afficiendo,ſicuti aquas & aërem: Angelus & dæmon perſuaſiuè: Deus autem ſolus motiuè, ideſt,phyſicè immutando. Et in lib. de regimine principum, mores nationum planetis ſic tribuit & Iudæos cum Macrobio ſaturninos facit,vt etiam Haly docet.hæc ille vir ſanctus. In libro verò de fato,& in opuſc.de Aſtrologicis iudiciis,reſoluit argumētum S.Auguſtini de Iacob & Eſau natis ſub eadem conſtellatione tam diſparibus : & ait,quod cor principium vitæ Eſau erat in diuerſo ſitu ad horizontem & ſydera à corde Iacob : itaque melior diſpoſitio fuit in vno, quàm in altero. ſed nos plurimos gemellos eiuſdem fati infra notabimus. Poteſt nihilominus homo diſpoſitionem legis Dei potiùs ſequi,quàm elementarem. Videmus enim propter Deum luxurioſos non luxuriari, non tamen non affici,ſed non vinci. At ſi quis vincatur vt deliret, immunis eſt à culpa, quoniam tunc anima ſuo munere & inſtrumentis vti non poteſt.

Circa diuina verò dicimus,hanc ſcientiam non procedere, niſi à ſigno dato à Deo naturæ authore,ait S. Leo. In ipſis elementis, ait,tanquam in publicis paginis diuinæ voluntatis ſignificationem accipimus. Ideò cùm Magi videre ſtellam Chriſti,ait S.Auguſtin. obſtupuit Magus, aſpexit Aſtrologus, putauere fatum, ſed fuit ſignum. Nil tamen obeſt eſſe concauſas. vt cum Deus vult Religioſum optimum facere, poteſt vti ſtellis & elementis ad temperandum corpus probè ad ſuſceptionem animæ, & ſpiritus animales inde tenues & puros conficere. vnde ex corporis temperie & organizatione de moribus phyſiognomico ſyllogiſmo ratiocinamur. Non tamen in cunctis,vti Cardanus facit,qui Chriſti homi-

nis Dei temperamentum cœlo ſubdit prorſus, cum conſtet non tantam tunc fuiſſe cœli harmoniam, vt tale corpus conſtrueret, quale Deo homini conuenit, ſed à Spiritu ſancto fabricatum eſſe longè melius, quàm à ſtellis, effectúſque ſtellarum fuiſſe in Chriſto modificatos, non à fatali concurſu cauſarum ſuperiorum & inferiorum modo, ſed etiam immediatè à prima cauſa vniuerſaliſſima. In ſecta autem Macometi benè Haly ex conſtellatione magna in Scorpione de moribus Macometi, & ſuæ ſectæ philoſophatur, ſed non prorſus: nam malitiam ſtellarum nullam eſſe ſcimus; modum tamen recipiendi eſſe in elementis, qui poteſt eſſe prauus, ſed modum vtendi in anima à Deo infuſa, qui poteſt de prauo fieri bonus. Videmus profecto eandem procellam à cœlo immiſſam alios ex nautis ad vota, alios ad blaſphemias prouocare, prout quiſque affectus eſt priùs. Semper aliquid facit conſtellatio, ſed pro recipientis & vtentis natura. Sunt etiam aliqui benè nati, & aliqui malè nati, ab ipſo cœlo, vt acutiſſimè S. Thomas in tert. contra gent. qui ex proprio temperamento, & cœli nouis influxibus inſtigantur in ſenſu ad appetendum & ſectandum quod illis nocet. Et mens tunc ſimul ad eligendum malum, vel bonum incitatur, quod ipſe millies expertus ſum. Et Caietanus ſuper ſecunda ſecundæ in tract. de religione, & ſuperſtitione mirificè conſiderat, putátque propterea aſtrologos poſſe de arbitratiis iudicare, & præſcire, quamuis non prorſus infallibiliter. Sicut enim agit cœlum in aquam & in aërem, ita in humores, & in ſpiritum animalem, cui vnita eſt mens.

Igitur tota Aſtrologia vel procedit à cauſis neceſſariis ſemper, vt quod Sole in Arietem intrante, incipit ver, quamuis aliquibus fallatur gradibus, vel temporis momentis de introitus puncto; contingátque per anomalias varietas non præuiſa ſæpiſſime, (ſed idem euenit in cæteris ſcientiis:) vel procedit ex cauſis contingentibus vtplurimum, vt quòd in vere floreant arbores omnes & tepeſcat: vel ex contingentibus aliquando, vt quòd hoc anno frigeſcat aër in vere; quoniam Saturnus reperitur in primo Arietis (poteſt enim hoc raró contingens in effectu prohiberi:) ſimiliter, quòd hæc herba faciat flores plures tunc, quia eſt Saturnina: vel ex cauſis per accidens & indirectè, vt quòd homo, cuius Luna eſt in quarta Orientali, ducat vxorem in iuuentute (ducere enim vxorem eſt arbitrarium, nec ſubditur Lunæ in tali ſitu, niſi per accidens & diſpoſitiuè, vt dixit S. Thomas.) Aliquando Aſtrologus

procedit

procedit ab effectibus, vt ex colore cometæ inueſtigat dominium ſideris. Similiter ex Iride & aliis impreſſionibus aëris de planetarum viribus argumentatur: vel procedit à ſigno, vel dato à Deo, vt in ſtella Balaam, & in ſignis datis nobis in Sole, & Luna, & ſtellis de ſecundo Chriſti aduentu; vel dato à natura, ſicuti de colore ſtellarum, earum naturas conſideramus: vel ab vno effectu, quem in arboribus faciunt ſtellæ ad notitiam alterius in noſtro corpore manifeſtandi diſcurrimus, tanquam à ſimili. hoc enim eſt per ſignum procedere, vt diximus in topicis. Et quidem aſtrologus ſæpiſſime ſic diuinat. Nam ſi eclipſis accidat in zenith, ſuper reges & res præclaras habere ſignificationem exiſtimat: ſi in ortu, ſuper recentia & pueros & germina: ſi in occidentali angulo, ſuper ſenes, & res vetuſtas. Omnia quoque ſigna cœli videntur ſic ſe habere. Nam ſi in aqueis accidat conſtellatio, ſuper aquas indicat, & res in aqua verſantes. Conſtat autem aquam non eſſe cœlum, vel illam cœli figuram, ſed ſic vocari ab effectu, cum quo ſymbolum habet, non ipſa, vt Plotino videtur, ſed vis ab ipſa proueniens, vſque ad nos taliter modificata, quod cum aquis concordat.

Diuinos autem fuiſſe oportet, vel à Deo edoctos homines illos, qui tales ſympathias, & antipathias, & nomina ſyderum cum rebus inferioribus nobis tradiderunt, vt Plato admonet: & Philo & Ioſephus ab Abrahamo in Ægyptum Aſtrologiam tam mirabilem delatam enarrant. Abrahamum autem à Noë, Noë à patribus vſque ad Adam, & Deum didiciſſe conſentaneum eſt. Stultiſſimi ſempérque pueri Græci imagines cœli ſuis heroibus recentiſſimis aptauerunt, cum conſtet innumeris annis ante Argonautas in cœlo nauim fuiſſe ſignatam ex Chaldæorum monumentis: & Arcturum, & Oriona, & Pleiadas, aliáſque imagines à Moyſe in hiſtoria Iob memorari, qui præceſſit Græcos multis temporibus. Signum ergo eſt cauſa doctrinalis, non realis, vt dictum eſt alibi.

Procedit hæc ſcientia, aliquando demonſtratiuè, vt quod exoriente Canicula, ſi Mars conteſtabitur, erit dirus æſtus. Ex cauſis enim ritè ſic demonſtrat, licèt communibus plerunque. Aliquãdo probabiliter, vt quod partus erit geminus, ſi editus fuerit ſigno Geminorum horoſcopante, vnà cum planetis duobus. poteſt enim id non euenire. Aliquando ſuſpicatiuè, vt quod Petrus ditabitur, quando pars fortunæ per directionem proueniet ad corpus Iouis: etenim non eſt hoc neceſſarium, nec fortè probabile. Ad ditandum

dum enim hominem non concurrit ſola cœleſtis cauſa, ſed libertas hominis, patria, lex, mores, negotiatio, mors maiorum, benefactorum pietas, Angelorum miniſterium, plurimæque cauſæ fatales: quapropter ex vna ſola cauſa aſtrologo nota non poteſt fieri ſcientia Quando autem effectus eſt vnus, vt pluuia, & cauſam habet vnam, vel duas naturales, tunc probabiliter diſcurrimus, ſi vtraſque conſideremus. Quapropter in Longobardia eadem conſtellatio facit in æſtate grandines diras, quæ in Calabria faciet æſtum, aut vix caloris temperamentum; ibi enim mollis & paludoſa tellus: hic ſicca, aridáque. oportet ergo aſtrologum actiuas paſſiuáſque cauſas prænoſſe, ac quos effectus edere ſolent: vnde in alia familia aliter operatur conſtellatio, nedum in regione. Quis neſcit Iouem aſcendentem efficere albiſſimos in Germania natos, in Æthyopia verò nigros? Item in familia Fabiorum aliter afficere, quam in Lentulorum? Qui non ex cauſis neque effectibus, neque ſignis naturalibus procedit, ſuperſtitiosè tractat aſtrologiam, & eius phantaſiæ immiſcetur dæmon aliquando, ſicuti medico ſuperſtitioſo ex Auguſt.

Hic quod omiſeram nota, quod S. Iſaias inſultat Aſtrologis Chaldæis, quod ex ſiderum ſupputatione futura diuinare præſumerent: & Ieremias, A ſignis cœli, ait, nolite metuere, vnde Picus & alij Aſtrologiam condemnant, non ſatis rectè. Non & prudentia humana condemnatur à Iob, & in Prophetis reprobat Deus prudentiam prudentum: nec propterea prudentia eſt inanis, ſed diuina res vtiliſſimáque? Quapropter putandum eſt, quod damnent Prophetæ Aſtrologiam oppoſitam Theologiæ, & ſuperbientem ſuper Prophetas, non autem ſuppoſitam, qualis eſt noſtra. Sic Deus prudentiam carnis, & macchiauelliſticam, quæ ſuprà legem Dei erigitur, non autem prudentiam humanam ſuppoſitam diuinæ. Qui benè leget Iſaiam ſic eſſe deprehendet. Ierem. autem non eſſe metuendum à cœlo viris bonis, rectè docet: adhærent enim Deo cœli authori. nec à miniſtris timet, qui amicus eſt Regis. Poſſe autem Deum ſyderum curſus & vires mutare, non ſolum docent Prophetæ contra Aſtrologos, & hiſtoria Ezechiæ, & Ioſue; ſed ſymptomata præſentia in obliquitate, excentricitate & cardinum anticipatione irregulari ad Dei nutum, vt in prophetalibus euicimus, qui dixit: virtutes cœlorum mouebuntur. de quibus alibi. Argumenta Pici paſſim ſoluta in hoc opere videbis.

Quadrifariam agere cœleſtia corpora in res inferiores.

Agunt autem ſidera in res inferiores, calore, lumine, motu & aſpectu. S. Auguſt. addit afflatum, D. Thomas efficaciam aptitudinis. Calore tanquã cauſa: lumine tanquam vultu eiuſdem cauſæ, & occaſionum plurimari cauſa, dum ſenſibus obiecta manifeſtat: motu tanquam operatione delatiua ipſius cauſę ad afficiendas res: aſpectu modificatiuè. In alio enim ſitu aliter agunt in eandem rem ipſæ ſtellæ; vt Sol in zenith plus calefacit, minus in manè, mediocriter in veſperi, & in omni puncto variatur actio, & receptio actionis, & paſſio iam indita. Similiter ſe habent inter ſe configurata. Calorem eſſe cauſam actiuam ſecundorum entium in phyſicis probatum eſt. Frigus autem à ſideribus nullum venire ibidem patuit: ſed minorem calorem pro frigore reputari, non quidem dum additur minori (tunc enim auget ipſum) ſed dum additur materiæ in qua eſt maior calor; vt aqua tepida feruenti iniecta feruorem minuit, dum calorem illum in plus materiæ expandit: vel blandus calor emolliens dat exitum robuſto induranti, ſéque ſic irretienti. quod patet in inflammationibus tepida aqua curatis, non frigida, quæ plus inflammat per antiperiſtaſim. Infrigidant ergo ſic ſtellæ: vel aperiendo poros ſubituro frigori. Lux autem caloris eſt facies, ſtellæque in viſibus etiam agunt calore ſuo mixto cæteris. ſic & luce. Eſt in aëre nobis lux ignota in nocte, non autem leporibus. quapropter non rectè probant quidã planetas mediceos & ſaturninos non agere in cæteras res, propterea quod in noſtros oculos non agunt. Motus verò non facit calorem, vt ſtultè Ariſt. opinatur, cùm potius ſit caloris effectus: nec acceſſus & receſſus, in quantum ſunt motus, faciunt generationem & corruptionem, ſed in quantum deferunt Luminaria, veras cauſas ad diuerſos ſitus materiæ tranſmutabilis: quatenus autem pellit aërem motus ſideris, ad nos vix peruenit, ſed calor eſt, qui in inferiora mouet. Aſpectus tandem variat & modificat caloris vires, vt ſint proficuæ vel noxiæ rebus quibus imminent ſtellæ: aliis tamen alij. Vnde tanta exoritur ex ſitu conſociatio, vt magnes ad polum terræ ſemper vergat, heliotropium ad Solem, cadauer natet vultu ad cœlum verſo, ſicuti in matrice diſpoſitum fuit, & bacilli ferrei ſuper ſubere natent ſe ad illum conuertendo ſitum, quem ab arte

fabri malleantis acceperunt. Quod ſi artificiata ſeruant ſuum ſitum,& ab eo foueri ſe putant,multò magis naturalia Non ergo eſt ſuperſtitio ſitus obſeruare, vt multi opinantur, ſed rationalis doctrina. Doctè ergo Ptolemæus ſiderum aſpectus obſeruat, & regionum ad ſidera, & particularium rerum originales diſpoſitiones perſimiles cæleſtibus: ita quod ſuper alias res indicat eclipſis in angulo orientali, atque in occidentali. Ex his ergo noſtras ratiocinationes conficiemus. Et quoniam in calore & lumine ſic modificatis inſunt poteſtas, ſenſus,& amor modificari; propterea præter manifeſtas phyſicas vires ineſſe rebus affectis à cœlo etiam metaphyſicas iam dictas oportet, vt aliter afficiantur alia, alitérque ſapiant & poſſint: modificantur autem aſpectus fati neceſſitate & harmonia. Et hoc eſt influxus latens à cœlo,nec ſolo in calore & luce. de quibus in Metaphyſ.

Ptolemæum ſequimur, qui compilauit omnia decreta Chaldæorum,Ægyptiorum,Indorum,Græcorum, Latinorum pet tot ſæculorum obſeruationes confecta. Sententia autem hæc ex obſeruatis procedit. ſtultus eſſem, ſi noua dicere omiſſis veteribus vellem,qui vix 10. annos geneſes examinaui. Addemus ergo dicto eius rationes,robur, correctionem, & quod deeſt ad ſcientiæ perfectionem: cætera vt iacent rectè dicta afferemus,alienam gloriam nihil vſurpantes. omnes enim Aſtrologi omnium temporum,ab exordio mundi ad nos,non ſufficiunt ad Aſtrologiam totam & rectè conficiendam. Communi igitur labori nos portionem non leuem,nec modicam,adiungimus.

ASTRO

ASTROLOGICORVM LIBER PRIMVS.

A planetarum & fixorum & inferiorum varietate, mutationum rerum inferiorum cauſas & initia ſumi oportere.

CAPVT I.

1 NISI variarentur cauſæ agentes aut patientes non variarentur effectus, & tranſmutationes, ſed fierent ſemper eadem.

2 Si variarentur circulariter etiam effectus circulariter variarentur.

3 Quæ diuturno tempore durant, fiunt à cauſis, vel concurſu cauſarum grandi & raro. Quæ breui tempore à cauſis ſunt variabilibus, vel concurſu veloci & frequenti.

4 Sidera ſunt cauſæ varietatis inferiorum, vel quia ipſa mouentur, vel tellus, vel vtraque.

5 Variationes in cœlo ſunt à motu & ſtatione: item à longitudine motus, & latitudine, & eleuatione, & depreſſione, velocitate & tarditate: & quæ plus habet paſſionum harum ſtella plus afficit, vel variabiliùs, inferiora.

6 Quæ in eodem ſitu & motu diutiſſimè perſeuerant, vocantur fixæ, exiſtimantúrque ſaltem doctrinaliter eſſe in eadem regione, immota Pythagoreis, mota Ptolemaicis: quæ continuò mutant ſitum & motum, vocantur erraticæ, ſeu planetæ, quæ nobis per

æthera diſcurrere putantur ſponte; Ariſtotelicis autem, à ſphæris delatæ, vt nodi in tabulis.

7 A planetis exordiendum videtur tanquam à notioribus cauſis omnis varietatis, per quas & alias cauſas agnoſcimus.

8 Planetarum notitiæ ex qualitatibus eorum declarantur, & ex collatione ipſorum ad ſuos orbes, & ex collatione ad partes cœli mutabiles & immutabiles, & ex collatione ad Solem, & mutua ex affectione & aſpectu, & tandem prout comparantur ad fixas.

De Planetis in communi.

CAPVT II. ARTIC. I.

SEptem ſunt Planetæ ſuis characteribus inſigniti, vt in hac tabella.

Saturnus.	Iupiter.	Mars.	Sol.	Venus.	Mercurius.	Luna
♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽

1 Sunt quatuor circa Iouem inceſſanter moti: aliíque duo circundant Saturnum per Teleſcopium reuelati; ſed quoniam eorum actio cum planeta ſuo communicatur nobis, non eſt de ipſis doctrina in Aſtrologia noſtra. Si quì autem eſſent habitatores Iouis, illi de ipſorum differerent natura, & efficientia. Et quidem in omni ſidere propria eſt ſui Aſtrologia; quoniam alios aſpectus alio tempore & modo ad alias ſtellas omnes & ſingulæ ſtellæ ſortiuntur, ſic & vires & influxus. Nos autem de noſtri ſyſtematis Aſtrologia hic exiliter, prout datur, tractare poſſumus.

2 Sol & Luna vocantur Luminaria, maius, & minus, diurnum, & nocturnum in ſacra Scriptura, ſicut in Ptolemæo; ſed ſecundum nos: nobis enim ſcribebat Moyſes. Aliis enim ſideribus Luna noſtra fortaſſis eſt occulta, vt Lunæ ipſorum nobis. Et cum ſit minor multis aſtris, non meretur Luminaris nomen, niſi nobis, vt ait S. Thomas cum Chryſoſtomo, quibus ob vicinitatem vſum Luminaris præbet, & fortè accipit etiam, vt Galilæo videtur.

3 Siue moueatur Sol, ſiue ſtet, tanquam mobilis Planeta ponendus eſt nobis conſiderantibus rem ad ſenſum noſtrum & doctrinam;

nam;

nam; idem enim euenit moto ipſo ac tellure.

4 Sol eſt tanquam Dux & Rex & Pater. Luna tanquam Regina ac mater & nutrix. Iupiter tanquam Gubernator. Mars tanquam militiæ Magiſter. Saturnus tanquam Conſiliarius. Mercurius vt Orator. Venus vt delitiæ omnium. Tres ſuperiores dicuntur & ponderoſi; tres, inferiores, leueſque. Solem eſſe centrum amoris omnium planetarum, à quo vires accipiunt, alibi docuimus: & Venerem & Mercurium ipſum circundare palàm: & cum ipſo tellurem: cæteros verò vtrumque, declarauimus. Vel ſi ſtat Sol, etiam tellus erit eius ambiens gyrum, ſed in Phyſ. ſtare contra.

De Planetarum natura ſpeciatim.

ARTIC. II.

1 SOl manifeſtè calidiſſimus eſt, & humidiſſimus, quoniam tenuiſſimus & liquefaciens, & attenuans eſt omnia. Liquor autem & tenuitas ſunt humiditates. Verumtamen reputatur moderatè calidus ab Aſtrologis & moderatè ſiccus. quoniam ipſi non iudicant res, prout ſunt, ſed prout rebus inferioribus conueniunt. Calor quidem Solis & humor vniuerſaliter ſe habent ad omnia inferiora, modificantur autem ab aliis planetis. & hanc modificationem conſiderat aſtrologus. Et quia à Marte calor augetur, reputatur Sole calidior, quoniam extraordinario calore cum illo calefacit. ordinarius autem ſolaris blandus videtur, hoc eſt ordinariæ temperiei rerum accommodatus. Similiter Sol per accidens exſiccat partem humidam eleuando, & magis quàm Mars reputatur ſiccus moderatè; quoniam non niſi moderatè poſt conſtitutas res exſiccat; cum Marte verò immoderatè. quapropter Sol eſt calidus & ſiccus ordinariè.

2 Luna eſt humida & frigida Aſtrologis, quoniam calorem & lucem blandam habet, quæ educit vapores craſſos & aquas rarefacit, & tumefacit, ſed non attenuat. Nobis autem videtur humor proprius aquæ & vaporum craſſorum eſſe. Vbi autem eſt raritas, & vapor aquarum, eò frigus exterius facile inſinuatur; propterea Luna frigida etiam videtur. Sed tamen in prima ſua quarta reputatur frigida & humida, in 2. calida & ſicca, in 3. calida & humida, in 4. frigida & ſicca, ſicut anni quartæ, & diei. ſed aliter dicemus infrà.

3 Saturnus frigidus vocatur & ſiccus quoniam longiſſimè diſtat à nobis, & calor eius blandus frigoris facit ſenſum in calore Solis commixtus, & quandam duritiem & cruditatem in terra & rebus, quibus adiicitur. Non rectè Ptolemaici, quia nimis diſtat à Sole, frigidum faciunt Saturnum: cum & Canicula diſtet magis, & ſit calida; ſed reſpectum ob dictum ſic vocandus fuit. Neque calor eius exiguus comprimit, vti vapores, vt aliqui dicunt, ſed non eleuat: puto etiam aliquam affectionem, quæ in ſenſu, potentia, & amore, quibus conſtat calor, inſita eſt à Saturno deſcendere; ita vt res eius tardæ ſint, pigræ duræque, ſicut & motus deficientiæ. At credo modificationem Solis talem ſaturniam dici.

4 Iupiter vocatur calidus & humidus temperatè: quoniam vapores cum Sole eleuat & humectat, & radiis eius commixtus res producit ſucculentas, & formoſas in temperie quo ad nos. Serpentibus enim eſt noxius, ſicut Saturnus proficuus.

5 Mars calidus ſiccuſque vocatur, non quia Soli eſt proximus, vt putat Ptolemæus, cum proximior ſit Venus: ſed quia denſæ eſt molis rubræque, & in commixtione cum Sole nimis excalefacit, & exſiccat vapores eleuando. hæc etiam facit Sol omnia, ſed cum Marte ſic, cum Saturno ſic.

6 Venus eſt calida, ſed magis humida, non quia terræ vel Soli vicina, ſed quia talis eſt molis, vt cum eis in tali ſitu luce imbuta tales effectus faciat.

7 Mercurius anceps reputatur: ſuſcipit enim qualitates ſtellarum, quibus miſcetur corpore vel radio, & vicinior Soli exſiccat & calefacit, vt matutinus; vicinior Lunæ è contra in perigæo.

De fœlicitate & infœlicitate Planetarum.

ARTIC. III.

1 SVnt omnes planetæ ſibi fœlices, ſed nobis alij fauent, alij nocent, ſicut & ignis blandus prodeſt, multus obeſt.

2 Iupiter ergo & Venus fortunæ vocantur, ille maior, iſta minor: quoniam rebus noſtris & nobis ita temperatis, vt eorum calor ad nos proueniens temperatur, prodeſt: qui è contra ſunt infortunæ ſerpentibus, & rebus nobis inimicis, & barbaricis nationibus, quæ ab humanitate deſciſcunt. Saturnus autem infortuna maior dicitur, quoniam ob ſiccitatem, & frigiditatem noſtro eſt

tempera

temperamento noxius. Similiter animalibus nobis ſeruientibus & frugibus & diuitiis. bona enim exteriora interioribus accommodantur. Mars vocatur infortuna minor, quoniam calor & ſiccitas eius rebus noſtris & nobis officit ob aduerſam intemperiem, & conſequenter externis bonis.

3 Sol ancipitis naturæ reputatur: quoniam cum ſit cauſa vniuerſalis, prout modificatur à planetis particularibus eius vis obeſt, vel nocet, tum in bono ſitu, tum fortunis magnificentiſſimè benefacit. Videtur cum Saturno frigidus ob cauſas dictas, & cum Marte calidus, cùm tamen ipſe præſtet omnia omnibus.

4 Luna quoque maleficis iuncta videtur malefica, ſemper tamen humida, & blandè calida: idcirco cum Saturno peior eſt quàm cum Marte.

5 Mercurius eſt verſatilis naturæ, aliorum vires & decreta auget, cum bonis bonus, cum malis prauus: maximè autem prout eſt affectus ad Solem.

De Temporaneitate Planetarum.

ARTIC. IV.

1 SAturnus & Iupiter vocantur diurni, quoniam cum Sole conueniunt, ille vt eius malignitas in die moderetur, iſte vt ſua benignitas exhilaretur: quapropter peior eſt Saturnus in nocte quàm in die. Eſt natura ergò nocturnus, nobis autem diurnus.

2 Conditionem Luminaris nocturni imitantur Venus & Mars: illa quoniam abundat humore, & eſt quaſi Luna: ſicut enim Luna creſcit & decreſcit, vt patet per Teleſcopium: iſte vt eius feruor & malitia temperetur. ergo in ſe diurnus eſt, nobis nocturnus.

3 Mercurius anceps: nam in exortu matutino, donec ad abſidem ſuperiorem deueniat, diurnus eſt: in veſpertino vſque ad perigæum eſt nocturnus.

De ſexu Planetarum.

ARTIC. V.

1 SAturnus, Iupiter, Mars, & Sol, maſculini dicuntur, quoniam validæ, & efficacis ſunt operationis perficiuntque

cœptum

cœptum opus. Sic natura, quando facit mares, adhibet multum calorem, qui genitalia ad fores propellat: vnde exiſtimant quidam, quoniam in his dominatur calor ſuper humidum in eorum craſi eſſe maſculos. Sed non ſic eſt: nam in Saturno non ponitur calor niſi qui refrigeret more fœmineo.

2 Luna autem & Venus fœminini dicuntur, quoniam opus non abſoluunt: mouent, & non reſoluunt humores, & vapores, & effectus: ſic vt natura non poſſit genitalia expellere. Et quamuis Venus ſit calidior Saturno, non tamen maſcula eſt, quoniam non perficit bonum, vti Saturnus malum, quod inceptat.

3 Mercurius eſt anceps: prout Soli vel Lunæ copulatur, vel matutinus eſt, vel veſpertinus. Maſculeſcunt etiam planetæ matutini, orientales, angulares: ſicuti veſpertini, occidentales, & cadentes fœmineſcunt: quoniam vires imbecilliores ſortiuntur ſuper effectus, vt rectè dederimus efficaciæ maſculinitatem.

De Amicitia & inimicitia Planetarum.

ARTIC. VI.

1 SVnt perfectæ amicitiæ, quicunque conueniunt in qualitatibus vt Venus & Iuppiter. 2. qui in fœlicitate & infœlicitate. 3. qui in temporaneitate. 4. qui in ſexu. è contra verò ſunt inimici, qui in prædictis diſconueniunt. Mercurius autem omnibus accommodatur.

2 Ratione domiciliorum, ſunt quidam magis, quidam minus inimici. Nam Mercurius Ioui hoſtis eſt, & Saturnus Luminaribus, & Mars Veneri, vt infra videbimus. Et inimicorum aſpectus vocatur apertio portarum ad effectus grandes, vt patebit.

De Planetarum paſſionibus, prout ad ſuos orbes conferuntur.

CAPVT III. ARTIC. I.

1 DIcuntur planetæ aſcendentes, & deſcendentes, in abſide ſuperiori, & inferiori, veloces, & tardi, mediocres motu, & ſtationarij, directi, & retrogradi. Hoc autem accidit duabus ex

cauſis:

cauſis. Vna propterea quod habent in cœlo quaſdam ſympathias cum ſuperioribus fortaſſe corporibus:idcirco in quibuſdam partibus eleuantur:in quibuſdam oppoſitis deprimuntur,& fiunt nobis viciniores: dum ſunt in parte ſuperiori dicuntur eſſe in apogæo, vel in abſide ſuperiori; dum ſunt in oppoſito dicuntur eſſe in perigæo, vel in abſide inferiori. Mutantur autem abſidum ſitus poſt ſæcula multa paulatim,vt Copernicus obſeruauit.Hoc autem tempore loca apogæorum ſic ſe habent ex Thycone, qui ſubtilius rem indagauit.

Tabella Apogæorum & Perigæorum.

	Apogæa.	Perigæa.
♄	29. 39. 24. ♐	29. 39. 24. ♊
♃	6. 36. 0. ♎	6. 36. 0. ♈
♂	28. 48. 44. ♌	28. 48. 44. ♒
☉	9. 49. 11. ♋	9. 49. 11 ♑
♀	16. 32. 0. ♋	16. 32. 0.
☿	0. 39. 23. ♐	0. 39. 23. ♊

Ex hac tabella patet ſitus apogæorum & perigæorum, in noſtro ſæculo. quantum ſit addendum ſingulis annis ex Thycone eliciemus, niſi Galilæus aliquid noui adduxerit. Dicuntur ergo planetæ aſcendere tranſito perigæo vſque ad apogæum per medietatem circuli,quæ eſt 180. graduum: deſcendere verò ex apogæo ad perigæum.

2 Putant meliores Aſtrologi eſſe planetas puriores;& fœliciores, & meliores in apogæo,quoniam ſtellato cœlo nobiliſſimo proximiores:in perigæo verò robuſtiores,quoniam propinquiores paſſo plus agunt in nos: attamen infœliciores, quoniam impuriores. Equidem puto id euenire, quia plus vaporis mouent, & actio valida & potens temperiem ſoluit. nil tamen obſtat, quo minus etiam fœliciores ſint, vbi alia cauſa vel concauſa temperiem noſtram ſeruat.

3 Luna autem non in certis cœli partibus habet apogæum, & perigæum, ſed in coniunctione, & in oppoſitione cum Sole ſemper reperitur in apogæo : in quadraturis verò in perigæo, quoniam à Solis luce recta eleuatur, vt alibi docuimus: nec in perigæo eſt deterior, ſed melior & purior, nedum robuſtior, licèt minus lucida. Sed in perigæo epicycli æquè lucida eſſe poteſt, vt dicemus. Ratio eſt quoniam ſymbolum habet cum tellure, cuius videtur pediſſequa, fortè quoniam à tellure & ipſa lumen repenſum accipit, vt obſeruat Galilæus.

4 Altera, propterea quod habent Planetæ aliam eleuationem & depreſſionem à Sole, quam Ptolemaici dicunt in epicyclo, ſicuti priorem in excentrico, doctrinaliter non realiter loquentes. Cum enim Soli iunguntur Planetæ ſuperiores, eleuantur maximè à nobis, quoniam Sol eſt centrum amoris eorum, imbuens eos luce copioſiori, & tunc dicuntur in apogæo epicycli : cum verò ſunt in oppoſitione Solis deprimuntur, & ſunt velociſſimi, ita vt fixas præcellere videantur in anteriora, quod Ptolemæus vocat retrogradationem, nos velocitatem, quia anguſtiorem circulum deſcribunt, & facilius peragrabilem.

5 Sed Venus & Mercurius aſcendunt ad abſidem epicycli, cum ſunt matutini, & reuera Solem ambiunt deſuper. Cúmque cœperint remanere poſt Solem, ex ambitu circuli magno deſcendunt ad inferiorem abſidem ſub Sole. Neque enim ſunt ſupra, vt putat Timeus & Ariſt. neque infra, vt Ptolemæus: ſed circundant Solem. Verùm ob ambitum anguſtum non deſcendunt ab eo, ſed cum eo gradi, & ipſum circundare videntur.

6 Lunæ epicyclus, cùm ſit inſtabilis, ex tabulis dignoſcitur & ephemeridibus. ſemper tamen memento epicyclos, & excentricos doctrinales eſſe, nón reales, ſed per ſe moueri, & luce Sólis, & affectione ad ſuperiora ſic euenire. de quo alibi dixerimus.

7 Directi dicuntur, quando mouentur in conſequentia ſignorum tardiores fixis. Retrogradi cum in antecedentia velociores fixis, quoniam terræ propinqui ſunt magis, & minorem circulum peragrant. Stationarij, quando vnà cum fixis æquè velociter mouentur ; quod antè retrogradationem, & poſt, illis euenit in mediis longitudinibus epicycli. Vocantur tardi, quando motus eorum minor eſt ſuo medioeri ; veloces, cùm maior. Hoc autem in ſubſequentia ſignorum dicimus : quoniam Aſtrologi hunc eſſe

motum

motum proprium Planetarum putauerunt: cum ſecundum noſtra dogmata ſecus dicendum videatur.ſed loquendum vt plures. Eſt enim nobis motus in poſteriora, quædam ſubdeficientia. Copernico autem ſolus iſte motus eſt verus. de quo alibi. Vt autem ſcias,quando ſunt tardi,& quando veloces tabellam medij motus ſingulorum deſcripſimus.

♄	g. 0. 2.	☉ ♀ ☿	59. 8.
♃	0. 4. 59.	☽	12. 11. 27.
♂	g. 0. 31. 27.		

Cùm ergo hoſce gradus minutis excedunt ſunt veloces, cùm exceduntur, tardi. Igitur Aſtrologus has paſſiones noſcat oportet, quoniam aliter agunt in alio ſitu ſui orbis, & aliter cum tardi atque veloces.

De cœli ſpatiis partibúſque,prout Planetæ in eis varias exercent erga nos operationes ſimul cum illis, vel illæ ſolæ ob fixarum ſitum.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 POſtquam de Planetarum natura quoad nos, & de paſſionibus ex motu accidentibus dictum eſt, poſtulat ordo, vt de cœli partibus diſſeramus,in quibus decreta efficiũtur per Planetas & fixas ad immutationem rerum,quæ in noſtro ſunt ſyſtemate.

2 Præſupponendum eſt ex Aſtronomia cœlum diuidi totum in medio per maximum circulum,quem vocamus æquinoctialem, à quo in Auſtrum,& Boream duo diſtant circuli tropici vocati, eo quod Planetæ iuxta ſenſum noſtrum excurrunt ad illos vſque, nec vltra,ſed reuertuntur,ſemper nouos parallelos, oblique incedendo,deſcribentes. Diſtántque hi circuli ab æquatore hoc tempore grad. 23.m.28. ferè,ſempérque inceſſanter reſtringuntur, eo quod Sol non ſpatiatur ab æquinoctiali quotannis tantundem, ſed prius regreditur quàm perficiat excurſum. Motus autem Solis

obliquus in his efficit circulum quem Zodiacum vocamus, cuius poli ſignantur à polis mundi tot gradibus diſtantes, quot tropici ab æquatore: & vocantur circuli, in quibus ſunt poli Zodiaci, alter Arcticus, alter Antarcticus, ſimiliter poli æquatoris dicuntur, Arcticus, qui nobis notus; Antarcticus, qui occultus. patet ergo hos circulos ab ipſa natura & motu Planetarum exigi.

3 Circulus omnis doctrinaliter, & fortè realiter, diſtinguitur in 360. gradus, quoniam Solis imitantur numeros, qui totidem facit circulationes, & in ſubdeficientia à fixis gradu vno in ſingulis circulationibus obliquari apparet. Et licet circulationes ſint 365. ferè, tamen vt doctrina poſſit fieri, & numerus aptè partiri, & doceri, in 360. partes, quas gradus vocamus, circulos diſtinguere viſum eſt Arithmeticis. Omnis autem gradus in 60. minuta ſeu ſcrupula prima, omne ſcrupulum in 60. ſecunda, omne ſecundum in 60. tertia, & ſic de reliquis vſquequò venias ad menſuram grani hordeacei nobis notiſſimi. ſed in infinitum pergit, qui in doctrina non vult deficere.

4 In motu longitudinis ab ortu in occaſum Sol efficit diem in 24. horis ex tenebris & luce compoſitum: in latitudinali, qui eſt in Zodiaco toto, efficit annum.

5 Quoniam Luna copulatur Soli dum circulum annuum peragrat duodecies, idcirco diſtinxerunt Zodiacum in ſigna duodecim: eaque nominibus animalium, & rerum inferiorum, quibuſcum habent ſymbolum, vt ſciamus, quibus rebus, in qua parte Zodiaci, quilibet Planeta fauet aut nocet, inſigniuerunt, ſic natura dictante, potius quàm doctrina. Signum autem ſingulum in 30. gradus, quoniam in 30. diebus Luna curſum peragit in Zodiaco, atque iterum Soli copulatur. Et licet aliquæ horæ deſint, tamen doctrina voluit, vt 30. ſint partes, ſicut dictum eſt in motu Solis. vnde ex duodecies 30. reſultant 360.

6 Totum autem cœlum in 48. imagines diſtinxerunt, vt ſtellarum numerus & ordo & vires poſſint notari, quarum 12. cadunt in Zodiaco, cuius latitudo eſt 12. graduum. Nomina & characteres imaginum prædictarum in ſequenti patent tabella.

♈ Aries.	♋ Cancer.	♎ Libra.	♑ Capricornus
♉ Taurus.	♌ Leo.	♏ Scorpio.	♒ Aquarius.
♊ Gemini.	♍ Virgo.	♐ Sagittarius	♓ Piſces.

7 Imagi

7 Imagines verò extra Zodiacum, aliæ ſunt boreales, quæ ſunt 21. videlicet Vrſa minor, Draco, Bootes, Vrſa maior, Cepheus, Corona Gnoſia, Hercules, Lyra, Cygnus, Caſſiopea, Perſeus, Auriga, Serpentarius, Aquila, Serpens, Telum, Delphin, Pegaſus, Equiſectio, Andromeda, Triangulus. In plaga meridionali quindecim ponuntur, eo quod partem illam cœli noſtri Aſtronomi videre non poterant, vti nunc poſt Luſitanorum nauigationem ad Indos. Sunt autem iſtæ Orion, Procyon, Sirius, Lepus, Nauis, Hydra, Coruus, Centaurus, Fera, Thuribulum, Piſcis Meridionalis, Cetus, Eridanus, Corona Auſtralis; quibus addo Cruciferum in polo antarctico à Dante Poëta neſcio quomodo prædictum, & à noſtratibus iam viſum, & ſic cognominatum, eo quod in Crucis figuram ſtellæ huius imaginis diſpoſitæ ſint. Poſſunt & aliæ ſignari ſi quis proprietates ſiderum ex colore & magnitudine & experimentis notare ſciat, vti veteres fecerunt.

8 Stellæ omnes prædictæ notantur à locis, in quibus ſunt; vel longitudine, vt in Zodiaci ordine ab ortu in occaſum, vel latitudine,vt in egreſſu extra lineam eclipticam, quæ Zodiacum interſecat in longitudine: vel à declinatione,quæ eſt diſtantia ab æquinoctiali. oportet autem Aſtrologum iſta prænoſſe ex Aſtronomia.

9 Vires imaginum & ſtellarum numerum ab Aſtronomia petes, vbi & figmenta & fabulas diſcere oportet, quibus de imaginibus philoſophamur. Etenim, aut vti memoria teneantur, aut vt qualitates in effectibus inferioribus effuſas in ipſarum imaginatione agnoſcamus, ſic notatæ ſunt. Vnde Nauim ſuper maria, & res marinas,ſignificare: Thuribulum ſuper ſacra, Serpentem ſuper nociuas beſtias, & ſic de cæteris,docet Plotinus & Ptolemæus ab Ægyptiis,& Chaldæis traditiones accipiens, qui non niſi Deo duce imagines & proprietates ſic inueſtigare potuerunt, quicquid delirent Græci; aliorum gloriam vſurpantes, ſicut teſtimonio Iob probabamus.

De Zodiaci figuris.

ARTIC. II.

1 QVoniam planetæ intra Zodiacum diſcurrunt, interſecantes ipſum quemadmodum Zodiacus æquatorem,

aquas frequentes concreſcentibus. Conuenit ergo ſenili ætati, phlegmati & rerum morti, & corruptibilitati. continétque tria ſigna videlicet ♑ ♒ ♓. Et quamuis æquè Sol abſit in quarta iſta, & in præcedenti : tamen quia abſentia duplicatur & frigus in priori præualebat, nunc in poſteriori auctum magis præualet Similiter & humores craſſi minus attenuantur, donec paulatim accedens Sol reſtituat omnia. Incipit enim à tropico hyemali, & deſinit in æquinoctio vernali.

3 At verò his qui degunt vltra æquatorem ad Antarcticum polum aliter ſe habent iſtæ quartæ, dico in æquidiſtantibus, atque nos, ab æquatore. Nam cum intrat Sol in ♎ incipit illis ver, quapropter nomina ſignorum eſſent ibi immutanda, ita vt Libra vocetur Aries, Scorpius vocetur Taurus, Sagittarius autem Gemini: quatenus tamen à Sole ſigna fiunt iſta, non à figuris. Verum namque eſt, quod in ♎ exaltatur illis Sol, & ſicut Aries percutit terram: & in ♏ colunt terram: & Sol tanquam Taurus ibi cornu petit radiorum, & in ♐ vis eius geminatur, ſicuti nobis in ſigno ♊ : cum autem eſt in ♑ proximus illis adeſt, æſtumque facit, ſicut nobis in ♋: cum in ♒ idem ac nobis in ♌, vnde non videtur rectè poni Aquarius, cum aquas tunc illis non det, ſed nobis. Omnes ergo figuræ ſunt permutandæ in ſpatio non ſtellato, quatenus à Sole conſtituuntur: quatenus verò ab ordine ſtellarum, aliter dicerem. Quod nec dicerem, ſi mihi daretur, figuras nouis nomenclaturis donare, vti ratio poſtulat. Priſci igitur Aſtrologi videntur noſtris tantum climatibus conſuluiſſe. At cum Hiſpani vltra tropicum ♑ colonias traduxerint, vtique noua opus habent Aſtrologia.

De quartis anni ſubpolaribus & æquinoctialibus.

ARTIC. IV.

1 SVbpolaribus autem incolis prima quarta anni, quæ ſimul eſt diei, incipit ab introitu Solis in ♓ & deſinit in ♉ nam tunc eſt illis manè & ver: & quantum diei præhabet nobis Aurora & eleuantia Solis tanta ſuper horizontem, quanta fuit linea horoſcoparia ſub horizonte incipientibus crepuſculis, tantum, vel paulò plus, debet ſecundum rationem dari pro manè & vere præfatis regionibus tam arcticis, quam antarcticis. Æſtas autem

& dies

& dies erit à ♉ vſque ad ♍. veſper & autumnus à ♍ vſque ad finem ♎. Reliquum datur hyemi & nocti, his tamen, qui ſub arctico degunt polo:nam illis qui ſub antarctico fit è contra. Videlicet à ♍ in finem Libræ eſt ver, &manè, à ♏ in ♓ æſtas dieſque: à ♓ in ♉ autumnus & veſpera: reliquum datur hyemi & nocti.

2 Habitantibus verò ſub æquatore æſtatem conſtituunt ♓ ♈ ♉ & iterum ♍ ♎ ♏. Autumnum & ver faciunt ♊ ♐. hyemem ♋ ♌ hinc: inde ♑ ♒. ſic ratio dictat.Oporteret autem per duos annos moram facere, & temporum vices bene adnotare, vt ſcientia certior prodeat. Nulla autem ratio admittit, vt à cardinalibus punctis quartas ibi exordiamur. Si enim ♈ ♉ ♊ ſunt æſtas, vtique ♍ ♎ ♏ erunt æſtas: quis autem faciet ver & hyemem in cæteris abſque abſurditate? obſeruantur tamen cardines pro rerum initiis & ibi.

De Zodiaci altera diuiſione.

ARTIC. V.

1 DIuiduntur in noſtris climatibus iterum ſigna Zodiaci in mobilia, fixa, & communia. Dicuntur mobilia 4. ſigna prima cardinalia; in quibus incipiunt quatuor anni tempora, videlicet ♈ ♋ ♎ ♑. in ♈ enim & ♎ fit vbique æquinoctium: in ♋ & ♑ retrocedit Sol ab excurſu extra æquatorem. Dicuntur autem mobilia, quoniam tunc annus mutat ætatem.

2 Fixa ſunt, in quibus tempora anni figuntur, confirmantur, & perſeuerant, vt in ♉ ver eiuſque temperies, in ♌ æſtas eiuſque feruor, in ♏ Autumnus eiúſque ariditas, in ♒ hyems eiúſque humiditas, vel frigus.

3 Communia ſunt, quæ iſthæc & illa intermediant, vbi Sol exiſtēns vtriuſque temporis conſtitutionem oſtendit, vt in ♊ videntur ver & æſtas eſſe, & hinc tranſitur ab illo in hanc. in ♍ eſt æſtas & Autumnus, calor enim tepeſcit, in ♐ eſt autumni & hyemis conſtitutio, & ſtatim mutatio in hanc, in ♓ eſt hyemis & veris: idcirco ab aſtrologis etiam duplicia dicuntur, & duplici imagine figurantur, vt vides apud Higidium.

4 In ſubpolaribus, & æquinoctialibus media ſigna, vel partes ſignorum, prout fieri poteſt, vocabis communia principia quartarum, mobilia, conſequentia, fixa. patet conſiderantibus.

Tertia diuiſio ſignorum Zodiaci.

ARTIC. VI.

1 SVnt alia ſigna borealia, vt ſex, quæ ab æquatore in borealem polum ſpectant, videlicet ♈ ♉ ♊ ♋ ♌, ♍. Alia meridionalia quæ vltra ad polum auſtrinum, videlicet ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓. & ſub omni regione ſic ſe habent.

Quarta diuiſio.

ARTIC. VII.

1 SIgnorum alia recta ſunt, alia tortuoſa. Dicuntur recta, quæ in ſphæra obliqua aſcendendo plus occupant temporis, quoniam cum pluribus æquatoris partibus aſcendunt, vnde & multarum aſcenſionum vocantur. Sunt autem iſta ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐. Tortuoſa autem ſunt quæ non ſic rectè aſcendunt, vnde breuiori tempore ſuper horizontem eleuantur, quoniam plus de æquatore, quàm de ecliptica, ſubleuatur, & iſta ſunt paucarum aſcenſionum, quæ ſequuntur ♑ ♒ ♓ ♈ ♉ ♊. quæ autem rectè aſcendunt, tortuosè deſcendunt, & permutant deſcenſiones: è contra quæ tortuosè.

De Antiſciis.

ARTIC. VIII.

SIgna directè aſcendentia dicuntur ſeſe intueri cum tortuosè aſcendentibus, & antiſcia illis, & è contra, quoniam Sol æquat in eis dies diebus, & noctes noctibus: vnde illa ſola dicuntur antiſcia quæ hanc ſeruant æqualitatem, quorum tabellam apponimus.

Tabula Antiſciorum.

Recta	♋	♌	♍	♎	♏	♐
Tortuoſa	♊	♉	♈	♓	♒	♑

Vbi notandum, quod quæ rectè aſcendunt tortuosè deſcendunt,

dunt,& è contra. Item notandum,quod dantur antiſcia odioſa, & non odioſa:quæ hoſtili radio ſe aſpiciunt,vt ♌ &. ♉ ♏ & ♒ ſunt odioſa; quadrato enim ſeſe feriunt, vt mox dicemus. Item notandum quod non ſolum ſignum ſigno eſt antiſcium, ſed etiam gradus gradui: quapropter trigeſimus ♊ eſt antiſcius primo ♋,& vigeſimus ♊ decimo ♋. & quicunque gradus æquè diſtant à tropicis punctis ſic ſe habent, vt palam eſt in Aſtronomia.

De imperantibus & obedientibus, diuiſio quinta.

ARTIC. IX.

1 VOcantur antiſcia ſecunda quæcunq; ſigna & gradus æquè diſtant à punctis ęquinoctialibus.Et quoniam ſigna borealia nobis ſunt propinquiora, & planetæ in illis efficaciores erga nos, propterea vocantur ſigna imperantia: meridionalia verò obedientia ob contrarias cauſas.Igitur omne ſignum ęquè diſtans ab æquinoctio,ſi eſt boreale imperat ſuo æquidiſtanti auſtrali, vt Aries Piſcibus.

TABELLA.

Imperantia	♈	♉	♊	♋	♌	♍
Obedientia	♓	♒	♑	♐	♏	♎

2 Notandum,quod ſignum ſigno, & gradus gradui in tali ęquidiſtantia imperant, vt ♍ imperat ♎ & vigeſimus quintus ♍ imperat quinto Libræ. Item nota, quod quædam imperant odioſè, quæ hoſtiliter ſe ſe aſpiciunt, vt ♌ ♏ & Taurus Aquario, cætera non odioſè, vt patet. Nota quod in plaga meridionali imperant meridionalia, borealia verò obediunt ob oppoſitas cauſas.

De coniunctis & inconiunctis, diuiſio ſexta.

ARTIC. X.

1 DIcuntur tandem coniuncta ſigna, quæ ſe aſpiciunt antiſcio, vel æquidiſtantia, vel radiatione ſextili, aut trigona, aut quadrata, inconiuncta, quæ nullo modo.

2 Regula eſt: omne ſignum mobile eſt inconiunctum ſuo conſequenti & oppoſito, vt Aries Tauro, & Scorpioni. Omne ſignum commune eſt inconiunctum ſuo antecedenti, & oppoſito, vt Gemini, Tauro & Scorpioni. Omne fixum eſt inconiunctum antecedenti, & conſequenti ſuo, & oppoſitis, vt Taurus Arieti, & Geminis, & ergo Libræ & Sagittario: ſi tamen ſemiſextilis aſpectus non valet, ſic de cæteris dices. Oppoſitum dicimus ſignum, quod ab altero per diametrum diſtat, hoc eſt medium circuli, qui eſt 150, gradus.

Septima diuiſio ſignorum Zodiaci, in ſexu.

ARTIC. XI.

SVnt alia ſigna maſculina, eadémque diurna: alia fœminina, eadémque nocturna: vt ſi incipias ab ♈ vſque ad finem, ſemper alterum præcedit maſcul. alterum ſuccedit fœmin.

Diurna	♈ ♊ ♌ ♎ ♐ ♒	ſunt maſculina.
Nocturna	♉ ♋ ♍ ♏ ♑ ♓	fœminina.

Rationem non aſſignant Aſtrologi. Puto tamen inde manare hanc diuiſionem quod Sol in ♈ fortiter agens maſculum imitatur, in ♉ verò nihil noui faciens, ſed confirmans tempus, fœminam. In ♊ rurſus ad mutationem prouocans maſculeſcit, quam in ♋ non varians fœmineſcit, & ſic de cæteris. inde Metaph. Platonici id copulæ tribuunt ſexuum & ſucceſſioni ex Plotino.

De Stellarum declinationibus & latitudinibus.

CAPVT V. ARTIC. I.

DEclinare dicuntur fixæ & erraticæ, reſpectu æquatoris, à quo diſtant vel recedunt in alterutrius poli plagam: ita quod & borealem, & auſtralem habent declinationem. Sed erraticæ continuò

tinuò ipſam mutant, prout nunc ſigna auſtralia, nunc borealia permeant: itémque prout latitudinem quoque à Solis via augent vel minuunt. Fixas verò perennem habere declinationem eandem viſum eſt priſcis Mathematicis. Cum verò iam patefactum ſit Solem præuenire æquinoctia, vel quoniam fixæ in poſteriora etiam tardiſſimo feruntur motu, vti placet Ptolemaicis, aut quia æquator eſt in tellure,& inclinatur ad Zodiacum, vt Coperniceis videtur: aut quoniam Sol anguſtiores circulos propinquior telluri factus deſcribit: idcircóque præuenit ſectionem æquatoris, ſicuti Luna Zodiaci, diſcurrentibus nodis, vti nos ſcribebamus: Propterea neceſſe eſt declinationem fixarum variari pedetentim. Quæ variatio res grandes tardáſque efficit, & mutationes ſæculorum: introitus enim magnarum ſtellarum de ſigno in ſignum transfert regna regionum, quibus præſunt, vt infrà videbimus. Quapropter oportet hæc notiſſima etiam Aſtrologo ex Aſtronomia,& motibus,& anomaliis. de quibus alias.

2 Latitudo verò dicitur ab ecliptica, quæ eſt Solis via,digreſſus. Et alia eſt auſtralis,alia borealis: & variatur in fixis, prout Zodiaci & quantum obliquitas variatur. quod nos ita eſſe ſemper contendimus contra Coperniceos, donec Thyco, & Lantgrauius ſic eſſe manifeſtiſſimis obſeruationibus probarunt. Quoniam ergo 24. ferè minutis variata eſt obliquitas,& fixæ in alia & alia Zodiaci parte aliter illam variationem patiuntur: propterea notum eſſe oportet Aſtrologo, vt iudicia ſua illis adaptare non ignoret.

3 In erraticis verò certa eſt latitudo: quoniam quemadmodum Solis via interſecat æquatorem,ſic viæ erraticarum viam Solis.Et puncta interſectionis vocantur nodi,& qui transfert Planetam ad Auſtrum vocatur nodus deuehens, & Caudra Draconis; qui ad Boream,euehens,& Caput Draconis.

4 Incedunt omnium Planetarum nodi in antecedentia ſignorum ſicuti nodi Zodiaci in æquatore. Manifeſtiſſimi autem ſunt lunares, tria minuta in die conficientes in anteriora, qui in ephemeridibus notantur. Cæterorum verò non ſic exacta eſt notitia: quoniam tardiſſimi ſunt: ita vt priſcis ſtabiles apparerent. Copernicus autem mobiles deprehendit, ſicut & abſides. Quorum quidem mutatio ſignificationem habet in rebus magnis, ſicuti infra docebimus. Nodus Boreus ſic ſignatur ☊, Auſtr. ſic ☋.

5 Oportet igitur adnotare, quanta eſt ſingulorum Planetarum

latitudo,tam ab Boream,quàm ad Auſtrum : & vbi ſunt locorum Zodiaci eorum nodi,& vbi ventres , ſeu potius tropici. Ad inſtar enim Solis , cùm ad certos limites deuenerint, reuertuntur ad eclipticam , vt ille ad æquatorem. Et quoniam latitudo non ſub vno ſigno in oppoſitum ſemper eſt eadem , ſed variatur in Planetis , ideo & vbi eſt variatio, platicè ſaltem , in tabella ſignabimus quatenus noſtro ſæculo congruit. Oportet enim in ſequentibus mutari : nec certum mutationis ſpatium. Ideo ad obſeruationes recurrendum & ephemerides nouas ſemper.

B.Trop. Auſtr.I.

			☊	☋		
♄	Lat·Bor.3.2.	Auſtr.3.5.	9.2.♌	9.2.♏	9.2.♒	9.2.♉
♃	Bor. 8r.2.4.	Auſtr.2.7.	26.36.♋.	26.35.♎	26.36.♑	26.36.♈
♂	B. 4.30.	Auſtr.6.50.	28.18.♉	28.18.♌	28.18.♏	28.18.♒
♀	B. 6. 22.	Auſtr.6.22.	16.15 ♓	16.15.♊	16.15.♍	16.15.♐
♀	B. 4. 5.	A. 4.14.	29.54 ♌	29.54.♏	29.54.♒	29.54.♉
☽	B. 5.0.	A. 5.0.				
In.□	B. 5.1730	exThycone:& in gradu 45.à Sole lat.B.eſt 6.grad.				

6 Cum ſunt Planetæ in boreali latitudine,ſunt nobis efficaciores : his verò qui vltra æquatorem habitant,è contra.

7 ☊ reputatur de natura ♃ : & cum bonis eſt bonus, quoniam auget eorum vires ; & cum malis malus,ob idem. Ergo non rectè ponunt ipſum de natura ♃ : ſed ſolam vim augmentatiuam adſcribere ei debuiſſent. Nec rectè ponitur ☋ de natura ♄,quandoquidem minuit decreta maleficorum & beneficorum, quibus aſſociatur. Ergo vim minuendi ſolùm habet in noſtris regionibus. At in meridionalibus è contra,☋ auget,☊ minuit:quoniam tranſeunt Planetæ in loca propria,vel aliena. Situs autem Lunæ valdè afficit inferiora : idcirco eius nodi cum cæteris Planetis habent vires apparentes.

De variabili ſtellarum ſitu ex mutatione cœli variabili, vnde ſiguræ eriguntur.

CAPVT VI. ARTIC. I.

1 DIuidit diaria variabilis conuerſio cœlum nobis, non ſecus atque annua immutabilis, in duas partes, & in quatuor quartas, & in 12. domos correſpondentes partitioni in borealia ſigna & auſtralia: item in quatuor anni quartas: item in 12. ſigna. Meridianus enim circulus inſtar æquatoris ſecat cœlum in aſcendentem, & deſcendentem portionem. Meridianus autem ab horizonte diſpenſatur, ita vt fiant quatuor quartæ, ſicuti à Zodiaco æquator. Rurſus omnis quarta à circulis poſitionis in tria diuiditur domicilia, vt patet in figuræ cœleſtis erectione: ſicuti omnis quarta anni in 3. ſigna, & gradus 90.

2 Prima quarta incipit ab angulo orientali horizontis vſque ad zenith, ſeu medium cœli: & vocatur orientalis maſculina, calida, & humida, ſanguinea, primæ conueniens ætati: vnde Subſolani ſpirant venti. Ponitur nihilominus Ptolemæo calida, ſiccáque: quoniam Sol nocturnos diſſoluit tunc vapores craſſos, exſiccátque nobis aërem: quamuis potius humiditas ſit illa tenuitas. At quidem poſtquam aſcendit 45. gradus videtur diſſoluere: in principio autem potius mouere humiditates craſſas. Continet hæc quarta domum decimam, vndecimam, & duodecimam. Prima enim ſub horizonte fit, & contra ſignorum ſeriem numerando cor cœli fit decima.

3 Secunda quarta continet nonam, octauam, & ſeptimam domos vſque ad finitorem occidentalem: calida, ſiccáque ex æſtu Solis & ventis Notis: cholerica, meridiana, & fœminea. Sed mirum quomodo fœminea ſit calida ſiccáque. Fortaſſe quoniam tendit ad occaſum noſtrum Sol, nec perficit quod tunc incipit, veluti in quarta orientali cum aſcendit.

4 Tertia ab angulo occidentis vſque ad meridianum ſubterraneum complectens ſextam, quintam, & quartam domos. Vocatur occidentalis, maſculina, melancholica, frigida, ſiccáque Arabibus: cum Ptolemæus humidam potius dicat, quoniam fauonij ſunt ab ea teneri, madidíque: & humiditas in die conſumpta refici incipit.

non tamen ita pluſquam 4. gradus extra Zodiaci tropicos excurrunt, in eóque ſuas affectiones patiuntur,& efficientias effundunt in inferiora: maxime autem Sol, quem cæteri æmulantur: vt ſicut ille mundi, ſic ipſi Solis viam ſecent, & perambulent. Propterea de Zodiaci ſignis luculenter dicere oportet, cóque magis, quod fixarum vires extra Zodiacum, & configurationes, ab hoc notamus & ſcimus.

2 Sunt imagines Zodiaci in ſtellato cœlo ſupra Saturnum, & incipiunt ab Ariete, deſinuntque in Piſcibus. Annus quoque Chaldæis incipiebat à prima Arietis ſtella, & quatuor quartas efficiebat ibi, & in ♋ & ♎ & ♑. At verò ex Hipparcho vſque ad nos deſcendit inceſſanter Sol ad terram, vt excentricitatis diminutio docet, & circulos breuiores peragrauit continuò, & ad tropicos non vſque excurrit, vt priùs; ſed ſemper paulò minus: vnde fit, vt interſecet æquatorem, etiam priuſquam olim. Ergo non in prima Arietis, vt olim, ſed in Piſcibus cœpit fieri æquinoctium, adeo quod nunc in 2. gradu Piſcium celebratur. Aſtrologi autem veterem doctrinam ſectantes, incipiunt ab æquinoctio verno annũ,vt tempore Moyſi & Abrahami, & ſimul vocant primum punctum æquinoctij primum Arietis, qui iam longè abeſt à primo Arietis gradu quaſi 28. dicuntque hunc nouum Arietem non ſtellatum, illum veterem ſtellatum. Nos igitur in iudicio ex imaginibus ſumendo ſectabimur ſtellatas imagines: in iudicio verò temporum anni non ſtellatas, ſed Solis curſum & ingreſſum in cardines, qui ſua præſentia & abſentia, acceſſu, & receſſu temporum vices & vires conficit.

De Zodiaci diuiſione, ſecundum quam annus diuiditur: quod eſt tempus, quo ipſum peragrat Sol.

ARTIC. III.

1 SIcuti in motu longitudinis conſtituuntur tempora duo, videlicet dies, & nox, propter præſentiam & abſentiam Solis erga nos: ex acceſſu verò & receſſu media tempora fiunt, quæ dicuntur manè & veſpere: ſic etiam in motu latitudinis efficiuntur duo tempora, æſtas & hyems ex præſentia & abſentia Solis. Ex acceſſu quoque & receſſu duo intermedia, videlicet ver & autumnus in noſtro climate. At verò in ſubpolaribus idem eſt

æſtas

æſtas & dies, nox & hyems, quoniam ſex menſibus illis eſt præſens, totidemque abſens Sol. Sub æquatore verò duæ ſunt æſtates, quoniam bis Sol ipſum interſecat. itaque quando nobis eſt ver & autumnus, illis qui incolunt æquinóctialem plagam eſt æſtas, & quidem feruentior quàm noſtra. Sunt etiam ibidem duæ hyemes, quando videlicet Sol maximè abeſt, quod euenit, & dum eſt in Cancri tropico, & dum in Capricorno. Verum hyemes huiuſmodi incolis ſunt calidiores noſtra æſtate, cum Sol non abſit ab ipſorum zenith niſi 23. gradibus, qui à noſtro degentibus ſub poli eleuatione 41. cum eſt in ♋ abeſt grad. 26. ferè. Igitur generalem Aſtrologiam confecturi diuidemus annum & ſigna multiplici diuiſione iuxta regionum ad Zodiacum habitudines.

2 Degentibus igitur inter tropicos & polos Zodiaci in 4. quartas Zodiacus ſecatur, ita vt quælibet ſigna habeat tria. Prima incipit ab æquinoctio verno, & continet Arietem, Taurum, & Geminos, non ſtellatos, deſinítque in tropico boreali, fitque ab acceſſu Solis ad noſtrum zenith: vocatúrque calida & humida temperatè: nobíſque eſt ſanguinea, & conuenit cum matre pueritiæ animalium, & plantarum, & omnium rerum inferiorum: dicitúrque vernalis.

3 Secunda ſectio dicitur æſtiualis, continétque ♋ ♌ ♍: & fit à Sole immorante prope zenith, & reduplicante vires non ſui gratia, quippe qui accedens, non minus quàm recedens à Cancro, calefacit; ſed ratione noſtri, qui paſſi calorem accedentis ex additione recedentis plus æſtuamus, noſtráque omnia. Et dicitur propterea quarta iſta calida & ſicca cholerica, conueniens meridiei, & iuuenili robuſtæque ætati, & rerum perfectioni. incipit à tropico æſtiuo, deſinítque in æquinoctio.

4 Tertia dicitur autumnalis facta à receſſu Solis à ſignis borealibus, poſtquam intrat alterum æquinoctium: continétque ♎ ♏ ♐: eſt ſicca, & paululum frigida, conueniens melancholiæ, & abſolutæ virili ætati hominum, ac rerum, decrementíque initiis fauet. Incipit ab æquinoctio, deſinítque in tropicum alterum.

5 Quarta eſt hyemalis, quæ incipit in maxima abſentia Solis à nobis, quando nimirum parum poteſt in noſtrum clima ob diſtantiam: proptereáque præualet frigus apud nos tellure vincente, & ſimul humiditas craſſa, vaporibus eleuatis à Sole, non tamen ob imbecillitatem radiorum attenuatis, potius quàm in

aquas

aquas frequentes concreſcentibus. Conuenit ergo ſenili ætati, phlegmati & rerum morti, & corruptibilitati. continétque tria ſigna videlicet ♑ ♒ ♓. Et quamuis æquè Sol abſit in quarta iſta, & in præcedenti: tamen quia abſentia duplicatur & frigus in priori præualebat, nunc in poſteriori auctum magis præualet. Similiter & humores craſſi minus attenuantur, donec paulatim accedens Sol reſtituat omnia. Incipit enim à tropico hyemali, & deſinit in æquinoctio vernali.

3 At verò his qui degunt vltra æquatorem ad Antarcticum polum aliter ſe habent iſtæ quartæ, dico in æquidiſtantibus, atque nos, ab æquatore. Nam cum intrat Sol in ♎ incipit illis ver, quapropter nomina ſignorum eſſent ibi immutanda, ita vt Libra vocetur Aries, Scorpius vocetur Taurus, Sagittarius autem Gemini: quatenus tamen à Sole ſigna fiunt iſta, non à figuris. Verum namque eſt, quod in ♎ exaltatur illis Sol, & ſicut Aries percutit terram: & in ♏ colunt terram: & Sol tanquam Taurus ibi cornu petit radiorum, & in ♐ vis eius geminatur, ſicuti nobis in ſigno ♊: cum autem eſt in ♑ proximus illis adeſt, æſtumque facit, ſicut nobis in ♋: cum in ♒ idem ac nobis in ♌, vnde non videtur rectè poni Aquarius, cum aquas tunc illis non det, ſed nobis. Omnes ergo figuræ ſunt permutandæ in ſpatio non ſtellato, quatenus à Sole conſtituuntur: quatenus verò ab ordine ſtellarum, aliter dicerem. Quod nec dicerem, ſi mihi daretur, figuras nouis nomenclaturis donare, vti ratio poſtulat. Priſci igitur Aſtrologi videntur noſtris tantum climatibus conſuluiſſe. At cum Hiſpani vltra tropicum ♑ colonias traduxerint, vtique noua opus habent Aſtrologia.

De quartis anni ſubpolaribus & æquinoctialibus.

ARTIC. IV.

1 SVbpolaribus autem incolis prima quarta anni, quæ ſimul eſt diei, incipit ab introitu Solis in ♓ & deſinit in ♉ nam tunc eſt illis manè & ver: & quantum diei præhabet nobis Aurora & eleuantia Solis tanta ſuper horizontem, quanta fuit linea horoſcoparia ſub horizonte incipientibus crepuſculis, tantum, vel paulò plus, debet ſecundum rationem dari pro manè & vere præfatis regionibus tam arcticis, quam antarcticis. Æſtas autem

& dies

& dies erit à ♉ vſque ad ♍. veſper & autumnus à ♍ vſque ad finem ♎. Reliquum datur hyemi & noċti, his tamen, qui ſub arċtico degunt polo:nam illis qui ſub antarċtico fit è contra. Videlicet à ♍ in finem Libræ eſt ver, &manè, à ♏ in ♓ æſtas dieſque: à ♓ in ♉ autumnus & veſpera: reliquum datur hyemi & noċti.

2 Habitantibus verò ſub æquatore æſtatem conſtituunt ♓ ♈ ♉ & iterum ♍ ♎ ♏. Autumnum & ver faciunt ♊ ♐. hyemem ♋ ♌ hinc: inde ♑ ♒. ſic ratio diċtat. Oporteret autem per duos annos moram facere, & temporum vices bene adnotare, vt ſcientia certior prodeat. Nulla autem ratio admittit, vt à cardinalibus punċtis quartas ibi exordiamur. Si enim ♈ ♉ ♊ ſunt æſtas, vtique ♍ ♎ ♏ erunt æſtas: quis autem faciet ver & hyemem in cæteris abſque abſurditate? obſeruantur tamen cardines pro rerum initiis & ibi.

De Zodiaci altera diuiſione.

ARTIC. V.

1 Diuiduntur in noſtris climatibus iterum ſigna Zodiaci in mobilia, fixa, & communia. Dicuntur mobilia 4. ſigna prima cardinalia; in quibus incipiunt quatuor anni tempora, videlicet ♈ ♋ ♎ ♑. in ♈ enim & ♎ fit vbique æquinoċtium: in ♋ & ♑ retrocedit Sol ab excurſu extra æquatorem. Dicuntur autem mobilia, quoniam tunc annus mutat ætatem.

2 Fixa ſunt, in quibus tempora anni figuntur, confirmantur, & perſeuerant, vt in ♉ ver eiuſque temperies, in ♌ æſtas eiuſque feruor, in ♏ Autumnus eiúſque ariditas, in ♒ hyems eiúſque humiditas, vel frigus.

3 Communia ſunt, quæ iſthæc & illa intermediant, vbi Sol exiſtẽns vtriuſque temporis conſtitutionem oſtendit, vt in ♊ videntur ver & æſtas eſſe, & hinc tranſitur ab illo in hanc. in ♍ eſt æſtas & Autumnus, calor enim tepeſcit, in ♐ eſt autumni & hyemis conſtitutio, & ſtatim mutatio in hanc, in ♓ eſt hyemis & veris: idcirco ab aſtrologis etiam duplicia dicuntur, & duplici imagine figurantur, vt vides apud Higidium.

4 In ſubpolaribus, & æquinoċtialibus media ſigna, vel partes ſignorum, prout fieri poteſt, vocabis communia principia quartarum, mobilia, conſequentia, fixa. patet conſiderantibus.

Tertia diuiſio ſignorum Zodiaci.

ARTIC. VI.

1 SVnt alia ſigna borealia, vt ſex, quæ ab æquatore in borealem polum ſpectant, videlicet ♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍. Alia meridionalia quæ vltra ad polum auſtrinum, videlicet ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓. & ſub omni regione ſic ſe habent.

Quarta diuiſio.

ARTIC. VII.

1 SIgnorum alia recta ſunt, alia tortuoſa. Dicuntur recta, quæ in ſphæra obliqua aſcendendo plus occupant temporis, quoniam cum pluribus æquatoris partibus aſcendunt, vnde & multarum aſcenſionum vocantur. Sunt autem iſta ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐. Tortuoſa autem ſunt quæ non ſic rectè aſcendunt, vnde breuiori tempore ſuper horizontem eleuantur, quoniam plus de æquatore, quàm de ecliptica, ſubleuatur, & iſta ſunt paucarum aſcenſionum, quæ ſequuntur ♑ ♒ ♓ ♈ ♉ ♊. quæ autem rectè aſcendunt, tortuosè deſcendunt, & permutant deſcenſiones: è contra quæ tortuosè.

De Antiſciis.

ARTIC. VIII.

SIgna directè aſcendentia dicuntur ſeſe intueri cum tortuosè aſcendentibus, & antiſcia illis, & è contra, quoniam Sol æquat in eis dies diebus, & noctes noctibus: vnde illa ſola dicuntur antiſcia quæ hanc ſeruant æqualitatem, quorum tabellam apponimus.

Tabula Antiſciorum.

Recta	♋	♌	♍	♎	♏	♐
Tortuoſa	♊	♉	♈	♓	♒	♑

Vbi notandum, quod quæ rectè aſcendunt tortuosè deſcendunt,

dunt,& è contra. Item notandum,quod dantur antiſcia odioſa, & non odioſa:quæ hoſtili radio ſe aſpiciunt,vt ♌ & ♉ ♏ & ♒ ſunt odioſa ; quadrato enim ſeſe feriunt , vt mox dicemus. Item notandum quod non ſolum ſignum ſigno eſt antiſcium , ſed etiam gradus gradui : quapropter trigeſimus ♊ eſt antiſcius primo ♋,& vigeſimus ♊ decimo ♋. & quicunque gradus æquè diſtant à tropicis punctis ſic ſe habent , vt palam eſt in Aſtronomia.

De imperantibus & obedientibus, diuiſio quinta.

ARTIC. IX.

1 VOcantur antiſcia ſecunda quæcunq; ſigna & gradus æquè diſtant à punctis ęquinoctialibus.Et quoniam ſigna borealia nobis ſunt propinquiora , & planetæ in illis efficaciores erga nos , propterea vocantur ſigna imperantia : meridionalia verò obedientia ob contrarias cauſas.Igitur omne ſignum ęquè diſtans ab æquinoctio,ſi eſt boreale imperat ſuo æquidiſtanti auſtrali , vt Aries Piſcibus.

TABELLA.

Imperantia	♈	♉	♊	♋	♌	♍
Obedientia	♓	♒	♑	♐	♏	♎

2 Notandum,quod ſignum ſigno, & gradus gradui in tali ęquidiſtantia imperant , vt ♍ imperat ♎ & vigeſimus quintus ♍ imperat quinto Libræ. Item nota , quod quædam imperant odioſè, quæ hoſtiliter ſe ſe aſpiciunt, vt ♌ ♏ & Taurus Aquario, cætera non odioſè , vt patet. Nota quod in plaga meridionali imperant meridionalia, borealia verò obediunt ob oppoſitas cauſas.

De coniunctis & inconiunctis , diuiſio ſexta.

ARTIC. X.

1 DIcuntur tandem coniuncta ſigna , quæ ſe aſpiciunt antiſcio , vel æquidiſtantia , vel radiatione ſextili , aut trigona , aut quadrata, inconiuncta , quæ nullo modo.

2 Regula eſt: omne ſignum mobile eſt inconiunctum ſuo conſequenti & oppoſito, vt Aries Tauro, & Scorpioni. Omne ſignum commune eſt inconiunctum ſuo antecedenti, & oppoſito, vt Gemini, Tauro & Scorpioni. Omne fixum eſt inconiunctum antecedenti, & conſequenti ſuo, & oppoſitis, vt Taurus Arieti, & Geminis, & ergo Libræ & Sagittario: ſi tamen ſemiſextilis aſpectus non valet, ſic de cæteris dices. Oppoſitum dicimus ſignum, quod ab altero per diametrum diſtat, hoc eſt medium circuli, qui eſt 150, gradus.

Septima diuiſio ſignorum Zodiaci, in ſexu.

ARTIC. XI.

SVnt alia ſigna maſculina, eadémque diurna: alia fœminina, eadémque nocturna: vt ſi incipias ab ♈ vſque ad finem, ſemper alterum præcedit maſcul. alterum ſuccedit fœmin.

Diurna	♈ ♊ ♌ ♎ ♐ ♒	ſunt maſculina.
Nocturna	♉ ♋ ♍ ♏ ♑ ♓	fœminina.

Rationem non aſſignant Aſtrologi. Puto tamen inde manare hanc diuiſionem quod Sol in ♈ fortiter agens maſculum imitatur, in ♉ verò nihil noui faciens, ſed confirmans tempus, fœminam. In ♊ rurſus ad mutationem prouocans maſculeſcit, quam in ♋ non varians fœmineſcit, & ſic de cæteris. inde Metaph. Platonici id copulæ tribuunt ſexuum & ſucceſſioni ex Plotino.

De Stellarum declinationibus & latitudinibus.

CAPVT V. ARTIC. I.

DEclinare dicuntur fixæ & erraticæ, reſpectu æquatoris, à quo diſtant vel recedunt in alterutrius poli plagam: ita quod & borealem, & auſtralem habent declinationem. Sed erraticæ continuò

tinuò ipſam mutant, prout nunc ſigna auſtralia, nunc borealia permeant: itémque prout latitudinem quoque à Solis via augent vel minuunt. Fixas verò perennem habere declinationem eandem viſum eſt priſcis Mathematicis. Cum verò iam patefactum ſit Solem præuenire æquinoctia, vel quoniam fixæ in poſteriora etiam tardiſſimo feruntur motu, vti placet Ptolemaicis, aut quia æquator eſt in tellure,& inclinatur ad Zodiacum, vt Coperniceis videtur: aut quoniam Sol anguſtiores circulos propinquior telluri factus deſcribit: idcircóque præuenit ſectionem æquatoris, ſicuti Luna Zodiaci, diſcurrentibus nodis, vti nos ſcribebamus: Propterea neceſſe eſt declinationem fixarum variari pedetentim. Quæ variatio res grandes tardáſque efficit, & mutationes ſæculorum: introitus enim magnarum ſtellarum de ſigno in ſignum transfert regna regionum, quibus præſunt, vt infrà videbimus. Quapropter oportet hæc notiſſima etiam Aſtrologo ex Aſtronomia,& motibus,& anomaliis. de quibus alias.

2 Latitudo verò dicitur ab ecliptica, quæ eſt Solis via, digreſſus. Et alia eſt auſtralis, alia borealis: & variatur in fixis, prout Zodiaci & quantum obliquitas variatur. quod nos ita eſſe ſemper contendimus contra Coperniceos, donec Thyco, & Lantgrauius ſic eſſe manifeſtiſſimis obſeruationibus probarunt. Quoniam ergo 24. ferè minutis variata eſt obliquitas,& fixæ in alia & alia Zodiaci parte aliter illam variationem patiuntur: propterea notum eſſe oportet Aſtrologo, vt iudicia ſua illis adaptare non ignoret.

3 In erraticis verò certa eſt latitudo: quoniam quemadmodum Solis via interſecat æquatorem, ſic viæ erraticarum viam Solis. Et puncta interſectionis vocantur nodi,& qui transfert Planetam ad Auſtrum vocatur nodus deuehens, & Caudra Draconis; qui ad Boream, euehens,& Caput Draconis.

4 Incedunt omnium Planetarum nodi in antecedentia ſignorum ſicuti nodi Zodiaci in æquatore. Manifeſtiſſimi autem ſunt lunares, tria minuta in die conficientes in anteriora, qui in ephemeridibus notantur. Cæterorum verò non ſic exacta eſt notitia: quoniam tardiſſimi ſunt: ita vt priſcis ſtabiles apparerent. Copernicus autem mobiles deprehendit, ſicut & abſides. Quorum quidem mutatio ſignificationem habet in rebus magnis, ſicuti infra docebimus. Nodus Boreus ſic ſignatur ☊, Auſtr. ſic ☋.

5 Oportet igitur adnotare, quanta eſt ſingulorum Planetarum

latitudo,tam ab Boream,quàm ad Auſtrum : & vbi ſunt locorum Zodiaci eorum nodi,& vbi ventres , ſeu potius tropici. Ad inſtar enim Solis , cùm ad certos limites deuenerint , reuertuntur ad eclipticam , vt ille ad æquatorem. Et quoniam latitudo non ſub vno ſigno in oppoſitum ſemper eſt eadem , ſed variatur in Planetis , ideo & vbi eſt variatio, platicè ſaltem , in tabella ſignabimus quatenus noſtro ſæculo congruit. Oportet enim in ſequentibus mutari : nec certum mutationis ſpatium. Ideo ad obſeruationes recurrendum & ephemerides nouas ſemper.

			☊	☋	B.Trop.	Auſtr.I.
♄	Lat·Bor.3.2.	Auſtr.3.5.	9.2.♌	9.2.♏	9.2.♒	9.2.♉
♃	Bor. 8r.2.4.	Auſtr.2.7.	26.36.♋.	26.35.♎	26.36.♑	26.36.♈
♂	B. 4.30.	Auſtr.6.50.	28.18.♉	28.18.♌	28.18.♏	28.18.♒
♀	B. 6. 22.	Auſtr.6.22.	16.15 ♓	16.15.♊	16.15.♍	16.15.♐
♀	B. 4. 5.	A. 4.14.	29.54 ♌	29.54.♏	29.54.♒	29.54.♉
☽	B. 5.0.	A. 5. 0.				
In.□	B. 5.17.30.	ex Thycone:& in gradu 45.à Sole lat.B.eſt 6.grad.				

6 Cum ſunt Planetæ in boreali latitudine,ſunt nobis efficaciores : his verò qui vltra æquatorem habitant,è contra.

7 ☊ reputatur de natura ♃ : & cum bonis eſt bonus , quoniam auget eorum vires ; & cum malis malus,ob idem. Ergo non rectè ponunt ipſum de natura ♃ : ſed ſolam vim augmentatiuam adſcribere ei debuiſſent. Nec rectè ponitur ☋ de natura ♄,quandoquidem minuit decreta maleficorum & beneficorum, quibus aſſociatur. Ergo vim minuendi ſolùm habet in noſtris regionibus. At in meridionalibus è contra,☋ auget,☊ minuit:quoniam tranſeunt Planetæ in loca propria,vel aliena. Situs autem Lunæ valdè afficit inferiora : idcirco eius nodi cum cæteris Planetis habent vires apparentes.

De

De variabili ſtellarum ſitu ex mutatione cœli variabili, vnde figuræ eriguntur.

CAPVT VI. ARTIC. I.

1 Diuidit diaria variabilis conuerſio cœlum nobis, non ſecus atque annua immutabilis, in duas partes, & in quatuor quartas, & in 12. domos correſpondentes partitioni in borealia ſigna & auſtralia: item in quatuor anni quartas: item in 12. ſigna. Meridianus enim circulus inſtar æquatoris ſecat cœlum in aſcendentem, & deſcendentem portionem. Meridianus autem ab horizonte diſpenſatur, ita vt fiant quatuor quartæ, ſicuti à Zodiaco æquator. Rurſus omnis quarta à circulis poſitionis in tria diuiditur domicilia, vt patet in figuræ cœleſtis erectione: ſicuti omnis quarta anni in 3. ſigna, & gradus 90.

2 Prima quarta incipit ab angulo orientali horizontis vſque ad zenith, ſeu medium cœli: & vocatur orientalis maſculina, calida, & humida, ſanguinea, primæ conueniens ætati: vnde Subſolani ſpirant venti. Ponitur nihilominus Ptolemæo calida, ſiccáque: quoniam Sol nocturnos diſſoluit tunc vapores craſſos, exſiccátque nobis aërem: quamuis potius humiditas ſit illà tenuitas. At quidem poſtquam aſcendit 45. gradus videtur diſſoluere: in principio autem potius mouere humiditates craſſas. Continet hæc quarta domum decimam, vndecimam, & duodecimam. Prima enim ſub horizonte fit, & contra ſignorum ſeriem numerando cor cœli fit decima.

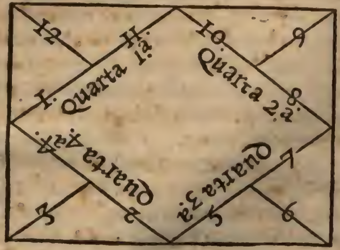
3 Secunda quarta continet nonam, octauam, & ſeptimam domos vſque ad finitorem occidentalem: calida, ſiccáque ex æſtu Solis & ventis Notis: cholerica, meridiana, & fœminea. Sed mirum quomodo fœminea ſit calida ſiccáque. Fortaſſe quoniam tendit ad occaſum noſtrum Sol, nec perficit quod tunc incipit, veluti in quarta orientali cum aſcendit.

4 Tertia ab angulo occidentis vſque ad meridianum ſubterraneum complectens ſextam, quintam, & quartam domos. Vocatur occidentalis, maſculina, melancholica, frigida, ſiccáque Arabibus: cum Ptolemæus humidam potius dicat, quoniam fauonij ſunt ab ea teneri, madidíque: & humiditas in die conſumpta refici incipit.

pit. Quapropter conferuntur nobis hæ quartæ:& cuilibet regioni, immo ciuitati, propriæ ſuæ ſunt, aliæ atque aliæ, veluti & finitores innumeri.

5 Quarta habet tertiam, ſecundam & primam domos. Vocatúrque ſeptentrionalis fœminea, & recedens, phlegmatica, frigida, humida, ventis ſeptentrionalibus dicata congelatoribus. harum figuram hic habes.

6 Nota quod prima & tertia vocantur orientales in ſectione ſigniferi. Sic Luna & Planetæ priores dicuntur orientales ab coniunctionibus, & oppoſitionibus ad ſua quadrata immediatè ſequentia. In cæteris quartis ſunt occidentales Ptolemæo: inferiores verò à ſynodo in ſynodum cum Sole.

7 Harum domorum quatuor ſunt angulares: vt prima, quarta, ſeptima, decima, vbi potentiſſimæ ſunt vires ſtellarum. Aliæ ſuccedentes, quoniam ſuccedunt angulis prædictis quatuor in ſitu mundi, vt ſecunda, quinta, octaua, vndecima, in quibus ſunt vires mediocres. Aliæ dicuntur cadentes, vt tertia, ſexta, nona, duodecima, quoniam cadunt ab angulis valde, & pigræ ſunt, deiectæque. Verum illæ quæ horoſcopo configurantur, ſunt meliores, etiam ſuccedentibus non configuratis, vt tertia & nona: magis autem, quæ ſupra terram, vt nona, & quia inſequitur cœli culmen longè melior eſt, quàm octaua. Et ex ſuccedentibus optima eſt vndecima, poſtea ſecunda, poſtea quinta ex angulis M. C. deinde horoſcopus, deinde ſeptima, vltimò quarta.

8 Qua ratione ſit erigenda figura nondum Aſtrologi prorſus

conue

conuenere. Alcabitij tamen dogma videtur rationabile ſatis: ac directiones iuxta Ptolemæi regulas faciendæ illi apprimè conueniunt. Vide lib.6. cap.2. huius operis.

De Planetarum dignitatibus.

CAPVT VII. ARTIC. I.

1 HAbent Planetæ in Zodiaco, præter fortuitas iam dictas paſſiones, alias adhuc proprias poteſtates: in aliis enim & aliis locis aliter præualent alij, experientia ac ratione teſtantibus. Videntúrque eſſe poteſtates eorum ſeptem, videlicet Domus, vbi ſunt tanquam in ſua domo: Trigonus, vbi tanquam in familiaribus: Exaltatio, vbi tanquam in regno: Terminus, vbi tanquam in prædiolo ſuo: Carpentum, vbi tanquam in oſtentatione virtutis ſuæ: Perſona, vbi tanquam in regis conſpectu: Gaudium, vbi ſicut in ſolemnitate ſua.

De Domibus Planetarum.

ARTIC. II.

1 NOn modo experientia teſtatur, Solem in Leone robuſtiſſimas adipiſci vires ad nos, eſséque in eo tanquam in ſua domo: ſed ratio ipſa idem vult, vt vbi plus poteſt, ibi cuique ſit ſuum habitaculum. Sic & Habacuch ait: Sol & Luna ſteterunt in habitaculo ſuo. Quapropter ſicuti Soli aſſignamus Leonem ſignum maſculinum, igneum, quoniam in eo ſuas vires oſtendit: ſic Lunæ Cancrum, fœmineum, quoniam nobis eſt proximum, vbi Luna valide ſuas oſtendit nobis vires. Quapropter tota medietas cœli ex ♌ ad ♑ videtur Soli conuenire; Lunæ verò ex ♋ in ♒.

2 Proximas hiſce domos duas habet Mercurius: quoniam à Sole omnium minimè digreditur, non plus 27. grad. & tale illi domicilium conuenit, qualem habet ad Luminaria ſitum perennem. Vires autem ſitus magnes & ferrum & alia multa manifeſtant. Sunt ergo eius ſigna ♊ & ♍ duplicia iuxta ☿ duplicitatem.

3 Proximas deinde ſortitur Venus: quoniam & ipſa Luminaris

E eſt
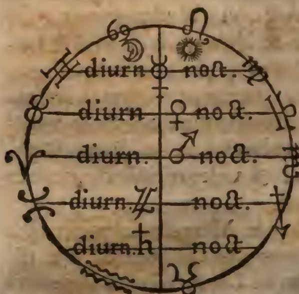
eſt ſocia, nec ab eo vltra 48. gradus exſpatiatur. Ergo ſitum ſeruans naturalem, poſt ☿ ſedes habet Luminaribus proximas. Sunt ergo eius domus ♉ & ♎, in quibus etiam ipſa videtur proprias vires plus oſtentare.

4 Sequuntur domus Martis, qui Luminaribus non ſatis amicus quadrato hoſtili ex ſuis domibus illa aſpicit. Sunt enim Aries & Scorpius, in quibus etiam Sol martiales vires videtur habere. Ob calorem tamen conuenit Luminaribus ex parte: idcirco ſuccedit.

5 Sequitur Iupiter, cuius domus ſunt Sagittarius & Piſces fœcunda ſigna inſtar Iouis: & Luminarium domos amiciſſima trigona radiatione reſpiciunt: conuenítque ♃ temperiei talis diſtantia.

6 Saturnus tandem frigidus, ſiccúſque, Luminaribus infenſus, maximè domibus remotiſſimis à Luminaribus contentatur: ibi enim maximè vires ſuas oſtendit, vbi ab his non impeditur, aſpicítque eos diametri inimicitia maxima. Sunt autem eius Capricornus, & Aquarius.

7 Itaque vnicuique Planetæ duplex eſt domus, quas non imperitè Arabes in diurnas, & nocturnas partiuntur. Luminaria verò vnam tantum habent, & ſuccedentia ſigna, vt dictum eſt. Item, quia cauſæ generales ſpecialibus ſpecificantibus pauciores eſſe debent.

8 Sciendum quod domus oppoſitæ domibus Planetæ cuiuſque dicuntur detrimenta, & exilia: quoniam ibi maximè eorum virtus debilitatur. Dicitur autem oppoſita, quæ diſtat 180. gradibus, vt infra docebimus.

De

De domibus Planetarum erga ſubpolares & æquinoctiales & æquidiſtantes nobis ab æquatore incolas.

ARTIC. III.

1 HIs autem, qui habitant vltra æquatorem ad polum ſpectantes auſtrinum nobiſcum æquidiſtantes ab æquatore, domus Planetarum contrario ſe habent ſitu. Quia enim Luna illis propinquiſſima eſt in ♑, potentérque agit in corpora ibi inferiora, domus ♑ eſt Lunæ: Solis verò Aquarius: quoniam licèt propinquior in ♑, tamen in ♒ vis eius roboratur ex patientis impreſſione iam facta: quod Luna non facit, quoniam velox eſt, Sol autem immoratur in vno ſigno 30. dies. Igitur quoniam Saturnus in ♑ & ♒ minus ibi valet, quoniam à Luminaribus domus illæ erga ſua inferiora roboratæ ſunt, non autem erga noſtra: propterea ♋ & ♌ ſunt Saturni domus Auſtralibus populis. Igitur Mercurij erunt Sagittarius & Piſces: Veneris, Scorpius & Aries: Martis, Libra & Taurus: Iouis, Virgo & Gemini: eiſdem ſanè rationibus conuerſis, quæ ſupra. Hinc patet non eſſe ſymbolum Planetis cum certis ſignis cœli, ſed cum ſtellis conuenientibus in colore & operatione: fortaſſe etiam cum figuris. Sed hoc non facit domicilium, nam in ♊ ſunt plurimæ ſtellæ martiales, in ♈ pauciſſimæ hoc tempore: nihilominus non eſt ♊ ſignum ♂, ſed ☿. Ergo quoniam Sol, vbi imminet potentiſſimus, & Luna propinquiſſima faciunt effectus grandes, quales Luminaribus conueniunt: propterea ſunt domus Luminarium vbicunque talis propinquitas, & robur, eſt eorum ad inferiora ſua. Et quoniam vbi paulum diſtant, faciunt effectus conuenientes Mercurio, agendo debilioribus viribus: idcirco illa ſigna talis diſtantiæ dantur Mercurio, & dicitur in eis gaudere Mercurius reſpectu ſubiectorum tali ſitui: quoniam ibi poteſt vires tales oſtendere, quoniam Luminaria ſic affecere inferiora talia, vt calor ☿. Vbi verò magis diſtant, faciunt effectus conuenientes calori Veneris. Propterea Venus ibi poteſt, & ſortitur domum, reſpectu tamen inferiorum corporum, non ſui. & ſic de cæteris, donec venias ad maximam

diſtantiam, in qua debiliſſimi caloris, & praui, ob inſuperab ilitatem patientis, qualis nimirum Saturno congruit calor, edunt Luminaria effectum. Idcirco diſtantiſſima ſigna cuique regioni Saturnus dicitur habitare ob dictas cauſas.

2 Subpolaribus verò populis eodem modo domus numerantur: nam Arctois ♋ & ♌ ſunt Luminarium ♑ & ♒ Saturni: Antarctois verò è contra. Reliqua igitur vt in primis ſe habent.

3 At ſub æquatore degentibus, ♈ & ♎ ſunt domus Solis, quoniam ibi eſt validiſſimus illis: nec in ♏ & ♉ erit validior quàm in ♈ & ♎. Sicuti nobis eſt validior in ♌ quàm in ♋, quoniam ita auget actionem in ♓ & ♍, ſicut in ♉ & ♏. non autem ſic in ♊ ſicut in ♌ erga nos, cum ibi accedat, hic vicini iam roboris vires duplicet. Sub æquatore autem acceſſus & receſſus eſt par ſitu & viribus.

4 Saturno igitur dabuntur ♋ & ♑ ſub æquatore, quoniam in illis minimas vires erga eos habet. Luna autem poſſidebit eaſdem cum Sole domos, quoniam ibi maximè imminet, niſi velis ♉ & ♏ Soli, vel dimidium horum, aſſignare: Lunæ verò cardines ♈ & ♎. Quod Æthyopes & Taprobrani, & Hiſpani ſub æquatore colonias poſſidentes, poſſunt melius per experientiam diſcere. interim hæc nos ita ratiocinamur.

5 Ioui & Veneri dabimus temperatiores partes ſignorum: Marti feruentiores: Mercurio, Luminaribus propinquiores. Nam ſigna integra illis diſtribuere tali in ſitu impoſſibile eſt. Neceſſe eſt ante & ponè ſeu vtrinque domos multiplicare iuxta dictam rationem: & Luminaribus non vnam, ſed duas, aſſignare: ſimiliter cæteris pro diſtantia ab illis duobus oppoſitis ex acceſſu ad extremos ſaturninos. vt in ſequenti figura.

De

De exaltationibus Planetarum.

ARTIC. IV.

SEcunda dignitas vocatur Exaltatio. Compertum eſt enim in certis ſignis planetas ſic affici, vt vires ſuas pŏtenter exerceant in inferiora. Diu dubitaui, an ex apogæo ortum duxerit exaltationis dignitas. Vbi enim eleuatur planeta realiter, ibi dicitur exaltari. Sed Aſtrologi contendunt non de planetæ, ſed actionis altitudine eſſe hic ſentiendum. Nam loca apogæorum valde diſtant à locis exaltationum. Sed cum apogæa progrediantur dici fortè cœpit dignitas hæc in apogæis, quibus tranſlatis remanſit Aſtrologis prior ſermo. Sicuti etiam in ♓ nunc Arietem ponimus non ſtellatum. Mox in Plinio eandem ſententiam inueni. Sed cum veteres, teſte Ptolemæo, de apogæorum ſtabilitate, nil dubitarint, & exaltationes ab eis valde diſcrepent, nullis tranſlatæ obſeruationibus adducor vt credam Aſtrologis. Nam etſi Solis apogæum ab ♈ in ♋. potuerit incedere, quod non eſt obſeruatum: tamen ♂ à ♑ in ♋ eodem tempore non potuit peruenire: vt menſura motus eius apud Copernicum & alios conuincit. Vtcumque ſit, traditioni inhærendum, quam experientia iuuat, non confutat.

1 Dicitur ergo Sol exaltari in ♈: quoniam ibi primum ſuas maiuſculas exerit vires poſt hyemale frigus.

2 Luna in ♉: quoniam poſt primam copulam cum Sole exaltato in ♈ ibi tunc Luna primum ſeſe oſtendit nobis.

3 Saturnus in ♎: quoniam cum Soli ſit maximè infenſus, in

eius deiectione ipſe exaltatur. Profecto Sol in ♎ incipit vires imbecilles oſtendere nobis: ideóque meritò quartam anni melancholicam in ♄ dignitate incipit. quod ſignum quatenus eſt blandi caloris, & fructuum autumnalium ferax, datur etiam Veneri pro domo, non pro exaltatione.

4 Iupiter in ♋ exaltatur, quoniam ſignum eſt boreale nobis proximum, Septentrionalium ſalubrium ventorum author. & tunc nobis ♃ maximè fauet.

5 Datur exaltationi Martis Capricornus in oppoſitione Iouis: quoniam, cum ſit remotiſſimum ſignum, ideóque nobis frigidiſſimum, calorem Martis temperat, vt aiunt. Mihi autem videtur ♂ ibi per antiperiſtaſim vires ſumere fulgurandi & tonandi, & vapores ſumoſos educendi, qui in ♋ ſoluuntur magis, nec impreſſiones tales proferunt.

6 Venus ob ſuam humiditatem fœcundam in ♓ exaltatur. Et quidem ♀ vires ſentiunt omnia Sole ibi exiſtente: & imprægnantur arbores & animalia.

7 Mercurius verò aridus natura in ♍ vbi iam ab æſtiuo calore conſumpti ſunt vapores, & exſiccata tellus, & calor incipit leniri, & fieri acumen aëris & ſpirituum non impeditum.

8 Signa verò oppoſita dicuntur caſus & deiectiones, vt in hac tabella.

Deiect.	☉	☽	♄	♃	♂	♀	☿
	♈	♉	♎	♋	♑	♓	♍
Caſus	♎	♏	♈	♑	♋	♍	♓

De exaltationibus in altero hemicyclo.

APPENDIX.

1 SI autem hac ratione diſtribuuntur exaltationes manifeſtum eſt, quod in altero hemicyclo vltra æquatorem aliter ſe habent. Sol enim in ♎ ibi incipit vires exercere. ergo in ♎ exaltatur his qui incolunt promontorium bonæ ſpei & magellanicas anguſtias,

ſtias, & inſulas Oceani meridionalis. ergo Luna in ♒ ob præfatæ conſimilem cauſam. ergo Saturnus in ♈, vbi minoratur actio Solis. ergo Iupiter in ♑ illis proximo ſigno. ergo Mars in ♋ diſtantiſſimo. ergo Venus in ♍, & Mercurius in ♓. vt ratio prima docebat.

De Triplicitatibus Planetarum.

ARTIC. V.

1 TRiplicitas eſt tertia, ordine & viribus, dignitas, quam ſortiuntur planetæ in diſtributione ſignorum Zodiaci ex domicilio & exaltatione & ſecta, quam quiſque habet.

2 Secatur in quatuor triangulos duodenus ſignorum numerus; in quorum quolibet reperitur ſignum fixum, & mobile, & commune. maximéque poteſt planeta qui fixo dominatur. Sunt tamen omnia ſigna trianguli vnius & eiuſdem ſexus, conditionis, & radiationis, amiciſſimi aſpectus, quem trinum vocabimus: vt patent in hac figura. Vbi

3 Primus triangulus eſt ♈ ♌ ♐ igneus, maſculinus, diurnus. In quo ſunt domini ✳ & ♃: ſed ille in die magis, iſte in nocte primatum habet. Vocatur à Ptolemæo Borrholybicus, ex boreali, & lybico, quos mouet intermedios ventos. mouet enim occidentales ob Martem dominum ♈, & Septentrionales ob Iouem ♐. Sol etiam generalis eſt cauſa, nec proprium habet vllum. Aſſignatúrque Europæ fortiſſimæ partium mundi à Ptolemæo, ſed ab Arabibus orientali plagæ: quibus experientia refragatur, & ventorum natura hinc excitatorum.

4 Secundus continet ſigna tria fœminina nocturnaque ♉ ♍ ♑.

ideò

ideò vocatur terraneus, frigidus, ſiccus, cui præficiuntur ♀ ☽: illáque in die, iſta in nocte primatum gerit. Dicitúrque Ptolemæo Notapeliotes, eo quod ventos mouet inter orientem & meridiem: proptereáque partibus meridianis Aſiæ datur oppoſitis Europæ: ♀ namque in ♉ meridionales habet ventos ob ſuam humiditatem calidam participantes cum ♄, qui dominatur in Oriente ob ♑, ſuccedítque Lunæ in hac dignitate generali cauſæ, ſicuti in primo trigono Mars Soli. Arabes meridianæ plagæ hanc adoptant, quibus non ſuffragantur peritiores.

5 Tertius habet ♊ ♎ ♒, vocatúrque aëreus Arabibus doctrinaliter: quoniam plus in ventis & aëre valet. Putatúrque occidentalis, ſed Ptolemæo Borrhapelioticus, quoniam habet ventos ex Borea & Subſolano mixtos. dominantur enim in hoc trigono ♄ & ☿. ♄ habet ventos orientales. ☿ autem eſt communis. propterea ♃ aſſociatur illi dans boreales contemporaneitatis cauſa. dominatur autem Aſiæ Septentrionali, id eſt Tartaris, Cataneis, Iaponenſibus & Sinenſibus. Ex parte eſt maſculinus diurnus.

6 Quartus fœmineus, nocturnus, & aqueus dicitur: continétque eiuſmodi ſigna, videlicet ♋ ♏ ♓. Habet Martem principalem dominum, qui ſigno fixo præeſt, ſed de die conſociatur ei ♀ de nocte ☽. putatur Arabibus Septentrionalis: ſed Ptolemæo Notolybicus: quoniam ventos mouet inter meridiem & occaſum. præcipuè autem in Occidentales dominatur Africæ.

7 Nota quòd, ſicut humores corporis humani omnes ſunt à calore geniti, attamen aſſignantur quatuor elementis doctrinaliter, ita vt phlegma frigidum dicatur & humidum, cum ſit craſſius bili, & minus calidum, modo ſic loquimur etiam de triangulis in hac doctrina.

De Triangulis in altero hemicyclo.

APPENDIX.

1 NOn ſunt iidem trianguli vltra æquatorem ad Antarcticum: quoniam non eadem ſigna hic & ibi ſunt eorundem planetarum, vt diximus de domibus loquendo.

2 Qua

2 Quapropter ♎ ♒ & ♊ dantur Soli & Ioui cum Martis ſucceſſione. ♏ ♓ ♋. ſunt Trigonus ☽ & ♀, ea ratione qua apud nos ♉ ♍ ♑. Item ♐ ♈ ♌ ſunt ♄ & ☿: & tandem ♑ ♉ ♍ faciunt triangulum aqueum ♂, cui aſſociantur ♀ & ☽, vt ſupra. Sic primus igneus, ſecundus terreus, tertius aëreus dicuntur: mutántque ſexum eadem cauſa.

De triangulis in nouo orbe.

APPENDIX.

1 EOdem modo ſe habent trianguli in America, ſed in parte boreali citra æquatorem, ſicuti nobis in auſtrali vltra, ſicuti iam memoraui in altero hemicyclo.

2 His verò, qui ſub æquatore habitant, duplicantur, vt ex mediis fiunt ſignis, prout de domibus loquentes conſiderabamus.

De Terminis Planetarum.

ARTIC. VI.

1 POſtrema ac minima dignitas eſt Terminus: quoniam in ſingulis ſignis aliquid poſſe Planetas ſingulos compertum habetur, ſed in quibuſdam gradibus quoſdam. At equidem niſi à Deo reueletur hoc negotium, haud credam potuiſſe ſingulorum graduum plurima experimenta facta fuiſſe ſatis vt inde ſcientia prodiret. Potius autem exiſtimem quadam ratione ſucceſſionis rerum motos Aſtrologos taliter terminos aſſignaſſe, vt dominatores ſignorum habeant priores partes, cæteri poſteriores, poſtremas autem malefici, vt patet. Vnde controuerſia multa eſt de terminis, cum alij Chaldæos, alij Ægyptios, alij Ptolemæi librum ſemilacerum inuentum, cum ipſo ſectentur in terminorum aſſignatione. Placet autem tabellam apponere, & experturis relinquere iudicium. Ego enim de his nil certi me habere profiteor, niſi quod ratiocinatio prædicat: In omnibus terminis, & bonos & malos euentus experiri.

Termini Ægyptiorum.

♈	♃6	♀12	☿20	♂25	♄30	♃6	♀14	☿21	♂26	♄30
♉	♀8	☿14	♃22	♄27	♂30	♀8	☿15	♃22	♄26	♂30
♊	☿6	♃12	♀17	♂24	♄30	☿7	♃14	♀21	♄25	♂30
♋	♂7	♀13	☿19	♃26	♄30	♂6	♃13	☿20	♀27	♄30
♌	♃6	♀11	♄18	☿24	♂30	♄6	☿13	♀19	♃25	♂30
♍	☿7	♀17	♃21	♂28	♄30	☿7	♀13	♃18	♄24	♂30
♎	♄6	☿14	♃21	♀28	♂30	♄6	♀11	♃19	☿24	♂30
♏	♂7	♀11	☿19	♃24	♄30	♂6	♃14	♀21	☿27	♄30
♐	♃12	♀17	☿21	♄26	♂30	♃8	♀14	☿19	♄25	♂30
♑	☿7	♃14	♀22	♄26	♂30	♀6	☿12	♃19	♂25	♄30
♒	☿7	♀13	♃20	♂25	♄30	♄6	☿12	♀20	♃25	♂30
♓	♀12	♃16	☿19	♂28	♄30	♀8	♃14	☿20	♂26	♄30

2 Ex his patet quod termini priores, atque plures, aſſignandi ſunt Planetis plures habentibus dignitates in eodem ſigno, cæteris pauciores pro rata dignitatum.

3 Non dantur termini Luminaribus, quoniam terminus ſpecificat effectum : Luminare autem generaliter operatur. Sed omnia ſigna à ♌ in ♑ ſunt quaſi termini ✱, vti à ♋ in ♒ ☽.

4 Aduertendum quod termini non ſunt vbique locorum iidem, ſicuti neque dignitates, & domus: proptereáque in hemicyclo vltra æquatorem terminos Arietis ponemus in ♎ &, è contra : ſic ♉ in ♏, & è contra : & ♊ in ♐, & ſic de cæteris ſeriatim : quoniam aſſignati ſunt iuxta dignitates, quæ etiam permutantur: vt dictum eſt priùs.

De

De Carpentis.

ARTIC. VII.

1 DIcitur eſſe Planeta in ſuo Carpento, vel ſolio, vel throno, quando eſt in obliquo ſigno, vbi plures habet dignitates, ſicuti ♀ in ♓ exaltationem & triplicitatem. tunc in eis vis multiplicatur.

De Perſona.

ARTIC. VIII.

1 DIcitur eſſe Planeta in ſua perſona, quando eo modo configuratur Luminarium alteri, quo domus eius reſpicit domum Luminaris: ita tamen vt ſit occidentalis ad Solem, & orientalis ad Lunam. reſpiciat ergo Lunam contra ordinem ſignorum: Solem verò, ſecundum ordinem. Sic ♄ eſt in ſua perſona, quando quinque ſignis taliter à Luminaribus diſtat, ♃ quatuor, ♂ tribus, ♀ duobus, ☿ vno.

2 Habet fundamentum in ſitu iſta dignitas. res enim ad originalem poſitionem ſponte conuertuntur, vt magnes. igitur gaudent tali poſitione. vocatur dignitas iſta Arabibus Almugea.

De Gaudio.

ARTIC. IX.

1 IN gaudio ſuo tunc reputatur Planeta, cum in amicorum dignitatibus reperitur, vt nocturni in nocturnis ſignis, & diurni in diurnis, maſculi in maſculis: vt ♃ in domo ♀.

De Planetarum paſsionibus, prout ad Solem conferuntur.

CAPVT VIII. ARTIC. I.

1 DIcuntur Planetæ eſſe in corde Solis, & combuſti, & ſub radiis, & matutini & veſpertini à Sole: & aucti, & diminuti lumine.

2 In corde Solis dicitur, quando planeta eſt illi iunctus ſecundum longitudinem & latitudinem centraliter, ſeu tanto ſpatio quantum componunt vtriuſque ſemidiametri. Verbi gratia Solis eſt diameter min. 30. ſecundum Thyconem in apogæo; ♀ autem 3 $\frac{1}{2}$. ergo cum erit ſpatium coniunctionis min. 16. & ſec. 38. ferè, dicitur ♀ in corde Solis,& tunc putatur potentiſſima, quoniam efficiunt vnum agens magnæ efficaciæ.

3 Combuſtus reputatur, quando minùs ſui orbis medietate à Sole diſtat. Eſt autem orbis lucis ♀ grad. 8. Comburitur ergo quando diſtat tribus,vel minus quatuor.

4 Dicitur ſub radiis,quando extra ſui orbis medietatem à Sole diſtat, ſed tamen intra ſpatium, quod aggregatum orbium vtriuſque componit,vt quoniam ☼ 17. gradus orbis habet, ♀ verò 8. dicitur ſub radiis ab quinto gradu vſque ad 20.ferè: vel,vt alij dicunt,donec videri nequit. quando autem poteſt videri require ab Aſtronomia.Et in hoc ſtatu eſt minus debilis Planeta:debiliſſimus autem eſt vti combuſtus. Sed ☿ ob frequentiam combuſtione non ſic læditur.

5 Orientales à Sole vocantur, quando mane ante Solem apparent ſuper horizontem: hoc autem euenit ♄ ♂ & ♃ à coniunctione ſua cum ☼ vſque ad oppoſitionem. E contra ſunt occidentales à Sole quando apparent in horizonte poſt Solis occaſum,hoc eſt,ab oppoſitione ad coniunctionem.

6 Dicuntur in coniunctione eſſe in abſide ſuperiori, & velociſſimi in poſteriora ſignorum: in oppoſitione verò ſunt in abſide inferiori,& tardiſſimi in poſteriora,ſed velociſſimi in anteriora ob circuli breuitatem: proptereáque vocantur retrogradi ad motum ſubdeficientiæ. Habéntque hinc quatuor ſtatus. Primus ab ortu matutino, vſque ad ſtationem matutinam, ſeu primam: & tunc ſunt humidi. Secundus à ſtatione prima vſquequo noctu oriantur occidentales à ☼ & ſunt calidi. Tertius à nocturno exortu ad ſtationem ſecundam, in quo deſiccant. Quartus à ſtatione ſecunda vſque ad ortum. & in hoc ſunt frigidi vt aliqui docent. Verum enim palam eſt retrogrados eſſe terræ propinquiores, & calefacientiores.

7 Mercurius & Venus ſunt orientales, & occidentales, proùt Solem præcedunt aut ſequuntur. Et quoniam Solem circundant habent ortum matutinum poſt retroceſſionem, cum ante Solem apparent: occaſum matutinum, cum occultantur à Sole aſcendentes·

dentes abſidem : ortum veſpertinum, cum poſt Solem ab abſide noctu ſuper horizontem occidentalem apparent : occaſum veſpertinum, cum ad perigæum properant in ſecunda ſtatione ob breuitatem circuli Solem aſſequentes à quo heliacè occultantur : ortum autem & occaſum coſmicum vnà cum Sole patiuntur. Sunt ergo à coniunctione in coniunctionem orientales & occidentales.

8 Luna eſt orientalis ab oppoſitione ad coniunctionem, quoniam ante Solem mane apparet : occidentalis à coniunctione ad oppoſitionem, quoniam poſt Solem in ſero apparet. Habet quatuor affectiones in quatuor quartis. nam à coniunctione ad primam quartam eſt humida magis quam calida : in ſecunda quarta vſque ad oppoſitionem magis calida, quàm ſicca : in tertia ab oppoſitione ad ſequentem quartam ſicca magis quam frigida : deinde vſque ad coniunctionem potius frigida, quam ſicca : refértque diei & anni tempora. Sed ratione Zodiaci prima & tertia quarta ſunt orientales in iudiciis : reliquæ occidentales in Luna per ſe, non ad Solem.

9 Planetæ ſunt aucti lumine, quando à Sole recedunt, vel Sol ab eis : ſic enim eorum lumen minus abſconditur : minuti lumine è contra, cùm ad Solem accedunt, vel Sol ad illos. vt patet in Aſtronomia.

10 Habent & ſtellæ fixæ ortum & occaſum ad Solem & ad mundum : ſi quidem ortus matutinus ad mundum verus eſt cum ſtella oritur oriente Sole ; matutinus heliacus, id eſt à Sole, quando oritur ante Solem, quia Sol recedit ab eis in orientem per motum ſubdeficientiæ. Matutinus occaſus mundanus verus eſt cum ſtellæ accidit ſub horizontem oriente Sole ſuper angulum orientis : heliacus verò eſt, quando oriente Sole ſtella eius radiis redditur inuiſibilis nobis. Veſpertinus exortus coſmicus verus eſt quando ſtella oritur ſuper horizontem, dum Sol ſub horizontem ex diametro immergitur. Heliacus autem exortus veſpertinus eſt, quando primum ſtella quæ intra ſolares radios latuerat eo occidente incipit extra radios apparere. Veſpertinus occaſus verus eſt, cum ſtella vna cum Sole ſub horizontem occidit. Heliacus verò quando ſtella, quæ poſt occaſum videbatur, incipit ſub radiis occultari ob acceſſum Solis ad ipſam.

11 Sed ortus & occaſus fixarum cum planetis eſt idem cum ſolari, vbi fixæ incidunt in eandem Zodiaci partem cum planetis.

vbi extra, agnoſcitur & aſcenſionibus regionis obliquis ipſorum planetarum & fixarum, dum concordant, ſicuti culminatio in M. C. cognoſcitur ex rectis.

12 Referuntur ad Solem & ad planetas fixæ pluribus modis. Primò quando cum eis oriuntur, aut occidunt, aut mediant cœlum, aut imant cœlum. Secundò quando paulò ante vel paulò poſt cum eis ſic ſe habent. Tertiò quando oriente Sole, vel planeta, reperitur fixa in occidente, vel in medio cœli, vel in imo cœli: præfertur vis orientalitatis, & angularitatis maioris.

13 Conſiderantur ab Aſtrologo maximè ſtellæ verticales, & horizontales. Verticalis eſt, quæ tranſit ſuper verticem regionis quotidie, & cognoſcitur ex eo, quod declinatio ſtellæ ab æquatore, & poli eleuatio ſunt æquales. horizontalis eſt, quæ horizontem radit, & cognoſcitur, ſi eius declinatio eſt æqualis complemento poli regionis. at ſi maior eſt complemento ſub horizontem ſemper latet nobis, ſi auſtralis eſt latitudo; ſi borealis ſemper apparet, vt Vrſa maior: è conuerſo eſt his, qui habitant ad Auſtrum. Complementum regionis eſt id quod deeſt eleuationi poli, vſque ad 90. gradus, qui eſt quadrans cœli.

De Planetarum inter ſe habitudine in poteſtate ex ſitu proueniente.

CAPVT IX. ARTIC. I.

1 Dicitur vnus planeta eſſe ſuper alterum eleuatus vndecim modis. Primò quando alter eſt magis in auge, ſiue excentrici, ſiue epicycli. Secundò quando eſt in latitudine, vel ſignis borealibus, & alius in auſtralibus, in noſtris climatis. ſed vltra æquatorem è conuerſo dices. Tertiò quando alter aſcendit, alter deſcendit à Borea, vel auge. Quartò quando alter eſt in imperante, alter in obediente, ſcilicet, qui orientalior à Sole. Sextò, qui propinquior medio cœli. Septimò, qui in meliori angulo. Octauò, directus ſuper retrogradum. Nonò, qui magis extra radios. Decimò, vbi prope coniunctionem ponderoſior occidentaliórue eſt quis. Vndecimò, qui in pluribus dignitatibus, vel ſtipatus amicorum lumine.

De Planetarum inter ſe & cum fixis configuratione & aſpectu.

CAPVT X. ARTIC. I.

1 ASTrologiæ maxima pars in configurationis & aſpectus conſideratione verſatur: ex congreſſibus enim & aſpectibus ſtellarum non modo calor & lux augentur & minuuntur, & modificantur, vnde certa mutatio rerum inferiorum dignoſcitur: ſed etiam rerum figura, & ſitus, & temperies, & reſpectus partium in ſe, & ad alias mundi partes, regulam aſſumunt, non ſecus ac ferri ſitus, & malleatoris ad ferrum ictus, & ad mundi partes aſpectus, certam figuram in ferro producit, & certi ſitus vim & amorem immittit, quod experimentis veriſſimis Gilbertus de Magnetica philoſophia ſcribens oſtendit. Arbores quoque & corpora affabrè elaborata ad certos ſitus certas partes pandunt. Et cadauer in mari natat ex ſitu quem in vulua accepit. Et bacillus ferreus ſuper ſubere natans ad ſitum originalem ſe adaptat. figura autem exterior ab interiori eſt temperamento ſic ideato, vt taliter configuretur. Hinc D. Thomas ordinem etiam rebus phyſicis & artificiatis à cœlo ponit. quapropter magna eſt de aſpectibus contemplatio in Aſtrologia.

2 Prima ſtellarum configuratio eſt ipſarum coniunctio: quæ multipliciter celebratur. Aut enim in eadem longitudine & latitudine cœli ſunt centraliter; & hæc perfectiſſimi eſt vigoris, bona ſi amicorum ſiderum: mala ſi inimicorum, ſecundum ſe; at ſecundum nos bonum eſt, vt maleficæ vis à benefica temperetur. Secunda eſt coniunctio ſecundum longitudinem in Zodiaco, non ſecundum latitudinem. Tertia eſt cum intra orbem proprij luminis ſeſe mutuò continent. Quarta cum ſunt in eodem ſigno. Quinta cum ſunt in eadem domo, ſeu circulo poſitionis. Sunt autem coniunctiones duorum, trium, quatuor, & omnium aliquando planetarum, de quibus Hermes ſcripſit. coniunctio ſic figuratur ☌.

3 Multiplices imò innumeros præter coniunctionẽ aſpectus habent inter ſe planetæ in cœlo erga nos. Qui tamen efficaces ſint à Ptolemæo, & priſcis Mathematicis, quatuor conſiderantur. videlicet oppoſitio, cuius iſte eſt character ☍: quadratus cuius eſt □: trigonus, qui ſic ſignatur △: & ſextilis qui ſic ⚹.

4 Hos

4 Hos propterea efficaces eſſe dicunt, quoniam in ſe multiplicati producunt alios aſpectus maiores, & tandem circulum abſoluunt. Sextilis enim continet 60. partes ſeu gradus circuli. eſt enim ſexta circuli pars, qui 360. gradibus conficitur. ſexies autem ſexaginta faciunt 360. Sic quadratus continet 90. partes, qui in quatuor deductus facit 360. Trigonus continet 120. partes, qui in tria deductus facit 360. Oppoſitio continet medium circulum, ideſt 180. qui duplicatus facit 360. Inſuper ſi ſextili addas ſextilem facit trigonum: ſi alium ⚹ facit ☍. Sic ex altera parte circuli, ſimiliter quadrato quadratus additus facit ☌. ſempérque aſpectus reſultant ex eis. Similiter trigonus additus trigono facit 240. ex quo ad 360. trigonus eſt aſpectus.

At priſci Mathematici octagonum etiam aſpectum agnouerunt. Cum enim Luna à Sole diſcedit poſt ☌ in 45. gradu appare, & ſignificationem dat ſuper mutationibus ab iſta lunatione manantibus. quod Ptolemæus, Plinius, Aratus & alij experimento comprobarunt.

5 Non tamen videtur iſte aſpectus connumerandus, quoniam multiplicatus non producit alios aſpectus, vt aiunt. Sed in circulis poſitionis figuræ cometarum ab Haly conſideratur, & in medicinalibus: proptereáque arbitror, etſi non tantæ efficaciæ ſit, non tamen prorſus inefficacem, præſertim in Lunæ configurationibus.

6 Conſideratur à modernis (quorum libellus nondum ad me diu expectatus peruenit,) aſpectus duodecimus qui continet 30. gradus: putatúrque efficax, quaſi ſemiſextilis; infimæque amicitiæ. Quod ſi ita eſt, nulla erunt ſigna in Zodiaco non ſeſe intuentia, niſi aliqua oppoſita his quæ aſpectu duodecimo ſe contuentur. E quidem in morbis peracutis, vbi dies critici breuiori ſpatio comprehenduntur, atque in chronicis, inuenio hunc aſpectum efficacem: quemadmodum & in cæteris octagonum. Siquidem dies quartus eſt index ſeptimi, in quo fit Lunæ quadratus ad ſuum initium, in quo cœpit morbus. Non autem indicaret, niſi virtuoſa eius eſſet pars, vt ſextilis eſt trigoni. Igitur quia ſuper peracutis numeramus per tertios dies, in quibus vnius eſt modo ſigni mutatio, ſicut in cæteris per quartos, in quibus eſt ſigni vnius & dimidij mutatio, palàm eſt, vtrumque eſſe efficacem, præſertim in rebus velocibus, & facilis paſſibilitatis: vnde in mutationibus aëris, & aquarum, non erit contemnendus vterque aſpectus.

pectus. videtur autem & dimidij ſigni mutatio, ideſt vigeſimaquarta pars circuli,in peracutis efficere aſpectum validum, quod Oceanus etiam iuxta dies Lunæ creſcens & decreſcens in Britannia comprobat, & auis Indica cum diebus Lunæ colores mutans. Continua ſanè eſt mutatio in cœlo. ergo & in inferioribus: ſed in quibuſdam ſentitur magis, vt in mari ſexhoraria, & in heliotropio horaria. quapropter innumeri ſunt aſpectus: ſed nobis noti pauciſſimi. Producit duodenus aſpectus omnes alios aſpectus, dum multiplicatur. idcirco efficax videri debet.

7 Verumenimuerò animaduertendum, quod aſpectus efficacia pendet aut à numeris, vt dicunt Pythagorici,& ſic qui eorum vires rimantur,ſcient de aſpectibus philoſophari.(Ego autem fateor vires numeri in rebus numeratis nobis innoteſcere. ergo quot modis efficax eſt aſpectus, tot numeri graduum interceptorum ſunt celebrandi in hoc dogmate. Eſt autem impoſſibile omnes agnoſcere: prædicti ergo ſufficiant.) Aut verò efficacia pendet à ſignorum natura, vt dicunt plurimi Mathematicorum. Et tunc omnis ſigni oppoſiti mutatio producit aſpectum. Et quoniam præcedens ſemper eſt conſequenti in ſexu & conditione contrarium: igitur ſemiſextilis aſpectus erit quædam infima inimicitia. Tertium verò ſignum conuenit cum primo: ideo producit amicitiæ infimæ teſtimonium. Quartum tandem eſt contrarium: ergo producit aſpectum ſecundæ maioris inimicitiæ: proptereáque Luna in quarto ſigno indicat vel victoriam morbi, vel naturæ, cui prodeſt ſignum inimicum morbi principio. In quinto ſigno augetur amicitia ob trigoni vires, & conuenientiam ſignorum: & vocatur maximæ amicitiæ aſpectus. Tandem ſextum debet facere aſpectum hoſtilem. Non tamen conſideratur Aſtrologis, quoniam non producit alios aſpectus; ſed hæc ratio non eſt ſatis phyſica.Potius dicerem eſſe radiationem ad ſextum.Sed quoniam eſt contraria, & eius contrarietas completur in ſeptimo ſigno,vbi diametri extremum, ſummáque diſtantia aduerſáque celebratur:idcirco aſpectus ſexti tacetur:vel inefficax eſt.Probatur hâc ſignorum contrarietatem eſſe cauſam aſpectuum,vti familiaritatem: quoniam ſæpe in ſexto die fit criſis optima in morbis, quando nimirum Luna aucta motu ad quartum ſignum peruenit ante ſeptimum diem: qua de re in medicinalibus tractabimus. Duodenus ergo ſic deſcribitur ⚺, octagonúſque ſic ⋏.

Sequitur Schema aſpectuum.

8 Aſpectus iſti in Zodiaco conſiderati ſic ſe habent. Verum quoniam ſigna tortuoſa velociter aſcendunt, & plus illorum quàm æquatoris; accidit vt quadratus aſpectus eius ſit ſextilis in æquatore. E contra verò trigonus longarum aſcenſionum in ſignis rectis fit quadratus, qui aſpectus eſt hoſtilis. verum in parte cœli, in qua aſcendunt iſta ſic ſe habent, non in M. C. aut I.C. è contra verò in parte occidentali, vbi deſcendunt, fiunt ſigna breuium aſcenſionum longarum deſcenſionum: propterea è conuersò fit vt quadratus tranſeat ibi in trigonum, & ſextilis in quadratum.

9 Diſtinguitur aſpectus in dextrum & ſiniſtrum. dexter fit contra ordinem ſignorum: ſiniſter ſecundum ordinem à ſtella vel gradu in ſtellam vel gradum.

10 Datur inſuper aſpectus partilis & platicus. Partilis fit quando tot partes interponuntur, quot ad aſpectum requiruntur, vt in □ 90. Et hic aſpectus aliquando eſt ſecundum longitudinem, & latitudinem. Sed in coniunctione requiritur vtraque eadem. In oppoſitione vero eadem longitudo, ſed non latitudo; altera enim auſtrina exiſtente debet altera eſſe borealis, vt ſit verè oppoſita. In trigonis autem requiritur contraria latitudo, ſed inæqualis: videlicet quanta eſt medietas latitudinis ſtellæ. Sextilis verò eadem debet eſſe latitudo, ſed inæqualis, quanta ſcilicet eſt medietas latitudinis ſtellæ. In quadratis nulla obſeruatur latitudo, cum ſemper incidant in ecliptica partiliter. Vbi autem incidunt aſpectus ſtellarum fixarum extra Zodiacum in ecliptica, vide tabulam Finchi.

11 Platica configuratio eſt, quando non corpore ſed lumine iunguntur;

guntur; aut inter aſpectum Planetarum non ſunt tot gradus quot aſpectus requirit eorum, ſed orbis luminis eorum eos intercipit.

12 Propterea tabellam orbium fixarum & Planetarum addere oportet.

Fixæ magnitudinis.	1	gr. 7. 30.	♄ 10. 0.	♀ 8. 0.
	2	gr. 5. 30.	♃ 12. 0.	☿ 7. 0.
	3	3. 30.	♂ 7. 30.	☽ 12. 30.
	4	1. 30.	☉ 17. 0.	

De Platicis aſpectibus, eorúmque paſſionibus.

ARTIC. II.

1 Diuiditur aſpectus platicus in applicationem & defluxum ſeu ſeparationem. Applicatio eſt Planetæ velocis ad tardum corpore vel radio acceſſus intra orbem ſuorum luminum. Defluxus verò, receſſus. Idcirco à fixis & tardis fit defluxus, & ad eaſdem applicatio, & vtraque melior, quò coniunctior.

2. Applicationes & defluxus vel ſunt inter duos Planetas, vel tres, vel plures.

3 Duorum Planetarum ſunt quatuor ſpecies applicationis & defluxus. Prima eſt ſimplex, quando vterque Planeta eſt directus, & leuior in paucioribus gradibus, tardus in pluribus. Defluxus vero cum leuior eſt in pluribus à tardo recedens.

4 Secunda ſpecies eſt, quando vterque eſt retrogradus, ſed leuior in pluribus gradibus ſigni, at ſua velocitate aſſequitur tardum. Si autem ſit in paucioribus eſt defluxus.

5 Tertia eſt mutua applicatio, cum alter directus eſt in paucioribus: alter retrogradus in pluribus, & ſibi mutuo occurſant. E contra cùm directus eſt in pluribus, & retrogradus in paucioribus, vterque defluit, & fruſtrationem indicat effectus.

6 Quarta, cum leuior retrogradus eſt in pluribus gradibus, tardus directus in paucioribus. tunc enim pro defluxu fit applicatio.

7 Eodem modo fiunt applicationes & defluxus in antiſciis & æquidiſtantiis,& multiplicantur alij ex his quam plures.

8 In aſpectibus trium Planetarum fiunt multæ ſpecies, videlicet luminis tranſlatio, redditio, collectio,prohibitio, perturbatio, abſciſſio.

9 Tranſlatio luminis fit trifariam. Primò, cum Planeta leuis inter duos tardiores ſe,corpore vel radio,diſcurrit,transfértque prioris lucem in poſteriorem,vnà cum ſua. Secundò, quandó velox tardiori ſe coniungit radio,& ille tardior alteri tardiori configuratur,cui leuis non configuratur. tunc enim tardus lumen leuis tardiori adhibet. Tertiò, quando in eodem ſigno ſunt, & medius communicat vtrique ſed non extremi. tunc enim medius prioris ad poſteriorem transfert vires.

10 Hoc etiam modo fit collectio luminis, quando nimirum vnus Planeta duos reſpicit ſe mutuò non aſpicientes, eorúmque lumen dicitur colligere,vel applicando eis,vel defluendo ab eis.

11 Redditio eſt luminis, quando vnus vel duo Planetæ aſpiciunt alterum Planetam debilem, vtpote combuſtum, aut retrogradum, qui non poteſt eorum vires retinere: proptereáque dicitur reſtituere, quoniam lux eius illis proficit magis quàm è contra.

12 Prohibitio luminis fit bifariam. Primò, cum Planeta tardus inter duos leuiores in eodem ſigno reperitur. tunc enim prohibet eos inuicem lumen communicare.& talis prohibitio iuuat, quando leuiorum coniunctio eſſet mala:nocet,quando bona Secundò, quando leuior ponderoſo iungitur corpore, & alter aſpiciens in eodem gradu eſt radio cum leuiori; tunc prohibetur à leuiori copula aſpicientis radio,quoniam corpus maius eſt radio. At ſi aſpiciens eſt in pluribus ad ponderoſum gradibus,prohibebit leuioris lumen.

13 Perturbatio dicitur,quando duo Planetæ ſibi applicant,& antequam fiat applicatio,tertius Planeta ponderoſus exiſtens in pluribus gradibus coniungitur medio,ſiue hunc ille per retroceſſionem,ſiue per tarditatem aſſecutus ſit. tunc enim coniunctio priorum dicitur perturbari.

14 Abſciſſio dicitur, quando duo tardi ad coniunctionem properant, & velox tertius exiſtens in paucioribus gradibus tranſibit priorem,& antequam ille iungitur poſteriori.ſicque leuior dicitur abſcindere lumen medij à ponderoſo poſteriori.

De

De quibuſdam paſsionibus aliis applicationum & defluxuum.

ARTIC. III.

1 PAtiuntur inſuper hi defluxus, & applicationes, accidentia quædam, quæ vocantur fruſtratio, refrænatio, curſuvacuitas, feralitas, pulſatio, receptio, & obſeſſio.

2 Fruſtratio eſt, quando leuis planeta ad ponderoſi properat coniunctionem in extremo ſigni: at ponderoſus intrans in aliud ſignum coniungitur radio alterius aſpicientis: ac proinde leuis non prius ponderoſo, quàm alterius radiis, applicat, proptereaque dicitur talis coniunctio fruſtrari.

3 Refrænatio eſt, quando leuis petens alterius coniunctionem fit retrogradus antequam coniungatur.

4 Vacuus curſu dicitur planeta, dum defluens ab altero nulli iungitur corpore vel radio intra fines orbis proprij luminis.

5 Feralis dicitur, quando ſolus eſt in vno ſigno, nec alicuius radiatione fouetur.

6 Pulſatio duplex. Vna, quando planeta exiſtens in alterius dignitate ipſum aſpicit. tunc enim illi ſuam dignitatem reſtituit, vel mittit. Altera, quando leuis in propria exiſtens dignitate aſpicit ponderoſum non habentem dignitatem in loco leuis. tunc ſiquidem leuis propriam illi tradit.

7 Receptio eſt cum vterque fuerit alter in alterius dignitate, vt ♃ in ♒ & ♄ in ♓. vel cum planeta in ſua exiſtens dignitate aſpicit alium, qui ibidem etiam habet dignitatem. communicat enim ſuam & illius illi dignitatem.

8 Obſeſſus eſt planeta, cum à duobus corpore vel radio circundatur, qui ſi à duobus maleficis, maximè affligitur: ſi à beneficis, iuuatur. maleficáque vim malefaciendi amittit, ſed cum beneficarum detrimento. quod expertus ſum non ſemel.

De fixarum natura, & dominio, & actione ſuper inferiora, per ſe, & cum planetis.

CAPVT XI. ARTIC. I.

1 CVm fixæ ſtellæ maximè diſtent à tellure vires earum planetis primo communicantur, & per ipſos noſtris rebus. At ſecundum quod concordant vel diſcordant cum ipſis, eorum vires augent minuúntque.

2 Sicuti planetæ in parte boreali ſecundum latitudinem & declinationem plus poſſunt, quam in auſtrali citra æquatorem, ſic & fixæ: at è conuerſo vltra æquatorem.
3 Potentiſſimæ ſunt ad mores regiones iudicandos, & afficiendum inferiora fixæ verticales in primo loco: ſecundò horizontales, quoniã ſemper angulares ſunt, de quibus diximus paulò ante: tertiò quæ ſunt intra Zodiacum, ſed magis quæ in ecliptica: quoniam locus planetarum agentium & deferentium virtutes, ſuperior eſt Zodiacus, & Sol inde ſuas effundit vires, quibus omnia mutat: itaque congruit locus ille actioni, & figurationi, poſſuntque copulari planetis, & viribus augeri: proptereáque Luna eſt potentiſſima omnium ſuper noſtra entia, quoniam citima eſt, omniumque virtutes colligit, demittitque: ſuaque velocitate priuſquam ab vno ſeparatur alteri applicat, omnéſque aſpectus cum omnibus ocyſſimè abſoluit.
4 Dominãtur rebus cunctis fixæ, quibus planetæ illis perſimiles.
5 Similitudo fixarum cum planetis dignoſcitur primum à colore. Nam claræ ſplendidæque ſunt de Iouis natura: quæ verò cum multo ſplendore quendam exilem ruborem habent, Soli appropriantur: quæ ſplendidiſſimæ & buxeæ Veneri: quæ plumbeæ ſunt Saturno, vt Algol: rubræ vt Aldebaram Marti: cinereæ micantes variæque Mercurio: candidæ pallentes & hebetis luminis ſunt lunares. Nubiloſæ maculoſæ, præſertim ſubrubræ, vt Arcturus, Lunæ & Marti adſcribuntur. totáque Galaxia videtur lunaris. At tenebroſæ lunares ſaturninæque exiſtunt.
6 Stellæ primæ magnitudinis efficaciſſimæ ſunt: cæteræ verò ſecundùm magnitudinem, & ſitum, vt dictum eſt.
7 Quæ clariſſimum habent lumen illuſtres dant effectus: quæ plurimum micant magnas conturbationes: quæ denſum, efficaces ſunt: quæ rarum debiliores: quæ obſcuræ & nebuloſæ malos effectus obſcuros & infelices edunt.
8 Cum planetis autem coagunt quando ſunt in eodem circulo poſitionis, aut in aliquo angulo, dum illi aſcendunt, aut culminant, aut mediant, aut imant cœlum, vel in ortu, aut occaſu aliquo ex quatuor.
9 Regionibus dominantur, quibus præeſt planeta conſimilis, aut triangulus, in quo ipſæ figurantur, aut ſunt verticales, aut horizontales. quæ enim non aſpiciunt, nec itidem operantur, vt dicemus de eclipſibus.

ASTROLOGICORVM LIBER SECVNDVS.

De magnis rerum humanarum mutationibus, initiis, & cauſis.

Quibus ex cauſis principiis & ſignis cœlitus ſit prognoſticandum: & quæ materiæ relinquuntur Aſtrologo tractandæ in ſequentibus libris.

Capvt I. Artic. I.

1 Postqvam de principiis & cauſis cœleſtibus inferiorum mutationum, vt potuimus, pertractauimus, nunc iudicia futurorum effectuum ex eiſdem cauſis & principiis elicere phyſicè docebimus.

2 Sunt quidem cauſæ ipſæ ſtellæ, nedum ſigna, vt optimè probat S. Thomas, corporearum mutationum per ſe, voluntariarum per accidens: principia verò ſunt coniunctiones ſiderum, & aſpectus, & variatio ſitus, tranſitus de ſigno in ſignum & in cardinalia puncta, & circulorum ſectiones. ex his ergo iudicia feremus.

3 Effectus generalis à cœlo nullus poteſt in toto mundo inferiori ſimul vnus & idem accidere, niſi totum cælum ſimul & vbique ſuarum partium agat idem. Vnde neque Sol, qui eſt cauſa vniuerſaliſſima, lucet vbique telluris, neque annum facit vbique ſimul, ſed hic ver, ibi autumnum, alibi æſtum, alibi hyemem eodem tempore producit. Quapropter quæ cauſæ, quibus regionibus, & in quibus initiis influant contemplari oportet: mox quibus in luminibus, & rebus ſpecialiter.

4 Qua

4 Quapropter omne iudicium aſtrologicum, aut eſt de mutationibus aëris & maris & telluris: vnde de penuria & abundantia rerum nobis vtilium & noxiarum ratiocinamur: aut de monarchiarum, & rerumpublicarum initiis & mutationibus, & de gentium & legum & morum tranſlationibus, & ciuitatum & prouinciarum: aut de cuiuſq; hominis ortu, vita & morte & euentibus: aut tandem de bonis maliſque electionibus rerum agendarum. Neque enim nauigationem eligimus in hyeme, vtiturque libertas humana ſtellis, non ſeruit in hoc iudicio, vt imperiti putant, inquit Albertus magnus, Theologorum haud poſtremus. Igitur libros adhuc ſcribere de his quatuor oportet: omiſſis nugis Arabum, & Iudæorum Aſtrologorum, qui ex non cauſis, neque ſignis, iudicia eliciunt, variiſque erroribus implicantur.

5 Oportet autem ante omnia de mutationibus aëris tanquam certiſſimis, vnde ad incertas procedemus, dicere. Sed quoniam aliter in aliis regionibus immutatur, priùs de regionum conditionibus & moribus ex cœlo dicendum videtur.

Diſſertatio de dominiis planetarum iuxta opinionem noſtram, & Arabum per climata, & Ptolemæi per triangulos ſuper omnes regiones mundi: & de Arabum errore, & Ptolemæi inſuper inſufficientia.

CAPVT II. ARTIC. II.

1 QVamuis S. Cyrillus in libris contra Iulianum, & S. Clemens Romanus mores gentium legibus potiùs quàm ſideribus adſcribant, immò negent ſideribus eſſe tribuendos: tamen S. Thomas Patrum explanator laudat Ptolemæum in libro de regimine Principium, quod diſtinxerit mores regionum à cœlo: quoniam ab ipſo calor & frigus & humores & temperamenta efficiuntur & afficiuntur, ita vt diſponant ſenſitiuam animam ad certos mores: laudátque Macrobium, quod vocarit Iudæos Saturninos: proptereáque abhorrentes à moribus gentium cæterarum. Patres autem illi principaliter conſiderabant: D. Thomas diſpoſitiuè & inſtrumentaliter, vt dictum eſt: quapropter & nos ſic conſiderabimus.

3 Diſtinguuntur nationes à Ptolemæo in Aquilonares, Auſtrales, & Medios in noſtro hemicyclo. idem debet fieri in altero

tero vltra æquatorem. Aquilonares præualent viribus & ferocia, quoniam frigus calorem exire non ſatis permittit. Auſtrales, quibus multus ineſt calor, & ſpiritus tenuis, ſed fuliginoſus, præualent aſtutia, corpore ſunt imbecilles, ſeruituti idonei, & libidini. Medij verò ingenio & corpore pollent, & reipublicæ apti ſunt, libertatíſque tenaces, vt Boreales licentiæ, Auſtrales ſeruitutis.

3 Hos autem dicimus Boreales, qui vltra circulum arcticum habitant, & Auſtrales, qui paulo citra, paulóque vltra tropicos degunt, ſaturninos eſſe moribus, viribúſque. Sicuti enim qui plagam incolunt æquinoctialem, habent extrema ſigna tropica Saturno dicata, quoniam illis ſunt extrema: ſic qui media climata tenent, extrema dabunt Saturno remotiſſimo Planetarum: ſed diuerſas ob qualitates: illi enim ob nimium frigus, iſti ob nimiam ſiccitatem. Vnde extra temperiem poſiti ſunt monſtruoſi, & quaſi ab hominis natura deſciſcentes. Pigmæi in Borea ingenio rudes, victu & veſtitu infælices, ſubnigri, quoniam calor à frigore nimio extinguitur: vnde in hyeme etiam nobis manus nigreſcunt. Poſt vbi enim tranſieris flauos Germanos, & Polonos, ad ſubrubros venies Noruegios: deinde ad ſubuirides homines: tandémque ad ſubnigros & paruos. Sic qui ſub tropicis habitant nigri ſunt alia ratione, quia videlicet color albus à Sole extrahitur. Sunt ingenio ſtolidi non propter ſorditiem excrementitiam non purgatam, vt Arctoi, ſed propter fuligines tetras, & ſpiritus exiles. Syluestres omnes ſunt, ita vt ſatyri aliqui eſſe teſte S. Hieron. ibi dicantur, & acephali, ſi credas Plinio. Sunt & alij qui vix eſſe homines creduntur noſtri generis. Has deformitates ſaturninæ intemperiei dant Aſtrologi.

4 In medio æquatoris Iupiter dominatur, quamuis S. Thomas credens Ariſtoteli inhabitabilem putarit plagam illam: tamen cum Auicenna, & Alberto, & Plinio, teſtante experientia nauigationum, hominibus plenam regionem optimis temperie & moribus & longæuæ ætatis ſcimus ob æqualitatem frigoris & æſtus. idcirco Ioui aſſignamus mediam regionem. Sic etiam medium intra tropicum & circulum arcticum diuidentes, quod continet ferè gradus 43. diuidimus ita, vt pars meridiana Veneri, quæ eſt ab tropico ad gradus 15. media verò vſque ad alios 15. detur Ioui: extrema vſque ad alios tredecim, qui remanent, Marti. Ergo à 23. ab æquatore vſque ad gradus 38. regnat Venus: à 38. vſque ad 53.

Iupiter : à 53 .vſque ad 68. Mars: à 68. vſque ad 90. Saturnus : Sol autem & Luna ſunt cauſæ generales. Mercurius verò nullam habet propriam regionem,ſed omnibus admiſcetur , linguas & mores habens. Eſtque in medio regionum rationabiliter etiam à Ptolemæo ſignatus. Hanc partitionem eſſe veram mores regionum teſtantur. Arabes enim , Mauríque , Ægyptij, & Sinenſes venerei ſunt moribus: Itali,Hiſpani,Græci Iouem referunt:Germani , Angli , Galli , Martem: extremi ſunt ſaturnini. Menſi ſunt Arabes, præcipuè Haly Abenragel , climata , planetíſque ſeptem aſſignarunt,ſed perperam. ordinem enim reſpexerunt non mores,& conſenſus regionum cum ſideribus : cum neque ſit ſub æquatore ♄: neque in tropicis ♃ : neque in tertio climate ♂: neque in quarto ☼ : neque ♀ in quinto:neque ☿ in ſexto : neque in ſeptimo,☽; cum ſint expertes artium boreales : & Mauri à Iouis politia longè abhorreant. Nec tertij climatis, ſed boreales , ſunt bellicoſi populi. & ſic de cæteris palam eſt. Damus enim ibi dominium Ioui, vbi eius temperies & mores deprehenduntur. Sol enim ita calefacit illud clima , vt influxibus Iouis ſit idoneus, ſicuti extrema prauè afficit, vt ſaturninis conueniat. ſic dicebamus de domibus.

5 Ptolemæus autem artificiosè ex natura triangulorum contexit dominia Planetarum , ſed non ſufficienter : neque enim curauit eos,qui ſub æquatore,neque qui in altero hemiſphærio,neque qui vltra æquatorem. Nec eam ſecutus eſt rationem,quam nos , qui per partes,& climata diſtribuentes,prouidimus etiam Americanis iuxta ordinem graduum diſtribuentes dominia Planetarum: vbi manifeſtè Mexicani ſunt ſub Ioue,Cuccani ſub Venere,Cicimeci ſub Marte : borealiſſimi autem vltra Floridam Hiſpaniam & nouam Franciam ad Arctum ſunt ſaturnini. ſic è contra ratiocinaberis vltra æquatorem : vbi habitantes terram de Lucac ſunt ſaturnini ſub Antarctico,quemadmodum & qui ſub tropico ♑. Intermedij verò partiuntur,ſicut apud nos. At Ptolemæi rationem explicemus.

6 Ex tota terra ſibi cognita,quæ continebat Europam, Aſiam,& Africam , quatuor format quadrangulos , quaſi tellus eſſet quadrangula. Dat Orienti Saturnum , Occidenti Martem , Meridiei Venerem,Septentrioni Iouem. Solem enim & Lunam & Mercurium , tanquam communes Planetas, omittit. Tum in ſingulis quadratis ponit ſingulos triangulos.Primum,qui eſt Iouis & Mar-

tis

tis,continens ſigna tria Zodiaci, videl. ♈ ♌ ♐, dat Europæ. Secundum, qui eſt Veneris & Saturni (non enim Sol & Luna, & Mercurius ſic numerantur) & continet ♉ ♍ ♑, dat Aſiæ meridionali in ſuo quadrangulo. Tertium, qui eſt Saturni & Iouis, continens ♊ ♎ ♒, dat Aſiæ boreali, vbi Scythia & Arſaret & Cataium. Quartum, qui Martis & Veneris, dat Africæ, & continet ♋ ♏ ♓. ventóſque proprios illis aſſignat, vt ſuprà ſcribebamus. Mox partitur ſingulos quadrangulos, & duplicat triangulos in orientales & occidentales: ita vt triangulus Europæ ſit in Aſia meridiana, orientalis cum ♃ & ♂ orientalibus, in Europa occidentalibus. Similiter triangulum Aſiæ meridianæ in orientalem partitur, qui ibi præualet, & occidentalem, qui in Europa. Idem facit permutando de triangulo tertio & quarto. Mercuriúmque locat in medio terræ, vbi linguæ pollent, & omnes legiſlatores. Siquidem in Palæſtina, & Arabia, & Syria incœperunt leges Moyſi, & Chriſti, & Apoſtolorum, & Macometi, & ſcientiæ plurimæ. vt ex ſequenti ſchemate declaratur.

7 Vbi ſanè mirum, quomodo Saturno detur oriens frigido ſiccóque; occidénſque Marti calido ſiccóque, cum venti orientalès

calidi ſint, humidíque; occidentales, puriores, frigidi, & ex parte ſicci. Item quomodo Boreas frigidus ſiccúſque Ioui; Auſter autem ſolus Veneri congruit? Poteſt tamen ſatisfieri quod & ♂ & ♃ orientales cient ventos orientales: ſimiliter ♂ & ♀ orientales: vnde in hoc ſchemate omnis ventus omni Planetæ poteſt tribui. At neque Septentrio Ioui congruit in quantum frigidus ſiccúſque, ſed in quantum purus & ſaluber. Neque iſta deſcriptio vltra 70 gradus latitudinis valet, quoniam exinde ſyluestres ſunt homines, Iouis ciuilitati nil congruentes. patet, Ptolemæum curtum eſſe in aſſignandis iudiciis. Neque Venus aliquid habet ſub tropicis, vbi mores Saturni vigent, ventíque exiles, vel nulli. Nam qui craſſi madidíque ad nos feruntur, ex mari mediterraneo accipiunt qualitates. Sub tropicis autem abſque auris ſqualent omnia, hominéſque ſub antris habitant: breuioris ſunt vitæ ex ♄ intemperie: manducántque locuſtas, cibóſque nefandos.

Igitur rectius & ſufficientius philoſophati ſumus, quàm Ptolemęus. Martem autem vigere in regione Gotthorum, & Scytharum vetus eſt fama Poëtis celebrata: vt Iupiter parum habeat, niſi ſalubritatem ventorum, quæ eſt in media regione, ſicuti declaratum eſt.

8 Triangulorum commutationem doctè connectit, vtinam & verè. Eam nos transferimus in Americam: locamúſque inter gradum 27. & 70. latitudinis. ita vt primus quadrangulus ſit in Quirita: ſecundus in inſula Hiſpaniola: tertius in Hiſpania Florida: quartus in Peruana regione, & inſulis adiacentibus. Sed cum alij ibi ſint venti ob alium maris ſitum non determino, ſed delineo tantum. Idem poteſt fieri altero in hemicyclo vltra æquatorem in vtroque hemiſphærio. Sed quoniam plus ibi maris, quàm telluris, & ventorum ratio alia, eius incolis negotium committo Ptolemaicum: meum enim vtrobique ſatisfacit & facilè.

De moribus gentium ex Ptolemæo per triangulorum dominos.

ARTIC. II.

1 HI qui ſubduntur tertio trigono Ptolemaico ſubiacent Saturno, & Ioui orientalibus: proptereáque ſunt natura (inclinante non cogente) religioſi, ditiſſimi, mundi, honeſti, ſapientes

pientes, magi, periti diuinorum, liberales, iuſti, improbitatis oſores, pro pietate & probitate vſque ad mortem certantes, benigni, pudici, ſumptuoſi in veſtitu, magnificíque. hæc ille. At quoniam Scythæ eiuſmodi non ſunt, cum barbaricè viuant, palam eſt triangulum Ptolemæi ad eos non pertinere, ſed potius ad Catainos, & Sinenſes, & Bactrianos, nec ſatis.

2 Mars cum Ioue occidentalis gubernat ſubditos primo triangulo, cui Hiſpani & Germani & Itali ſubſunt: faciúntque homines libertatis amatores, armorum ſtudioſos, laborum patientes, fortitudinis, præſtantiæ, munditiæ, amicitiæ, fidei, & rei familiaris cuſtodes, diligentes, beneficos, virtuti deditos, mulierum parùm amatores, ſed puerorum, & pathicos, non tamen molles, vt pathici Aſiani, ſed ſtrenuos. hæc ex Ptolemæo. Sed cum in Germania & Anglia puerorum amor ferè nihil vigeat, non valet decretum Ptolemæi, niſi pro his, qui infra 46. gradus habitant.

3 Saturnus & Venus orientales gubernant ſubditos tertio triangulo, faciúntque diuinos, ſaltatores, comptos, delicatos, mulieroſos, & cum conſanguineis & matribus coeuntes, vt Perſæ, Babylonij & Arabes: item ornatos molliter, eunuchos natura, caſu, ſponte; animo celſos, & conſilio fortes, bellicoſos, maſculinam venerem abhorrentes. hæc ille. Tamen hoc vltimum falſum eſt. Arabes enim plurimum ſodomiæ dediti, Perſæ minimè.

4 Mars & Venus occidentales gubernant ſubditos quarto triangulo: faciúntque procliues in mulieres, raptores virginum, violentos, adulteros, muliebri habitu gaudentes, improbos, præſtigiatores, peruerſos, temerarios, manu promptos, malos omninò ſed fortes. Hæc vera ſunt de Mauris, Feritis, & Marochitis, cæteriſque populis Africanis, hoc tempore, vt nihil magis: non tamen ſub tropicis.

5 Mars & Venus orientales in ſecundo triangulo tertij quadranguli faciunt improbos, laborioſos, latrones, rapaces, milites, mercenarios, ſeruiles animo, & malos, præſertim cum Mercurio.

6 Poſthæc Ptolemæus non amplius proſequitur triangulos ſecundos aliorum quadrangulorum, hoc eſt interiores, ſed miſcet iudicia. Sic Iupiter & Venus orientales faciunt homines delicatos, mundos, floridos, veſtibus pompoſos, in re paranda attentos, mercatores, faciles in contractibus, liberales, conſilio pollentes.

7 Saturnus orientalis deformes, fœdos, inanes, vt ſunt Indi occidentales, carniuoros, icthyophagos, paſtores agreſtes, mori-

bus feros, vt Æthyopes occidentales. In quo decreto conſenſit nobiſcum, quod ſub tropicis degentes ſunt ſaturnini.

8 Mercurius orientalis, cum ſit de trigono & ipſe tertio, mathematicos, Aſtronomos, acutos; occidentalis ingenioſos, doctos, non adeò mathematicos, cultores animorum, mobiles, ſubimprobos.

9 Mars occidentalis, feroces, peruicaces, vt Germani; orientalis, audaces, impios, inſidioſos, malè diſpoſitos, immanes, bellicoſos, carniuoros, ſeditioſos, vitæ contemptores, periculis vltrò ſeſe offerentes.

10 Venus occidentalis, voluptuoſos, mundos, vt Cyprij; orientalis muſicos, delitioſos, mobiles.

11 Saturnus & Mercurius occidentales, vt in interiori triangulo quarti quadranguli, faciunt rei parandæ aptos, ſedulóſque, à conſuetudine humana, & mulieribus alienos, vt Macedones.

12 Saturnus, Venus, Mercuriúſque occidentales, animo compoſitos, temperatos, fortes, libertatis amatores, regni oſores, muſicæ ſtudioſos, & eruditionis, certaminis, munditiei, amicitiæ, hoſpitalitatis, eloquentiæ, arcanorum & ſacrorum.

13 Iupiter occidentalis, libertatis amatores, ſimplicitatis & munditiei; orientalis, liberales, dexteros, commerciis aptos, mercatoréſque.

14 Iupiter, Mars, Mercuriúſque orientales, aſtutiſſimos, mercatoréſque, audaces, inſidioſos, laborioſos, ſeruiles, animo inſtabiles.

15 Saturnus, Iupiter, Mercuriúſque occidentales, ſuperſtitioſos, ſepelientes mortuos ceremonioſè, timentes Deum, multarum hæreſum ſuſcitatores & rituum, imperantes animoſè & magnificè, obedientes patienter, meticuloſè, & humillimè: facundóſque, vt Hiſpani.

16 Sol facit præſtantes, benignos, amicitiæ cultores, vt Itali, humanos, ſimplices, ſiderum obſeruatores.

17 Luna orientalis fœminas facit viriles, imperioſas, contentioſas, laborioſas, vt Amazones Aſiaticæ olim, & nunc Africanæ; occidentalis, viros molles, effœminatos, imperio mulierum ſubditos, aptos mercaturæ, & commerciis, vt in Gallia, & Neapoli.

De

De moribus gentium ex ſignorum dominantium natura.

ARTIC. III.

FAcit ♈ feroces, peruicaces, truces, audaces, improbos, inſidioſos, vt Angli.

♉ voluptatibus deditos, munditiæ victus veſtitúſque, & delitiis, vt Neapolitani.

♊ mobiles ſubimprobos, cogitantes, prudentes, intelligentes rerum omnium ſapientiæ diuinalis, magos, arcanorum inſtitutores, mathematicos, vt Ægypti olim.

♋ mercatores, bonos ſocios, rerum affluentia gaudentes, mulieroſos, vt Carthaginenſes olim: fœminas verò imperioſas, contentioſas, laborioſas.

♌ conſtantes, benignos, amicitiæ ſtudioſos, ſimplices, humanos, ſiderum cultores.

♍ mathematicos optimos, aſtronomos, diſciplinis aptos, ingenioſos, doctos, animorum cultores.

♎ muſicæ delitiis deditos, diuitiarum congeſtores, calidos ad coitum, mobiles conſilio.

♏ immanes, bellicoſos, carniuoros, improbos, vitæ contemptores, periculis deditos, fallaces, furioſos.

♐ ſimplices, munditiæ & libertatis amatores, liberales, dexteros, negotiis aptos, contractibúſque.

♑ deformes, fœdos, immanes, immites, alienos à conuerſatione, ſedulos in re paranda.

♒ carniuoros, icthyophagos, paſtores, immanes, tetricos, agreſtem vitam ducentes.

♓ liberales, mercatores, attentos, faciles, ſimplices moribus, mundos, popularis ſtatus amicos, conſilio validos, pulchrorum operum artifices.

Quod ſignum cui prouinciæ dominetur ſecundum Ptolemaïcos triangulos interiores, exterioréſque.

ARTIC. IV.

SVbeſt Britannia ♈, Gallia braccata, Germania, Baſterna, ex △ exteriori][Cæleſyria, Palæſtina, Idumæa, Iudæa.

♉ Parthia,

♉ Parthia, Media, Perſia][Cyclades, Cyprus maritima Aſiæ minoris.

♊ Hyrcania, Armenia, Mactione,][Cyrene, Marmarica, Ægyptus inferior.

♋ Numidia, Carthaginenſes, Afri][Bithynia, Phrygia, Pamphilia.

♌ Italia, Gallia togata, Sicilia, Apulia][Phænices, Chaldæa, Ochinia.

♍ Meſopotamia, Babylonia Aſſyria][Græcia, Achaia, Creta.

♎ Battia, Caſperia, Seres][Thebaïda, Oaxis, Troglodytæ.

♏ Metagonitida, Mauri, Getuli][Syria, Comagine, Cappadocia.

♐ Tyrrheni, Celtæ, Hiſpani][Arabia fœlix.

♑ India, Arriane, Gedroſia][Thracia, Macedonia, Illyricum.

♒ Sauromatæ, Oxiana, Logdiana][Arabia, Azania, Æthyopia, Media.

♓ Phazaia, Naſamones, Garamantes][Lydia, Cilicia & Pamphylia.

Examen dominiorum præfatorum.

ARTIC. V.

1 HÆc habemus ex Ptolemæo de dominiis planetarum & ſignorum ſuper nationes, ſecundum triangulos exteriores interioréſque, decreta. At cum noſtris temporibus iſta minimè congruant, immò maximè diſſideant, oportet Ptolemæum erraſſe, aut minus aduertiſſe, quod doctrina ſua perennis non eſſet.

2 Erat quidem tempore eius Græcia doctiſſima, & eloquentiſſima, vt ipſe docet ex interiori triangulo ſecundi trigoni, quoniam ♍ & ☿ illi præerant. Nunc autem tanta eſt obruta barbarie paulatim, vt ſub dominio tandem Turcarum ſepulta videatur tenebris ignorantiæ, inertiæ, ignauiæ, timiditatis, nugacitatis, vt nihil peius. Ægyptus ex ſigno ♊ ſapientia viribus & politia olim abundauit, nunc autem tyrannide oppreſſa, omnibus caret virtutibus, vixque vafricies quædam & ſuperſtitio anilis remanet, quaſi veſtigium ſapientiæ priſcę. Hiſpania longiſſimis temporibus ſerua captiuaq; Tyriorum, Carthaginenſium, Romanorum, Vandalorum,

Gotthorum,

Gotthorum, Arabúmque ignorantia & ignauia oppreſſa, iam nunc libertatis compos, dominium ſuum in exteras gentes amplificauit: ita vt totum ſuo dominatu cingat orbem, eloquentia & diuitiis potens, & inuentionibus ſcientiarum nondum apta, ſed antiquis inhærens, ſéque glorificans, vt ex ſerua facta domina nondum dominatu vti rectè ſciens, ſed tumens.

3 Arabes molles, miſerique, palantes olim, nunc lege Macometi exaltati, magnam orbis partem peruaſerunt, linguam ſuam atque ſectam amplificando & dominatum. Romani religione illuſtrati ſunt: imperio tamen ſuper orbem tranſlato paſſim, perditóque, Reſpublicæ nouæ erectæ ſunt in Italia, vt Veneta, Genuenſis, Lucenſis. Veteres corruerunt. Calabria mea, olim Magna Græcia, ſuper totum orbem effudit ſcientias pythagoricas, mathemata, & ſtellarum & conſtructionis mundi notitiam, quæ obliterata, reſurgit nunc in Pruſſia ſub Copernico, & in Tuſcia ſub Galilæo. Reſpublicæ Crotonienſium, & Sybaritarum, & Locrenſium tam mirificæ, & florentiſſimæ, nunc iacent ſeruiuntque miſerè.

4 Quid dicam de Germanis incultis ſub Cæſare viuentibus ex rapina & venatu abſque ciuitatibus, & artibus, & ſcientiis, vt teſtatur ſcribens de bello Gallico, nunc verò tam excultis, vt nouas artes & politias inuenerint, & antiquas excoluerint? Peruicacia illa, & truculentia, quam Ptolemæus eiſdem adſcribit, Anglíſque, iam mitigata eſt expurgatis ingeniis, ſolóque fœcundata: ita vt fruges ferat olim infrugifera. Imperiorum tandem & religionis tranſlatio mutat mores & vires. Iudæi autem etiam mordicus religionem retinentes, tanquam viliſſima mancipia vbique habentur. Propterea igitur hæc falſa eſt ſideralis ſcientia, omnéſque mutationes legibus & arbitrio humano tribuendæ, vel diuinæ prouidentiæ, vt docent legiſlatores, & SS. Clemens & Cyrillus. Patet hoc tempore in America anthropophagiam, idololatriam, & ſodomiam viguiſſe: at ex Hiſpanorum ingreſſu paſſim regiones ad pietatem & virtutem conuerti.

Quamuis Deus inferiora mutet; non tamen ſine ſecundis cauſis. Et quod Ptolemaici de imperiorum & ſectarum mutationibus ex trigonis dixerunt, inſufficiens eſſe.

CAPVT III. ARTIC. I.

1 CVm Deus inferiora regat naturali curſu, qui lex Dei verbi eſt, paucáque miracula ſupra curſum naturalem, temporibus ſuis oſtendenda, reſeruarit ſibi, ſecundùm autem naturam agat Deus vnà cum ſecundis cauſis: inde S. Thomas reprobat opinionem Macometiſtarum aſſerentium non lucere Solem, ſed Deum in Sole. Sic enim formarum actio auferretur. Propterea mutationes rerum humanarum, etſi ſint à Deo, non ſine cauſis naturalibus fieri cenſendum eſt: quamuis Cyrillus & alij Theologi Deo principaliter omnes adſcribant, & verius, & magis. Ergo nec ſine ſtellarum actionibus res noſtræ mutantur: neque, illis non mutatis, iſtæ mutentur.

2 Quapropter mancus eſt Ptolemæus in ſua doctrina cum ſolis eclipſibus mutationes det, & initia rerum. cum enim iſtæ ſint paruæ durationis, non niſi ſuper res parui temporis indicationem habent. ſimiliter & cometæ. Regnorum autem tranſlationes, & durationes ab his fieri quomodo poſſunt, vel leges, ſectæque tantis duraturæ annis? Præterea quomodo mores & leges transferuntur, ſi trigoni durent? ſi autem non durent, cur Ptolemæus tacuit, neque ex præteritis mutationibus de futuris quicquam dixit? Profectò illi notum erat Iudæorum regnum & legem florentiſſima olim fuiſſe, ſuo autẽ tempore diſſipata, & monarchiam de Perſide in Macedonas translatam. Hoc autem eclipſibus, quæ vix ſuper 30. menſes habent decretum, non poterat adſcribi: cum præſertim aliæ continuo ſuccedant noua ferentes decreta, & contraria, ſicut dies diei. Oportet ergo cauſas potiores accipere, quod Albumaſar cognouit, ſed non perfecit. Sicut enim decretũ vnius lunationis non indicat ſuper totum annum, ſed cardinationes Solis, & eclipſes, quæ ſunt rariores: ſic neque eclipſis indicat ſuper monarchiarum translationem, & durationem, ſed tantum ſuper particularum, & partiales earum mutationes. Trigonóſque

videmus

videmus mutari:ita vt ſidera Arietis in Tauro ſint, Tauri in Geminis,& ſic ſucceſſiuè in cæteris. Ergo in hoc inſudandum erat,vt aſtrologicum negotium pernoteſceret.

3 Haly & Cardanus ad triplicitatum mutationes recurrunt,non declarantes,quomòdo in terra mutatio ſit ex illorum mutatione, ſed quomodo ſuccedentes coniunctiones magnæ Iouis & Saturni in quatuor triplicitatibus,varias inducunt ſectas,& artes,& imperia,& mores : quod par eſt, niſi & triplicitatum in inuicem etiam commutationes agnoſcas, ſemper enim ſuper eaſdem regiones verterentur decreta.

4 Dicunt ergo,quod dum fiunt magnæ coniunctiones in primo trigono,quæ durant annis 199. & ſingulis 20.fiunt annis,naſcuntur in orbe inferiori imperia ,monarchiæ tranquillitas,pax, ex Solis & Iouis dominio : item ſapientes inſignis, ſterilitates magnæ ob triangulum igneum. Sic incœpit Romanorum monarchia ſub Iulio Cæſare in △ primo,& Ieſu Dei lex,& Apoſtolorum prophetia,& prædicatio,& vitiorum purgatio , idololatriæ deſtructio , & iuſtitiæ pietatíſque exaltatio , & monarchia ſacerdotalis in terra: & per 200. annos, donec in primo △ factæ ſunt, præualuit monarchia , & lex ſancta , pro qua innumeri mortui ſunt ſignificante Marte domino Arietis. ante enim Chriſti natiuitatem annis ſex facta eſt in Ariete coniunctio magna. Poſt 800. verò annos ſurrexit noua monarchia Caroli Magni in Occidente priori conſimilis : vnde putat Cardanus poſt annum 1583. cùm cœperint coniunctiones ad △ primum redire, futuram nouam potentiſſimam totius mundi monarchiam , vt omnia regantur nutu vnius. Sol enim id facit omnium Planetarum Rex. At in ſecundo trigono terreo aiunt fieri terræmotus , inundationes,cometas, & labaſcere monarchiam trigoni ignei : ac diſſolui ea , quæ facta ſunt ſub aqueo. Sic tempore Conſtantini idololatria eſt deſtructa. Peregrinationes Epiſcoporum Luna attulit ob noua Concilia, & ſectas in religione. Cœpítque imperium in Comites partiri,& Gotthi,Heruli , Vandali , & Hunni mutare ſedem. Viget in his luxuria,& varietas,& omnia venerea, qualia in Babylone ſub hoc trigono olim. Similiter poſt 200.annos à Carolo Magno Gallorum vires minui, & Saracenorum ſecta frangi , & aliæ præfatæ nouitates fieri cœperunt. Sub tertio △, qui eſt ♄ & ☿,diſſoluuntur monarchiæ primò factæ,& transferuntur in alias regiones , & Reſpublicæ conduntur , ſapientes multiplicantur , artes inualeſcunt,

erunt multi deceptores,& hæreſes,& libidines nefandæ, & cometæ in cælo ob Mercurium. Profectò ſic euenit:poſt 400. annos à Chriſto viguerunt Doctores maximi, Auguſtinus, Ambroſius, Hieronymus,& Philoſophi innumeri:& hæreſes Pelagij,Arij Sabellij & aliorum incœperunt,aut ſuſcitatę ſunt. Et imperium in multos Reges diuiſum eſt, ſicut & Macedonicum poſt Alexandrum Magnum, quod cœpit etiam ſub eodem △. Idem accidit 400. annis poſt Carolum Magnum, quando & religiones S. S. Franciſci & Dominici,eloquentia inculta,& litteris,prædicare cœperunt,mendicantes cum decreto Saturni,& prædicantes ex Mercurio. Tunc & hæreſes fuere,& ſchiſmata magna,quemadmodum in Aſia olim perempto M. Alexandro. Sub quarto trigono, qui primum reſpicit hoſtili radio, monarchia prima frangitur, incipiunt hæreſes diræ,armíſque protectæ,ob Martem & Lunam:fiunt inuentiones mæchanicæ in aqua multæ, & morbi maligni venereíque. Quemadmodum poſt 600.à Chriſto annos, ideſt in annis 621.cœpit ſecta Macometi,teſtantibus Haly & cæteris Macometanis Aſtrologis, poſt coniunctionem magnam in Scorpione, & ſurrexit ſecta venenoſa quę tanquam lues totum peruaſit orbem, dante Marte & Luna peregrinationes, ac Venere mores luxurioſos,plures vxores & concubinas, & ſodomias.ſicut in Turcarum & Seriforum regnis palàm eſt. Subitóque cœpit hæc ſecta labaſcere ſequente trigono primo, inimicóque. Et imperium Romanum ſurrexit in Carolo Magno,qui diu non præualuit, quoniam anomalia illi non fauebat,vti in Macometanis.At poſt 600. annos reuerſis coniunctionibus ad quartum △ cœpit Turcarum imperium,& Seriforum & Sofiorum Perſarum in lege Macometi: & creuit ſecta,& vires. Quo etiam tempore Ioannes VVicleſus, & Lutherus,& Caluinus inſurrexerunt contra virginitatẽ & dogmata pia primi trigoni, contra monarchiam Petri,& religiones, diſciplinas,& ſacramenta,& arbitrij libertatem, cum Macometo potius conuenientes. Mars enim & Luna præcipitant conſilium: ita vt non eſſe in nobis libertas videatur. Eodémque tempore peregrinatur Euangelium in nouum orbem. Inuenitur in aqua vſus magnetis & bombardarum ex ♂: & nouus orbis detegitur, & fides plus armis,quàm miraculis,ampliatur.Surgunt nouæ Religiones, priſcam auſteritatem mollientes, ad bonum tamen vſum. quoniam ſiderum eſt inclinare,libertatis eſt vti inclinatione,vt in principio dicebamus,bene vel malè.

5 Hæc habemus à Ptolemaïcis, ad regulas tamen S. Thomæ redigenda. vt videlicet ſint rerum diuinarum ſigna ipſa ſidera, & trianguli: naturalium verò cauſæ reales, licèt generales, ſed per ſe phyſicæque: arbitrariarum autem partim ſigna, partim cauſæ diſpoſitiuæ, & per accidens, vt in principio dictum eſt. Præterea nec ex his innoteſcit, cur ſedes imperiorum mutantur, niſi & ſiderum tranſlationes in alia ſigna, & triangulorum in triangulos, conſideres. Nec cur in eodem trigono diuerſis temporibus diuerſæ monarchiæ non habent eandem durationem, nec vnde dominium planetarum in ciuitates agnoſci queat.

De dominio Planetarum ſuper prouincias ex noſtro dogmate: ſimiliter & ſignorum: & de tranſlationibus imperiorum, & religionis, & artium, propter Solis & obliquitatis & abſidum & fixarum mutationem.

ARTIC. II.

1 DIcendum igitur nobis eſt de dominio planetarum, & ſignorum, ſuper prouincias ſingulas, ac mox de tranſlationibus & principiis imperiorum & ſectarum ex noſtro dogmate.

2 Quoniam in ſitu rerum vniuerſitatis variatio contingit magna ex fixarum tranſlatione de ſigno in ſignum: propterea quod Sol præuenit æquinoctia, & ſolſtitia: præuenit autem, quia circulos anguſtiores deſcribit: hoc autem fit quia continuò telluri fit propinquior: vnde eſt quod obliquitas erga tropicos decreſcit: propterea ex deſcenſu Solis & obliquitatis reſtrictione, & ſolſtitiorum anticipatione, & ſignorum mutatione nobis de rebus magnis philoſophandum eſt in mundo inferiori. Quoniam verò hæc ſymptomata non fiunt regulariter, ſed aliquando velociter, aliquando tardè, aliquando mediocriter, ſicut lubet primæ cauſæ rerum varietates ſic ordinanti, propterea & ex anomaliis nobis aſtrologandum eſt.

3 Prima cauſa generalis tranſlationis imperiorum, & artium, & religionis, eſt continuus Solis deſcenſus ad terram comburendam,

dam,ſicuti D.Ieſus dixit,& S.Petr.in epiſt.& Seneca ad Martham, & Lucanus,& Sibylla, & Hydaſpes, & Heraclitus. Quamuis ſequaces quidam Galilæi publicent Solem creſcere nutritione: ideóque videri maiorem, & propinquiorem. quod in quæſtionibus phyſicis reprobauimus: & aliorum planetarum excentricitas diminuta,qui non ſunt ignei Galilæo,nec nutriuntur,demonſtrat. ſed quomodocumque ſit pro vicinitate valet robur augmenti.

4 Quando Sol altiſſimus erat, imperium & religio præualuit ſub æquatore,teſte Strabone,vbi ſummum ius Sacerdotum erat etiam ſuper Reges, & religio valida,doctrinæque. Sol enim eorum purgabat ſpiritus animales, & attenuabat, non autem nimis,neque fuliginem faciebat, ſolúmque non ſic ardebat. Vbi autem virtus, ibi etiam fortuna,teſte T.Liuio. Cum autem Sol cœpiſſet deſcendere, aruit tellus æquinoctialis ex parte, ingeniáq; fuliginoſa facta ſunt,præſertim prope tropicos:ac religio & imperium in Ægyptios & Babylonios ſeceſſit verſus borealem polum.Quo etiam tempore Italia habebat Læſtrygones, & Sicilia anthropophagos Cyclopes,& Germania ſylueſtribus plena erat hominibus,nec tellus colebatur,nec Deæ erãt in Italia,niſi in littoribus,teſte Plinio,nullæque palmæ. Mox cum areſceret Ægyptus,Sole deſcendẽte,& Babylon,quæ aureum caput imperiorũ eſt apud Danielem,inuentrix artium belli, & pacis, & dominij, cœpiſſet fuligine vexari,& vitiis idololatriaque, quæ beſtiarum eſt; tunc imperium in Medos ſeptentrionaliores iam purgatos frigoris & vitiorum incommoditatibus tranſlatum eſt: & in Iudæos religio borealiores, & occidentaliores. ſemper enim ab ortu in occaſum,& ex meridie in ſeptentrionem itum eſt. Conuenit enim Boreas occidenti. Similiter arbores,& ſoli cultus in borealiores migrabat.Poſtmodum in Perſidem ſeceſſit imperium,& artes: & religio tranſiit in Palæſtinos,& Græcos,qui purgabantur ingenio, dum meridiani plus iuſto calebant extra temperiem. Ex Perſide deinde tranſiuit in Græcos,Macedonáſque borealiores & occidentaliores, ſapientiáque & religio, & artes, & telluris & ingeniorum cultus. Eodem modo ex Tyriis ad Carthaginenſes, & ex his ad Italos, Romanóſque,qui ſub Hercule incultiſſimi erant. Tandem ad Romanos tranſierunt artes, politia, & regnum mundi, dum noſtra tellus, & ingenium melioratur, illorúmque deterioratur. Tandem ex Romanis ad Gallos, ex Gallis ad Germanos, ex Germanis ad Hiſpanos, qui ſunt in occiduo terræ cardine borealiſſimo. Nam inſulis, cum ſint

partes

partes à terra reciſæ, non competit eſſe caput imperiorum. Hinc tandem ab Hiſpanis in alterum hemiſphærium migrant religio & cultus ingeniorum, & telluris: quæ etiam hoc idem manifeſtat. Nam tempore Plinij non fiebant dactyli in Italia nunc fiunt: non maturabantur in Cypro, nunc maturantur. Non fiebat vinum in Gallia, nunc etiam in valle fit Renana. Non colebatur tellus in Germania, nec frumenta erant: vitam ex raptu & in ſyluis agebant ſine ciuitatibus: nunc autem ciuiliſſima eſt Germania moribus, artibus, & cultu telluris & ciuitatum. Hinc ad barbariſſimos olim Cimbricos, & Suecos, virtus religióque deuenit, & artes: ita vt Thyco mathematicos etiam Ægyptios ipſe in Dania ſuperarit: & Copernicus Pythagoricas Philolai ſectas ſuſcitarit in Germania,quaſi ab Italia eo vſq; non modo imperium,ſed & ſcientiæ trāſlatæ ſint, operante melius ibi nunc Sole ad cultū telluris & animorum. Hoc autem ſic euenire nemo dubitet,cum S.Thomas à cœlo temperies accerſat:& fatuôs & ſtupidos poſſe fieri,& à meliori conſtellatione aptos doctrinis doceat, ratioque conteſtetur. quapropter quamuis perſeuerent iidem trigoni, nihilominus ex deſcenſu Solis & planetarum vires trigonorum mutari oportet: tunc autem cum Sol velociùs deſcendit,vt tempore Macometi.

5 Secunda cauſa generalis mutationis rerum inferiorum eſt tranſlatio figurarum ſtellarum de cardine in cardinem & de ſitu vnius ſigni in ſitum alterius, quæ fit in 100. annis gradu vno ſecundum Ptolemæum. ergo in 36. millibus totus circulus abſoluitur. Alphonſo verò in 49. millibus, Copernico in 25816. à quo Thyco non multum recedit. Albatagnius autem minuit: illi enim in annis 70. & menſibus 7. perambulant fixæ in poſteriora gradu vno. huic verò in annis 66. ſed Copernicus locat anomaliam inter ſecunda 70. & Thyco 30. & inter ſec. 50. 12. 5. annuatim propter obſeruata priſcorum. de quibus alibi, & quomodo omnes falluntur. Cum igitur transferantur fixæ de Borea in Auſtrum & è conuerſo, neceſſe eſt ſic etiam mutari regna & res humanas, vt heliotropium ad Solem: tunc autem maximè id innoteſcere, cum ſtellæ primæ magnitudinis in alia ſigna tranſeunt. Proptercáque quando ſtellæ Leonis tranſierunt in Virginem, præcipuè cauda ♌, tunc imperium Italiæ à Conſtantino tranſlatum eſt in Græciam.Italia enim Leoni,Græcia Virgini,ſubeſt ſecundum Ptolemæum. Leo autem fortiſſimum eſt ſignum, in quo Baſiliſcus perſeuerauit: ideò Italia non nimis depreſſa eſt.

Tranſie

Tranſierunt tamen Vandali,Gotthi, & Heruli in Italiam, quando ſtellæ Cancri in Leonem,& cum Baſiliſcus in Virginem tranſibit poſt ſexcentos annos ferè, Italica virtus, & dominatus corruet, & Reſpublica, niſi fortaſſe ex Caniculæ ingreſſu conſeruetur. quod non omnino ſpero, cum ſit latitudinis multæ, Baſiliſcus autem in Zodiacum incidat: timeo à barbarico dominatu. Stellæ enim exteræ inducunt exteros dominatores. vnde imperium Italicum, & Turcicum,in Græcia ſurrexerunt, non autem Græcum quod corruit. Cum autem ſtellæ Tauri in Geminos intraſſent, intrauit in Ægyptum imperium exterorum, & in Cataio & Tartaris minus borealibus multa regna ex Aldebaram ortum habuere. Ex quo etiam in Sagittarium tranſiuit Antares virtus Maurorum ſubiectorum Scorpioni decreuit, & Hiſpani dominatum recuperarũt, & ex Hiſpania Mauros expulerunt,& dominium in exteras regiones ampliarunt. Sed nota quod ſi in eiuſdem trigoni regiones imperium extenditur, politicum erit, ſi in diuerſi trigoni, deſpoticum. In Italia ciuiliter regnant Hiſpani, ſed in Africa & America crudeliter. Nec in Anglia & Germania potuere ſtabiliri, quoniam ſunt eiuſdem trigoni, & Aries ſtellis nobilibus inſignitur. Variantur & mores ob tranſitúm talium ſtellarum. Multa bona regiones Libræ ſubditæ ab Azimech accepere. vt Troglodytæ regno potiti, & Cataini, & Veneti ſub ſynodo magna in Libra Rempublicam fundantes. Quando autem promulgatur noua lex, ſi in regione ſubdita trigono, ſub cuius ſynodis magnis fit, promulgatur, durabit tempore multo, & facile plantatur: ſi ſub contrario,difficilè radices aget ibi, ſed tranſibit ad regiones ſui trigoni. Vnde macometana magis viget in Africa vbi eſt △ ♋, ſub quo cœpit, quàm in Arabia, vbi ♐. Sic lex Chriſti magis in Hiſpania,vbi Sagittarius, ſub quo cœpit, quàm in Syria, vbi cœpit. Confirmatur autem in Italia ſub Leone ſigno fixo, quoniam exterior triangulus potentior & durabilior.

6 Tertia cauſa generalis eſt mutatio abſidum planetarum de ſigno in ſignum, maximè ſi mobile: quæ fit in 1500. annis in Sole, ſed in cæteris planetis diuerſis temporibus, vt è Copernico & Thycone adnotatur. Palam eſt quod dum Solis apogæum in ♋ intrauit,ſecta Macometi eius trigoni viguit, & principatus Turcarum, Seriforum, Sofiorum, & aliorum magnificatus eſt. Similiter quando in Libram Iouis apogæum peruenit, imperium Tartaro-

rum

rum ſurrexit, & legiſlator eorum Cingus, qui miracula Moyſi dicitur æmulatus tranſito Caſpio mari cum ſociis ſicco pede. Similiter Alexander Magnus ſub eodem trigono imperium amplificans, dicitur fluuium ex Caſpiis montibus erumpentem frænaſſe, & ſe filium Dei Ammonis prædicaſſe. Saturnus enim & Mercurius ad miracula inclinant. homines autem vtuntur illis ſiue verè ſiue falſo. Propterea non ſunt Moyſi æquiparandi, ſicuti neque Theudas, neque Apollonius, Chriſto, neque Arrius Athanaſio, licèt ſimilia ſub eiſdem trigonis aggreſſi fuerint.

7 Præterea hoc tempore intrauit abſis Mercurij de Scorpione ſigno Macometico & Maurorum peſtilente in Sagittarium ſignum Chriſtianum Hiſpanicum: propterea eloquentia, & mercatura, in orientem & occidentem, & legis promulgatio & literatura, & inuentiones artium tranſierunt ab illis ad noſtros. Hiſpaníque plurimum in Africanis littoribus vbique eis obſtant, & colonias tollunt, ſuáſque plantant, maximè ad littora meridionalia, & orientalia, & apud Arabes, & Inſulanos, & Perſarum terminos, prædicatores ab Hiſpania diffunduntur, & litteræ cœpere ibi maxime coli: & in Hetruria noua ſcientia ſiderum incipit à Galilæo. Eſt enim Hetruria Sagittario quoque ſubdita, ex qua mira ſperamus. Cum autem abſis ♄ in ♑ ibit, quod poſt quindecim fiet annos, ibi Antichriſti prædicationem quis expectet oportet (eſt enim ſignum Solis in geneſi Chriſti:) vel alias nouitates, de quibus in prophetalibus. Surgent in India, & in Illyrico, & Macedonia dominationes & ſectæ mirificentiſſimæ, ſi verè huic ſigno ſubſunt, vt dixit Ptolemæus.

8 Quarta cauſa grandium mutationum eſt obliquitatum mutatio tam in excurſu Solis, quam Planetarum. Patet enim quod ſicut populus, & vlmus, & tilia conuertunt comas, vbi Sol eſt in tropicis, ſic & animarum motiones ſiderales. Quapropter ex quo cœpit obliquitas ſtringi, quæ ſub Ptolemæo erat grad. 23. m. 52. nunc autem grad. 23. m. 28. ferè ſemper populi ſeptentrionales in meridionales plagas excurrerunt: vt Longobardi, Gotthi, Heruli, Hunni, Vandali, Turcæ, Tartari, Mōgori. At ſi prius dilatabatur, vt putat Copernicus, quod non credo, Romani propterea, & Macedones, & Perſæ in Septentrionem, imperium ampliauerunt, & colonias. Hoc autem incertum eſt. Neque tanta eſt Romanorum in Boream migratio, aut ſaltem duratio, & omnium Principum Auſtralium, quanta fuit ſolorum, Gotthorum in Au-

ſtrum effuſio. Idem euenit in India orientali. Nec vnquam Africani in Italia, ſicuti Itali in Africa præualuerunt. Hoc autem ex conſilio Dei eſt, vt inſerantur ſemina fœcundarum nationum borealium cum ſterilibus meridionalium. Tranſitus autem noſtrorum potius eſt ſecundum longitudinem in imperiorum amplificatione. Quando autem ad Boream, ex alia cauſa trigonorum,& cometarum,fuit: cui contradixit obliquitatis ratio. Poteſt etiam creſcere Planetarum & Lunæ obliquitas. Sed de his in Aſtronomia. Planeta igitur dominator impellet, prout obliquitatis ſuæ ratio poſtulat, in Boream vel Auſtrum,ſicuti latitudo ventos ſuæ poſitionis. Spiritus enim animalis inſtar eſt venti, cuius impulſum ſequi & frænare poteſt mens humana: plerunque tamen ſectatur, teſte S. Thoma. Hi ſeptem dies creationis reſpondent ſeptem millenariis annorum ætatis mundi, vt Dauid, S. Petrus,& Rabbini dicere videntur. Conſiderandum eſt ſemper ſub quo millenario & Planeta ſumus. videmur nunc eſſe in ſexto, & ſub ☿, in Chriſto ſub ✱. vide lib.6.

De cæteris cauſis, & initiis mutationum, & modis,& veritatibus eorum.

ARTIC. III.

1 SIcut menſis continet multos dies,ſic annus multos menſes, ſic & ſæculum multos annos. Sæculorum autem nouorum cauſæ & initia pariter vt dierum & annorum circulariter currunt.

2 Prima cauſa putatur Cardano coniunctio capitum Arietis octauæ ac nonæ ſphæræ, quæ fit poſt 36. millia annorum,vel plures, vel pauciores, vt dicebamus. Putátque ſub Chriſto naſcente celebratam fuiſſe,ſed fallitur, vt patet ex calculo Copernici. tunc enim quatuor ferè gradibus diſtabat prima ſtella Arietis à cardine æquinoctiali. Dubitóque valdè an ſemper receſſerit, quandoquidem Moyſes & Chaldæi & omnia ſæcula priſca à prima ♈ ſtellati, non à Tauro, vt par erat, cæpere æquinoctium, & Aries fuit principium dodecatemoriæ ſignorum. oportuiſſet autem tempore Chriſti elongatum fuiſſe à cardine 30. ferè gradibus,ex quo in Chaldæa ſub Ioue Belo Prometheus Aſtrologiam promulgarat. Quod ſi ſemper receſſit, neſcire nos fatendum eſt,

quod

quodnam fuit ſidus ab exordio mundi caput æquinoctij, cum & mundi ætas ſit incertiſſima. Si verò cœpit fieri iſta receſſio ſub Hipparcho, vel paulo antè, vt videtur, propter principatum Arietis ab æuo, mirum eſt, vnde hæc nouitas abſque nouitate maxima in rebus humanis ab eo, qui dixit: Mouebo cœlum & terram, & veniet deſideratus cunctis gentibus. & vere ſic fuit in aduentu Chriſti, quem & noua ſtella ſub Hipparcho prænunciauit. hanc in incerto relinquo, ſicuti & tempus reuerſionis. Hoc tamen certo pronuncio, falli Ptolemæum, & Copernicum, & Alphonſum, & omnes, qui cum Albumaſar mundi finem poſt tot millia annorum ſperant. Nam anomaliæ docent Dei nutu, non noſtra menſura, moueri cœli machinam. Vide Proph.

3 Secunda cauſa eſt reuerſio coniunctionis magnæ ♃ & ♄ ad primam triplicitatem, præcipuè in ♈, quæ fit poſt 795. annos. Tertia eſt tranſitus coniunctionum magnarum earundem de trigono in trigonum, quæ fit in 199. annis. Quarta eſt reditus ♄ ad initium ♈ in 30. annis, & ad quoduis ſignum cardinale. Quinta eſt coniunctio ♃ & ♄ in 20. annis. Sexta, reditus ♃ in ♈ in 12. annis. Septima eſt coniunctio ♂ & ♃ in menſibus 27. Octaua, coniunctio ☉ cum ♂ in menſibus 26. Nona eſt ♂ cum ♄ in 25. menſibus. Decima, circuitus ♂ in 23. menſibus. Vndecima, coniunctio ☉ cum ♃ in menſibus 14. Duodecima ☉ cum ♄ in menſibus 13. Decimatertia, circulus ☉ in 12. Decimaquarta, coniunctio ☉ cum ♀ in menſibus 10. Decimaquinta eſt coniunctio ☉ cum ☿ in diebus 58. Decimaſexta ☽ cum ☉ in diebus 29. & hor. 10. Decimaſeptima eſt reuolutio ☾ in diebus 27. & hor. 8. Decimaoctaua eſt reditus Planetæ, vel fixæ, aut coniunctio ad finitorem in horoſcopo, vel medio cœli, qui tantam habet vim, quantam ingreſſus eiuſdem ſtellæ in ♈, vt dicit Cardanus. Nam Planeta ſortitur tantam vim, quanta eſt raritas euentus. Raritatum autem ſemper eſt pars trecenteſima ſexageſima. ergo idem eſt habere gradum in horoſcopo, & ingreſſum in ♈. Nam ♄ in ♈ poſt 30. annos intrat, & manet in primo gradu per menſem: qui eſt 360. pars annorum 30. Sic in horoſcopo manet minutis 4. horæ, quæ eſt 360. pars diei. Similiter ♄ & ♃ manent coniuncti 20. dies, quæ eſt 360. pars 20. annorum. Erit ſimiliter idem in omnibus. Sed variatio accidit à viribus Planetarum, & commiſtione fixarum & aliorum. hæc ille. Nos autem putamus eandem raritatem in eodem puncto idem facere. Conſtat autem in ♉,

& in ♈, ingredi ſimiliter poſt 30. annos: ſed aliud hic aliud ibi fieri, quoniam ſitus ſignorum variat actionem. Decimanona cauſa eſt coniunctio ♀ cum ☿, quinque poſt menſes, & dies 3. Vigeſima eſt Solis in puncta cardinalia introitus poſt tres quoſque menſes.

4 Harum cauſarum tardiores & rariores ſunt efficaciores, & effectus diuturniores faciunt. Cardanus, quando duæ cauſæ aut plures concurrunt, multiplicat raritatem effectus vnius cauſæ in alterius, vt coniunctionis magnæ, quæ fit 20. annis per coniunctionem Solis & Lunæ, quæ in 27. diebus & horis 8. ſi ſimul coniunguntur: ſi diſtant pro ratione diſtantiæ. Sed verò effectus hi variantur adhuc à ſequentibus conſtitutionibus. Si diſtat ſemidiametro, multiplicabis dimidium Lunæ motum per 20. ſi per gradum, quartam partem 38. Secundò multiplicatur magnitudo effectus ex raritate ſecundum applicationem exquiſitam. Vt ♄ habet quatuor vires, Iupiter quinque, Mars tres. Si ergo ſunt coniuncti in eodem puncto, multiplicabis tres, quatuor, & quinque ſimul: & erit effectus ille 60. in robore. At ſi ♂ diſtat per gradum minoratur.

Præter prædicta principia mutationum rationem anomaliarum eſſe habendam, concordiámque eius cum mutationibus magnis.

ARTIC. IV.

1 POrrò Ptolemæus omnium mutationum cauſas ponit eclipſes & cometas. Nos autem omnes præfatas coniunctiones, & addimus eclipſes, & cometas. Item durationis effectuum cauſas ponit tempus eclipſis, & cometarum. Nos autem & Cardani regulas non ſpernimus,& triplicitatum tempora, & aliarum conſtitutionum. Tandem addimus anomalias obliquitatis, & excentricitatis, & abſidum, & cardinum, & tranſlationis ſtellarum de dodecatemoria in dodecatemoriam: quæ in cunctis ſecundum Copernicum fit in 1717. annis. reuerſio autem obliquitatis in 3434. putat enim polos librari inuicem, & alterna libratione concuti, vt duplicent motum in modum corollæ intortæ. Sed cum Sol ſemper ſit deprehenſus deſcen-

dere

dere & obliquitas ſemper minui, & ſtellæ fixæ ſemper in poſteriora transferri; vtique falſa reputanda eſt illa reuerſio Solis ſurſum, & ad polos tropicorum, & ſiderum in aliam viam. Concedenda tamen anomalia, quamuis à Thycone negata: ſed non ſemper 1717. ann. quandoquidem non niſi vnam Copernicus obſeruauit ab Hipparcho ad nos. Ex vna autem fieri vniuerſalis regula non debet. Nec polos ſic corollari putandum; nec reuerſiones obliquitatum faciendæ. ſemper enim deſcendunt planetæ, & obliquitas ſtringitur, donec figura huius mundi concidat. Interim dico quod lex & imperium, quæ incipit in tarditate anomaliarum durat temporibus longiſſimis, vt Romanum & Babylonicum. Quæ autem in velocitate, breui creſcunt, & mutantur. patet enim quod tempore Ptolemæi fixæ vno gradu in 100. annis incedebant, ex quo cœpit monarchia Cæſarum: & Crhistvs natus eſt, eligens ſibi tempus primi trigoni omnium optimi, & conſtantiam anomaliarum. Tempore autem Albategnij 66. annis gradum vnum conficiebant, & tunc velociſſima fuit anomalia. Et Macometi lex cœpit in quarto trigono, quæ velociter orbem peragrauit vna cum armis Saracenorum: mox elanguit: nunc autem roborata eſt ex tranſitu abſidum ✳ & ♀ in ♋. & quoniam ob ☽ & ♂ trigoni natura cum tempore anomaliæ conueniebat. At Caroli Magni monarchia cœpit ſub velocitate anomaliæ, quæ non conuenit primo trigono tardo Iouis: idcirco non ita durauit, nec ſe amplificauit, licèt velociter ſe erexerit. Quæ autem hoc tempore incipiet, ſi eſt Hiſpanica, franget vires Turcarum, & durabit diutiſſimè, quoniam ſub tarditate & trigono tardo, ſi non fallitur Copernicus, & Thyconi videtur, de quibus alibi. Conſidera etiam in cunctis planetarum mutationibus, an ſint tardi, vel veloces, vel in angulo, vel in ſuccedentibus, vel in cadentibus, vel matutini, vel veſpertini. ſic enim de velocitate, & duratione iudicabis non imperitè.

2 Datur & alia cauſa generalis, ſcilicet exortus nouæ ſtellæ in octauo orbe. vide cap. 5. art. vlt.

De dominiis planetarum & ſignorum ſuper prouincias & ciuitates agnoſcendis iuxta noſtra dogmata; quamuis tranſlatis cœleſtibus cauſis.

ARTIC. V.

1 PAtent ex his cauſæ & initia effectuum ſidereorum, ſed non ſuper quibus rebus ſpeciatim: neque ſuper quibus regionibus, niſi ſcias cui ſigno atque planetæ ſubſint. quod ex Ptolemæi doctrina non ſatis conſtitit, cum variati ſint mores & vires nationum: neque fortaſſis ex noſtra: ſed tamen aliquid certius habemus. Dicam ergo, quod ſub æquatore ſemper ♃ in medio, ♄ in extremis, ♂ & Venus in intermediis dominantur. Extra tropicos vſque ad 70. gradus priores habet Venus, ſecundas Iupiter; tertias Mars. At quemadmodum tranſeuntibus fixis de ſigno in ſignum apud Ptolemæum variantur mores, & vires regionum, ſic in noſtro dogmate, deſcendente Sole Saturni vis extra tropicos dilatatur paulatim: ac proinde Venus paulò exterius dominium ſuum, ſeu limites dominij, defert. Sic Iouis dominium migrat vlterius cum limitibus ſuis, vt iam ex Italia & Græcia in Galliam & Germaniam incedat, nobiſque Venus ſuccedat. Mars autem ad 70. gradum, & vltra peruenit. Sic enim variantur temperies, & aliis conueniunt planetis. Stellarum quoque migratio fixarum plurimum mutat. Quapropter ex his generaliter ſic philoſophamur.

2 Specialiter autem ex eo, quod, dum in aliquo ſigno fit eclipſis, vel ſynodus magna, afficitur aliqua prouincia, ſcimus quod illa prouincia ei ſigno ſubeſt, vt Branſuicum Capricorno à Reinoldo hac ratione ſubditur.

3 Dum aliquis planeta afficitur bene vel male, quæ ciuitas vel regio ſic afficitur, illi ſubeſt.

4 Ex moribus regionis & veſtibus & coloribus: iuſtiſſimi enim Veneti, & habitu nigro religioſo vtentes, Ioui ſubduntur, & ♄.

5 Ex ſitu vrbis: nam in aquis Venetia aquaticis datur ſignis, vt ♓ vel ♋. ſic Holandia, & olim Mexicus.

6 Ex

6 Ex eo, quod in fundatione præfuit ſynodusmagna in tali ſigno: vt ante Venetiarum fundationem fuit in ♎.& in fundatione Lutheraniſmi, & Rerumpublicarum Suizzerorum, & Griſonum, & Holandiæ, in ♋ & ſignis aqueis. quæ aquea loca, & deſerta, etiam Ptolemæo ſignificant.

7 Ex horoſcopo & aphetis erecta figura, vt in geneſi.

8 Cum iſta deſunt ex die, quo mercatus in illa ciuitate celebratur, propterea arbitror Neapolim Tauro ſubditam, quia in die Lunæ & Veneris fit mercatus Neapoli, & verè vt Luna mutantur, & vt ♀ delitiantur. hæc regula eſt exilis ex Abenragel: verum additis moribus valet. nec puto Arieti truci Neapolim aſſignandam, vt quidam ſcribunt. Conſentiæ fit mercatus in die Saturni, & verè Conſentini ſunt ſaturnini.

Vtrum autem planeta in diebus dominetur, qui horæ primæ ciuili, vt per tria millia annorum à Chaldæis in Ægyptios & Romanos traditio & vſus habet, dubitat S. Thomas in opuſc. & ait hoc nil ad Theologum: neque enim fidei contradicit, neque fauet. Sed ſi ſeptimana conſtat natura, & hoc quis acceptabit, quod planetis correſpondeat, ſicut & hominum ætates apud Ptolemæum, quæ etiam cum anno & die & menſe ſymbolum habent, vt ſuo loco dicemus.

9 Ciuitas aliquando ſubeſt trigono ſuæ prouinciæ, aliquando alteri ſigno, ſub quo fundata eſt: ideóque vt agnoſcas, an afficienda ſit, trigonum ſcias, & eius geneſim. Quæ ſi deſit, cape Medium Cœli principis ciuitatis, & ſecundum ipſum iudica: nam eadem eſt paſſio & actio principis & vaſſallorum.

10 Erige figuras coniunctionum magnarum & principij ſectarum & regnorum, & iudica, ſicut de eclipſi dicemus.

De eclipſium indicationibus & affectione.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 CAuſæ, inquit Ptolemæus, affectionum ſunt eclipſes & tranſitus ſtellarum in angulis, aut loco eclipſis, aut reſpicientium.

2 Iudicium ferendum eſt ſuper prouinciam, & ciuitatem, quæ ſubeſt loco eclipſis, aut menſtruationi configuratarum ſtellarum ♄ ♃ ♂, cum ſunt ſtationarij: nam quando ſunt in loco eclipſis,

pſis, vel aſpiciunt illam, vel angulum occupant, aut oriuntur, aut occidunt, aut culminant, aut imant cœlum, poſſunt ſuper omnes: maximè ſi ſtationarij ſunt, quoniam viciniores nobis, & firmiores ad effectum promouendum: præſertim autem ſi domini ſunt, valent benefici ad bonum, malefici ad malum: præſertim vbi cadunt, vt ♂ & ♄ in ♋. eorum caſu, vbi, Iouis ille, iſte Lunæ, effectus corrumpunt ibi dominantium.

3 Oportet conſiderare, & dictas cauſas agentes, & initia actionum, & genus patientis, & tempus, & locum, & qualitatem effectus, & magnitudinem.

De loco afficiendo à cauſis ſidereis in eclipſi.

ARTIC. II.

QVoad locum dicimus affici prouinciam, quæ loco eclipſis ſubeſt, & ciuitatem, quæ ſigno ſubeſt, aut configuratur eius apheta, vel horoſcopus, itémue medium cœli gubernatoris, vel principis ciuitatis, vel prouinciæ: præſertim in ſolaribus eclipſibus, & ibi ſolum, vbi apparet ſuper terram.

De principio & duratione effectus.

ARTIC. III.

1 AD tempus ſciendum oportet erigere figuram, vt in geneſi: & conſiderare in defectu Solis & Lunæ, quot horis æquinoctialibus fit: tot namque annis erit duraturus effectus eclipſis ſolaris, totidémque menſibus effectus eclipſis lunaris: partibus autem pro horarum partibus.

2 Si eclipſis fit in horizonte orientali, incipit effectus in quatuor primis menſibus, & tunc fortior erit in principio: & paulatim debilitatur per tot menſes, aut partes, quot horis aut partibus ſuper terram poteſt videri. Si in medio cœli fit, in quatuor ſecundis menſibus incipiet effectus, & in principio erit debilis, in medio fortis, in fine decreſcit. Si in occidentali quarta fit, incipiet in tertijs quatuor menſibus: hoc eſt poſt octauum, vſque ad duodecimum pro rata diſtantiæ ab angulo occidentis: & fortiſſima erit in vltima ſui portione, vt ratio dictat, experientiaque.

3 Putant

3 Putant aliqui pro ciuilium horarum numero ab ortu Solis in eclipſi incipiendum in numero menſium eidem numero reſpondentium. Sed melius ab medio eclipſis auſpicandum tempus, & per quartas iam dictas cum Ptolemæo.

4 Ergo omnes eclipſes oſtendunt effectum in primo anno ab hora ſua: & non poteſt vllus progredi vltra menſes 30. in ſolari: in lunari vltra 16.

5 Plenilunia, & interlunia,& quadrata in locis eclipſium augent effectus: itidem in locis configuratis, vt in trigono aſpectu: minuunt verò ſi non concordauerint. Similiter planetæ & fixæ concordantes dignitate, vel aſpectu, vel exortu, vel cardinatione eo tempore augent: præſertim ſi emergunt è radiis, aut ſunt in ſtationibus, aut in ortu. è contra minuunt.

De generibus rerum afficiendarum.

ARTIC. IV.

COgnoſcitur genus afficiendarum rerum ex natura ſigni in loco deliquij, aut in loco cardinali præcedenti, & ſequenti eclipſim, vel in loco eclipſis: item ex natura ſtellarum fixarum, atque vagarum dominantium in deliquio, vel cardine.

De ſignis afficientibus.

ARTIC. V.

1 NAtura ſigni eſt, Primo, vt ſit maſculinum, fœmininum, diurnum, nocturnum, æquinoctiale, tropicum, fixum, commune,imperans, obediens, intuens, & cuiuſuis triplicitatis. Secundò conſidera formam ſigni, in quo eſt eclipſis, & in quo ſunt ſtellæ domini eclipſati loci. Nam ſi eſt formæ humanæ,ſuper homines erit effectus: ſi feralis, ſuper feras: ſi alatæ, ſuper aues: ſi reptilis, ſuper ſerpentes & reptilia. Cancer quidem ſuper marinos ſeptentrionales, Capricornus in Auſtrales, Delphinus in aquas & in claſſes; Aquarius & Piſces in fluuios & fontes. Argo in vtrumque.Tertiò ſi deliquium & dominatores ſunt in æquinoctio verno, ideſt in ♈, indicant ſuper fructus, ficus, aues, flores, fruges, germina: ſi in ſolſtitio ♋, ſuper perceptionem & collectio-

nem frugum: in Ægypto ſuper Nilum: ſi in ♎ æquinoctio, ſuper ſata & pabula, & fructus illius temporis: ſi in ♑ ſuper olera, aues & piſces illius temporis. Nota quod de ſignis cardinalibus loquimur non in ſtellata ſphæra, ſed prout à Sole fiunt. & hæc conuerte decreta in altero hemicyclo, vt decreta ♈, ſint in ♎, & ♋ in ♑. etſi in aliis regionibus, prout diximus, loquentes de domibus, cum de formis loquimur, in ſtellato intelligitur.

De Planetis dominis & fixis erga genus afficiendum.

ARTIC. VI.

1 QVæ ſtella errans pluribus modis adiungitur loco eclipſis & cardinis domina eſt eclipſis adiunctio. In primo loco validior eſt applicatio: in ſecundo defluxus, id eſt corpore, vel radio: tertiò oppoſitio: quartò quadratum. dico in contrariis, ſed in ſimilibus trigonum, & ſextile. Quintò antiſcium. Sextò æquidiſtantia. Septimo dominium. ſed ſeriatim, domus, triplicitas, exaltatio, terminus.

2 Validior eſt, quæ deliquij loco & cardinis plus poteſt: ſecundò quæ deliquij loco tantum. Si verò æquè dominantur duæ ex reſpectu, tunc præponitur quæ præualet dignitate, vel cardinalitate, vel ſecta, & aſſociatione. Directus autem retrogrado non præfertur, niſi in bonis.

3 Fixarum præponitur quæ loco eclipſis adſidet, vel cardini præcedenti, & ſequenti. Solet præponi angulus præcedens. At quidem in fixis hoc eſt verius: in planetis autem ſequens, quoniam in conſequentia mouentur. quot modis cardines cum Luminaribus, vel ante & poſt, vel in angulo ſimul, ſed alio, eſt ſidus, diximus in libro primo. memento tamen, vt præferas eam, quæ in meliori angulo, & aſpectu, & quæ videtur, & à Sole orientalis, deinde occidentalis.

De aliis indicationibus afficiendorum ex ſignis cœli ſpecialius.

ARTIC. VII.

1 ÆQuinoctialia ſigna ſignificationem habent ſacrorum, & religionis per accidens & indirectè ex S. Thoma, nec vt cauſæ totales. Tropica aëris mutationum, & in rebuſpublicis morum

rum

rum & legum. Multa ſiquidem fit mutatio à Sole in ſignis æquinoctialibus, ſicuti fit multa per leges & ſectas. In tropicis autem extremi ſunt calor & frigus, qui in aërem poſſunt multum,& ponunt actu mutationes animi,afficiendo ſenſum & appetitũ,& quia ſunt in quadrato æquinoctiorum, mutant leges factas ſub illis.

2 Fixa ſigna,ſuper fundationem & ſubſtructionem ædificiorum, ciuitatum, & ſimilium rerum durabilium, eo quod fixa ſunt. At bicorporea ſuper homines & reges & magiſtratus. ſuper homines quidem & plebes,quia ſunt formæ humanæ & communia. Super reges, quia duplices animo ſunt, præſertim ex ♐ ferino humanoque: non tamen ſic improbos, licèt duplices ex ♍ & ♊.

3 Deliquium in orientali angulo indicat in iuuentutem, & fructus, & initia rerum & ædificiorum: in medio cœli, in reges & templa, & ætatem virilem: in occidente, ſuper ſenes, auos, mortuos,res vetuſtas,& ſtatutorum & legum mutationes.

De magnitudine effectus.

ARTIC. VIII.

1 MAgnitudo deliquij indicat effectus magnitudinem. Nam ſi tota Luna eclipſatur, totum genus afficitur: ſi dimidia, dimidium: item plures vel pauci vel mediocres, prout erit.

2 Idem oſtendit habitudo configuratorum aſtrorum: nam veſpertini ad ſolarem eclipſim, & matutini ad lunarem parum operantur, & in paucos: è contra verò multum & in plures. Item dominatores in diametro deliquij afficiunt medium generis: in loco deliquij plus dimidij, tanto plus, quanto ſunt orientaliores à Sole, & occidentaliores à Luna. & è contra,eo minus,qui orientaliores à Luna & occidentales à Sole.

De qualitate effectuum ab agentibus in eclipſis dominis.

ARTIC. IX.

1 QVemadmodum à ſigno deliquij ſumitur iudicium afficiendarum generis rerum: ſic à ſtellis dominantibus in loco eclipſis, & cardinis,commiſtiſque corpore, vel radio, qualitas effectus boni vel mali decernitur.

2 Luminaria ſunt authores euentuum,vt principes cauſæ; cæterique

rique planetæ ſunt qualificatores: quibus ius committunt, & interregnum, qui ex ſui & commiſſorum natura qualificant. primus dominus primo, ſecundus ſecundo. Primum diximus, qui loco deliquij, & cardinis, dominatur. Secundum qui in cardine & dominatur & aſpicit. Tertium qui aſpicit & non dominatur. At ſi nullus aſpicit, primus erit, qui dominatur loco eclipſis: ſecundus qui dominatur loco cardinis: tertius dominus locorum, in quibus ſunt præfati dominatores.

3 Fixæ autem ſimiles planetis determinant effectus, vt illi. conſiderandi ſunt non ſolum planetæ, ſed etiam fixæ, & vtrorumque miſtiones, & cum locis conuenientiores. Conueniunt autem non ſolum radio & dominio, ſed etiam coniunctione, æquali aſcenſione, antiſcio, æquidiſtantia: in circulo poſitionis eodem corpore, vel aſpectu: aut ſi ſimul oriantur, aut occidant, aut culminent, aut iment, vel ex aduerſo, vel configuratione alia.

4 Saturnus ergo cum ſolus fuerit dominator, corrumpit frigore generaliter. Particulariter verò in homines facit morbos diuturnos, tabes, marcores, humores, fluxiones, quartanas, moleſtias, tum exilium, inopiam, anguſtias, terrores, mortes, præſertim ſenum, animalia hominibus vtilia, & ſimilia occidit: herbáſque & fructus nobis vtiles, morbificoſque reddit: ita vt veſcentes ægrotent. In aëre frigus excitat horridum, glacioſum, nebuloſum, peſtilens, tempeſtates, denſas nubes, caligines, niues noxias, non ſalubres: gignit ſerpentes. In mari & fluuijs hyemes, naufragia, difficiles nauigationes, piſcium penuriam, & interitum, inundationes, voragines aquarum, deprauationes. In terra frugum caritatem, penuriam, vaſtitatem, præſertim vtilium homini, erucas immittit, locuſtas, aquarum inundationes, nimborum impetus, grandinem: vnde fames & morbi, vnde pereant homines.

5 Iupiter ſolus generaliter blandè calefacit, humectatque, incrementum rebus conferens. ſed particulariter ſuper homines valens, largitur gloriam, amicitias, tranquillitatem, pacem, rem familiarem auget, corpus animúmque componit, confert dona & beneficia à regnatoribus, quos etiam auget & ornat, magnanimóſque facit, & vniuerſæ fœlicitatis eſt author. Animalium vtilium nobis copiam & bonitatem dat, inutilium mortem & imbecillitatem. Tempeſtates ſalubres facit ventis & imbribus, altrices terreſtrium, & pulchras ſerenitates: fortunat claſſibus curſum, & frugum copiam, & contraria Saturni decretis facit.

6 Mars vbi ſolus interregnat,corrumpit feruore. particulariter in homines ſæuit bellis, ſeditionibus, carcere, populationibus, tumultibus plebeis, iracundiis principum, & ab his inopinatas mortes infert. Dat febres æſtuantes,tertianas, ſanguinis eruptiones, morbos acutos, mortes violentas, præcipuè ætatis virilis. Item ex eo vis,contumelia,iniuriæ,incendia,homicidia,rapinæ,latrocinia. In aëre calidos facit ventos,peſtilentes,tabificos, fulmina, flammas, ſqualorem. In mari ſubitas nauium ſubmerſiones per ventos turbulentos,fulmina & huiuſmodi. Fluuios exorbet, ſiccat fontes,deprauat latices. Animalia nobis vtilia, & fructus, & fruges vſui noſtro deditas, aut interficit in germine, & nondum percepta æſtu diro, aut percepta per conflagrationem,& deprædationem.

7 Venus ſola generaliter eadem quæ Iupiter facit: ſed cum venuſtate quadam ſpeciatim hominibus famam conciliat, honores, gaudia, annos frugiferos: fortunata dat connubia, copiam liberorum,gratiam in coniunctionibus, incrementa bonorum, victum mundum, amicitias gratas potentiorum & principum : item corporis decorem, honeſtatem, venerationem,reuerentias. Aërem ventis replet temperatis, humidis, fœcundiſſimis,commoda tempeſtate, ſerenitate, imbrium tempeſtiua immiſſione, nauibus curſus fœlices, ſucceſſus lucroſos. Fluminum alueos complet. Animalium vtilium, & frugum copiam, incrementum, commoditatem,bonitatem dat.

8 Mercurius generaliter ſolus interrex, pro natura ſtellæ, cui magis configuratur. Eſt tamen de ſe impetuoſiſſimus omninò: particulariter in hominibus acer, efficax, accommodabilis offerentibus ſe rebus, vſurpator latrociniorum, furtorum, piraticæ inuaſionis, contrariorum ventorum ſuſcitator : configuratus maleficis, author morborum, ſiccitatis,febrium quotidianarum, tuſſis anhelæ, tabis. Item & ſacerdotales rationes,& cultus diuinos, & regios redditus habet, & mutationes ſuis temporibus legum,morum,quæ omnia congruunt cum illis,ac reliquarum ſtellarum commixtione. Commouet ventos turbulentos, vehementes, inſtabiles, ſiccitatem aëris,mobilitates, præſertim quia Soli vicinus, & curſu celer. Tonitrua flammantia immittit, concutit, diſſipátque terram, fulgura ciet. vnde perniciosus interdum animalibus,& frugibus vtilibus. Flumina ſiccat occidens, explet oriens.

9 Igitur, ſicuti benefica, fauet nobis, & rebus vſui noſtro dicatis, hoſtilibus verò, & hominibus à recta temperie alienis, nempe barbaris, nocet. ſicut malefica, nobis nocet, rebúſque vtilibus nobis; contrariis nociuíſque fauet.

10 Sunt enim ☀ & ☽, quaſi magiſtratus: ♃ & ♀ quaſi amici interregnant in eorum defectu: ♄ & ♂ quaſi rebelles tyranníque: ☿ medius eſt, habet tamen officia iam dicta peculiaria: ſed minora ſunt mala à maleficis minùs præualentibus, vti & bona à minus potentibus, beneficis, & è contra.

11 Vbi peculiari in natura reperta fuerit ſtella, effectiones conſimiles ipſam conſequuntur, vt diximus: vbi aliis miſcetur, effectiones mixtæ.

12 Peculiarem vocat naturam Ptolemæus, Primo ſi ſola imperet. Secundò ſi in proprio ſtatu, & conditione, vt maſculinus diurnus in die & maſculino ſigno orientalis à ☀. Tertiò vel oriens cum ☀ Quartò vel ſuprà terra occidens à ☀ Quintò vel infrà orientalis à ☀ in die. Sextò vel infrà orientalis in nocte. Septimò vel infrà occidentalis.

13 Planetarum ſtatus conſideratur quinque modis. videlicet ad ☀, ad ☽, ad fixas, ad ſignorum naturam, & dominium ipſorum in eis: & ratione mundi, ideſt quartarum, cardinum, & ad latitudinem, vt in primo dictum eſt.

14 Vires ex mixtura Planetarum & fixarum, & eorum paſſionibus, cum Planeta interregnante, & mixtionis decreta ſunt infinita, iudicióque Aſtrologi relinquuntur, qui plus dabit pluribus, & potentioribus & miſcebit.

De qualitate effectus ex patientibus communibus & ſingularibus.

ARTIC. X.

1 SEdulò obſeruandus eſt dominantium ſtellarum reſpectus ad regiones & vrbes, in quibus cadit ſignificatio: videlicet, ſi perpendiculares, verticales, horizontales, dominatores. Nā ſubpolares minus patiuntur à deliquiis quàm æquinoctiales. ergo Africani magis, & Braſilienſes. Item ſi dominus deliquij dominatur regioni, minus nocebit, vt tyrannus ſuis, minùs quàm alienis.

2 Beneficæ cum dominantur loco eclipſis, & cardinis, ſi etiam ciuitati,

uitati,vel prouinciæ dominantur,nec impediuntur à maleficis,effectus optimos faciunt & maximos. Si autem aliqua conditio deficit,fiunt effectus,pro ratione deficientis. Maleficæ verò ſi dominantur loco eclipſis, & cardini, & regionibus affectis, vel hominibus ſingularibus,& impediuntur à beneficis, minus nocent. Si verò non dominantur loco eclipſis & cardini, & regionibus afficiendis, vel non impediuntur,maximè nocent.

3 Poteſt enim dominari Planeta regioni,& non loco deliquij,qui cardini tantum præeſt,& ſignis, in quibus ſunt domini loci deliquij,& reſpicit ſolum deliquium. Haly autem conſiderat concordiam naturæ regionis cum Planeta & diſcordiam.

4 Particulares homines maximè afficiuntur à deliquiis bene vel malè,quorum loca Luminarium,vel cardinum,fuerint eadem cum illis deliquij. Ineuitabiles verò ſunt partiles occupationes. Sed iudicabis pro natura aphetarum. Deliquium in Piſcibus ſolare factum eſt in anno 1607. vbi ego Lunam & fortunam habeo: & ſecuta eſt eductio de ferro,& carceris foſſa, & dona, & pecunia multa à proceribus, & auxilia. Prædixerámque futuram ex ea pacem inter Venetos & Summum Pontificem, qui illos excommunicarat,quando eclipſis in ♎ præceſſerat. Et quidem facta eſt pax iuxta tempus eclipſis. Interregnabat enim ♃ & ♀ : & ambo erant in loco eclipſis in domo xj. Anno 1613. facta eſt eclipſis in x. ♊ & duos amicos vexauit duriter, qui ibi aphetam habent Solem,licèt alter in ♐ oppoſito puncto.Interregnauit ☿ repertus in fine M.C.in primo ♋ in quadrato ♂ exiſtentis in ♈ initio.Secuta eſt mercatorum,ſcribarum, computiſtarum, & officialium ruina, carcer,exilia,libelli,accuſationes,decretum tempus.etiam durant. quampluraab eclipſibus decreta vera quotidie experior.

5 Propterea in loco ſecundo afficiuntur magis qui habent aphetas in oppoſitione à deliquiis. Tertiò qui in quadratis. Sed in configuratione trigona, vel ſextili bene erit, vel non malè. ſi eclipſis mala. iudica tamen iuxta aphetæ conditiones concordantes,& diſcordantes. Verum non afficiuntur,niſi homines, in quorum horizonte ſuper apparet eclipſis,vel ciues ciuitatis affectæ ab eclipſi,vt Haly vult.

6 Sciendum,quod priuatio luminis aliquid demit,vnde tempecies & fœlicitas,vel intemperies fit. Propterea eclipſis bona maláque videtur Haly: ſed alius putat fieri luminis mutationem, non priuationem, quæ bene vel malè afficit. vtrunque tamen verum,

quoniam

quoniam temperies fit talis,& à carentia,& ab additione. Sed profecto nil additur ab eclipſi,ſed à cometis. Demitur ab eclipſi: ſed interregnantium lumen trahit ad bonum,vel malum, illam diminutionem lucis ordinariæ: vt alias ſalubris, alias peſtilens aër, vapórque fiat,ſicut ex carbonibus & paludibus.

Iudicium eclipſium ex coloribus.

ARTIC. XI.

1 SYllogizamus inſuper à ſigno eclipſis colores conſiderando, & eorum,quæ circa illas colligi ſolent,vt arearum,quæ ſunt coronæ Luminaribus & ſtellis circumfuſæ apparentes, & pareliorum,quæ ſunt virgulæ coloratæ apparantes in vaporibus aëris, & in obiectis lumen eclipſatum repercutientibus.

2 Eſt quidem eclipſis Lunæ rubea, ſolaris crocea, ſed cum vergit ad alios colores, habet de natura Planetæ concoloris. Sed ordinariè lunaris eſt ♂, ſolaris ♀, virgularum & arearum, Mercurij.

3 Igitur ſi vergunt ad nigrum, vel liuidum, ſignificant ea quæ Saturnus affert: ſi ad candidum, ♃: ſi ad rutilum, ♂: ſi ad flauum, ♀: ſi ad varium, ☿: ſolum ad motum,& naturam variam, non quia ita coloratus ſit.alij autem Planetæ proprios iam memoratos verè habent colores.

4 Si proprietas coloris dicta per tota Luminarium corpora,aut loca obiecta, eadem erit, totam vel plurimam regionis partem afficit. Sin à quacunque parte apparuerit,in illis partibus, in quas ſe proprietas inclinabit, erit effectus. vt ſi ſuper Italiam, in illam partem Italiæ, quam ſpectat color, aut auſtralem, aut borealem, aut medias &c.

5 Fit color dominantem Planetam ſignificans ex acceſſu & receſſu Luminarium ad nodum, vbi eclipſantur: vt conſiderat Rex Alphonſus.Vt ſi Sol eſt in primo gradu à nodo eclipſatus,erit color niger preſſus:in ſecundo niger obſcurus: in tertio fuſcus: in quarto fuſcus in croceo: in quinto fuſcus clarus: in ſexto fuſcus rubeus: in ſeptimo rubeus: in octauo rufus: in nono rufus glaucus: in decimo rubeus glaucus: in vndecimo croceus: in duodecimo croceus albus. Luna verò eclipſata in gradu 180. ab apogæo in lat. m. 10. habet nigrum preſſum colorem. In diſtan-

tia 210. 150. nigra. In 240. 20. nigra viridis. In 270. & 90. nigra ſubrubra lat. m. 3. In 300. & 60. lat. 30. glauca pallens, ideſt griſea In lat. 50. pallida griſea. In 330. 30. griſea alba. lat. 60. lat. 90. rufa. hæc ille.

6 Diutina requiritur obſeruatio ad iſta probanda. Noſtræ tamen phyſiologiæ ratio habet, quòd quò fuerit maior obſcuratio, eò obſcurior color; quò minor, eò ad album propenſior. Lux enim contermina clarefacit obſcuratam partem. colores autem variantur ex nigro ad fuſcum, ad purpureũ, ad viride, ad croceum, ad rubrum, ad puniceum, ad albidum: & hi omnes in gradus partiuntur claritate & tenebroſitate compoſitos. de quibus alibi.

De cometarum & ignitarum impreſsionum indicatione & effectione.

CAPVT V. ARTIC. I.

1 EFfectio cometarum, aliarúmque impreſſionum ignitarum martialis ac mercurialis eſt proprietatis: itaque obſeruandi ſunt cometæ, trabes, dolia, tubæ, cadentia ſidera, ſiue in deliquio, ſiue alio tempore fulſerint: adducunt enim bella, æſtus, turbulentias, & quæ ex his ſequuntur.

2 Generaliter ſiquidem afferunt ariditatem, paucitatem aquarum, mortem piſcium, ventos, prælia in locum, ad quem tendunt.

3 Differunt Traiectiones & cadentia ſidera à cometis: quoniam illæ breuiores & minores effectus habent, & celeriùs ingruentes, ſempérque ſunt ad malum, niſi illi fortè vni, qui ſeditiònem mouet & vincit. Soléntque hæ eſſe martiales, improbæque. Cometæ autem crines habent circumcirca, aut barbam, aut caudam. Durántque per ſex menſes ad ſummum, effectúſque diuturniores habent pro ſui duratione, & ſequentibus lunationibus, & eclipſibus, vel cometis fauentibus, aut refragantibus.

4 Locus afficiẽdus eſt ille, qui ſubeſt ſigno, in quo apparet cometa. pars loci noſcitur à caudæ inclinatione. Et ſi diu fulſerit, effectus erit magnus. Si matutinus ad Solem, celeriter, & ſubito; ſi veſpertinus, tardè incipiet. genus afficiendũ neſcitur ex forma cometæ.

5 Decem ſunt in cometa notanda. videlicet color, magnitudo, ſplendor, forma, diuturnitas, ſitus, locus, motus, habitus ad ✳, & ad ſitum mundi.

De colore cometarum.

ARTIC. II.

1 COlor ſignificat, cum quo Planeta conuenit in qualitate & affectione, vt ſi obſcurus & caluus, dat effectus Saturni: quos ſuperius deſcripſimus: ſi albus, Iouis: ſi rutilus, Martis: ſi flauus, Veneris: ſi varius, Mercurij.

2 Semper cometa inhæret decretis Martis, Mercuriíque. Nam etiam cum iouialis eſt, vtilíſque frugibus, & ſanitati, indicat ſimul diſſidia in ſacerdotio, prælia breuïa, febres acutas, principum faſtidia. Talis apparuit in Galaxia anno 1533. in ♈ ad Arctos, & ſecuta eſt Henrici Octaui Regis Anglorum apoſtaſia.

3 Cometa ♂ immodicas parit ſiccitates, vt cometa Niphi Inſubriam à Ianuario vſque ad Nouembrem pluuia priuauit, parit etiam peſtes diras, belláque ſæuiſſima. Horum plurima exempla extant in hiſtoriis. Et Haly narrat de cometa in ♒ ſigno Maurorum, qui prælía, regni occupationem, famem, peſtémque illis intulit.

4 Cometa ♀ attonitos dat morbos, paralyſes, febres violentas, hæreticos, ſeditioſos, principes lingua potentes, & ſeditionem in lege venerea Macometi: vt iouialis in Chriſtiana viuentibus ſenſu non ratione duce: vt ſaturninus in Iudaica, & lunaris in gentiliſmo.

5 Cometa ☿ dat fulgura, tonitrua, terræmotus, ventos grandes, ſæuas tempeſtates, nouas artes, pernicioſas ſemper humano generi.

De ſplendore cometarum.

ARTIC. III.

1 SPlendor multus ſignificat efficaces actiones, quas plurimi ſponte ſequuntur: ideo hæreſiarchæ, & inuaſores alieni regni, ſequaces habent multos. Qui minus ſplendent, minus efficaces ſunt.

De

De loco cometarum.

ARTIC. IV.

1 CIrca locum nota, Primo in terra,vel mari, vel aquis: item in prouincia, ciuitate. Secundò ſtellas, quæ loco dominantur, quia illuſtrant, & iuuant negotium. vt ſi ſtella comata eſt in ♌ iuuarur à ✶. Fuit in anno 1607. in ♌ Imperatoris Rodolphi horoſcopo ſtella ſaturnina mercurialis, quæ ipſum dominio & libertate & tandem vita priuauit, mouente bellum contra eum Matthia fratre,qui nunc loco eius imperat,à Sole eleuatus ad thronum primum.Tertiò nota latitudinem à Zodiaco, nam ſi eſt iu ſigno ♈ quod dominatur Germaniæ,& Angliæ, tunc iudicabis ſuper Angliam,ſi eſt latitudo borealis:è contra in Germania,ſi auſtralis.Quartò cum qua erratiea fuerit coniunctus corpore,vel radio.Quintò cum qua fixa.Sextò in qua parte cœli : nam in oriente iuuentutem indicat: in M.C.reges,templa, viros : in occidente ſenes,res vetuſtas,mortes rerum,vt dictum eſt de eclipſi. Septimò in cuius angulo ceciderit : ſi quidem, teſte Haly, quando cecidit in angulo ſynodi regni filiorum Aben,obiit illo anno Aben Auezir. Sic in horoſcopo Rodolphi. Octauo quoad figuras octauus orbis locus eſt conſiderandus. velut in ferinis ſignis contra feras, in humanis contra homines : in Argo ſuper naues, vt dictum eſt. quoniam à ſimilibus ſimiles res ſignificantur.

2 Locus cometæ non eſt totum cœli ſpatium : in quo coma protenditur : ſed illud tantum ſignum,in quo eſt cometæ corpus, vnde manat coma.

De forma cometarum.

ARTIC. V.

1 FOrma ſuæ ſimilitudinis habet indicationem : nam ſi formam habet gladij, qualis fulſit in Hieruſalem ante deſtructionem eius à Tito, vti narrat Fl. Ioſephus, bellum indicat, & ♂.

2 Columnaris ♃ refert,& reges,& ſacerdotes occidit:

3 Crinita,parua,verſicolor ☿. Sic bene caudata,lucida: dátque ventos,ſeditiones,hæreſes.

4 Nigra,breui cauda,nullis crinibus ♄ ſterilitatem,bella longa, lepram.

5 Lucida,& vultu quaſi humano ♀ eſt,indicans poſt longas diſcordias,gratum principem,& poſt mala bonum.

De diuturnitate.

ARTIC. VI.

1 DIuturnitas magnitudinem indicat effectus, & ſtatum illius diuturnum.

2 Breuitas durationis è contra. Credo etiam quot menſes durat,tot annos habere in ſignificatione,niſi ab alia conſtitutione impediatur,aut magnificetur.Nam anno 6. à cometa,qui fulſit ab ortu anno 1260. Tartari Aſiam inuadunt.

De tempore effectus.

ARTIC. VII.

1 TEmpus itidem ſignatur,vt in eclipſi,quando apparet,vel in ortu,vel M. C.vel in occaſu.vide quæ ibi ſcripſimus.

De habitu ad ☀.

ARTIC. VIII.

1 SI orientalis à Sole, initium effectus breui incipiet : ſi occidentalis,tardè. idem ſignificat celeritas & tarditas motus.

De Situ.

ARTIC. IX.

1 SItus partem declarat terræ, ad quam cauda cometæ reſpicit.Signum verò terram,& afficiendos:qui ibi habent aphetam,vel aſpicientem.

De

De motu.

ARTIC. X.

1 MOtus indicat vnde effectus expectandus ſit : vt ſi ab oriente in Septentrionem tardè, ex oriente peſtis, aut lex, aut princeps, tardè item perambulat ad borealium vaſtationem. quemadmodum fuit ſignificatus Tamerlanus, teſte G. Trapezuntio.

2 Qui contra ordinem ſignorum feruntur, ſemper mutationem legum portendunt: quoniam ſequuntur motum primæ ſphæræ Cardano, vel potius, quia contra menſuram rerum humanarum quæ ſubdeficientia caduca reguntur.

3 Dixit Porphyrius: Si ad Auſtrum tendit cometa, ſignificat pluuias: ſi ad ortum, peſtem: ſi ad Aquilonem, ſiccitates: ſi ad occaſum, anni temperiem optimam, & bona multa. nec vacat ratione.

De figuræ erectione in apparitione cometæ, & varia effectione ex illa.

ARTIC. XI.

1 COmeta plus afficit locum, in cuius ſigno primum apparet, deinde in quo plus ſplendoris, & virium oſtendit: vbi debilitatur, ibi debiliter operatur.

2 Haly obſeruat verum initium cometæ, ſi haberi poteſt, vel locum, in quo eſt in prima Luminarium coniunctione vel oppoſitione poſt eius ortum, ſi ſciri initium non potuit. Tunc erigit figuram pro illo initio, vel Luminarium conſtitutione, quadrangularem, & notat omnia, quæ in eclipſi de dominio & mixtura ſiderum diximus. ibi vide.

Quod cometæ non inaniter putantur afficere res humanas.

ARTIC. XII.

1 NOn modo experientia, ſed demonſtratiua ratio ſuadet cometas ſuper inferiora valere plurimum. Cum enim

omnia regantur lucis caloriſque actione; ſitque mundus inſtar horologij benè ordinatus, palàm eſt, quod additio luminis aliquid plus facit, turbatque ordinarias actiones, curſúmque rerum.

2 Data eſſe hominibus etiam tanquam ſigna docent experientiæ. Cur enim in Chriſti ortu cometa tam mirificus effulſit, & in Sanctorum & heroum morte cometæ apparent à ſacris & prophanis ſcriptoribus obſeruati, vt in morte Diui Thomæ, & aliorum. Id notat etiam Calcidicus ſuper Timeum.

3 Non quidem, vt beſtiis ſignificent, efficiuntur, quæ ipſos non conſiderant: neque vt Angelis, meliora ſigna & ſpiritualia cernentibus. ergo vt hominibus, qui corporalia ratione conſiderant.

4 Propterea fiunt cometæ, qui à natura fieri non poſſunt, Angelorum quoque miniſterio, vt fuit in ortu Chriſti, mouens ſe, ſicuti iter Magorum requirebat, & ſtans, vbi oportebat. Item qui per annum durauit in Ieruſalem in forma gladij. Item qui Mexicanis cum duobus capitibus in Hiſpanorum ingreſſu ad ipſos. Caſu autem fieri corpora tam magna, & tantæ admirationis furor eſt putare: cum præſertim à Sibyllis, nedum à Balaam, fuerint prædicta, vt Thyco etiam memorat de ſtella noua.

De nouis ſtellis.

ARTIC. XIII.

1 STellas nouas fieri negant, quoniam Deus ceſſauit à creatione rerum nouarum: ſed nouæ non ſunt, quæ ex præcedenti fiunt materia opera intelligentiarum.

2 Hipparchus teſte Plinio ante aduentum Chriſti annis 120. ſtellam in cœlo obſeruauit, quæ ſæculi nouitatem ſub Romanis, & aduentum Dei præparauit, & præſignificauit: omnia enim ſentiunt creatorem, ait S. Hieronymus. Vnde & cometes inſolitus natiuitatem ſpecificauit, & Luminarium defectus impoſſibilis mortem.

3 Stella noua ſub Thycone anno Chriſti 1572. apparuit in ſedili Caſſiopeæ ſine crinibus, abſque parallaxi (ergo in ſtellato cœlo in menſe Nouembri facto plenilunio) in die 5. hor. 8. fere poſt meridiem, in 24. ♏, in meridiano regionis, quæ habet longit. 53. & lat. 62. In primo fuit iouialis excedens ſidera primæ magnitudinis

gnitudinis : deinde rufa martialis : tandem fuſca : periit poſt menſes 14. Hanc nihil efficere, nec ſignificare ſtupidi hominis eſt credere. Quapropter totius mundi mutationem expectes licet, quoniam in 8. orbe. & in Æthyopiſſæ ſigno typo Eccleſiæ ſecundum Origenem, & in 6. ♉. ſuper res diuturnas & ingentes indicans. etiam ponenda erat inter cauſas generalium mutationum.

4 Igitur ſtellæ nouæ aliquid maximi pluſquam cometæ indicant, & ſuper omnia : ſed iudicatio facienda eſt iuxta datas regulas eclipſium, addendo id, quod proprium eſt iſtis.

5 De materia & loco cometarum, & ſtellarum nouarum, vide quæſtiones phyſicas.

ASTROLOGICORVM LIBER TERTIVS.

De mutationibus temporum in elementis.

Dicendum eſſe de mutationibus elementorum à cœlo, & de effectibus harum mutationum.

CAPVT I. ARTIC. I.

1 SEQVVNTVR iudicia ſideralia eorum, quæ eueniunt ſingulis annis, menſibus, atque diebus, in aëre, aquis & terris, à ſideribus: vnde de abundantia & penuria rerum neceſſariarum, & de morbis, & ſalute, & peſte hominum, & brutorum, prognoſticamur. Sunt autem primi effectus, vnde præfati ſequuntur, ſiccitas, calor, frigus, humiditas, imbres, ſerenitates, nebulæ, fluctuationes in mari, & in aëre, tranquillitates. Qui iſta prænouit, & illa facilè præuidebit.

De anno, eiúſque principio, & quartis.

ARTIC. II.

1 QVoniam in exordiis rerum, & cauſis, latent progreſſus, & fines, ideo anni exordium prius agnoſcere oportet.

2 Circulo conſtat cœlum, motúſque ſiderum: idcirco vnum non poteſt aſſignari punctum totius principium anni.

3 Sunt puncta quatuor cardinalia, quæ cauſalitatem ſibi vſurpant, non immerito. Videtur quidem Arietis cardo veris eſſe Ægyptiis anni principium, quod & Moyſes admonet, & Virgilius,

& alij

& alij multi, quoniam ver calidum eſt, humidúmque, iuuentuti & initio conueniens, exortum & incrementum plantarum faciens. tuncque dies incipit noctem exuperare. At Græcis Cancer æſtatis cardo, principium eſt anni, quoniam tunc longiſſimus dies, nobiſque Sol propinquiſſimus. Hebræis autem Libra, autumni cardo, exorditur annum, putantibus mundum maturis cum fructibus natum, & quia tunc fruges veteres condimus, & nouas ſerimus. Romanis tandem cardo Capricorni celebratur, vt anni principium, quoniam tunc dies & lux incipit creſcere, nobíſque propinquare.

4 Quoniam autem frequenter cardinalia puncta latent, & ante omnia principia præparationes præcedunt, vtique præcedentes Luminarium immediatè conſiderandæ ſunt oppoſitiones, aut coniunctiones. ex his enim licet de tota quarta prognoſticari, ſicut ex cardinibus: ſinguli autem cardines ſuper ſuam quartam iudicationem habent.

5 Romani autem, Plinio teſte, faciunt quatuor anni quartas ex occaſu & ortu fixarum: ſiquidem cum Fidicula occidit menſe Februario, inchoant Fauonij flare dies multos, & aperitur ver, confirmatúrq; emergente zona Orionis: & terra pullulat Neapoli in die 57. à bruma, alibi prius, alibi poſterius. Ab æquinoctio verno die 48. ortus Vergiliarum inchoat æſtatem, & flant Auſtri. A ſolſtitio æſtiuo die 25. ferè ortus Caniculæ auget æſtum, commouet maria, canes in rabiem agit, flant eteſiæ, ſed poſtmodum ſub occaſu Fidiculæ autumnat die ferè 43. ab ſolſtitio, & flat Eurus. Ab æquinoctio autumnali die ferè 46. in occaſu Vergiliarũ inchoat hyems, de qua magis prognoſticantur ex occaſu Orionis, & flant Aquilones.

6 Equidem plurimum poſſe fixas arbitror ſuis temporibus: quartas autem à cardinibus certiores eſſe experior. fixarum quidem ratio diu eadem eſt, at cardinum variatur fermè ſemper: neque ortus fixarum ab eorum indicatione prorſus non pendet.

7 Quoniam chronologia nulla certum dat principium mundi & anni, vt alibi probauimus, prognoſticabimur à quatuor dictis initiis.

De quartis anni ſpeciatim.

ARTIC. III.

1 OPortet principia quartarum anni obſeruare, & figuras erigere, vt in genituris, & præcedentes lunationes, & dominia

ſtellarum in loco cardinis,& plenilunij,vel interlunij præcedentis, & in cardinalibus angulis figuræ. vt dictum eſt de eclipſi.

2 Intenſiones verò & remiſſiones ex dominantium ſtellarum natura, cuiuſque modi, ac conſtitutionis, effectionem illæ habeant perdiſcere oportet.

3 Plenilunium, aut interlunium præcedens,indicat ſuper quartam anni, & omnia plenilunia: ſi præceſſit plenilunium, ſuper menſes: ſi verò interlunium, interlunia. At ſi præceſſit eclipſis, quamuis non immediatè, ipſa iudicabit de quarta; præcipuè ſi eo tempore eius effectus indicatur, vt dictum eſt in ſecundo libro.

4 Fiunt incrementa, & decrementa, à ſequentibus aſpectibus planetarum cum Luminaribus, & cum fixis, & inter ſe, ac iuxta naturam ſigni,& prout concordant, aut diſcordant cum cardinationibus, & lunationibus quartarum. quæ enim concordant neceſſarium producunt effectum ſignificatum: quæ diſcordant,aliquid vmbratile, vt pro pluuia humiditatem roridam, &c.

5 Quando ſidera conueniunt in natura cum quarta anni, vt ♀ cum vere, ♂ cum æſtate, ♄ cum hyeme, ♃ cum æſtate & vere, ☿ cum autumno, augent decreta illius quartæ: quæ diſcordant, non faciunt, quod pollicetur: neque enim ♄ in Cancro hyemabit, ſed aërem temperabit. ſic dices in regionibus: hyemat enim in Italia, temperat in Numidia.

Iudicium ex quartis anni ſpecialius.

ARTIC. IV.

1 CVm ingreditur Sol aliquod ex punctis cardinalibus, reſpice vbi Luna ſit. Nam ſi propinqua Soli & infra terram, ſiccior erit conſtitutio: ſi remota ſuper terram, humidior: ſi mixta Ioui, aër ſerenus, temperatus,clarus: ſi Veneri, humidus,pluuioſus: ſi Saturno,frigidiſſimus: ſi Marti percalidus,& nebuloſus.

2 Eadem ratio eſt de fixis Lunæ configuratis eo tempore.

3 Conſidera & dominos loci Lunæ, & eorum conſtellationem ex natura, mixtione, & ſignis.

4 Quod ſi cardinis puncta exquiſitè non habes, hæc eadem conſiderabis in præcedenti lunatione; & ego horum certam habeo experientiam.

5 Planetæ retrogradi maximè ſuas vires oſtendunt. citimi enim ſunt terræ.

6 Venus, Mars, & Sol cum partem cardinis occidentalis hora æquinoctij ingrediuntur, maximas aëris mutationes faciunt: itidem Luna cum occurrit planetæ cardinanti in occiduo cardine æquinoctij. ſic in cæteris.

De iudicio quartarum anni & menſium, & ſignorum natura, & fixarum.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 FAc tibi tabulam ortuum & occaſuum fixarum in tua regione: & obſerua per plures annos quem ventum, aut frigus, aut calorem, aut tempeſtatem facit ſingularum ortus, occaſus,& ad Solem ratio.& ſic poteris per plures annos prognoſticari, donec in aliud ſignum tranſeant Requirunt aliqui obſeruantiam 30. annorum pro Saturni & planetarum configuratione cum fixis, & earum effectibus perueſtigandis.

2 Signorum proprietates à Ptolemæo ſic deſcribuntur.

♈ quia ſignum æquinoctiale, generaliter eſt tonitruoſum, & grandinoſum: particulariter hoc intenditur, & remittitur pro natura errantium in eo. Priores partes,imbres & ventos cient:mediæ temperatæ: extremæ æſtuoſæ & peſtilentes. Septentrionale ſpatium æſtuans & corrumpens: auſtrale glacioſum, & frigidiuſculum.

♉ generaliter ſubcalidum: particulariter priores partes, vbi Vergiliæ, turbulentæ ſunt, ventoſæ,nubiloſæ: mediæ humectantes frigidæque: poſtremæ, vbi ſuculæ,igneæ, fulguroſæ, fulminoſæ. Septentrionale temperatum. Auſtrale incertum.

♊ vniuerſaliter temperatum. In primis partibus humidum corrumpens: in mediis temperatum: in extremis incertum mixtúmque. Septentrionale, ventoſum,terram concutiens: auſtrale, aridum, æſtuoſum.

♋ vniuerſaliter ſerenat & æſtuat: particulariter, in principio iuxta Præſepe ſuffocat, terras quatit, caliginem effundit. Medium temperatum: extremum ventoſum. In ſeptentrionali & auſtrali ſpatio, igneum,corrumpens, æſtuans.

♌ vniuerſaliter æſtuat, ſuffocat: particulariter principium ſuffocans & æſtuans. Medium habet temperatum, finem ſiccum. A Septentrione inſtabile igneúmque: ab Auſtro humidum.

♍ vniuerſaliter humidum , tonitruoſum : particulariter in principio calidiuſculum,corrumpens : in medio temperatum : in fine ventoſum. Septentrionale ventoſum : auſtrale temperatum.
♎ vniuerſaliter varium,mutabiléque : particulariter in principio, & in medio,temperatum : in fine aquoſum.Septentrionale ventoſum : auſtrale ſiccum , ac peſtilens.
♏ vniuerſaliter tonitruoſum , igneum : particulariter in principio ningit : in medio temperatum , in fine æſtuoſum. In ſeptentrionali æſtuat : in auſtrali parte humectat.
♐ generaliter ventoſum : particulariter in principio humidum: in medio temperatum : in fine igneum. Ad Septentrionem ventoſum : ad Auſtrum humidum , variabile.
♑ generaliter humidum : in principio æſtuans, & corrumpens : in medio temperatum : in poſtremo pluuioſum : in boreali & auſtrali parte humidum corrumpénſque.
♒ generaliter frigidum , aquoſum : particulariter in principio humidum : medio temperatum : fine ventoſum. Septentrionalia æſtuantia : auſtralia eius niuoſa.
♓ generatim frigidum , ventoſúmque : ſpeciatim in principio temperatum : in medio humidum : in fine æſtuans. ſitus borealis ventoſus : auſtralis aquoſus.

Examen decretorum Ptolemæi de natura ſignorum.

ARTIC. II.

1 HÆc habemus ex Ptolemæo de ſignorum proprietatibus,in quibus ad duo videtur reſpexiſſe : videlicet ad Solis effectiones, in ſingulis ſignis , & hoc quoad generalia. Reuera enim in ♏ tonat : in ♐ ciet ventos : in ♑ pluit, &c. quoniam vires Solis relatæ ad climata noſtra ſic ſe habent,vt vbi vicinus, immittat feruorem ; vbi remotus , vapores craſſos facile in humorem conuertibiles ; in mediis diſtantiiś vapores mediocres, ex quibus fiunt venti , vt diximus in Phyſiologia. Secundò reſpexit ad particulares naturas ſtellarum in ſingulis ſignis. Propterea enim ♋ principio ſuffocationem dat,quoniam ibi erat Præſepe : & primis partibus ♉ turbulentiam nubis , & ventos adſcribit , quoniam ibi erant Vergiliæ. Et ſic facit in ſpecialibus decretis ſpeciales ſtellas, & earum effectus,conſiderando.
2 At quidem videtur Ptolemæus deliquiſſe dupliciter. Primò quoniam

quoniam non vbique iſta ſigna, quæ deſcripſit, effectus pariunt: ſed aliter ſe habent ex diametro vltra æquatorem ad Auſtrum: aliter ſub æquatore: aliter ſub polis. Doctrina ergo eſt inſufficiens. Secundò errat, quoniam fixæ, tranſeunt de ſigno in ſignum, & quæ ſub Ptolemæo erant in ♈, nunc ſunt in ♉; quæ in ♉, nunc in ♊. Quapropter ex ſtellarum proprietatibus non tradit perennem Phyſicam, ſed fortaſſe in generalibus tantum, quod expoſitores non ſatis intellexerunt.

3 Reſpondet Cardanus hanc doctrinam eſſe perpetuam, quoniam iſtæ proprietates in nono orbe deſcribuntur (quem nos nullum eſſe dicimus, ſed ſolum ſpatium non ſtellatum) putátque etiamſi ſtellis careat per ſe, & quia migrant de ſigno in ſignum, remanere impreſſiones ab octauo orbe ſub Ptolemæo impreſſas in nono: & ſic certam fieri philoſophiam.

4 Sed nimis hallucinatur homo ſapiens. ſpatium enim illud expers eſt paſſionis nobis. Cœlum verò in ſpatio ſimiliter Ptolemæo ſequenti Ariſtotelem, qui introduxit quintam inalterabilem naturam. At eſto quod ſtellæ imprimant in cœlo calorem & lucem tunc quando migrant, & aliæ ſuccedunt, calor prior & lux migrabit: vel, ſi remanet, ab alio aduenientium ſtellarum trahitur in aliam temperiem, & vires. Non ergo facient, ſigna, quod prius. Profectò nec tellus à calore affecta alterius calo is aduentu eoſdem effectus edit. quantò minus cœlum aut ſpatium immutabile?

5 Nos igitur ſatisfecimus ad primum, cum in oppoſita ſigna virtutes generales ſub antarctico hemiſphærio tranſtulimus, & cum ſub æquatore Planetarum domos diſtinximus, & ſub polis aliter atque aliter circa particulares virtutes conſimiliter philoſophamur. Nunc ſtellæ martiales in æquatore æſtum dirum faciunt: in ſubpolaribus minus caloris: in mediis mediocriter. Sic dices de ſaturninis, & iouialibus, pro ratione. Item pro natura Planetæ dominantis in ſingulis climatibus vires generales atque ſpeciales modificari contendimus. Aliter enim in medio iouiali climate turbant Vergiliç inferiora, hoc eſt modicè, & temperatè: ſub venereo nimis flant: turbántque ſub martiali, & procellas addunt, & fulgura: ſub ſaturnino grandinabunt, tonabunt. hoc autem ex obſeruationibus in ſingulis regionibus quaſi in tabella poni debet, vt dictum eſt. Proptereáque in aliis ſignis etiam aliter afficient.

6 Ad ſecundum reſpondemus, naturam omnium ſignorum circa

ſpecialia haud perſeuerare, ſed circa generalia tantum. Sic enim nunc Sol facit ver,& veris proprietates in ♓,vt olim in ♈: & æſtatem in ♊, vt olim in ♋. ſic de cæteris.Proprietates autem quartarum anni à Sole fiunt: à Planetis & fixis modificantur. Propterea igitur dicam circa ſpecialia variatam eſſe naturam ſignorum. Non enim Aldebaran ita obnubilat, turbátve cœlum, nunc in 5. ♊, vt olim in 7. ♉: quia generaliter ♉, propinquior hyemi, frigidior erat ♊, qui plus æſtatis habent. Ergo calor ex Aldebaran plus attenuat aërem & nubes. Cum ergo prognoſticamur,hoc attendere debemus,vt augeamus vires fixarum, vel minuamus,prout in ſignum calidioris temporis, vel frigidioris,tranſierunt, aut temperemus. Itémque prout concordat magis, vel diſcordat ſignum ſequens.

Prognoſtica ex quartis anni: & prius de vere.

CAPVT III. ARTIC. I.

1 Signa multæ humiditatis in vere habita ex ingreſſu ☀ in ♈, & ex præcedenti lunatione,& fixarum exortu,ex parte, decernunt putredinem fructuum, & herbarum copiam inutilium. Item ſi præceſſit hyems frigida,& ver pluuioſum, in æſtate febres & lippitudines exuberabunt,dum humores incaleſcunt concepti, & ſoluuntur,magis autem ſi & in æſtate pluet.

2 Signa caloris multi citam floritionem & fronditionem, fructus ſpecie pulchros, non autem ſapore & odore: item acutos morbos.

3 Signa frigoris & ſiccitatis ſignificant pruinam caſuram in nouilunio ſub fixarum exortu,vel in cardinatione. Et fient pauciſſimi fructus & nihil vini:& quidem ſi hyems auſtrina præceſſit, etiã humores craſſi ab hyeme, congelantur in vere, qui liqueſcunt ab æſtate.Vnde raucedines, & bilioſis lippitudines,& mulieribus dyſenteria,ſenibus ſtupor ſequitur.

4 Signa ſiccitatis dant paucos fructus & bonos, & nullum frumentum.

5 Signa frigiditatis fructus ſerotinos,& vt dictum eſt.

De

De æſtatis prognoſtico.

ARTIC. II.

1 ÆStas pluuioſa æſtiuos fructus putrefacit, inopiam frumenti facit, morbos peſtilentes, catarrhos ſuffocatiuos, dolores oculorum, fluxus alui.

2 Æſtas ſiccior penuriam dat frumenti, fructus æſtiuos ſalubres, mortem piſcium, acutiſſimos morbos, præſertim billoſis, inſaniam, & aridam lippitudinem.

3 Æſtas calidior morbos acutos multóſque, copiam fructuum æſtiuorum, febres ardentes, deliria.

4 Æſtas frigida incolumem annum, fructus ſerotinos.

Autumni prognoſticum.

ARTIC. III.

1 AVtumnus humidior putrefacit vuas, vináque facit vere deprauanda: & ſequitur in futuro anno frumenti penuria. Item rheumata, & quartanæ. Et ſi præceſſit æſtas borealis, dabunt ſimul hyemem morbificam cum dolore capitis, tuſſes, raucitates, tabes, qui humores multi collecti, ſunt ab hyeme aucti.

2 Si ſiccior, erit penuria milij: & ſi præceſſit etiam ſicca æſtas, bona valetudo erit pituitoſis & mulieribus: at billoſis infeſta, cum mania, delirio, &c.

3 Si calidior, morboſus, & malus. Vina dulcia erunt omnia ferè, citò matureſcent oleæ, caſtaneæ, glandes, myrti, herbáque multa.

4 Si frigidior, iactura fiet autumnalium fructuum in copia, gratia, & ſapore: & herba modica, oleráque vſuaria dura, pabula arentia, cruditas, aſſideratio.

5 Poſt hyemem borealem, & ver auſtrale, & ſiccam æſtatem, ſequi ſolet Autumnus pernicioſus omnibus, præſertim pueris, & in ventre cruditates, & in capite lippitudines, & in pulmone excrementa.

Prognoſticum hyemis.

ARTIC. IV.

1 HYems frigidor & ſiccior laudatur. frigidiſſima occidit arbores calidas natura, & feras, pecudes, ficus, perſica, citrea : ſi plus ſæuiet etiam oliuas, chryſomela, ceraſa.

2 Hyems calida humidáque inſalubris, ſegetibúſque inimica, plena doloribus articulorum, exuberantibus motíſque humoribus. Herbis abundabit inutilibus. Olera erunt multa, & piſces. Florebunt citò plantæ, præſertim amygdalę. Quod ſi frigus ſequetur, flores arebunt, ſteriliſque ſequetur annus.

Appendix variorum prognoſticorum in quartis anni.

ARTIC. V.

1 OMnis immodica intemperies, mala : item peruerſio temporum : item nimia æqualitas : item inæqualitas multa.

2 Ventorum multitudo, noxia fructibus, paucitas ſegetibus. Tranquillitas totius anni peſtilentiam ſolet afferre, quoniam calor perſeuerans fuliginoſos vapores accumulat.

3 Synodus Luminarium in æſtate calidior, quoniam tunc nobis imminent ſimul: ſed in hyeme calidior eſt oppoſitio : tunc enim Luna nobis culminat.

4 Idem dico de Planetis calidis, & contrarium de frigidis.

5 Galaxia ad fruges lacteo humore ſcatet, tranſit per ♐ & ♋. ibi Aquila borealis, & Canicula auſtralis, ſunt in commiſſuris. In horum ſiderum exortu, ſi ſit plenilunium in æſtate ſolum, in noctibus ſerenis, & interlunium in hyeme, carbunculus, & vredo, & rubigo fit, algente Luna, & amaritudine replente lacteum humorem, enecátque vt puerperium conſequentes fruges, ſeu hybernas, ſeu autumnales.

6 Idem ſi accidat in exortu Vergiliarum, oleas, & vites perimit, teſte Democrito, præſertim ſimul Arcturo occidente.

7 Idem euenit in exortu veſpertino Aquilæ, & occaſu, ſi fiat plenilunium.

8 Cum maleficæ præſertim ſimul ſigna borealia obtinent, magis autem cardinalia, ac Sole cardines intrante, fit penuria frumenti, & omnium bonorum terræ in regionibus ad Arcticum ſpectantibus: magis autem ſi in ♋. vbi vtraque cadit. è contra in Antarcticis vbi obtinent ſigna auſtralia.

9 Similiter dum beneficæ culminationes faciunt in ſignis borealibus bona terræ augent nobis: è contra auſtralibus, his qui vltra æquatorem. Temperauit Deus mundum, ne ſemper bona omnibus exuberarent. Vidimus præteritis annis dum ♄ ex ♈ in ♎ meauit, annos ſteriles: dum ex ♎ in ♈ abundantes.

10 Dum retrocedunt Planetæ omnes in hyeme, qui ſunt telluri propinquiores, & diutius imminent, fit hyems percalida: æſtas verò feruida, ſed prout retrocedunt: ſemper enim in oppoſitione Solis. Ideo in hyeme in zenith: in æſtate verò elongantur. addunt tamen ſemper calorem cum præſertim plures retrocedunt.

De menſium prognoſticis.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 POſtquam de anno & eius quartis prognoſtica peregimus, nunc de menſe dicere oportet, qui quartam ſingulam ſequitur.

2 Menſis conſtitutio ex interlunio ſequenti quartæ cardinationem, ſi præceſſit interlunium, vel ex plenilunio ſequenti, ſi præceſſit plenilunium, introitum Solis in cardinale ſignum, in primis attendenda. ſignificat enim ſuper totum menſem.

3 Conſiderandi ſunt & anguli ſequentes locum interlunij, vel plenilunij, & ſtellæ dominantes in loco cardinum, ſeu angulorum, & interlunij, aut plenilunij.

4 Item applicationes, & defluxiones Planetarum, & eorum proprietates.

5 Nec non & locorum.

6 Et quos ventos quæque ſtella, & quæque pars ſigni, in quo ſunt, excitat.

7 Item in qua latitudine eſt Luna. Ex his omnibus miſce iudicium.

8 Ergo primò conſideratur natura loci cardinis & Luminarium: vt ſi mobile, fixum, commune, vernale, æſtiuum, &c. & qualitas ſigni & partis & latitudinis. Secundò natura ſtellarum dominantium in loco Luminarium, & cardinum, vel applicantium,& defluentium. Tertiò quos ventos cient. vt ♄ orientales,♂ occidentales, ♀ auſtrales, ♃ boreales Quartò trianguli ſignorum: nam primus mouet ventos inter Septentrionem,& Occidentem: ſecundus inter Orientem & Auſtrum: tertius inter Boream & Orientem:quartus inter Occaſum & Auſtrum. Quintò inclinatio Lunæ ad Boream vel Auſtrum, & pro regionis qualitate:nam Boreas Lybiæ calidus,nobis frigidus.

De quartis menſis.

ARTIC. II.

1 HAbet menſis ſicuti annus quatuor quartas, non ex ſignis, ſed ex aſpectibus ad Solem. Luna enim ad Solem, eſt menſis ad annum.

2 Habet intenſiones, & remiſſiones, ab initio vniuſcuiuſque quartæ, donec mutetur aſpectus: ſed omnis quartæ principium indicat ſuper totam, vt Solis cardinationes in quartis anni. Cæteri aſpectus augent, vel minuunt, vt lunationes in quartis anni.

3 Ergo non modò ſingularum quartarum ſtatus, ſed & ſextiles, & trigoni, ſunt conſiderandi. In celeribus verò negotiis etiam duodecimus aſpectus, & octagonus non ſpernitur, vt in primo libro ſcripſimus.

4 Item aſpectus Planetarum: etenim ex horum natura proprietas effectus deprehenditur, reſpondens familiaritati ſtellarum aſpicientium, & ſignorum, erga aërem ac ventos. Sæpiſſime verum, quod Luna aſpiciens aliquam ſtellam in ſynodo, aut diametro, producit eundem effectum, cum in eiuſdem ſtellæ aſpectum alium deuenit, quem à principio,nec niſi noua longè fortiori conſtitutione fallit.

5 Præterea conſiderandi ſunt tres dies ante vel poſt ſyzygiam. hi enim ſunt indices omnium tempeſtatum. Quippe qui

Lunam

Lunam cum aliquo Planeta configurant, indicante mutationem, quam ſyzygia in actum deducit. Tunc autem Luna diſtat à Sole octagono aſpectu.

6 Primò igitur conſideratur Luminarium congreſſus. Secundò dies quarta antè vel poſt, & tunc ſitus Lunæ ad Planetam, & latitudo. Tertiò aſpectus trigonus, & ſextilis, qui poteſt ſuper ſequentes dies: ſed ſi ſunt fortes, poteſt ille ſuper decem, iſte ſuper quinque. Deinde quartò quandoque quarta ſequens. Quintò ſyzygiæ Planetarum inter ſe, & cum Luminaribus in quatuor punctis menſis.

7 Quo pacto Luna in quatuor quartis ſuis quatuor anni tempora æmuletur in quatuor qualitatibus dictum eſt prius.

8 Quod lunatio ſuper terram plus poſſit quàm infrà notificauit eclipſis.

De dierum prognoſticis.

CAPVT V. ARTIC. I.

1 DIurnæ intenſiones, & remiſſiones habentur ab ortu & occaſu fixarum matutino, veſpertinóque, quo particularem ſtatum ad ſui naturam plerunque conuertunt. vt occidentibus Vergiliis flat Africus ſequenti die. Eteſiæ autem octo dies ante Caniculã, & durant diebus quadraginta: & poſt hos Auſtri vſque ad ortum Arcturi: poſt hunc Eurus: Fauonius autem in Fidiculæ occaſu ver aperit, perſeuerátque diebus octo, vt ſupra.

2 Ortus matutinus eſt fortior, deinde veſpertinus, deinde occaſus matutinus, & tandem veſpertinus.

3 In diuerſis regionibus diuerſa operantur, & diuerſo tempore, quoniam alij ſunt horizontes: nec in eadem ſemper idem ob aſpectum Planetarum alium. Item quædam vno die, quædam pluribus poſſunt, vt Canicula 30. Arcturus 10.

4 Planetarum ſyzygiæ mutant dies.

5 Cum Luna ad horoſcopum plenilunij vel interlunij peruenit, mutatur aër plerunque.

6 Item cum peruenerit horoſcopus plenilunij, vel interlûnij, per directionem ad Planetam in illis dominatorem, largiendo 13. gradus, & m. 11. pro vnoquoque die.

7 Ingreſſus Planetarum in ſigna ſui caſus tempora mutant.

8 Coitus multarum ſtellarum & cum fixis præſertim in aſpectu Luminarium, & horum configurationes, neceſſariò tempus mutant.

Prognoſticum ex ſyzygiis planetarum ſpeciatim: & primo ex ♄.

ARTIC. II.

1 SAturni cum ♃ coniunctio pro qualitate ſignorum & ſtellarum pluribus diebus afficit aërem ſerenitate, vel pluuia, vel ventis: præſertim conſenſu Luminarium. At in oppoſitione minus. In quadratis minus. In trigonis minus. In ſextilibus minimum.

2 Saturnus & ♂ pro ſignorum tribus diebus ante, & tribus poſt, natura: ſed propriè grandinant. & graduabis aſpectus, vt ſuprà.

3 Saturnus cum ✱ coniunctus, vel oppoſitus, vel quadratus perſæpe grandinat: ſed ſemper paucis diebus infrigidat aërem, magis minúſque pro qualitate ſignorum.

4 Saturnus cum ♀ coniunctus imbres & frigora dat propriè: ſed tamen pro qualitate ſignorum, & temporis quarta. ſemper hoc intellige, & aſpectus gradua.

5 Saturnus cum ☿ pro ſignorum qualitate operatur, cum ſit ☿ anceps: ventos tamen frigidiuſculos expecta pro tempore, & lunatione.

6 Saturnus cum ☽ ſemper infrigidat, & pro tempore pruinam & gelu, vel res multum, &c. prognoſticaberis.

Ex ♃.

ARTIC. III.

1 IVpiter & ♂ coniuncti propriè pluuias, fulgura, & fulmina: ſed pro qualitate ſignorum, & propinquitate, & conditione, & configuratione.

2 Iupiter cum ✱ flatus pulchros, & ſerenitates perſeuerantes, niſi ſubſequentes aliæ conſtellationes impediant. Sed graduabis aſpectus.

3 Iupiter

3 Iupiter cum ♀ ſerenitates facit, & in ſignis aqueis mites pluuias, & rorem.

4 Iupiter cum ☽ per ſe ſerenat, & ventos facit: ſed pro ſignorum qualitate.

Ex ♂.

ARTIC. IV.

1 MArs iunctus cum ✳ in aqueis imbres, tonitrua, & fulgura dat: ſed pro tempore & ſignorum proprietate, & aſpectus fortitudine.

2 Mars iunctus cum ☿ ventos cum impetu: ſed pro ſignorum qualitate.

3 Mars cum ☽ per ſe nubes rubras dat: ſed pro ſignorum qualitate, & ſtellarum, quibus Luna applicat.

Ex ♀

ARTIC. V.

1 VEnus cum ✳ humidum tempus. reliqua pro qualitate ſignorum.

2 Venus cum ☿ ventos auſtrales: ſed pro qualitate ſignorum.

3 Venus cum ☽ proprie imbres & frigora: ſed pro ſigno & tempore.

Ex ☿, cum quibuſdam notandis.

ARTIC. VI.

1 MErcurius cum ☽ pro qualitate ſigni.

2 Iudicamus ex Luminarium congreſſu, ſicut dictum eſt, neque enim vnum ſignificant.

3 Planetæ abſque fixis, vel tribus ſuperioribus, parùm mutant, exceptis Luminaribus.

Prognoſticum ex apertione portarum.

ARTIC. VII.

1 APertio portarum dicitur ab Aſtrologis, cum planetæ qui habent domos omnino oppoſitas copulantur, vel con-

figurantur: cum enim ſint oppoſitæ naturæ & conditionis aliquid noui efficiunt in inferiora.

2 Igitur apertio portarum triplex eſt. Prima Solis & Saturni. Secunda Iouis & Mercurij. Tertia Martis & Veneris.

3 Prima infrigidat aërem, turbátque omnino. Secunda ciet ventos. Tertia imbribus & fulgure celebratur.

4 Tribus fit modis apertio portarum. Primò quando planetæ dicti coniunguntur, aut opponuntur, aut quadrantur. Secundò quando aliis aſpectibus, & antiſciis, vel aliorum communione communicantur. & hæc minor. Tertiò quando Luna applicat ſuperiori ſeparata ab inferiori. præſertim ſi ſuperior & inferior ſeſe aſpiciant. Vt ♄ exiſtente in 29. ♒, & ✱ in 27. ♍, & ☽. in 27. vel 28. ♌, eſt apertio portarum maxima, præſertim in ſtationibus. itidem in eodem ſigno.

De horis dierum prognoſticum.

CAPVT VI. ARTIC. I.

1 SIcut ſæculum in quatuor trigonos, & annus in quatuor quartas, & menſis in quatuor partes cardinales: ſic dies in quatuor diuiditur quartas correſpondentes anno & menſi factas in quatuor cardinibus. videlicet mane, meridies, ſerò, media nox, in quatuor angulis accidentalibus.

2 Sub æquatore vnus idémque ventus flat ab ortu in occaſum circulariter nocte ac die, quoniam Sol ſuo calore ſic circumducit aërem, & aquas maris. paruæ varietates fiunt in extremis.

3 In quatuor quartis Sol ſexhoraria diuiſione 24. horarum tumefacit maria: quoniam vbi præſens eſt calor æſtuat, & creſcit aqua, & per latera diffunditur: & in oppoſito puncto occurſantes, eleuantur, vt ſimul ſub præſentia & abſentia Solis fiant eleuationes, vti in olla bulliente eleuatur aqua igni proxima, & quæ remotiſſima ad anſas ſimul, in lateribus verò deprimitur. Cumque Sol mutat quartam fiunt eleuationes & depreſſiones ſubſequenter vſquequo perficiatur circulus.

4 Non eſt Luna cauſa horum motuum, vt Ptolemæus putat, cum non tantum poſſit, præſertim in ſynodis, priuata lumine, & in oppoſitis punctis: ſed Sol. Luna autem motum regit Oceani

creſcentis

creſcentis quindenis diebus, vti Luna, & totidem decreſcentis. vide noſtram Phyſiologiam.

5 Sicut Sol facit in mari ſub æquatore, ita in aëre. & ſicut fit incrementum & decrementum ſexhorarium in mari: ita in aëre: & varietates aliæ ex planetarum mixtura ſuboriuntur, & fixarum. Palam enim manè flat aura ab angulo orientali, Sole vapores in aërem attenuante, & in feruorem agente. Similiter in ſero ab occaſu ad nos, & ad Antipodas. In meridie verò quieſcit aër, quoniam in eo eſt principium centrale feruoris, non fuga aëris feruentis: & in mari excitatur æſtus, quoniam directus Sol plures generat vapores.

6 Extra tropicos verò fiunt venti pro acceſſu & receſſu Solis conſimiliter.

7 In angulis autem, pro Lunæ latitudine ad Boream, & in Auſtrum, dicit Ptolemæus. at ſi Luna eſt ſub terra quid poteſt? fortè dum ſuper terram inclinat vaporem ſolarem ad ſuam latitudinem, vel ex ſua impellit, addendo attenuationem & feruorem.

8 Videtur perſeuerare conſtitutio ſexhoraria, vt ſicut cœpit dies in ortu Solis, ita duret vſque ad mediam noctem: ex media nocte ad mane.

9 Configuratio planetarum in his cardinibus, & fixarum, variat diem ſecundum ſui naturam. Eſt enim ♄ frigiditatis, ♃ & ☿ ventorum, ☀ caliditatis, ♂ imbrium cum tonitru, fulgure, coruſcatione, & grandine: ☽ hæc omnia defert.

10 In planetarum congreſſibus ſuperior eſt qui plus dignitatis habet in loco coniunctionis, magíſque conuenit cum ſtellis iuxta poſitis. Secundò qui plus in cardine ſequenti. Tertiò velocior motu. Quartò proximior angulo. Quintò qui latitudinem habet borealem nobis, auſtralem auſtralibus. Sextò qui valet plus in loco Luminaris ſuper terram poſiti.

11 Conſiderandæ ſunt ſimul primo generales cauſæ priores, ac poſteriores, deinde particulares. Tunc enim effectus certus & magnus, cum generales ſpecialibus conueniunt idem ſignificantibus. Incerti & parui, cum non concordāt. iudica ſecundum vincentem.

12 Igitur prius conſidera ſub qua triplicitate & anomalia ſumus: ſecundò eclipſes & cometas præcedentes: tertiò quartam anni, in quo ſumus: quartò proprietatem menſis: quintò quartam menſis: ſextò proprietatem diei: ſeptimò ſexhorariam cardinationem.

13 Gene

13 Generalis cauſa vna fortior eſt, quàm particularis vna, ſed non quàm multæ. ſic iudicium Aſtrologi requiritur.
14 Succedit planeta alteri in dominio, quando vterque eſt dominus; ſed alter fit inhabilis ob combuſtionem, vel non eſt in loco aphetico. ſed pro combuſto planeta Sol præſidet ſuccedens illi in ſignificatu.

Prognoſticandum inſuper ex accidentibus inferioribus ad ſuperiora ſidera collatis, tanquam ex ſignis & concauſis temporum.

CAPVT VII. ARTIC. I.

1 POſtquam de ſiderum effectione, ac ſignificatione, locuti ſumus, reliquum eſt, vt de cauſis & ſignis ab illis ſequentibus, éxque inferioribus concauſis, conſideremus.
2 Prognoſticum ex facie cœli non modo naturalis ſapientia, ſed etiam Dei Sapientia incarnata in Euangelio approbauit. igitur de his ſigillatim dicere non grauemur.

Prognoſticum ex inferioribus à Sole.

ARTIC. II.

1 SI Sol oritur, aut occidit expers caliginis, varietatis, nubium, ſpondet tempeſtatem ſerenam diei, aut noctis.
2 Si varius, flammeus, rubentes iaculans radios directos vel refractos, item parelios in nube formauerit, & ſubrubras nubes fecerit, tunc vehementes ventos ſignificat pro his angulis, quos reſpexerint viſa illa.
3 Item Sol lucidus, aut niger, oriens, vel occidens, ſi quoque nubibus inuoluatur, aut area cingatur, aut nubes illæ ſolares vtrinque aderunt, & radij ſubpallidi, aut nigri, minatur hyemes & imbres.
4 Circulus circa Solem, ventum minatur, vnde circulus rumpi cœpit.

Ex Lunæ accidentibus.

ARTIC. III.

1 NOtant alij quartum, alij tertium diem poſt ſynodum Luminarium, putantes qui venti & tempeſtates tunc incipient, duraturos eſſe per totum menſem, vt Virgilius canit. Sed reuera vix ad quartam menſis producitur talis conſtitutio, niſi ſit fortiſſima, & à ſequentibus non impediatur, & dignificetur à cardinali lunatione. Omnes quidem intelligunt, quo primum tempore Luna apparet ſuper horizontem: & quoniam iuxta ſignorum tortuoſitatem, aut rectitudinem, & ipſius Lunæ velocitatem, & tarditatem fit, vt eodem die ſynodi appareat: propterea oſtenta eius intelliguntur à die apparitionis, quamuis primus ſit: ſed effectio à primo obuiante illi planeta, vt dictum eſt prius.

2 Luna tribus diebus ante vel poſt ſynodum, plenilunium, & quadratum, puræ tenuíſque lucis ſerenitatem dat.

3 Si nigra fuerit, pallida, ac ſpiſſa, imbres ac hyemes minatur.

4 Si tenui rubet tunc luce, & perſpicuus orbis eius apparet, etiam qua parte non illuſtratur, & tremere videatur, ventos ciet declinationis ſuæ, & latitudinis.

5 Hoc idem iudicium eſto in interluniis, & pleniluniis, & quadratis.

6 In exortu & occaſu horizontali Lunæ idem obſeruabis, & iudicabis, quod in ortu & occaſu Solis.

7 Præterea ſi quinta Luna habet cornua obtuſa, dat pluuias: ſi aucta multáſque acies, ventos boreales, ſi cornu boreale eſt ſic acuminatum, auſtrales, ſi idem cornu in Auſtrum contorquetur. cornu etiam idem ſignificat, quod diximus de tota, &c.

8 Si area vna cingit Lunam paulatim euaneſcens, exiliſque, ſerenitatem ſpondet. Si duæ aut tres, hyemes. Quæ ſi etiam ſint ſubrubræ, & præruptæ, indicant ſimul ventorum turbulentias: ſi caliginoſæ ac ſpiſſæ ſimul, niues: ſi luridæ, nigræ, ac laceræ, vtrumque ſignificant, eóque vehementiores, quo maiores.

9 Obſeruabis etiam Lunæ non modo quadrata, ſed trigonos, & ſextiles, & configurationes cum planetis: & tunc aſpice cornua eius, & areas, & colores inter album & nigrũ. Sic enim ad pluuias, & ſerenitates, & intermedias tempeſtates, indicando peruenies,

ſi quæ diximus in phyſicis de coloribus ſignificantibus plus minúſque materialitatis, & luciditatis, memoria tenes.

Ex fixarum accidentibus, erraticarúmque ſtellarum.

ARTIC. IV.

1 AREa circa ſtellas fixas & errantes iuxta coloris proprietatem portendit effectus, quos tales ſtellæ natura ferunt. Vt, ſi rubra, effectum Martis: ſi lurida, nigráque, Saturni: clara, Iouis, &c. At verò area iouialis in ſtella ſaturnina effectum miſcet & iudicium. ſic de cæteris.

2 Fixarum quaſi turbulos aſpiciemus quo colore & magnitudine videntur. Si ſplendidiores, & grandiores ſolito apparent, quacunque luxerint, inde ventos concitant.

3 Nebuloſæ ſtellæ, quæ in Galaxia, & in Orione, & præcipuè in Præſepi, ſi ſereno cœlo exileſcunt, vt viſum effugiant, aut ſat denſæ, vt nec videantur, nimbos: ſi puræ & vibrantes, ventorum turbulentiam ſpondent.

4 Si Aſinus boreus non apparet, ſpirabit Aquilo: ſi auſtralis, Auſter.

5 Idem dicito de ſtellis cæteris paruis, propinquis. Si enim occultatur auſtralior, vel borealior, vel orientalior, vel occidentalior, vel intermedia, inde ventus exurget, aut nimbus. quoniam vapor exilis ventoſus adimit viſum eorum, & talem in ſitum extenditur, vel craſſus ſurgit.

6 Nil mirum ſi nebuloſæ nebulas trahunt, quamuis ſint greges occultarum ſtellarum, vt patet per Teleſcopium. Nam lux earum exilis apta eſt talibus vaporibus: ſicut aliarum ad aliud genus. Prognoſticum ex colore & diſpoſitione hinc comprobatur, cum nebuloſæ potius quàm aliæ ſic ſignificant.

Ex Iride.

ARTIC. V.

1 ARcus quocunque tempore extiterit, ſi ſerenum ſit, hyemes; ſi hyemet, ſerenitas expectanda eſt. Vnde Deus poſt diluuium arcum oſtendendo ſaluationem à diluuio pollicetur Noë. non tamen ab omni pluuiola: ſiquidem nubes denſiſſimæ,

multæque ex quibus diluuium fit, tollunt, non tingunt lucem.

2 Arcus à meridie pluuias ingentes: ab occaſu etiam cum tonitruis: ab ortu in ſero ſerenitatem dat.

3 Quo viridior arcus, eò magis pluuias; quo rubrior, eò magis ventos ſignificat.

4 Duplex arcus dat pluuiam ante, ſed poſt ſerenitatem non durabilem.

De oſtentis cœli.

ARTIC. VI.

1 OStenta, quemadmodum crinita ſidera, ſemper ventos & ſqualorem prænunciant, eò vehementiores, quò grandiores ſunt, & pluribus in partibus apparent. eſt ſqualor praua ſiccitas herbarum, & inferiorum flacceſcentium.

2 Diuiſiones, & iaculationes ſtellarum cadentium, ſi ab vno angulo mundi prorumpant, inde quoque ventum emittunt: ſi à contrariis, prælia ventorum ſuſcitant: ſi de quatuor plagis ruant, hyemes ferunt, fulmina, tonitrua.

3 Si tempore ſereno fulgurauerit, pluuiam, frigus, ventúmque expecta: ſed magis ſi ex omni plaga cœli.

4 Tonitrua matutina ventum, meridiana pluuiam plerunque nunciant.

5 Tonitrua æſtiua ventum magis, fulgurationes magis pluuiam indicant.

6 Nota quod ſignificata oſtentorum in temporibus ſingularibus ſunt ſimilia ſignificatis eorundem ſuperius explicatis in materia & diſpoſitione.

Ex nubibus.

ARTIC. VII.

1 NVbes per aërem ſerenum ſubito currentes indicant ventum vnde excurrunt: ſed pluuioſum, quæ ab Auſtro, cæteræque pro regionis natura.

2 Nigriores, & denſiores, aquoſæ ſunt: albæ, calidæ totum vndique cœlum occupantes, ſequente frigore, niuem dant; rubræ ventos: ſed exiles ſerenitatem.

 3 Nubes

3 Nubes alba,vnita,denſaque ſi tonuerit, grandinabit.

4 Nubes occupantes verticem montium, frigus: è montibus defluentes in valles, ſerenitatem. montium iuga ſerena idem pollicentur.

5 Nubes ſimiles floccis lanæ nonnunquam hyemes afferunt.

6 Murmur in ſiluis ſubitus & in mari,præſertim ampullis multis apparentibus, ventos & pluuias prænunciant.

Ex corporibus aliis: & primo ex igne.

ARTIC. VIII.

1 TRahuntur & ex inferioribus rebus ab aëre per ſtellas mutato affectis præſagia multa. Ignis enim pallidus, ſcintillans,& plus iuſto ardens,plduiam ſignificat: à vapore enim craſſo pluuiali ſic afficitur, conſtipatur & augetur robore.

2 Fungus in ardente lychno idem dicit.

3 Et cinis ſponte concretus.

4 Vndatio flammæ & ignis crepitatio ventum.

Ex aquis.

ARTIC. I-X.

1 MAre poſt refluxum mugiens ſereno tempore, & in ripis fluuiorum, & maris rumor, & ampullæ multæ, ventos & pluuias indicant.

2 Aqua ſcaturiens vbi non ſolet, aut abundantius ſolito,& calidior ſolito in ſtagnis non percuſſis à Sole, & quæ ſtatim euaneſcit poſt pluuiam areſcente Sole, ventos & pluuias indicat.

3 Idem veſtimenta madida & ligna tumentia, vt opercula lignea non poſſint ſolita intrare foramina, & fœtores inſoliti cloacarum, & rumor ventris canum, & dolor hernioſorum & veterum cicatricum, pluuias indicant, vel humidum frigidúmque tempus.

ASTROLOGICORVM LIBER QVARTVS.

De Natiuitatibus.

Cur iudicium de vita & morte ex puncto natiuitatis ſumitur ab Aſtrologis.

CAPVT I. ARTIC. I.

1 DE his quæ eueniunt ſingulari homini iudicia hæc manent, poſtquam de his, quæ eueniunt nationibus,& de temporum mutationibus,dictum eſt.

2 Quoniam progreſſus atque fines latent in cauſis ſuis & exordiis: quæ autem cauſæ fuerint in hominis exordio, quod eſt conceptio,nos latet; ex his,quæ in natiuitate, iudicabimus de hominis vita,fortuna,& morte.

3 Natiuitas non eſt cauſa,neque ſimillimam efficiendi cum conceptione potentiam complexa eſt, vt dixit Ptolemæus: neque eſt principium hominis,vt illa embryonis, vt aiunt. Potius enim animatio,ſi fit facta organizatione, principium eſſet hominis, quàm natiuitas.Sed eſt initium vitæ per ſe exiſtentis & non cum alio.Neque hoc initium cauſat aliquid: ſed quæ cauſæ in eo reperiuntur in cœlo indicant ſe ipſas priores, & ſuſcipiunt gubernatum vitæ poſterioris.

4 Palam eſt enim, quod Iupiter in horoſcopo non facit album naſcentem hominem, niſi temperies alba præfuerit in ventre. Ergo perſimillima eſt conſtellatio concepti, & nati. Cum autem diſſimilis eſt,non ſuperuiuet natus: à cauſis enim hoſtilibus ſuſcipitur regendus.

 5 Dixit

5 Dixit Hermes igitur non ruditer, Lunam in tempore natiuitatis eſſe in ſigno aſcendente tempore conceptionis. quod Haly frequenter, non ſemper, ſic eſſe experitur.
6 Et ideo naſcentes in octauo & ſexto menſe, non ſuperuiuunt, quoniam Sol eſt in ſigno non reſpiciente ſignum conceptionis: niſi vbi fuerit antiſcium, aut æquidiſtantiale. In quinto autem & quartó & tertio, quoniam nondum abſolutus eſt fœtus, nec roboratus, vt paſſiones aëris pati queat: vnde ſeptimeſtres imperfectos vngues, & cutem impolitam habent. In phyſicis autem aliud diximus.

De horoſcopo.

ARTIC. II.

1 QVam difficillimum (vt impoſſibile reputetur à Pico, & Sancto Ambroſio) tam maximè quoque neceſſarium eſt horoſcopi gradum & minuta pernoſſe: alioquin nec de fortuna, nec de itineribus, nec de temperamento, nec de morbis rectè iudicabimus.
2 Propterea, quoniam, quando deſunt aſtrolabia, fallunt nos horologia, & vox nunciantis exitũ ex vulua, oportet accipere Planetam dominantem in loco immediatè præcedentis coniunctionis Luminarium, aut in loco Luminaris exiſtentis ſuper terram, ſi pręceſſit oppoſitio: vel, ſi vtrumque eſt ſuper terram, illius quod in oriente. Et conſidera in quo gradu alicuius ſignorum reperitur: ac deinde conſidera gradum medij cœli, & gradum horoſcopi tibi datum ſub dubio, non per aſtrolabium: & cuius locorum numerus fuerit proximior propinquitate numerali, non ſituali, illius dominantis Planetæ numero in ſigno ſuo, ſtatues angulum illum ſiue medio in cœlo, ſiue in horoſcopo, ſub eo numero ſigni culminantis, vel horoſcopantis. vocatur ille Planeta Animodar Arabibus.
3 Vbi duo Planetæ æquales ſunt numero, & dominio, accipe angulum ſecundum numerum ſigni, in quo eſt Planeta potentior.
4 Rectificatur etiam figuræ horoſcopus per præterita accidentia in his, qui iudicantur poſt natiuitatem, capiendo infirmitates: vt peregrinationes, quæ ab horoſcopi directione ſub tali tempore indicantur. Adde directiones ſignificatorum medij cœli, & certior eris.

5 Quoniam omnis actio habet principium à vera cauſa pendens, & principale ſubſequens, quando non poteſt retrahi, & finem in quo perficitur actus, vt deliberare de occidendo, ferire mortaliter, & mori (ſic in natiuitate, quæ eſt naturæ actus, principium eſt, cum vertitur caput inferius: principale, cum prodit & reſpirat caput: finis, cum exit totus infans:) debet horoſcopus capi à principali parte actus: videlicet à tempore cum incipit reſpirare. quod diuiditur in tres partes: videlicet in principium attrahendi aërem: in medium, cum iã aëre poteſt vitaliter veſci: & finẽ, cum ceſſat reſpiratio per arterias vmbilici. Idcirco Cardanus tres figuras erigit, videlicet principij, medij & finis: primam pro initiis euentuum nati, ſecundam pro mediis, tertiam pro fine. Idcirco quando iſtæ diſcordant, non conueniunt in euentibus vltima primis. Habemus ergo horoſcopum naturalem, principalem, & finalem. Igitur natiuitas Papæ Pauli Quinti, qui in principio diei caput extulit ex vtero, & in fine poſt matris conflictationes diras exiuit totus, Sole in occidentem properante, nequaquam debet iudicari, niſi poſito Sole in oriente, vel vtroque modo.

6 Non ſemper natiuitas per aſtrolabium capta conuenit cum Animodar, vel propter fatum, aut directionem parturientis, aut patris, aut quia debilis eſt Planeta Animodar.

7 Qui per ſortilegia & tabulas ſuperſtitioſas, & rotas Moyſi falsò attributas, capiunt horoſcopum, deceptores ſunt, deceptique ſimul.

De figuræ erectione, & partitione, & quæſitis in ſingulis domibus, & Planetis ſignificatoribus.

ARTIC. III.

1 POſtquam inueneris horoſcopum, aut medium cœli, ex quibus cæteri anguli, & domicilia cognoſcuntur, vt in primo libro dictum eſt, non per ſortes procedes, ſed elige in cœlo quæſtionum conuenientes ſignificatores Planetas, & locos, & locorum dominos: & ſic ex eorum ſtatu ad ſitum mundi, & Solem, & genituram, & configurationem, & motus, & luminis qualitate, & aſpectu, de euentus fœlicitate, & infœlicitate, & tempore, & magnitudine, & qualitate iudicabis.

2 Quæſitorum loca ſic ſe habent. In horoſcopo quærimus de temperamento,& corporis qualitatibus,& magnitudine, & de his quæ corpore fiunt,aut tolerantur,vt peregrinationes,& morbi, & ſalubritates. In ſecunda domo ponunt Arabes diuitias, quibus corpus ſeruatur.In tertia ſunt itinera breuia,& fratres & religio ex parte.Ptolemæus autem ex matris ſignificatoribus in M.C.fratres conſiderat. In quarta de parentibus Arabes tractant, & de rebus occultis,& ſubterraneis,vt de theſauro,carcere,agricultura, & res terreſtres. In quinta de legatione,& filiis,& gaudiis quærunt Arabes. Ptolemæus de filiis pòſt 11. In ſexta de morbis,ſeruis,animalibus. In ſeptima de vxore, inimicis, abſentia,& finibus rerum.In octaua de morte & hæreditate. In nona de religione, itineribus longis, ſcientia, ſomniis, &c. In decima de opificio,de honore, actionibus, amicis, filiis, matre, regibus, templis, & illuſtribus negotiis. In vndecima de amicis, filiis, beneficiis. In duodecima de ſeruis, morbis, & inimicis: quoniam non configuratur horoſcopo, & vapores ipſam obnubilant, vti & octauam, continuo: vnde refractio viſus ſtellæ in 30. gradu ſuper horizontem valdè decreſcit apud Tychonem,prius ſemper aucta.cętera patent ex ſitus ratione.

3 At & Planetas conſulere oportet. Siquidem Sol ſignificat pro gloria, & dignitate. Item patrem,& regem, & maritum.Luna verò vxorem,matrem,animam, ſenſum, eiúſque conditiones, peregrinationes, & fortunam ab ipſa auſpicamur, quæ de diuitiis decernit. A Saturno res occultas, animi pertinaciam, & perſeuerantiam,& patrem,& tarda negotia,diuturna,& altiſſima:vt etiam Sanctus Thomas in 1. p. docuit ex ſitu Saturni & motu argumentando. A Ioue de probitate, ſimplicitate,fœlicitate. A Marte de fortitudine, itineribus, ira, crudelitatē, luxuria, & concubitus modo,& ambitione,& ſuperbia. A Venere de amore,luxu,matre. A Mercurio de intelligentia, prudentia, vafricie, mercatura,doctrina. A Luna promptitudinem, inſtabilitatem, & honores etiam.

4 At neque in omnibus iſti ſunt principales: nam in grauioribus doctrinis ♄, in eloquentia ♃, in decore ♀,in acri diſputatione ♂ cum ☿, in maieſtate ✱,conſiderantur in eodem quæſito.ſic in cæteris omnes participant.

5 Hanc doctrinam eſſe veram non modò ſymbolica ratio ſuadet, & S.Thomas cum Alberto, ſed etiam Iacob Patriarchā, qui

in

in Sole & Luna & ſtellis vndecim adorantibus Ioſephum, interpretatus eſt patrem, matrem, & fratres. Si quidem & in cœlo ij ſunt planetæ, ſi numeres aſſeclas Iouis & Saturni. Sunt & duo Luminaria. Luna enim nobis, non iouialibus, eſt Luminare.

6 Fœlicitas & infœlicitas euentus in quæſito cognoſcitur ex dominantium planetarum conditione, & ſtatu. vt ſi beneficus, ſi maleficus, ſi fauet quæſito, ſi refragatur, ſi directus, retrogradus, combuſtus, matutinus, veſpertinus, ſi in dignitate domus quæ præualet in vita, exaltationis quæ in honoribus, trigoni quæ in magiſtratu, fortuna & amicis; termini quæ in negotiis diariis, vel extra dignitatem, &c.

7 Tempus cognoſcitur à directione ſpeciatim: ſed generaliter ſunt in angulo celeres, præſertim in principio: in ſuccedenti mediocres: in cadentibus tardi: orientales à Sole & mundo, celeres: occidentales, tardi: vt & matutini, & veſpertini. Item à velocitate & tarditate planetæ in ſuo motu.

8 Magnitudo & debilitas effectus à validitate planetarum diſcitur. Vt ſi in dignitate orientales, angulares, ſtipati ſatellitio amicorum & fixarum, & è contra. Ergo ſignificator de eſſentia quæſiti, gubernator de qualitate, planeta aſpiciens de fortuna & magnitudine, locus de ſubiecto, ſitus de tempore, poteſtas de magnitudine & verificatione indicant.

De parentibus nati.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 SOlent Aſtrologi primum de parentibus inquirere, licèt debili inueſtigatione cognoſcendis: & hoc nos faciemus cum Ptolemæo eorum antiſtite.

2 Ex ☼ & ♄ ſtatus patris bonus vel malus ſignificatur: matris verò ex ☽ & ♀. vel quia in die Sol, & Venus in nocte: ♄ & ☽ ſunt eorum ſignificatores: vel quia vnus non ſufficit planeta ad decernendum de illis ætate robuſtis.

3 Si quidem natiuitas filiorum ſignificat ſuper futura parentibus & fratribus: quoniam vis generatiua eſt ſui indicatrix, & per conſequens principiorum, & coeffectuum, id eſt fratrum, & effectuum, id eſt filiorum.

4 Status parentum ſequitur propriam geneſim: deinde primo-

Q geniti:

geniti: deinde ſecundogeniti, &c. per ordinem: & nati infantia ſequitur geneſim parentum. eadem enim eis tanquam vnum exiſtentibus eueniunt. Et filio ſeparato ab vnitate, vel mortuo, ceſſat indicatio. At verò clariſſimus filiorum ſtatus, fratrum & parentum, ad ſe trahit: ſicut Ioſephi Iacobum, & natos. Et ærumnæ meæ Patrem meum, & fratres, & ſorores afflixerunt mecum.

5 Omnia, quæ fiunt aliquo pacto vnum, vt patres & filij, vxor & maritus, amicus cum amico, ab eiſd. cauſis patiuntur bene, vel malè. nec verè ſecundum naturam ſunt amici, qui eodem tempore non compatiuntur. Et hoc in gemellis patet natis ſimilibus in vultu, actionibus, & fortuna: vt ter expertus ſum ego. & teſtatur hiſtoria de ſanctis fratribus Geruaſio & Protaſio gemellis, & de Coſma & Damiano ſimiliter, in vita, morte, & fortuna æqualibus. quod ex parte fallit in Iacob & Eſau, vt mox dicemus, & cauſas à myſterio Dei, & à natura, cum Diuo Thoma dabimus.

6 Luminaria circumdata ſatellitio beneficorum orientalium à ☀ & occidentalium à ☽ optimum parentum ſtatum in gloria, & diuitiis, & ſalute decernunt: maleficis verò, & in vili loco, malum.

7 Luminaria hoſtiliter ſe aſpicientia inimicitiam indicant parentum, & in aſpectu hoſtili cum horoſcopo, inimicitiam cum nato.

8 Si in ſatellitio Solis contingat Saturnum in Luna, Venerem eſſe orientalem in propria perſona, aut in angulis, fœliciſſimus eſt parentum ſtatus. Si autem ſatellites non deſint, ſint tamen diuerſæ ſectæ, vt cum ♂ ad ☀ fertur, ♄ ad ☽, aut ſint beneficæ, non fœliciter ſitæ, mediocris eſt ſtatus parentum, & inconſtans. Idémque faciunt maleficæ bene diſpoſitæ.

9 Si verò Sol nullis ſtipatur ſtellis, & ſit curſu inanis, & extra angulos, abiectum ſtatum ſignificat patris. ſic & Luna matris.

10 Pars fortunæ in bono aſpectu Solis & Lunæ per manus tradit paternam hæreditatem: in hoſtili illorum, & ſatellitum Solis & Lunæ, negat hæreditatem: aut noxiam faciet nato. Item ſi fortuna ſub radiis Solis, non gaudebit natus de hæreditate: ſub Lunæ autem, gaudebit magis.

11 Si Iupiter aut Venus Soli aut Saturno quouis modo configurantur,

gurantur, ſiue ♄ Soli configuretur coniunctione, trigono, ſextili, ſi potentes fuerint, longa vita decernitur Patri: ſin minus, non ſubito erit breuis, ſed anceps.

12 Si Mars ſupra Solem aut Saturnum eleuatur, eiſve ſuccedit, aut Saturnus Solem quadrato, aut oppoſitione aſpiciat, ſi cadunt ab angulis, valetudinarios parentes faciunt: ſi in angulis, aut ſuccedentibus, breuem vitam decernunt, aut vitiant corpus. Breuem vitam in 1. & 10. vel ſuccedentibus: vitioſos in ſeptima, & quarta domo.

13 Mars intuens Solem in 1. & 10. ſubito interimit, vel oculos lædit. Si verò ibidem Saturnum ſic ferit, indicat rigores febriles & vitia ex ſectione, & vſtione. Saturnus autem ſic lædens Solem patri mortem ex humoris copia parat.

14 Iupiter fouens Lunam aut Venerem, vel Venus Lunam coniunctione, trigono, ſexagono, ſi ſunt fortes, longam vitam matri dant: ſi debiles, anceps iudicium.

15 Mars Lunam aut Venerem inimico lædens aſpectu, eiſve ſuccedens: vel Saturnus Lunam, &c. ſi non ſint fortes, ſed cadant ab angulis, morbos & caſus indicant matri. ſi fortes, aucti curſu, aut in angulis, breuem vitam aut vitioſam dant matri: breuem in angulis orientalibus & ſuccedentibus, vitioſam in occidentalibus & cadentibus.

16 Mars ſic intuens Lunam in angulis orientalibus orientalem dat matri mortem repentinam, & vitia oculorum. Occidentalem verò, mortem abortionibus, vſtione, ſectione.

17 Mars Venerem ſic afficiens mortem per ſucceſſiones maturat, abditiſque locis naſcentia vitia, obtenebrationes, & humorum decurſus.

18 Saturnus ita feriens Lunam orientalem, mortem morbóſque affert per febriles rigores: quando occidentalem, per vteri affectiones, & corroſiones. Ergo ♂ & ♄ in cadentibus non efficiunt valetudinarios, ſed per vices infirmari.

19 Natura morbi à ſigni natura, ſic & vitia infrà patebunt.

20 Pone Solem nati in horoſcopo de die, & de nocte Saturnum: & ſic extrahe figuram patris, & iudica, vti de genituris cæteris, conſiderando ſtellas præſidentes. Si enim concordant in ſignificando, iunge ſignificata: ſi diſcordant, & inæquales ſunt, iudica iuxta vincentem: ſi æquales potentia, nil decernunt niſi alternatim ſignificent. Si enim diſſenſerint, alternatim facient effectum

ſuum, priùs orientales, poſtea occidentales, niſi impediantur ab alia ſequenti ſignificatione, vel planeta.

21 Tempus indicatur non à ✱ & ♄, ſed à dominis locorum, in quibus ſunt ipſi. Si enim ſunt veloces, orientales, & in cardine, cito effectum oſtendunt, ſin minus, contra.

22 Similiter extrahitur figura matris, ponendo Lunam in horoſcopo nati de nocte, Venerem de die.

23 Sunt tales figuræ certiores in tempore, non in decretis.

24 Similes ſunt parentibus, qui habent Luminaria in aſcendente prorſus.

25 Fratres ſunt ſimiles, cum ſignificatores fuerint in bicorporeis, vel in natiuitate alterius parentum.

26 Nepotes auis, quando ſignificator patris iungitur ſignificatori filij, qui eſt illius nepos.

27 Filij fratrum patruis, quando quis habet eundem fratris & filij ſignificatorem.

De fratribus & ſororibus.

ARTIC. II.

1 LVna de nocte & Venus de die, & dominus medij cœli ſunt ſignificatores matris, qui ſi configurantur beneficis multis, & in ſignis bicorporeis, plures fratres dant, & duplicant. Si autem maleficæ præſertim Soli mixtæ alterum è locis dictis damnauerint, occidunt fratres: Saturnus in oriente, natu maiores: Mars in occidente, minores: orientalitas mundi & Solis maſculos: occidentalitas fœminas.

2 Largitores fratrum bene ſiti ad mundum, & ad Solem, ſplendentes dant fratres.

3 Benefica largitrix, ſi domino loci matris, hoc eſt Lunæ, & Veneri, & M. C. domino conſenſerit, fratres conſentient: ſin minus, è contra.

4 Similiter ſi inter ſe conſenſerint largitores, & pars fortunæ, cohabitabunt: ſi ſunt in diſſentientibus, & antiſciis, & contrariis, è contra.

5 Pone largitorem fratris in aſcendente, & extrahe figuram, vt parentum, & plures, ſi plures.

De Sexu.

CAPVT III. ARTIC. I.

1 MAſculus erit natus, ſi locus Solis & Lunæ, & horoſcopi, & domini eorum, ſunt maſculini: ſi fœminini, fœmina, vel mollis, effœminatúſque.

2 Maſculinitas à Planetæ natura ſcitur, & ab orientalitate à Sole & mundo: quoniam ibi maſculeſcunt fœminini, ſicuti in occidentalitate fœmineſcunt maſculini.

3 Hæc decreta ſunt firmiora ex conceptionis figura, clariora ex natiuitate.

De partu geminorum.

ARTIC. II.

1 SI Sol, & Luna, & horoſcopus, dominíque locorum dictorum fuerint in ſignis bicorporeis, plures naſcentur, vel duo. Si enim Planetæ alij miſcentur, plures erunt. Medium cœli itidem bicorporeum ſignificat, vt aſcendens.

2 Tres maſculi Saturno, Ioui, & Marti tribuuntur: vti tres Horatij, & tres Curiatij apud Liuium. Tres fœminæ, Lunæ, Veneri, & Mercurio effœminato: vt tres Gratiæ. Duo maſculi & vna fœmina, Saturno, Ioui, & Veneri: vt Caſtor, Pollux, & Helena. Vnus mas & duæ fœminæ, Marti, Veneri, & Lunæ: vt Dionyſius, Ceres, Iſis.

3 Non ſuperuiuunt aliter nati: quoniam non poteſt fieri alia Planetarum mixtio vitalis. Nec viuunt Ptolemæo vltra tres. Iuris-Conſulti etiam ad quinque viuificant: nec credo abſque experimento.

4 Sæpe gemini non ſuperuiuunt: aut cum inſigni nota corporis, aut repentiniis mirificis caſibus ſubiacent. Habent dorſum canum, & os ſacrum retractum.

5 Idcirco poteſt eſſe alter bonus, alter prauus; alter viuere, alter mori: quoniam à duobus Planetis ſunt contrariis. Sic poteſt ſolui dubium de Iacob, & Eſau, quatenus ſtellæ Dei ordinationem exequuntur. quod Sanctus Thomas à diuerſis cordium ſitibus ad

 horizon

horizontem ſoluit. Itidem de Sancta Catharina Senenſi, quæ ſuperuixit ſorori ſibi congeminæ. Sed SS. Coſma & Damianus, item Geruaſius & Protaſius, item Medardus & Gildardus, gemini omnes, eandem vitam & mortem ſortiti ſunt. Ego etiam vidi filios Diui Vitalis in patria mea ita perſimiles vultu, vt diſcerni non poſſent: qui religionem vtrique profeſſi primum, mox, alter factus eſt Presbyter, alter Notarius Apoſtolicus vxorem duxit: in moribus nil diſcordabant: & cum alter infirmaretur, alter qui ſecundus exiuit infirmabatur. tandem mortui ſunt eodem anno, ſed prior quàtuor menſibus ferè ante poſteriorem, iuxta aphetæ ad interfectorem deductionem. Poſſunt ergo eſſe à conſimilibus, vel vno Planeta in bicorporeis. Ego omnes Planetas habeo in bicorporeis, excepto Marte, natu tamen vnicus. hinc arbitror non eſſe ♍ in aſcendente, vel ſignorum migrationem hanc regulam debilitaſſe.

De monſtris.

ARTIC. III.

1 SI Luminaria cadant ab angulis, horoſcopo inconiuncta, & maleficæ ſint in angulis, præſertim 1. & 10. itémque vel dominus, vel locus interlunij, vel plenilunij præcedentis, neque loco Lunæ, neque horoſcopo, neque domino geniturę aliqua familiaritate iungatur, tunc naſcetur monſtrum, contortum, inuolutum.

2 Si inſuper Luminaria ſint in quadrupedibus, aut feralibus ſignis ſtellatis, natus erit non humanæ formæ.

3 Si quoque nulla benefica, ſed aliqua malefica Luminaribus teſtificetur, prorſus ab humana forma erit alienus, & agreſtis, maleficus.

4 Si verò Iupiter, aut Venus teſtificetur, habebit formam animalium Diis ſacratorum, vt felis, ſimij, canis: nunc autem dicas, familiarium homini.

5 Si Mercurius, vſui humano deuotorum, vt porcorum, auium, caprarum, &c.

6 Si in humanis ſignis erunt Luminaria in præfata conſtellatione, tunc humanæ erit formæ iuxta ſigna Luminarium, & centra à maleficis occupata.

7 Si nulla benefica teſtificetur, erit inſuper mutus & monſtruoſus.

8 Si Venus aut Iupiter, erit in pretio monſtrum, vt hermaphroditus, & ſubitò diuinans.

9 Si cum his Mercurius, erit ſomniorum & oraculorum interpres, inde viuens: nam ſolus Mercurius ſurdos & mutos, licèt ingenioſos, faceret.

10 Dum ſunt in nodis Luna, & maleficæ, plus poſſunt in monſtrificio.

11 Hæc habemus à ſtellis. Phyſicus autem & cauſas inferiores, vt ſemen, & imaginationem parentum conſiderabit. Theologus portenti rationem. Neque enim Deus patitur iſta fieri omnino fruſtra. Vt cum nati vſque 30. (& alij innumeri) in ventre olim Comitiſſæ Flandrienſium, ſed prodigiosè Deo volente. vt in hiſtoriis.

De iis qui non nutriuntur.

ARTIC. IV.

1 SI Luminarium alterum ſit in angulo, & in coniunctione, vel oppoſitione, vel quadrato partili maleficæ, & Luminarium gubernator in maleficorum locis detinetur, & nulla beneficarum aſpiciat, non ſuperuiuet natus, nec nutrietur.

2 Similiter neque nutritur, ſi non partiliter, ſed applicatione configurantur duæ maleficæ alteri, vel vtrique Luminari: vel altera malefica partiliter afficit Luminare alterum, altera ſucceſſione, alterum poteſt, & vna malefica vtrunque, ferire coniunctione & oppoſitione ſimul, vel duæ &c. hoc intellige ſi benefica nulla aſpicit, & conſtellatio eſt in angulis.

3 Mars inſigniter lædit Solem ſucceſſione, ideſt, in coniunctione applicantem, & Lunam in oppoſitione. è contra Saturnus plus lædit Solem in oppoſitione, & eleuatione, & Lunam in coniunctione. Præſertim vbi iſtæ maleficæ iunctæ ſunt dominis locorum Luminarium.

4 Si duo Luminaria in angulis oppoſita in diuerſa latitudine, aut coniuncta in eadem maleficis fuerint, partus ſemiuiuus vel mortuus extrahitur.

5 In eadem conſtellatione ſi Luminaria à beneficis corpore vel radio defluunt, & applicant maleficis, ſuperuiuet tot menſes, aut dies, aut horas, quot ſunt gradus inter Luminare, & maleficam,

ficam, iuxta beneficæ vires, propinquitatémque ac maleficæ robur.
6 Si benefica vel radius ſubſequitur, malefica verò præcedit, à qua defluit Luminare, ſuperuiuet natus: patietur tamen aliquid naſcendo, aut poſtea, quid monſtruoſum.
7 Si in hac conſtitutione maleficæ ſuper beneficas adiuuantes eleuantur, viuet natus in pœnam, & ſubiectionem: & exponetur. Sin è contra, exponetur; & alij parentes ſibi nutrient illum.
8 At ſi etiam tunc benefica cooritur, vel applicat Lunæ, & malefica occidit, adoptabitur loco filij à nouis parentibus.
9 In partu geminorum, ſi ſtella vna earum, quæ horoſcopo & locis Luminarium imperant, configurata eis, vt fiant gemelli, fuerit in occidente ſuccumbens, ſemiuiuum eſt quod naſcitur, & fruſtum carnis.
10 Quod ſi præter id à malefica eleuata afficitur, non poteſt nutriri. ſufficit enim parum ad geminos occidendos. quia &c.

De vita ſpatio ſuperuiuentium agnoſcendo.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 FRuſtra quærimus de euentibus vitæ, niſi ſpatium vitæ præ-noſcamus.
2 Dignoſcitur vita ab aphetico loco, & à dominis illius, & ab interfectoribus.
3 Vitæ gubernatores ſunt quinque, Sol, Luna, horoſcopus, pars fortunæ, & dominus horum locorum.
4 Loca aphetica ſunt quinque, medium cœli, horoſcopus, domus 11. 7. & 9. iuxta ordinem poſitum: reliquæ domus, quoniam ſunt inconiunctæ horoſcopo, & vaporibus occupatæ, ſunt inutiles. Similiter quæ ſub terra, quoniam non poſſunt inde vitam, quæ dies eſt viuentis, dare, nec ſignificator in eis de vita decernere. licèt Arabes ſecus opinentur.
5 Domus continet quinque gradus ante cuſpidem, & 25. poſt.
6 Semper ſunt plures aphetæ in iis, qui adoleſcunt. debilis eſt qui habet vnum.

De apheta principalis vitæ gubernatoris electione.

ARTIC. II.

1 IN die eligitur primo Sol ſi eſt in aliquo quinque locorum apheticorum : deinde ſecundò Luna,ſi Sol non eſt in aphetico:deinde tertiò Planeta habens in loco Solis,horoſcopi,& præcedentis interlunij , ſi interlunium præceſſit, tres ex quinque dignitatibus,quæ ſunt domus,trigonus,exaltatio,terminus, & aſpectus,cui antiſcium,& æquidiſtantia connumeratur : quartò, ſed ſi neque hic eſt aptus,fiet horoſcopus princeps apheta.

2 In nocte verò primò eligitur Luna,ſi eſt in aphetico loco : ſecundò Sol ſi ſub horoſcopo 25. gradibus : tertiò Planeta , qui habet tres ex quinque dignitatibus in locis Lunæ,& fortunæ,& præcedentis plenilunij : ſed in loco Luminaris quod eſt ſuper terram, ſi plenilunium tamen præceſſit.

3 Sed ſi præceſſit interlunium in nocte ſume horoſcopum : ſi plenilunium,nec Planeta poteſt eſſe gubernator,elige partem fortunæ,ſi eſt in loco aphetico. Sin minùs,horoſcopum.

4 Si Sol , & Luna , & gubernator , ſint in locis apheticis, præfer eum , qui plus dominij habet , ſi in æquè apheticis ſunt omnes. Etenim ſi Sol eſt in 9. & Luna in 10. quamuis de die, eligitur Luna : dum tamen Sol non ſit temporis dominus. Si Sol eſt in 11. & Luna in 10. ſunt pares ob prærogatiuam diurnitatis. Præponitur ergo qui maiorem habet dignitatem,aut teſtimonium à gubernatore. Itaque de nocte Sol in prima præfertur Lunæ in nona & ſeptima exiſtenti,quoniam,&c.

5 Quando gubernator eſt dominus vtriuſque temporis præfertur Soli & Lunæ,ſi eſt in meliori loco aphetico. Hoc eſt dominium vtriuſque temporis,habere dignitatem in locis Solis & Lunæ , & horoſcopi,& plenilunij,& nouilunij præcedentium.

6 Dominus genituræ , qui eſt potentiſſimus Planetarum roborat vitam,non autem metitur, vt putant Arabes , niſi ſit princeps apheta.

De vitæ dimenſione per directionem aphetæ ad interfectores.

ARTIC. III.

1 DVplex directio. Altera recta, per quam interfector ad aphetam ducitur ſecundum conſequentiam ſignorum, vt inter medium cœli, & horoſcopum. Altera conuerſa contra ſucceſſionem ſignorum, quoniam apheta ducitur ad anæreten. Fit etiam altera in conſequentia ſignorum ibidem recta ſecundum aſcenſiones aphetæ. Sanctus Thomas in 2. de gen. & cor. vitas metitur à motu obliquo.

2 Quoniam in quo gradu ſigni & ſitu ad mundum eſt apheta ibi largitur & exorditur vitam homini ſeorſum pro ſe viuenti, neceſſe eſt, vt quando alter Planeta ad illum ſitum mundi deuenit, aliquid faciat in vita ſiue boni ſiue mali pro ſui conditione. Hoc autem facit ſtatim in principio poſt vnam, vel duas, vel tres, vel quinque horas, &c. Sed non interficit, quoniam datum eſt homini viuere tot annos, quot ſunt gradus inter aphetam, & maleficam ad ſitum eius venientem. Neceſſariò tamen ſemper in illo ſitu malæ & bonæ ſtellæ afficiunt natum ſingulis diebus, ſi quis bene conſideret. & ex hoc poſſumus aphetam indagare, tanquam ab effectu. Videtur ergo apheta, & interfector, tunc potius ſignificare, quàm cauſare vitàm & mortem: alioquin interficeret ſubito cum ad aphetæ ſitum accederet, quod non facit, ſed poſt tot annos, quot intercepti gradus: quoniam neque reperitur interfector in ſuo loco originali, ſed gradus in quo ipſe fuit eſt lethalis. Ergo plus ſignificationis, quàm cauſalitatis, eſt in hoc negotio. Niſi dicas cauſam illam non perficere effectum, niſi poſt annos interceptorum graduum, quem incipit à principio: proptereáque verum eſſe nos ſemper ad mortem tendere. hoc etiam mirum, res inferiores in motu ſubdeficientiæ, qui nihil eſt, vitam habere. At verò ſi tellus circa Solem immobilem circumfertur, vt videtur Pythagoreis, tunc deductio erit aphetæ ad interfectorem, ſicuti ſolemus vulgariter metiri.

3 In directione autem conuerſa è contra angulus interficiens pergit

pergit ad aphetam contra id quod dixerat Ptolemæus. Verum ſi ſtat tellus, ſic eſt, vt dicit. Apheta ergo ad interfectorem. Et quoniam dum ſuper terram eſt, vitam dat, cum ſubmergitur, indicat vitam ſepeliri. Submergitur autem motu diurno: vnde etiam puto, etiam motu diurno, quandocunque aphetæ locus in locum maleficum incidit, hominem aliquid mali pati: eſséque maleficum omnem aſpectum hoſtilem, & ſidus repertum in ſitu occurſante contra ſignorum ſeriem. Et qui hoc intelligit ſingulis diebus noſcet quando mala & bona illi occurrent ex locis radicalibus. quod licet quando apheta contra ſeriem ſignorum in bonos & malos peruenit locos, & quando mali & boni ſecundum ſeriem eidem occurſant.

De interfectore, & tempore interfectionis in directione conuerſa.

ARTIC. IV.

1 IN directione conuerſa eſt tantum vnus interfector angulus occidentis: ergo nulla malefica inter aphetam & occidentis angulum poteſt occidere. Apheta enim ad illam vadit, non inuaditur. Solus autem angulus tantum poteſt, quoniam ibi apheta quaſi ſe præcipitat à vitali ſitu.

2 Stellæ ergo interiectæ inter aphetam & occaſum, vel radij, non interimunt, ſed beneficæ adiiciunt tempus vitæ, maleficæ adimunt.

3 Numerus temporis adiecti, vel ablati, colligitur ex partium vniuſcuiuſque ſitu. Quot enim fuerint horaria tempora interdiu diurna, noctu nocturna, tot ſignificantur anni. Qui ſanè numerus cum in ortu fuerit, ideſt cum apheta, integer ſeruandus eſt, & ſecundum diſtantiæ ab apheta in occaſum proportionem attenuandus, donec ad occaſum in nihilum redigatur.

4 Horaria tempora eſt numerus graduum æquatoris & minutorum, qui aſcendunt in quacunque hora temporali. Sunt autem horæ aſtronomicæ æquales: at ciuiles inæquales, quæ ex arcu diurno & nocturno, quamuis inæqualibus, diuiſis pariter in ſex, fiunt. Et quia ſigna tortuoſa alia, alia recta, aſcendunt, plus

minúſve æquatoris intercipiunt. Igitur, ſi Planeta interponet ſe ipſum, aut radios, in nocte, cape horaria tempora, nocturna; ſi in die, diurna. Ac multiplica tempus diſtantiæ Planetæ interpoſiti, vel proiectorum radiorum, per horaria tempora, & diuide per duodecim, ideſt per numeros horarum.

5 Bis & ter hac conuerſa directione vſque non inuenio aphetam, cum peruenit ad angulum, mortem afferre: ſed mala non deſunt. Propterea non facilè concedam Ptolemæo ſic omnino vitæ ſpatium ibi metiendum. Sed per rectam deductionem operabimur.

6 Planeta retrogradus non immerito Arabibus conuerſam requirit directionem. Sed quouſque eius retrogradatio proceſſerit, ſi aliquid interim illi occurſat, adde & rectam: quæ ad retrogradum tardius perueniet promiſſor malus, bonúſve.

De interfectoribus & interfectionis temporibus in directione recta.

ARTIC. V.

1 IN directione recta interfectores duo ſunt Saturnus & Mars, & eorum aſpectus oppoſiti, & quadrati. Ergo ſex.

2 Interimunt etiam antiſcia maleficarum dictarum, ſi principio aſpexerint aphetam, quando ad illa perueniet directio. Similiter æquidiſtantia in obedientibus, & imperantibus, non impedita per multam latitudinem.

3 Interficit etiam quadratum ſiniſtrum aphetæ ſecundum ſeriem ſignorum naturaliter in directione: quoniam ad contrarium fit ſignum, & gradum.

4 In ſignis tamen breuium aſcenſionum interficit trigonus maleficarum, & longarum aſcenſionum etiam ſexagonus: quoniam æquiualent quadrato, vt dictum eſt in primo libro: & hoc in parte ſui aſcendente, & deſcendente accidentali ipſius cœli.

5 Cum Luna eſt apheta locus quoque Solis interimit, ſi fuit à principio in aſpectu hoſtili, vel imbutus radiis maleficarum. Si beneficarum, etiam in aſpectu hoſtili non occidit.

Diuerſæ rationes euadendi & certificandi mortem, & malos euentus, ex occurſu maleficarum vario.

ARTIC. VI.

1 NOtandum, quod radij hoſtiles beneficarum non occidunt, neque nocent, neque iuuant. potius autem iuuare ſolent cum difficultate. Sic neque amici aſpectus maleficarum nocent aut iuuant. Solent tamen nocere vbi à principio malè aſpexerint,& vbi æquiualent hoſtilibus.

2 Si Copernici doctrina verax eſt, oportet aſpectus in Zodiaco conſiderare: quia eſt circulus realis in cœlo, æquator autem in terra. vnde Arabes in Zodiaco indicant aſpectus, & partiuntur domicilia. Si autem rectius ſapit Ptolemæus,in æquatore ſunt accipiendi. Et quidem quod in Zodiaco ſemper accipiendi ſint in omni conſtellatione & iudicio concedunt Ptolemaïci. Dicunt tamen in ſolius aphetæ directione, vel in directionibus omnium, tantummodo in æquatore eſſe capiendos. At profectò ſi configuratio valet in Zodiaco, & directio valebit. Sed fortè dum ſimul aſcendunt, mutatur aſpectus æqualis eorum, fitque inæqualis ob ſignorum rectitudinem, & tortuoſitatem, & ſic verè in æquatore, qui eſt regula motus diarij, conſiderandi veniunt. Oportet enim ſigna in æquatore intelligere: alioquin non ſemper erunt gradus 90. inter angulum & angulum, vti palàm profitemur omnes.

3 Conſidera igitur aſpectus in æquatore, & in Zodiaco: & cum concordant, puta eos fortiſſimos: cum diſcordant, debiles. Et tunc vtriuſque proprietates conſidera: & iuxta vincentem iudica. vincit autem propinquior gradibus 90. At ſi ſignorum eſt contrarietas, & non numerorum, vtique oporteret,cum ad quartum ſignum peruenit directio, quamuis non ad gradus 90. effectum malum prodire. hoc autem falſum eſt. Ergo natura aſpectus, & ſigni ſimul conſideranda eſt.

4 Aliquando etiam non interficit anæretes, id eſt locus interfectorius hoſtilis, ad quem directio peruenit.

Vel quia eſt in termino beneficæ.

Vel quia benefica eſt ibi corporaliter ſuccedens.

Vel quia proiicit radios ad illum locum quoſcunque,ſiue ho-

ſtiles ſiue amicos: ita tamen vt non excedat ſui orbis terminum. ♃ 12. ♀ 8. Vel quia apheta & anæretes ſunt in diuerſa latitudine.

5 Planeta quoque ſub radiis non interficit, neque viuificat, niſi quando Luna eſt apheta locus Solis imbuti maleficarum radiis, abſque beneficis.

6 Quando nocentes & auxiliantes concurrunt, iudica pro vincentibus numero & robore. & ſic ſi plures,& robuſtiores, maleficæ, occides; ſi beneficæ, viuificabis.

7 Eclipſis & cometa malefici ſuper locum directiònis & aphetæ ſolent occidere: ſimiliter in aſpectu hoſtili.

8 Probatum eſt etiam,quod ſi progreſſiones aphetarum,& tranſitus ſtellarum ſuper progreſſus, & directionem, fauent vitæ, locus interemptorius non interimit, ſed expectat, donec tranſeant (de progreſſibus, directionibus, & tranſitibus, in ſequenti libro dicemus, de mortis genere in fine huius.)

9 Si autem nocent, certificant mortem, & augent mala. ſi medio ſe habent modò, mediocriter.

10 Occurſantibus pluribus interfectoribus à potentiori iudicium euentus ſumes, vel primam partem euentus à primo occurſante, poſteriorem à poſteriori.

11 Qua via iuuet aut noceat planeta noſces ex radicali figura. Si enim dominatur loco fortunæ, per diuitias auxiliabitur, aut nocebit: ſi loco itinerum, itineris gratia: ſi horoſcopo, animi virtute, vel vitio. Sed peculiariter in morbis iuuat ♃ per medicinam: in violentis necibus per magiſtratum. Venus autem in violentis per gratiam,amicitias, donáque in morbis, oraculi præcantatione, mirabilibúſque modis.

12 Tandem haud abnuam, quod Luna interficit imbuta radiis maleficis, ſi à principio malè aſpexit. Similiter & Mercurius maleficio imbutus à principio malè aſpiciens: præſertim ſi vnus aut debilis ſit princeps apheta. Vide lib. 5. cap. 2. de directionibus.

De forma & temperatura corporis generaliter.

CAPVT V. ARTIC. I.

1 SIgnificatores corporis & temperiei ſunt hoc ordine decernentes. Primò dominus horoſcopi. Secundò dominus loci Lunæ.

Lunæ. Tertiò domus horoſcopi à principio ad finem. ſolet enim & plura ſigna complecti. Quartò locus Lunæ. Quintò ſtellæ coaſcendentes domino horoſcopi. Sextò ſtellæ coaſcendentes domino loci Lunæ. Septimò ſtellæ coaſcendentes aſcendenti, id eſt horoſcopo. Octauò ſtellæ coaſcendentes loco Lunæ.

2 Expertus ſum centrales ſtellas horoſcopi omnibus præualere. Siquidem M. Delſicus, & Dux Nuceriæ habentes Aldebaran in centro horoſcopi, ſunt manu prompti, celeres ad iram, ſuperbi, omnino martiales, & in colore ſubrubro. id vterique indicant. Dux autem habet & Lunam in Aldebaran aſpectu: idcirco colore croceo, ac rubró ſimul tingitur, & inſtabiliter, vt videatur continuò colores mutare, nec pictor poſſit illos imitari ſatis.

3 In hoc decreto conſiderabis regionem. Nam Saturni eſt ſubnigrum facere in noſtro climate: at in Germania minus flauum: in Æthyopia nigerrimum. Nota etiam educationem & ſtirpem. Caracciolorum enim familia, rubrorum vocata, omnes natos edit rubros. Ergo Saturnus in ea faciet minus ſubnigros, quàm in aliis. Oportet & patrem & matrem noſſe aliquando. cauſæ enim particulares modificant generales: ſic de cæteris.

De eodem ſpeciatim ex planetis ſignificatoribus & qualificantibus.

ARTIC. II.

1 SAturnus orientalis facit flauos, commodè habentes, capillis nigris criſpos, oculis magnis, ſtatura moderata, temperatura humidiore ac frigidiore: occidentalis nigos, macilentos, paruos, capillo ſimplici: tenues aliquantulum, moderata ſtatura, nigris turbidis oculis, temperie frigidiori ſicciorı́que.

2 Iupiter orientalis albos cum quadam coloris commendatione, capillitio mediocri, nigris nitidis oculis, bene magnos, forma venerabili, temperie calida humidáque: occidentalis albos colore, ſed indecenti, capillis rigidis, aut recaluaſtros, & caluos, ſtatura mediocri, temperie humidiore.

3 Mars orientalis rubeſcentes, bonæ ſtaturæ, valentes, oculis cæſiis, hirſutos, capillamento mediocri, temperie calidiori ſicciorı́que: occidentalis rubentes omnino, ſtatura mediocri, exiguo capite

capite, ſubtenues, flauis capillis, temperie ſicca, oculis cæruleis cum Luna.

4 Venus ſimilia Ioui, niſi quod elegantiora, & plauſibiliora muliebrémque magis habitum decentia, omnia teneriora: peculiariter dat oculos decenter ſublucidos.

5 Mercurius orientalis flaueſcentes, ſtatura temperata conformi, oculis exiguis, capillamento mediocri, facie oblonga, temperatura magis ad calidum accedente: occidentalis flauos, rara ac tenui corporis textura, oculis cauis, caprinis pedibus, tenues, ſubrubeſcentes, conſtitutione corporis ſicciore.

6 Sol opitulatur ad formam decentiorem, & oculos claros, & grandes, albidos. Luna præſertim in ſeparatione à ſignificatore formæ, generaliter ad maiorem conformitatem, & robur, & temperiem viridiorem, & quandam rotunditatem: ſpecialiter verò habita ratione illuminationis: quoniam in prima quarta eſt calida & humida: in ſecunda, calida & ſicca, vt prius ſcribebamus. Oculos dat cum ♄ virides. Aſpice planetas in cœlo, nam ſubito nati vultum repræſentant conſideranti: & cum miſcentur, miſce decreta.

7 Stellæ matutinæ, & apparentes, ingentia efficiunt corpora: in prima ſtatione, valida ac firma: in retroceſſione, immoderata, malè temperata: in ſecunda ſtatione imbecilliora. Occidentales, nullius dignitatis, & vitiorum fœcunda. hoc autem de ſuperioribus dicimus magis, quas inferiores æmulantur.

8 Miſce iudicium, quando plures ſunt ſignificatores, & ex temperamento argue mores animi: quoniam ipſum ſequuntur neceſſariò ſecundum Galenum: ſed diſpoſitione tantùm, ſecundum D. Thomam. vide Phyſ.

De eodem ex quartis anni.

ARTIC. III.

1 AB Ariete in Cancrum naſcuntur coloris grati, grandes, valentes, oculis nitidis, magis ad humidam calidámque temperiem tendentes.

2 A Cancro in Libram, colore medio, conformi ſtatura, valentes, oculis nigris, hirſuti, capillis criſpi, calidiores & ſicciores.

3 A Libra in Capricornum, flaui, graciles, maculoſi, raræ texturæ,

turæ, capillamenti mediocris, decentibus oculis, frigidiores, ſicciores.

4 Ex Capricorno in Arietem, fuſci, ſtatura conformi, capillis rigidis, ſubtenues, temperie frigida & humida.

5 Hæc decreta intellige in ſignis non ſtellatis: quoniam à Solis viribus, ſic pro ſitu moderatis, fiunt iſta generaliter. Equidem intelligo eadem in præfatorum ſignorum temporibus: quamuis Cardanus de ſignis horoſcopi & Lunæ, & in quibus ſunt horum domini, intelligendum putet, quod verum eſt magis ſi concordauerint cum tempore. Nec tamen dico his in temporibus omnes naſci iuxta decreta memorata. poſſunt enim in horoſcopo habere ſigna æſtiua, qui naſcuntur in hyeme, & fixas trahentes in alium colorem. Tu miſce decreta, & pro vincente iudica.

De eodem ex ſignis ſtellatis.

ARTIC. IV.

1 SIgna figuræ humanę in Zodiaco, & extra, conformia & temperata corpora producunt: cæteræ deformant trahentes ad propriam formam: & quodammodo eis ſimilia euadunt corpora membráque, vel magnitudine & paruitate, vel robore & teneritudine, & conformitate & difformitate.

2 Magna efficit ♌ ♍ & ♐ præſertim cum Ioue: parua ♓ ♋ ♑.

3 Item ♈ ♑ ♌ priora corporis dant valentiora: inferiora, infirmiora.

4 Contra ♐ ♒ ♊ anteriora ad imbecilliorem temperaturam: poſteriora ad robuſtam trahunt.

5 Similiter ♍ ♎ ♐ conformitatem adducunt & commoderationem.

6 At ♒ ♓ ♑ inconſtantem, & incommenſuratam. Sic de cæteris, quorum miſce ſignificata.

7 Oportet prænoſſe ſtellarum figuras apud Arginium. Frequentia ſiquidem ſtellarum facit robur: diſpoſitio commenſurata, decentem formam: diſtantia in longitudine, proceram ſtaturam; in latitudine, craſſum corpus. hinc phyſionomizandum ab aſtris non inutiliter.

De vitiis & morbis corporis generaliter.

CAPVT VI. ARTIC. I.

1 VItium ſemel infligitur, nec perſeuerantes dolores affert, vt cæcitas, claudicas. Morbus verò vel continuos, vt febris: vel reciprocos, vt podagra, chiragra: vel vtrumque, vt calculus.
2 Fiunt morbi & vitia in prima, ſeptima, & ſexta domo, (quæ inconiuncta horoſcopo.)
3 A maleficis ibi exiſtentibus corpore, vel radiis hoſtilibus prorſus, vel ſuccedentes gradus afficientibus.
4 Præſertím quando Luminaria duo ſunt in angulis, vel ſimul vel ex aduerſo ſic affecta.
5 Poteſt etiam vnica malefica, ſi ſit in centro, offendátque Luminaria, morbum facere.
6 Malefica in ſexta plus efficit corpore, quam radio, & plus ſi etiam ferit quadrato radio angulum medij cœli, vel imi. datur & duodecima morbis, & octaua.
7 Si domini aſcendentis, & loci Lunæ, vel Luna in præfatis locis, à maleficis afficiantur extra poſitis, aut maleficæ ibi poſitæ illos afficiunt alibi poſitos.

De natura vitij, morbique & partibus affectis à ſignis.

ARTIC. II.

1 TAles morbi vitiaque ſunt iuxta naturam maleficæ, & affecti ſideris, & ſignum Zodiaci ibidem exiſtentium. hoc eſt in prima, ſeptima, ſexta, duodecima, à configuratione ſtellàrum, & locis reſpectu cardinum.
2 Partes afficiendæ in corpore indicantur à partibus ſignorum in loco horizonti affecto, & vtrum vitium, an morbus, an vtrumque. Aſtrorum verò naturæ horum cauſas & genera declarant.
3 Partes finitoris ſunt termini ſigni affecti, de natura quorum ſunt termini, inquit Haly. Vt ſi ſint termini Mercurij indicant affectum in lingua, vel ſpiritibus, &c. Cardanus autem Arabum placitis innixus, partes corporis per ſigna indicatas intelligit.
4 Nam ♈ habet caput, ♉ collum, ♊ brachia, ♋ pectus, ♌ à mucrone

à mucrone pectoris ad vmbilicum, ♍ abdomen, ♎ nates, ♏ pudenda, ♐ coxas, ♑ genua, ♒ tibias, ♓ pedes. Per membra à planetis indicata intelligit interiora.

De eodem à planetis ſignificatoribus, vel qualificatoribus.

ARTIC. III.

1 SAturnus præeſt auditui dextro, veſicæ, ſpleni, oſſibus, melancholiæ, pituitæ crudæ non naturali, cartilaginibus, ligamentis, dentibus, & retentiuæ facultati.

2 Iupiter tactui, pulmoni, arteriis, ſanguini, iecori, carni, & digeſtiuæ facultati.

3 Mars auditui ſiniſtro, renibus, venis, pudendis, felli, bili, inteſtinis, ſedi, & expulſiuæ facultati.

4 Sol viſui, præſertim dextro, cerebro, cordi, neruis, dextríſque omnibus arteriis, ſanguini arteriali.

5 Venus olfactui, hepati, carni, guſtui, ſemini, vaſis ſeminariis, pudendis vtriuſque ſexus, ventriculo, mammillis, lacti, humido radicali, & appetitiuæ, attractiuæque.

6 Mercurius ſermoni, menti, rationi, linguæ, neruis, memoriæ, digitis, ſpiritibus animalibus.

7 Luna menſtruo ſanguini, gulæ, ſtomacho, ventri, vuluæ, ſiniſtriſque omnibus, cerebro, oculo ſiniſtro, pituitæ naturali. Et quando eſt plena ſignificat pituitam multam inſipidam, & dulcem: & ſi miſcetur Saturno, amaram, quia multa difficile craſſeſcit, & amareſcit. At vacua lumine, paucam. & tunc ſi miſcetur Marti, facile amareſcit, & ſalſeſcit.

8 Idem membrum poteſt à duobus & tribus regi planetis: vt cerebrum à Luna ratione ſubſtantiæ: à Sole ratione arteriarum, & principatus: à Mercurio ratione ſpirituũ & facultatum animalium.

9 Planetæ dominãtur animalibus, & plantis, quæ habent in ſubſtantia, & in figura ſymbolum cum membris noſtris: vt Sol citro cordi perſimili: Saturnus cupreſſo, melancholiæ ſymbolo. Omniaque dura, magna, tetra dabis Saturno: Ioui temperata, alba, venuſta, procera: Veneri conſimilia, ſed muliebria magis: Marti rubra, acuti ſaporis, calida, ſicca, vt piper, naſturtium, &c. Lunæ mollia, mutabilia, humida, vt cancros, betas: Soli magna, odorifera, ſplendentia, vt palmas, lauros, leones, gallos: Mercurio communia, artificioſè concinnata, varia, &c. de quibus alibi.

De vitiis ſpeciatim.

ARTIC. IV.

1 VItia plerunque fiunt, cum maleficæ ſunt orientales: morbi, cum occidentales. robur etiam conſiderabis.

De cæcitate.

ARTIC. V.

1 FIt cæcitas alterius oculi, quando Luna ſolitaria in præfatis angulis, aut coniuncta, aut oppoſita, aut quadrata Soli reperitur, vel in antiſciis.

2 Itémque cum coniuncta, aut oppoſita Soli applicat nebuloſis, vt Præſepis ſtellis, aut Pleiadibus, aut aciei Sagittæ, aut aculeo Scorpij, aut partibus Leonis inter Berenices crinem, aut vrnæ Aquarij.

3 Quatuor ſunt loci facientes cæcitatem, & morbos in oculis: primus nebuloſarum: ſecundus Galaxia: tertius ſtellarum occultarum: quartus ſtellarum de natura Solis & Martis, aut Lunæ & Martis.

4 Quando fuerit Luna in vno angulorum, ſimiliter & Mars, aut Saturnus in centris, vel ipſi occidentales ad ipſam orientalem aſcenderint. Hoc Haly intelligit ſic: ſi Mars in 3. ♈, & Luminare in quinto aſcendente, Arietis primo, & eſt idem cum modo Solis. Vel Luna ſit in 10. ♈ in occidente, & occidentis gradus ſit 4. ♈ & Mars in oriente in 12. ♎, tunc Luna eſt occidentalis à malefica, & malefica aſcendit motu diurno ad eius oppoſitionem. Vel aſcendant 28. ♍, & Mars ſit in gradu 3. ♎, & Luna in primo, tunc enim Mars eſt propinquior orientis angulo, quàm Luna. Ego intelligo aſcendere ad ſitum non ad gradum.

5 Item quando vtrique Luminari in eodem ſigno vel oppoſito configurantur maleficæ hoſtiliter, matutinæ ad Solem, veſpertinæ ad Lunam, vtrumque oculo læſionem minatur.

6 Item quando loco Lunæ fuerit Sol, & ante ipſum Saturnus, vel Mars, cæcitas ſignificatur.

7 Mars

7 Mars plagam, vſtionem, ferrum, pulſationem minatur: & Mercurio iunctus facit hoc in palæſtris, gymnaſiis, aut ab hominum malorum incurſibus. Saturnus verò per ſuffuſionem, frigus, glaucomata.

8 Fit idem ab vno malefico vnum tantum Luminare feriente. vt in nobili Fogiano accidit. Nunc habet quidem Saturnum in 9. in gradu 29. 30. ♉ retrog. Lunam in 11. & 7. Leonis defluentem à Præſepi nebuloſa, & 4. occultis: & à ſextili eiuſdem Saturni, Solem in 21. ♎, in æquidiſtantia ♃ poſiti in 12. domo, in gradu 9. ♍: & Martem in 4. ♍: Mercurium & Venerem in 7. & 8. ♎: nihilominus cæcatus eſt quando peruenit Luna per directionem ad 29. ♌ quadratum Saturni: & in vtroque oculo: ita tamen, vt videat exilem lucem, & res quaſi atoma corpuſcula. Sperarem ſalutem ob aſpectum ♀ & ☿ à religione, & medicina, niſi directio ad Martem properaret.

9 Galaxia in aſcendente cum Luminaribus facit albos capillos nati quaſi ſenis, & totum corpus molle, infirmúmque, & oculos cæcutientes, qualis eſt filia Carcerarij, quæ habet Solem in præſepi: & aſcendit Cancer cum Galaxia & Luna.

10 Semper Luna in Solis quadrato, aut diametro, viſionem labefactat, cum præſertim ei applicat, tempore quidem, quo directio perficit applicationem.

De ſterilitate.

ARTIC. VI.

1 SI Venus fuerit in prima vel ſeptima, ſed magis in ſeptima, Saturno configurata oppoſitione, quadrato, antiſcio, vel commutans dignitatem cum eo, vt ♄ in ♋, ♀ in ♑, & ♂ ſuper ♀ eleuetur, aut opponatur, maribus ſobolem negat, fœminis abortiones, crudos partus, & laceros fœtus decernit, præcipuè in ♋ ♍ ♑. ac ſi Luna Marti in ortu ſe applicat.

2 Deterius erit ſi Mercurius Veneri iungitur, aut configuratur, aut dignitatem cum Saturno commutet: & Mars rurſus eleuatur ſuper eam, aut opponitur. Fiunt ſic eunuchi, & hermaphroditi, & quorum genitales concreti ſunt meatus.

3 His ita configuratis, ſi etiam Sol configuratur, & Luminaria & Venus maſculina ſunt, & Luna occidentalis, & ad eam maleficæ

proximè ſequentes partes aſcendant,mares euirati naſcuntur, vitiis affecti, præcipuè in ♈ & ♎:fœminæ verò ſteriles,infrugiferæ. Aliquando neque ab oculorum vitiis liberi ſunt tales nati, quoniam Luminaria ſunt affecta.

4 Hæ conſtitutiones valdè potentes dant vitia à natiuitate: debiles verò in tranſcurſu ætatis: prout fortitudo conſtitutionis & ſitus ad Solem,& ad mundum,& progreſſus,& ingreſſus, & directio ferunt. Hoc ipſe probaui in quodam Marchione,qui in 20. anno coeundi vim perdidit factus epilepticus ex parte ob Luminaris & ☿ cum ♀ læſionem,commutantis cum ♄ dignitatem.

De linguæ impedimento.

ARTIC: VII.

1 IMpediti ſunt lingua, ac balbutientes, quicunque Saturnum, & Mercurium, habent in prædictis angulis cum Sole, maximè quando occidentalis eſt Mercurius,& ambo cum Luna configurantur.

2 His iunctus Mars ſoluit impedimentum,cum obuiauerit.

3 Hoc idem euenit in 6.omnibus præfatis,vel altero, exiſtentibus,vel ſignificatore ex 6.alterum aſpiciente,vel ſi malefica 6. dominatur,& alibi ſit lædens:erunt tamen leuiora,ſed in oppoſitione peſſima, in ſextili leuiſſima: in ſignis mutis ♋ ♓ ♏, magis: in raucis ♈ ♉,aliquantum.

4 Equidem mihi eſt cum Sole Mercurius & Saturnus ſub radiis occidentalis in prima,vel potius in duodecima:nec tamen lingua mihi eſt impedita, nec valdè loquax. Credo quoniam conſtellatio eſt in ♍ ſigno pulchræ vocis, & malefica ſub radiis, & in ſextili Iouis: propterea minimè læſum eſſe. Sed Fr. Iulianus habet ♓ in aſcendente, & in angulo oppoſito ♄ quaſi centralem in ♍ 3. & poſt ipſum in 19. gradu ♀, in 22. ☿, in 27. ☽: nihilominus balbutiit multum, donec directio horoſcopi ad ♃ in 27. ♓,& ad ſextilem ♂ in 24.eiuſdem peruenit. nunc melius ſe habet. Lunæ quoque læſio in ſigno muto, & in horoſcopo balbutientem facit, vt Principem Stiliani. Mordaces habent ♂ cum ☿.

De claudis, gibbis, & contortis.

ARTIC. VIII.

1 SI Luminaria aſcendant in angulis ad maleficas poſitas in centris, aut oppoſitas, & maximè ſi Luna ſit in nodis, vel in flexuris, ſeu tropicis propriis, aut in ſignis obnoxiis, ſeu detruncatis ♈ ♉ ♋ ♍ ♑, vitia corporis fiunt, gibboſitas, claudicatio, luxatio.

2 Si Luminaria ſint penitus ſimul cum maleficis, vitia hæc erunt à natiuitate: ſin minùs, poſtea cum conſenſerint directio & progreſſus &c.

3 Si maleficæ tunc fuerint in M. C. & ſupra Luminaria eleuentur, aut opponantur, aut quadrentur, infligentur vitia à periculis grauibus, aut præcipitatione, aut latronum incurſione, aut quadrupedum ictu.

4 Mars ab igne & vulneribus tumultuosè illatis, aut latrociniis. Et præcipuè cum Mercurio. Saturnus præcipitatione, naufragio, artuum contractione ſic lædit.

5 In hac conſtitutione nodus auſtralis peior eſt boreali, non ſolum Lunæ, ſed etiam aliorum nodi & tropici. vnde Cauda cum Luna, & plerunque cum aliis Planetis idem facit in angulis, teſte Cardano. Fuit Haly Luna cum ♂ & ☊ in 12. domo in quadrato Solis & Iouis combuſti in tertia domo, factúſque eſt gibbus annis duodecim iuxta periodum.

In cuti.

ARTIC. IX.

1 PORrò in tropicis & æquinoctialibus ſignis Luna ſic affecta verſante, vitia eueniunt in cute: in ♈ ex vitiligine potiſſimum: in ♋ ex impetigine: & prope Galaxiam nimius albor & ſcrofulæ: in ♎ ex lepra, ſcabie, lue venerea: in ♑ ex lentigine, & id genus aliis.

De morbis ſpeciatim.

ARTIC. X.

1 EX eiſdem iam dictis conſtitutionibus fiunt morbi, quando malefici contrario modo ſe habent, vt videlicet ſint veſpertini cum Sole, matutini cum Luna.

Ex Planetis morborum authoribus, & qualificatoribus.

ARTIC. XI.

1 GEneraliter Saturnus ventres frigidos facit ſuperfluis humoribus plenos, pituitoſos, defluxibus obnoxios, tenues, valetudinarios, dyſentericos, ægrè ſordes tuſſi eiicientes, colicos, leproſos, fœminas inſuper vtero laborantes.

2 Mars expuentes ſanguinem, atra bile detentos, anheloſos, affecto pulmone, ſcabioſos, continuò vſtulationibus, ſciſſuris, & in tectioribus partibus laborantes fiſtulis, ſanguinis effluxibus, aduſtionibus inflammatis, & paſcentibus vlceribus. Fœminas inſuper abortibus, aut partu mutilo, & inchoato, aut corroſionibus.

3 Vtrique ſimul miſcent vires & ſignificata.

4 Item Venus veri, Mars æſtati, Saturnus hyemi, Mercurius autumno ſimiles ſunt, ſimiléſque horum temporum morbis morbos adducunt.

5 Peculiares ſanè naturæ configuratarum ſtellarum peculiare morbi genus indicant.

6 Ad malorum vehementiam confert Mercurius. Nam Saturno frigus intendit ei conciliatus: & conſtanti motione pituitæ defluxus incitat, & humoris turbam, præcipuè circa pectus, guttur, ventriculum. Marti quoque operam nauat exſiccando, vt in vlceribus ex decoriatione, & ſiccitate prouenientibus, incruſtatis apoſtematibus, igni ſacro, lichenibus feris ſiue ex nigra bile orientibus, comitiali morbo, lepra, & his affinibus.

Ex

Ex ſignis cœli de eiſdem.

ARTIC. XII.

1 IVxta ſignorum in angulis in prædictis conſtellationibus repertorum proprietatem fiunt certi morborum euentus. Vt in ♋ in primis, & ♓, & ♑, & in ſignis quæ terreſtribus & aquaticis ſunt ſimilia, fiunt vlcera depaſcentia, impetigines, ſcrofulæ, fiſtulæ, lepræ, ſcabies, lues venerea. In ♐ & ♊ comitialis morbus, & qui ſpiritum lædunt. In his propter ♃ & ☿: in illis quia aquatica & terreſtria paſcuntur inhærendo, conſimiles faciunt morbos Qui ergo has figuras fecit, non memoriæ gratia, ſed ſymbolorum naturalium à Deo peritus ſcripſit.

De ſanabili, inſanabili, & tegibili.

ARTIC. XIII.

1 IN præfatis omnibus conſtellationibus, ſi nulla benefica configuratur maleficis, aut Luminaribus angularibus, morbi, vitiáque inſanabilia, & grauia erunt.

2 Item ſi configurentur beneficæ, ſed vincantur à maleficis, nihil, aut minimum iuuant ad curationem, vt quando beneficæ ſunt in dignitatibus maleficarum, aut ſub terra, & in cadentibus, & veſpertini, &c.

3 Si beneficæ fuerint potentiores, præſertim orientales, curabunt morbos, & vitia tegent, & honeſtabunt. ♃ humanis auxiliis, per opes dignitatéſque per ſe: at cum ☿ addit etiam per medicinam. Venus verò prædictionibus & oraculis vitia elegantia & plauſibilia facit: vt in Tyreſia. Et morbos diuinis auxiliis curat per ſe. Sed cum ♄ non ſine pœna, & ignominia vulgò nota, aliiſque id genus, dum exorcizantur, &c. Cum ☿ verò non ſine ſubſidio & lucro ad ipſum ægrotum ex vitiis & morbis redundante. Hoc erat Ptolemæi tempore. Nunc autem ſanati accipiunt dona & eleemoſynas. Alij lucrum ex Pythone, vt dicemus.

4 Nota quod à ſtellis morbi ſanantur diuino prætextu ſecundum Ptolemæum, vel quia ſunt ſigna, vel quia concauſæ curantis intelligentiæ. Non autem vitia ſanantur à ſtellis vllo

prætextu, quæ non niſi à Deo ſanantur, vt patet ex Euangelio de cæco nato, & aridis, & lunaticis. D. Thomas & Alb. idem docent.

De qualitatibus animi generaliter.

CAPVT VII. ARTIC. I.

1 QValitates animæ corporis temperiem, tanquam diſponentem cauſam, ſequuntur. Cœlum ergo poteſt ſuper mores diſpoſitiuè: vt dicebat Sanctus Thomas in 3. contra gent. de ☿ in bono ſtatu. Sic & nos, & has in pueris ante vſum rationis inclinationes, & operationes experimur.

2 A conſtitutione Mercurij cognoſcitur intellectus, ratio, contemplatio. A Luna, & configuratis aſtris, mores, & actiones, & ſenſuales operationes. Mercurius enim ſpiritus regit, Luna cerebrum principium ſenſuum & neruorum & motionum, omnéſque humores corporis, quibus & ſpiritus & corpus nutriuntur, quatenus humores.

3 Participant cæteri Planetæ. Nam ♂ habet audaciam, ♄ pertinaciam, ♃ ſimplicitatem &c. de quibus prius, ſed ſignificatores ſunt ☽ & ☿.

4 Idcirco plerumque praui ſunt homines, ait Sanctus Thomas, quoniam rationi ſenſualem affectum præponunt. hoc autem & in aſtris ſignificatur. Luna enim plerunque præualet Mercurio. Eſt enim ſæpe robuſtior ob continuas Mercurij combuſtiones & retroceſſiones: præualet autem magis, quando eſt in imperantibus, & ſignis longarum aſcenſionum, ☿ in obedientibus, & breuium aſcenſuum.

5 Læditur ☿ in aqueis valdè, maximè in ♓, Saturníque radiis infauſtis. Combuſtus negat ſtudium ſcientiarum, non autem eloquentiam, & hiſtoriam. Mihi autem nihil combuſtus negauit, niſi libertatem à Rege: nec Tobiæ veſpertinus, Martíque iunctus. Luna autem timet, qua afflicta etiam ratio hebetatur, quoniam à ſenſu indirectè pendet. ſic etiam læſo horoſcopo.

6 In angulorum centris & horizontales & verticales maximè conferunt moribus, vbi ♄ cautos, ♃ eruditos, ♂ efficaces, ✱ graues, ♀ facundos, ☿ promptos, ☾ comes.

7 Inſpice primum locos Mercurij & Lunæ: ſecundò dominos illorum:

illorum: tertiò configuratas ſtellas ad dictos locos, & dominos: quartò & eorum habitus ad Solem, & ad angulos: quintò & cuiuſque ſtellæ configuratæ, vel coniunctæ locis illis dominíſque, proprietates.

De eodem ex locis ſeu ſignis.

ARTIC. II.

1 SIgna mobilia generaliter faciunt publicolas ciuilium forenſium negotiorum cupidos, ambitioſos, diuinis vacantes, ingenioſos, agiles, indagatores, inuentores, bene coniectantes, refutatores, diuinatores.

2 Bicorporea, varios, mutabiles, indociles, leues, mutationis auidos, vafros, amatores, ſtudioſos muſicæ, negligentes obuios, ad pœnitendum pronos.

3 Fixa, æquos, aſſentationis inimicos, conſtantes, firmos, intelligentes, tolerantes, laborioſos, rigidos, continentes, iniuriæ memores, cœpti operis proſecutores, contentioſos, ambitioſos, ſeditioſos, cupidos, difficile flexibiles.

4 Mobilia, ad ingenium; communia, ad conuerſationem; fixa, ad regnandum faciunt aptos. quia &c.

De eodem ex dominis locorum qui dominatores & qualificatores dicuntur.

ARTIC. III.

1 DOmini locorum conſiderantur ſecundò, qui ſi Luminaria fuerint, omittuntur. Sunt enim generales cauſæ, conferúntque moribus, vt dicimus, ſummitates: ſed pro eis ſubſtituemus alios dominatores in eiſdem ſignis.

2 Quando Luna & Mercurius configurantur, compoſiti ſunt mores, concordátque ſenſus rationi. Similiter quando domini locorum ☽ & ☿ configurantur ſimul, nil melius ad condecentiam.

3 Si non ſe aſpiciunt ☿ & ☽, & eorum domini non configurantur, neque mutant dignitates, mores erunt incompoſiti,

4 Vnus eſt dominus, quando in vtriuſque locis dominatur, vel alter dominator eſt ſub radiis, aut nõ ſic dominatur, vt alter in vtro-

que loco:quando verò omnes domini ſunt ſub radiis, non aderit ſignificator,& natus erit agreſtis,vt in ſæculo aureo.

5 Si domini locorum ☽ & ☿ ſint in propriis locis,& dignitatibus, faciunt mores & operationes illuſtres,non impeditos,lucroſos, & validos,nil mali patientes,ſed boni multum habentes,ob virtutes.

6 Hoc propriè faciunt,cũ vtriuſque ſignificatoris,ideſt ☿ & ☽,locos gubernant,aut aſpiciunt:vt ſi configurati ☿ à Luna ſeparẽtur.

7 Si aliter ſiti ſint, obſcuros, inchoatos, occultos, infœlices in actionibus & contemplationibus.

8 Si ſuper dominos morum alius Planeta eleuatur,malum, præſertim ſi illi fuerint imbecilles. Nam ſi domini morum ſint malefici, erit natus improbus, & facinoroſus. Et ſi nullus eleuatur Planeta, impune committet ſcelera & lucrabitur inde, vt vſurarij & latrones.Si eleuatur benefica ſuper maleficas punietur à iudice, & infamabitur apud bonos viros. Si malefica ſuper maleficos dominos, opprimetur à prauis hominibus ſui ſimilibus & coniuratis in flagitio.Si autem dominus gubernator morum eſt beneficus,& nullus eleuatur ſuper eum, erit illi nato probitas lucroſa, & glorioſa.Si eleuatur malefica ſuper beneficam morum dominam, punietur à tyrannis & improbis, ſicuti viri ſancti. Si autem eleuatur benefica diſcors, probitas erit illi ad contumeliam & vilipenſionem, vt ait Iob: Deridetur iuſti ſimplicitas. & ſæpe occidetur vt ouis, aut damnabitur etiam à bonis: vt ſanctus Chryſoſtomus à S. Epiphania. Et ſi ſit ♃, dominus morum in ♑ vbi cadit, habeátq; ♀ oppoſitam in ♋ ſua dignitate ex auge, & tunc ♃ retrogradus eſt, erit natus ita deiectus, vt ab omnibus ad ſuam trahatur ſententiam,& ab ipſis bonis ſicut inutilis habeatur, id quod Cœleſtino V.Papæ accidit.

De locorum dominis, ſeu morum gubernatoribus ſigillatim.

ARTIC. IV.

1 SOlus ♄ animi gubernator, dominus locorum ☿ & ☽, ſi bene ſitus fuerit reſpectu orbis & angulorum, efficit natos nimium corporis & vitæ ſtudioſos, rigidos ſententiis, profundos meditationibus,auſteros,pertinaces, laborioſos, imperioſos,ſcelerum ſeueros vindices,ſuperuacaneis intentos,auaros,violentos,inuidos,theſaurizantes.

Si

Si obſcuro loco poſitus è contra, ſordidos, præparcos, abiectos, pertinaces in ſententia ſua, inuidos, timidos, ſolitarios, maledicos, lugubri ſemper habitu, impudentes, ſuperſtitioſos, laborioſos, liberorum & amicorum negligentes, domeſticis inſidiantes, triſtes, ſuam valetudinem nil curantes.

Si verò ſit Ioui conciliatus in honeſto loco, bones, reuerentes maiorum natu, compoſitos, bene ſentientes, aliis commodantes, impigros ex actu iudicij, quæſtuoſos, magnanimos, liberales, temere nihil inceptantes, familiæ ſtudioſos, mites, patientes, prudentes.

Si in obſcuro loco, ineptos, furioſos, formidoloſos, ſuperſtitioſos, ſacra verſantes, incantatores, ſuſpicaces, liberorum oſores, amicis deſtitutos, abditis locis latitantes, infidos, ineptè elegantiam affectantes, virulentos, diſſimulantes, imbecilles, ambitioſos, ad pœnitendum pronos, fatuos, tolerantes malorum & iniuriarum.

Marti conciliatus in bona conſtitutione facit homines inceptantes citra delictum multa, ore libero, laborioſos, turbulentos, timidaudaces, rigoroſos, immiſericordes, faſtidientes aliorum, aſperos, bellaces, temerarios, ſeditioſos, fraudulentos, inſidiatores, implacabiles ira, perturbationibus inhiantes, tyrannicos, cupidos, reipublicæ aduerſantes, contentioſos, illatæ iniuriæ memores, funditus improbos, vehementes, intolerabiles, tumidos, inflatos, importunos, glorioſos, infeſtos, iniquos, impudicos, ab omni humanitate alienos, immobiles, pluribus ſeſe negotiis implicantes, agiles tamen, artificiis idoneos, inuictos, & omnino lucroſos.

At cum eo infœliciter ſitus, raptores, latrones, falſarios, flagitioſos, turpi lucro deditos, incompoſitos, à liberis & neceſſariis abhorrentes, contumelioſos, inſidiatores, fures, periuros, crudeles, nefarios, maleficos, homicidas, impios, ſacrilegos, incantatores, ſepulchrorum effoſſores.

Cum Venere in bono ſitu, mulierum oſores, ad ſenes propenſos, ſolitarios, inamænos, ab ambitione remotos, formoſa natiuo odio declinantes, inuenuſtos, inuidos, auſteros, alienos à congreſſu & conuictu, ſuis ſententiis innixos, vates, religioſos, myſteriorum & oraculorum cupidos, ſacrificos, diuinos, venerabiles, verecundos, philoſophos, cautos, facilè indignabundos, ſuſpicioſos, zelotypos.

Cum Venere infœliciter ſitus, laſciuos, incontinentes, obſcænos, ſine deliberatione in actionibus, impuros, immundos, fœminarum dolis expoſitos, præſertim domeſticarum, audaces, infames, venereos, pulchra declinantes, obtrectatores, maledicos, temulentos, obſequioſos, nefariè in coeundo affectos, & cum maſculis, ſenibus, belluis impios, deorum irriſores, myſteriorum ſacrorúmque profanatores, infidos, calumniatores, nihil non tentantes.

Cum Mercurio in bono ſtatu, curioſos, ſciſcitando auidos, iuris indagatores, rerum medicarum ſacrarumque, & quas vulgò religio eſt non reuelari, ſtudioſos, miraculorum architectos, captioſos, in diem viuentes, agiles, procuratores, ſolertes, acutos, amarulentos, diligentes, ſobrios, induſtrios, lucroſos.

Contra infœliciter, nugones, iniuriæ memores, duris animis laborióſos, ſuorum oſores, inuidos, triſtes, noctiuagos, inſidiatores, proditores, immiſericordes, fures, magos, incantatores, machinatores, doloſos in negotiis, faciléque impingentes.

2 ♃ ſolus gubernator in ſitu fœlici facit magnanimos, gratioſos, pios, reuerentes, hilares, humanos, magnificos, iuſtos, liberos, miſericordes, affabiles, excogitandi vi præditos, affinium ſtudioſos, principatui & regno idoneos.

Infœliciter verò ſitus facit quaſi ſimulacra dictorum obſcuriùs & humiliùs omnia, & pro magnificentia prodigalitatem, pro pietate ſuperſtitionem, pro verecundia timiditatem, pro veneratione auram popularem, pro humanitate fatuitatem, pro amore pulchrarum rerum luxuriam, pro prudentia cunctationem, pro libertate reſponſandi & obloquendi libertatem, pro elegantia affectationem vocabulorum & veſtium, &c.

Idem cum Marte fœliciter ſitus facit aſperos, pugnaces, militari ingenio, ad res promouendas idoneos, dominos, nemini parcentes, audaces, ſponte periculis ſeſe obiicientes, negotioſos, ore liberos, reprehenſores, cœpta proſequentes, contentioſos, primatum ſemper affectantes, prudentes, inſidiantes, vincendi ſtudioſos, magnanimos, ambitioſos, omne iudicandi arbitrium ſibi arrogantes. & hoc fœliciter.

At cum eodem in malo ſitu, contumelioſos, vnicuique manus iniicientes, crudeles, irreconciliabiles, ſeditioſos, peruicaces, calumniatores, inſolentes, cupidos, raptores, variabiles, leues, crebrò actorum pœnitentes, temerarios, infidos, multo iudicio, co-

gnitione

gnitione nulla, turbulentos, inſidioſos, faciles, prodigos, querulos, nugaces, enormes, inconſtantes.

Cum Venere fœliciter, voluptuarios, pulchrorum amantes, artificioſos, ſciendi cupidos, muſicos, cantores, leues, faudi expoſitos, beneficos, argutos, bonos, pios, deorum cultores, certaminum ſtudioſos, prudentes, amatores, venuſtos cum maieſtate, ſplendidos, gratos, liberales, iudicio præditos, honeſtos erga rem veneream, contentioſos, æqui amantes, honoris cupidos, decenter & eleganter probos.

Infœliciter verò, delitioſos nimis, effœminatos, ſaltatores, muliebri & euirato animo, ſumptuoſos, amatores, ſegnes, ſomnolentos, adulteros, ornatui indulgentes nimis, molles, ignauos, prodigos, ad cauillandum propenſos, propè fatuos, paſſionum non coercentes, cultum & muliebrem elegantiam affectantes, muliebribus ſententiis, ſacris inſiſtentes, lenones, myſteriorum indagatores, fidos, ſanè non improbos, gratioſos, affabiles, conuictu iocundo, & libere conuerſantes.

Cum Mercurio fœliciter ſitus, litterarum cupidos, linguarum & geometriæ amantes, mathematicos, artifices, concionatores, ingenioſos, ſapientes, bonos, dapſiles, ciuiles, phyſicos, politicos, beneficos, fideles, bene moratos, liberales, turbarum amicos, callidos, lucroſos, veluti principatui genitos, pios, deorum amantes, dexteros in tractando, pios erga liberos, parentes, amicos, familiæ ſtudioſos, eruditos, philoſophos ob hoc exiſtimatos.

Si infœliciter, fatuos, nugaces, facilè errantes, contemptibiles, furore diuinatorio correptos, ſacrificos, vaniloquos, amarulentos, ſimulantes ſapientiam, ſtultos, ſuperbos, commentores, incantatores, incompoſitos, multa ſcientes, memoria tenaces, ad docendum habiles, miniméque impuris obnoxios cogitationibus.

3 ♂ ſolus fœliciter ſitus, generoſos, ad principatum propenſos, diuitiarum cupidos, verſipelles, fortes, periculis ſe exponentes, temerarios, nulli parcentes, ſine diſcrimine homines agentes, peruicaces, acutos, audaces, faſtidientes aliorum, tyrannicos, pugnaces, iracundos, ad exercitum ductandum aptos.

Infœliciter verò, crudeles, contumelioſos, ſanguinis & ſeditionis auidos, prodigos, vociferatores, percuſſores, temerarios, temulentos, raptores, infeſtos, immiſericordes, perturbationibus obnoxios, furioſos, impios, familiæ & domeſticorum negligentes.

Cum

Cum Venere in bono ſtatu, amabiles, bene tractabiles, ſociorum ſtudioſos, ſuauiter conuiuentes, lætos, luſores, ſimplices, apertos, modeſtos, ſaltatotes, amatores, liberorum amantes, imitatores, voluptuarios, corporis cultum amantes, ad laſciuiam pronos, ſagaces, ſed ſine damno, qui vitia ſua tegere norint, prouidos, in aliorum cenſuram & reprehenſionem non incurrentes, maſculorum iuuenum æque ac fœminarum amatores, ſumptuoſos, iracundos, zelotypos.

Infœliciter verò, oculis emiſſitiis, ſegnes, procliues ad coïtum, omnium ſecuros, cauillatores, adulteros, contumelioſos, mendaces, aſtutos, corruptores domeſticorum, & alienorum, feſtiuos ad cupiditatibus ſatisfaciendum, & facilè ſatiabiles, mulierum ac virginum conſtupratores, crebro ſe periculis obiectantes, callidos, immoderatos, inſidiatores, periuros, faciles ad lapſum & dementiam, interdum ſeipſos ornare geſtientes, audaces, peruerſos, inſolenter petulantes.

Conciliatus Mercurio fœliciter, vehementes in dicendo, militares, ſtrenuos, agiles, indeſpectos, verſipelles, habiles, ſophiſtas, laborioſos, veteratores, lingua promptos & manu, inconſtantes, ex inſidiis adorientes, malis artibus imbutos, ingenioſos, deceptores, ſimulatores, curioſos, malorum amantes, proſpere tamen agentes, cum æqualibus & ſimilibus facilè & iocundè conuerſantes, amicis commodos, inimicis incommodos.

Infœliciter verò, deceptores, alienorum vſurpatores, crudeles, periculis ſe exponentes, audaces, quos non raró actorum pœniteat, faciles ad verbera, immoderati motus, audaces, fures, impios, periuros, irruptores, incendiarios, hiſtriones, infeſtos, ſepulcrorum effoſſores, truculentos, falſarios, infidos, incantatores, magos, veneficos, homicidas.

4 ♀ ſola, & fœliciter ſita, blandos, bonos, voluptuarios, omnibus expoſitos, cordatos, puros, ſaltatores, affectatores, lætos, laboris inimicos, artium amantes, decentes, Dei mirè reuerentes, habiles, in ſomniis fœlices, pios erga liberos & neceſſarios, beneficos, miſericordes, liberales, lucroſos, libidinoſos.

Infœliciter, ignauos, amatores, effœminatos, timidos, præcipitabundos, in coïtum pronos, neque infames, neque claros, ſed obſcuros latentes.

Cum Mercurio fœliciter, ad opificia manuaria promptos, animo philoſophico, ſcientiis aptos, opifices, poëtas, elegantes, voluptua

voluptuarios, pios, prudentes, delicatos, lætos, amicis amicos, varia machinantes, meditabundos, aptos mente, gaudentes officio, celeriter libentérque diſcentes ſine magiſtri opera, æmulatores optimorum, & pulchrorum affectatores, ore honeſto, gratiarum affatim plenos, ſermone amabili, cui credatur tanquam prophetico, moribus moderatis, probos, palæſtra gaudentes, magnificos, acutos in iudicando, à mulieribus abſtinentes, ad pueros propenſos, & zelotypos.

Infœliciter verò, irruptores, machinatores, ore impudico, nunc harum nunc illarum partium, peruerſis ſententiis deceptores, perturbatores, mendaces, calumniatores, periuros, peruerſos, inſidiatores, incompoſitos, inhoſpitales, falſarios, mulierum conſtupratores & puerorum, victui corporis deditos, molles, infames, in ore populi, omnibus ſe immiſcentes, interdum rectè iudicantes, interdum male, turpia perpetientes, & varia affectione, contumelia quemque afficientes.

5 ☿ ſolus fœliciter ſitus, ſolertes, ingenioſos, mentis vi præditos, multarum rerum peritia inſtructos, ad inueniendum idoneos, experientes, bene ratiocinantes, coniectando ſcopum attingentes, naturæ rerum peritos, bonæ indolis, imitatores, beneficos, mathematicos, arcanorum conſcios, & proſperè omnia diſcentes.

Infœliciter verò, vafros, impræmeditatos, obliuioſos, facilè per errorem peccantes, mendaces, nullo diſcrimine vtentes, infidos, alienis imminentes, iniuſtos, mente labili, in errores ſeductili. Cum eſt velociſſimus facit inconſtantes: ſub radiis, obſcura & inutilia tractantes, & humana maximè ſapientes, & indagantes ſecreta rerum, & principum: lucens verò, quæ ſunt in vſu communi & inutilia: retrogradus, hæſitantes: orientalis, liberiores: occidentalis, diſſimulatores.

6 Quando miſcentur gubernatores, reſpice vincentem, & minue decreta victi magis minúſve. Item vide an vterque vel alter tantum dominorum ſit benè conſtitutus, & iudica pro eo benè, & non pro altero malè cõſtituto, niſi malè, iuxta præſcriptas regulas.

7 ☽ quatenus his configuratur in flexuris, facit animum variabilem, machinatorem, inconſtantiorem, quia eſt per ſe ſignificatrix animi: in nodis verò acutiores, induſtrioſiores, agiliores. Ideóque ſtrabones & gibboſi, verſipelles, quoniam ibi habent Lunam cum malefica. Caue à ſignatis. quod & S. Chryſoſtom.

5. tom. docuit, à Deo ſignatis ne poſſint malefacere, prout præſciuntur eſſe proni, & in membro, in quo erant malefacturi, vt corrigantur.

8 Luna aſcendens, & aucta lumine, nobiliorem, illuſtriorem, ſolidiorem, liberiorem, minuta, & ſub radiis, tardiorem obſcuriorem, hebetiorem, & ad pœnitendum propenſiorem.

9 ✱ participans dominium ſuper mores, quando conciliatur morum domino, fœliciter ſitus, omnia reddit rectiora, æquiora, perfectiora, dignitatis, maieſtatis, & pietatis pleniora.

Infœliciter verò, neque hoſpitio receptus, humiliora, difficiliora, ſimpliciora, ſeueriora, cruda, intractabilia, & minùs maieſtatem præferentia.

De eodem ex configuratis ad locos, dominóſque locorum.

ARTIC. V.

1 POſtquam de locis, dominíſque locorum ad mores pernoſcendos conſiderauimus, nunc de configuratis aſtris ad illos dicere oportet.

2 In præfatis configurationibus ſtellæ orientales & horoſcopantes, maximè in propria perſona, liberos, ſimplices, præfractos, fortes, ingenioſos, acutos apertóſque faciunt.

3 In ſtatione matutina & culminantes, ratiocinatores, conſtantes, magnanimos, memores, cœpta vrgentes, immobiles, fortes, fraudis expertes, prudentes, inflexibiles, crudos, cenſores, negotioſos, ſcelerum vindices, ſcientiis aptos.

4 In ortu veſpertino, & occidentali angulo, inſtabiles, flexibiles, infirmos, laboris impatientes, facilè concitabiles, humiles, viles, timidos, dubios, timidaudaces, obtuſos, iactabundos, tardos.

5 In ſtatione veſpertina, & in imo cœli, amplius: Mercurius & Venus in occaſu veſpertino in die, & in nocte matutini (ideſt in occaſu matutino) faciunt ingenioſos, & ſapientes, non nimis memores, neque laborum aut patientes aut cupidos, occultorum perſcrutatores, inuiſarum rerum indagatores, vt magicorum myſteriorum ſublimium, machinarum fabrilium, operum mirabilium

rabilium architectos, rerum cœleſtium & philoſophiæ ſtudioſos, auſpices, diuinatores ex ſomniis, & his affines. Has regulas miſce in mixtis.

6 Prædictæ regulæ quatuor angulos complectuntur, & quatuor ſtatus planetarum, adde & fixarum, exceptis ſtationibus. Poſſunt intelligi diſiunctiuè, & ſic medium decretum adducunt, & copulatiuè, & ſic totum. In his regulis infœliciter ſe exponit Cardanus, textus tamen eſt clarus in Ptolemæo.

7 Optimus ſtatus eſt orientalis matutinus in die, & orientalis veſpertinus in nocte: peſſimus eſt in die occidentalis matutinus, in nocte occidentalis veſpertinus, quoniam deſinunt apparere. At orientalis veſpertinus in die, & orientalis matutinus in nocte fruſtrantur opere ſuo. De his ſtatibus vide lib. 1.

De vitiis & morbis animi redundantibus ex temperamenti & ſpirituum animalium paßionibus à cœlo generaliter.

CAPVT VIII. ARTIC. I.

1 CVm Mercurius & Luna ſignificatores animi, inter ſe non coniuncti corpore, vel radio, vel intuitu, opprimuntur in angulis à maleficis, præſertim in prima & ſeptima, deinde etiam in ſexta, morbos animi ſignificant, & maximè ſi vna malefica duos locos ferierit, aut duæ vnum, aut duæ duos coniunctione, vel oppoſitione, vel circumdatione (id eſt obſeſſione) vel quadrato, vel antiſcio.

Specialiter.

ARTIC. II.

1 SI Saturnus de die, aut Mars de nocte ſit in horoſcopo, & lædant ☿ & ☽ nulla configuratos ratione, fit epilepſia. Idémque euenit ſi malefica eleuetur ſuper illos, aut illorum dominetur locis.

2 E contra quando Mars de die, aut Saturnus de nocte in eo-

dem loco præfatos ſignificatores lædit, facit furioſos, & hoc maximè in ♋ ♍ ♓. In ♍ enim vis Mercurij geminatur: in ♋ Luna alter ſignificator: in ♓ eſt dignitas duarum beneficarum, & ſignum ſtultum, in quo fit ſtupor, & amentia: ſicuti in ♍ & ♋ inſania & furor.

3 Quando Saturnus lædit Lunam in Solis coniunctione, vel Mars in oppoſitione, ſtante præfata conſtitutione angulari, & diſiunctione ſignificatorum, fit dæmonoplexia, maxime in ♐ & ♓. quoniam ſigna ſunt Iouis, & duplicia, religioſa. Duplex autem eſt ſpiritus in dæmoniaco, & ex Ioue religioſo male affecto ſignificatur ibidem.

4 Nota quod tres conditiones requiruntur ad epilepſiam, quatuor ad furioſitatem, quinque ad dæmonoplexiam poſt præiactam conſtellationem.

5 Concedit S. Thomas lunaticos & inſanos fieri à ſtellis, non tamen dæmoniacos niſi occaſionaliter & diſpoſitiuè. Cum enim abundat atra bilis, & præſertim in Lunæ configurationibus mouetur, diabolus vtitur humore illo tetrò, & fuliginibus ad terrendos ſpiritus animales, & mentem per ipſos, & præcipuè in lunationibus: tum quia tunc ei fauet natura rei, qua vtitur: tum vt infamet diuina corpora, & Deum authorem, prout dicebat Origenes, & Chryſoſtomus. quod benè notabis: & id ego expertus ſum pluries.

De ſanabili, inſanabili, tegibiliq́ue.

ARTIC. III.

1 PRædicta conſtitutio abſque beneficis facit dictos morbos inſanabiles.

2 At ſi configurantur ♃ & ♀, & maleficæ ſint in occidentalibus partibus, & beneficæ in angulis, & locis beneficis, erunt medicabilia, ſed illuſtria vitia, & in exemplum aliorum palam. ♃ opera medicorum ſanat, ♀ oraculis & religione ſignificatiuè. Nam Deus eſt qui ſanat religione, licèt per ſecundas cauſas interdum, vt Tobiam felle piſcis.

3 Si verò è contra maleficæ ſint in orientali angulo, vt beneficæ in occaſu, erunt vitia ſimiliter illuſtria, ſed inſanabilia ſecundum ſidera: non tamen Deo.

4 Inſuper

4 Inſuper in tali ſitu addent epilepticis morbi continuitatem, vociferationes, & mortis terrores ſæpe. Inſaniæ verò & ſtupori addent incoërcitam licentiam aduerſus domeſticos, & denudationem, & blaſphemias, & his ſimilia. Dæmoniacis verò cerebri auiditatem, bacchantium conſuetudinem, occultorum reuelationes, verberationes, & his ſimilia.

5 Solis & Martis loca ad inſaniam efficacia ſunt in præfata conſtellatione: Iouis & Mercurij ad epilepſiam: Veneris ad numinis afflatus, & arcanorum reuelationem: Saturni & Lunæ ad humorum copiam, & dæmonoplexiam. Extra angulos iſta etiam fiunt, vt in Agnete noſtra: non tamen verè, ſed debiliter.

APPENDIX.

1 DOctrina Ariſtotelis in Prob. & Gal. qui quidem melius ſentit, & Auicen. & aliorum, qui putant afflatus numinis eſſe vim ſolius atræ bilis, ſtultiſſima eſt: neque enim diuinare, carmina pangere, loqui peregrina lingua, quæ & Ariſtoteles expertus non negat, ſtupido humori tribui poſſunt, neque corporibus ſtellarum; ſed intelligenti cauſæ: quæ cum abutatur humoribus ad vexandos homines, non poteſt eſſe bona. Ergo eſt diabolus. quod Ptolemæus agnoſcit, licèt neſciat diſtinguere deos malos à bonis. Gentiles enim malos quoque colebant. Nos vocamus Angelos ſcientes, quod vnus eſt verus Deus eorum & noſter.

2 Nota quod Planeta ſub radiis in vita, morte, & filiis, nil præſtat: ſed Sol pro illo: in actionibus penè nihil. In his, quæ ſunt eorum, debiles ſignificant effectus, vt in qualitatibus animi, & corporis, & in morbis: præcipuè Mars. ſignificant enim aduſtionem.

De vitiis in re venerea ſpeciatim.

ARTIC. IV.

1 PLurimum poſſunt ſidera in re venerea, quoniam tota ferè ſenſualis eſt, & corporis qualitatibus, & illecebris ſubdit animum non inuitum.

2 Inſania, epilepſia, & cæteri morbi, ſubduntur aſtris, magis quàm vitia amoris. propterea de illis facilè pronunciabis: non ſic de his, quæ legibus & arbitrio poſſunt coërceri.

3 Conſidera & mores gentium. Nam Polonus non erit ſodomita ex tali conſtitutione: Turca verò & Maurus ex modica ſignificatione ſiderum ſodomita habetur.

De eodem regulæ ſpeciales.

ARTIC. V.

1 CVm Luminaria inconiuncta configurata Veneri & Marti non coniunctis, aut è contra, læduntur in angulis à maleficis, præcipuè in ſignis ♀ & ♂, inſaniam amatoriam facere ſolent.

Vidi puellam nulli recuſantem, conſanguineo, aut clerico, aut viliſſimo, cuius Luminaria in ♋ & ♑ lædebantur à ♄ in ♎ poſito: ♀ autem reſpiciebat ex 12. ♓ Martem in 24. ♊. Et niſi ♃ fuiſſet in 4. ♊, trinos radios ad ♄ mittens, non potuiſſet cohiberi à parentibus ne inſaniret propter quemlibet tranſeuntem. Vnde oculi albumen & canes coëuntes oſtendebat.

2 Si Luminaria in ſignis maſculinis ambo fuerint, mares naturam maſculinam ſuperant in coitu: fœminæ verò ad virilem tranſeunt.

3 Si verò ſimul etiam ♂ & ♀, aut alter reperitur in maſculino, vti ✱ & ☍, tunc maſculi erunt ad omnes coitus prompti, adulteri, ad turpem voluptatem omnem proni. Fœminæ verò coitus præter naturam appetentes, ſalaces, oculis emiſſitiis, ſibi virilia aſſumentes. Et ſi ſola ♀ maſculina fuerit, clam erit vitium. Si etiam ♂, habebunt pellices loco vxorum & concubinas, palàm ſe laudabunt de turpitudine, & plus dicent, quam facient.

4 Coitus naturalis eſt ſi Sol in maſculino, & Luna in fœminino: ſi è contra, mares erunt aliquando valde maſculini in coitu, aliquando valde fœminini. Et hoc ſi ♂ in maſculino, & ♀ in fœminino, & è contra vt ſupra.

5 Luna & Sol in fœmininis maſculos faciunt cuiratos, & muliebria patientes ſponte: fœminas verò nimis appetentes naturalem coitum.

6 Si verò & Venus fuerit fœminina, fœminæ erunt adulteræ, ſalaces, neque vllo tempore neque vlli hominum recuſantes, neque vllum coitum illegitimum habentes. Viri autem molles, ad naturæ ignotas coitiones præcipites, muliebria patientes. Hæc occultè & tectè.

7 At ſi etiam ♂ effœminetur, apertè & liberè exercebit meretriciam illa, iſte ſodomiam, vſque ad populi communem indignationem & deuotionem infames.

8 Si inſuper ♂ & ♀ fuerint orientales, & matutini, fiunt hæc omnia viriliora, illuſtriora, & notiora: ſi occidentales & veſpertini, muliebria magis, & tecta.

9 His configuratus ♄ inſolentiora, impuriora, cum maiori turpitudine & dedecore facit. Iupiter verò decentiora, tutiora, & cum quadam verecundia velata, vt Hiſpani. Mercurius verò diuulgat hæc, agiliora facit, mille modis varia, & cautius inſtituta.

10 Equidem expertus ſum in fœminis ita eſſe. At quod Luminaria & Venus effœminata pathicum prorſus faciant, falſum deprehendo, niſi quis dicat in quartis orientalibus, & matutinos à Sole maſculeſcere. Sunt etiam domini morum conſiderandi, & profeſſio, & religio, educatio, & regio, & lex.

11 Nota quod pueri per vim violati ceſſant in prouecta ætate, ſi conſtellatio non eſt effœminata: ſin minùs, proſequuntur turpitudinem.

De coniugio: & prius de vxore.

CAPVT IX. ARTIC. I.

1 DE his quæ ſequuntur corpus & animum, poſtquam de ipſorum qualitatibus diximus, reſtat ſermo. Prius autem de coniugio, vt copuletur cum tractatu de re venerea tota narratio.

2 Luna eſt vxoris ſignificatrix, Sol mariti ex ipſa rerum natura, vt in Phyſicis.

3 Vxorem ducet in iuuentute, cuius Luna eſt in quarta orientali (quæ eſt prima & tertia:) vel in ſenectute iuuenculam. Cuius verò in occidentali, in ſenecta, vel in iuuentute vetulam. Occidentalis eſt ſecunda & quarta. Nota quod regula iſta Ptolemæi, non verificatur in multis, & quæſiui an Luna noua & vetus certiorem regulam faciant, & non inueni. arbitrarium enim eſt connubium, & parum ſubditur aſtris. In multis tamen vera eſt: & præcipuè de vxoris iteratione in Duce Grauinenſium mihi probata. Sunt quædam inclinationes quaſi neceſſariæ in his decretis arbitrariis. Luna

enim

enim in ♋, in medio cœli, libera à ♄ & ✳, dat vxorem abſque dubio: & è contra ſub radiis in Leone cum ♄ negat coniugium. in cæteris pronuncio cum ſuſpicione.

4 In ſigno vnius figuræ, & vni ſtellæ applicans Luna, vnam dat vxorem: in bicorporeis, aut multicorporeis extra Zodiacum poſitis, aut pluribus applicans, iterat coniugia, pro multitudine ſiderum & formarum loci Lunæ.

5 Conſidera legem, mores patrios, & circumſtantias. Turca enim ex lege plures habet vxores. Mauri etiam plurimas, Chriſtiani vnam. & iudicabis ergo inſpecta conſtitutione generali, quæ præualet ſingulari: neque enim frigefacit in æſtate Saturnus.

De qualitate vxoris.

ARTIC. II.

1 SI ſtellæ, quibus Luna applicat, corpore, vel radio, ſint bonæ, bonas coniuges dant, malæ malas. Hoc potius intellige tempore directionis, quando fit matrimonium. Expertus enim ſum in Maſtrillo applicationem Lunæ bonam ſubito, quando non poterat præ ætate vxorem accipere: poſtea verò non talem accepit, ſed qualem directio indicauit, nec prorſus. Miſce ergo iudicium radicis & directionis.

2 Si Saturno applicat, erunt laborioſæ & tetricæ. Si Ioui, familiam bene regentes & venerabiles. Si Marti, audaces, rebelles. Si Veneri, formoſæ, gratioſæ, hilares. Si Mercurio, quæſtuoſæ, vtiles, mariti filiorúmque amantes. Sed cum Marte animoſas, inſtabiles, variabiles. Hic nota regionum legem & mores à generali conſtitutione: vt apud Belgas vxores vendant, emant, negotientur, Neapoli laſciuiant, Florentiæ laborent, &c.

De marito.

ARTIC. III.

1 SOl in quartis orientalibus maritum dat in iuuenta, vel in ſenecta iuuenem: in occidentalibus in ſenectute, vel in iuuenta ſenem.

2 In ſigno vnius formæ, aut cum planeta vno, ſemel connubium: in multiformibus, aut pluribus planetis matutinis configuratus, pluries.

De qualitate mariti.

ARTIC. IV.

1 SAturnus configuratus Soli dat maritos compoſitos, commodos, induſtrioſos: ♃ venerabiles, magnanimos: ♂ immorigeros, ſtrenuos, à liberis & vxore alienos: ♀ iocundos, formoſos: ☿ induſtrios, victui conſulentes, agiles: ♀ cum ♄ ignauos, & in coitu frigidos: cum ♂ calidos, ad coitum procliues, adulteros: cum ☿ liberorum amantes.

De conuictu coniugum.

ARTIC. V.

1 QVando coniugum Luminaria amica radiatione ſe inuicem contuentur, multóque magis, ſi in mutua receptione reperiuntur, coniugium ſtabile, & cohabitatio conſtans deſignatur. Et multò magis, ſi Luna viri, & Sol vxoris ita ſe habent.

2 Quando verò hoſtiliter ſe aſpiciunt, aut ſunt in coniunctis, matrimonia dirimuntur, vel totaliter, vel ſolo thoro, vel animorum diſſidio.

3 Si aphetæ aliqui, vel idem in vtriſque bene configuratur, erit idem, ſed non ita conſtans. Similiter ſi malè, non conſtans diſſidium. Tempora diſſidij oſtendent oppoſitæ directiones, & progreſſiones aphetarum, præſertim Luminarium.

4 Conuictus iocundus erit, & blandus, & vtilis, ſi Luminaria concordant, & beneficæ ſuper eleuantur, aut configurantur: ſi maleficæ, contentioſus, inuerecundus, inuidus.

5 Si Luminaria diſcordant, & beneficæ configurantur, conuictum penè reſciſſum redintegrant, placant, & blandum reciprocúmque reddunt amorem. Si maleficæ, dirimunt cum contumelia, & execrationibus: addito ☿, etiam cum vociferationibus, improperiis, accuſationibus: addita ♀, adulteriis, & incantationibus. fœdatur enim valde à maleficis.

De conuictu concubinario.

ARTIC. VI.

1 VEnus, Mars, & Saturnus, ſi cum Luminaribus congrediantur, indicant concubinatum cum conſanguineis, familiaribus, affinibus, iuxta Veneris ad dictos affectionem.

2 Venus erga Martem affecta congreſſu, vel aſpectu, cum iuuene conſanguinea, quia habent in mutuis trigonis altitudines alternas.

3 Venus erga Saturnum cum ſeniore; quoniam in mutuis trigonis domos poſſident: quibus ſi ☿ accedat, non ſine diuulgatione Venus & Mars amatorias indicant affectiones.

4 In promiſcuis & familiaribus ſignis ♑ ♓ fratrum & cognatorum coniugationes decernunt. Item ſi in geneſi maſculorum Luna his conſtellationibus addatur, ſignificat cum duabus, ſororibus, aut conſanguineis, concubinatum. In mulieris verò geneſi Sol additus, cum duobus fratribus, aut cognatis.

5 Cum Saturno reperta in his Venus leues & ſtabiles hos concubinatus facit, additóque Mercurio vtiles: cum Marte inſtabiles, noxios, inuidia, zelóque mutuo plenos.

6 Qui Mars ſi illis configuratus fuerit coniunctione, cum æqualibus dat concubinatum: ſi occidentalior, cum prouectioribus: ſi orientalior, cum iunioribus. Fortè hoc decretum de Venere quoque intelligitur ex Cardano.

7 Si in promiſcuis ſignis ſunt ♀ & ♄, ſcilicet ♑ aut ♎, vbi vtrique habent dignitatem, cum affinibus dant concubitum. Atqui in horoſcopo, & medio cœli, ſi fiat dicta configuratio, & Luna concurrat, viros facit cum matribus concumbere, aut cum matrum ſororibus, aut cum nouerca. Fœminas cum filiis, aut priuignis, aut filiarum maritis. idémque dices ſi ♀ & ♄ commutant dignitatem.

8 Item ſi concurrat Sol, maximè cum occidentales fuerint planetæ, mares cum filiabus, aut priüignabus, aut filiorum vxoribus & filiarum ſororibus: fœminæ cum patribus, aut patruis, aut vitrico concumbent.

9 Quando prædictæ configurationes non fient in ſignis vnius generis, in fœmininis locis & perſonis, efficiunt omnino ad venerea

nerea propenſos,& accinctos ad agendum & patiendum quocumque modo. In quibuſdam verò figuris flagitioſè obſcænos, vt in prioribus partibus Arietis ſtellati, & ſuculis: in poſterioribus Leonis ſtellati, & facie Capricorni.

Nota quod per genus non intelligit ſexum,ſed ſigna oppoſita ſimilia in ſexu,& cõtraria in natura: item,quæ in ſextili à contrariis planetis poſſidentur, vt in ♑ ♄ & ♂, in ♓ ♀ ♃. Per perſonas non intelligit natos, ſed effœminatos locos planetarum, id eſt in quartis occidentalibus à mundo, & à Sole, & cum planetis fœmininis.

10 Hæc figuratio in horoſcopo, & in medio cœli, hæc flagitia facit publica, manifeſtáque magis. In ſeptima, & imo cœli, damnoſa, quoniam eunuchos, ſteriles, ſpadones facit. Ergo extra angulos erunt abſque tanta infamia & læſione.

11 Mars accidens prædictæ conſtellationi mares facit abſciſſis genitalibus: fœminas verò maſculino more concumbentes, & omninò prauum quiddam in venereis habentes.Fortè obſtructas, vt Duciſſa Mantuæ.

De vi & moribus concumbendi.

ARTIC. VII.

1 MArs à Saturno & Venere ſeparatus, à Ioue adiutus, verecundos, puros in re venerea, & naturalem vſum ſectantes facit.Cum ſolo ♄ pigros,frigidos.Cum ♃ & ♀ agiles,cupidos, temperantes tamen, & infamiam fugientes. Cum ſola ♀, abſentibus ♄ & ♃, ſegnes ad negotia, ignauos, vndequaque voluptatem captantes.

2 Item ſi Mars ſimul veſpertinus eſt, & Venus matutina, tam marium, quàm fœminarum, congreſſu capietur, non tamen ſupra modum erga vtrumque ſexum. Si ambo veſpertini, ad fœminarum concubitum erunt procliues: ita vt etiam ſuccumbant ipſi vt fœmina, ſi eorum ſigna ſunt fœminina. Si vterque matutinus, ſolum pueros amabit. Síque etiam ſint in locis maſculinis, nullam ætatis maſculinæ rationem habebunt.

3 At ſi Venus occidentalior eſt, cum vilibus hominibus,ſeruis, aut alienigenis congredientur. Si Mars, cum eminentioribus ſe, ac dominabus. Mas videlicet coibit cum nobilioribus, ſi habet ♀ orientaliorem: cum ignobilioribus,ſi occidentaliorem.

4 In natiuitate fœminarum Venus cum ☿ aut ♃ configurata,

purè prudentérque tractantes venerea ſignificat.
5 Sed abſente Ioue, cum ſolo Mercurio, procliues facit ad venerea & cupidas, ſed cautas, & ob cautionem pigriores, & plerunque turpitudinem fugientes.
6 Cum ♂ ſolo configurata, ſalaces, & concitatas ad coitum, ſed ſegnes, ſi Iupiter acceſſerit.
7 Si ♂ ſub radiis fuerit, cum ſeruis, alienigenis, & obſcurioribus congredientes. Sin autem Venus ſub radiis, cum ſuperioribus, aut dominis meretricum, aut adulterarum conſuetudine miſcebuntur.
8 Si in locis aut figuris fœmininis erunt planetæ, ad patiendum ſolum fient procliues: ſi in maſculinis, ad agendum, vt ſuper viros & fœminas aſcendentes in actu venereo.
9 Saturnus in prædicta configuratione conciliatus & effœminatus ſigno, vel occidentalitate, inſolentis & pudendæ libidinis eſt author. Si orientalis, vel virilis, extiterit diuulgat flagitia, & affert reprehenſiones propter illa. Mercurius addit celebriorem diuulgationem, & reprehenſiones. Iupiter decentiorem amoris formam, & rectiorem.
10 Saturnus cum Marte in viris aliquam facit frigiditatem, & dedecus cum Venere: in mulieribus impedimenta, & coëundi impotentiam, & inuoluntatem. Similiter in viris Saturnus cum Venere, & in fœminis cum Marte aliquid huiuſmodi facit. Item Saturnus Soli iunctus arcana rimatur, & pandit.

De filiis.

CAPVT X. ARTIC. I.

1 LArgitores filiorum ſunt Iupiter, Luna, Venus: orbitatis authores, Saturnus, Sol, Mars. At Mercurius configuratus dat orientalis à Sole, negat occidentalis. Dat quidem ingenioſos, ſed debiles, citóque permorituros.
2 Loca in quibus dant filios, vel negant, ſunt medium cœli, & vndecima, ſi ibi ſunt, aut configurentur: ſi autem nullus planeta ibi ſit, aut configuretur, elige imum cœli, & quintam domum. In his enim dant aut tollunt filios, inquam ex coniugio, & magis & minus iuxta robur.
3 Largitores ergo ita ſiti ſimpliciter & ſolitarij vnicum quiſque dant

dant filium. At in bicorporeis, & fœmininis, & in fœcundis, videlicet ♋ ♏ ♓, plures aut duos. Idémque largitor poteſt dare plures & diſſidentes aliter diſpoſitus in aliis temporibus, non autem gemellos.

4 In ſignis maſculinis, & planetæ maſculini, vel orientales à Sole, dant maſculos: in fœmininis, & fœminini, & occidentales, fœminas.

5 Largitores ſuperati à maleficis, vel in ſignis ſterilibus reperti, vt ♌ ♍, non pulchrè, neque conſtanter, neque diuturnas dant ſoboles.

6 Sol verò cum maleficis in præfatis locis, dat, ſed breuis vitæ, vitiis corporis impeditos, valetudinarios, etiamſi in ſignis maſculinis & ſterilibus ſint, dum tamen beneficæ ſuffragentur.

7 Largitores in locis præfatis, & in ſignis fœcundis, licèt maleficæ eis dominentur, ſi beneficæ ſuffragantur, dant ſobolem, quoniam fœcunditas ſigni præualet: ſed tamen exponunt, vt Romulum. At ſi non omnes largitores affliguntur, non omnes filij abdicantur, neque ſi non prorſus affliguntur.

8 Affliguntur fœminæ, ſi malefica eſt in fœminino, vt expertus ſum: mares, ſi in maſculino.

9 Iupiter iunctus cum ♀ configuratus præfatis domibus quotannis dat ſobolem, vt probaui in Maſtrillo, qui habet eos in nona domo in principio ♈: & in Stinca, qui in quinta domo in ♑ iunctos. & quidem rectè Arabes obſeruare quintam comperio. Sexdecim filios Stinca habet ex vxore præter ſpurios.

De filiarum ſplendore & obſcuritate.

ARTIC. II.

1 SI domini locorum, vbi ſunt largitores, ſunt orientales, & in propriis locis, vel perſonis, claros & illuſtres faciunt liberos: ſi occidentales, & in locis alterius ſectæ, viles, obſcuróſque: mixtíque mixtos.

De habitu filiorum ad parentes.

ARTIC. III.

1 SI natiuitas filiorum conuenit cum horoſcopo, & parte fortunæ parentum (vtrorumque enim geneſes ſic delineare

 oportet)

oportet) filij erunt amabiles & gratioſi,& venuſti (illis inquam) & hæreditabunt. Si inconiunctio, & aduerſus ſitus interſit, odioſi erunt, rebelles,noxiique parentibus,nec hæreditabunt.

2 Ptolemæi textus ſic dicit.Et ſi(ideſt dominatores locorum, in quibus ſunt largitores,vel in quibus filij decernuntur,credo)conueniunt cum horoſcopo & fortuna,amabiles parẽtibus, gratioſos, & hæreditate fruentes:ſi inconiuncti aut ex aduerſo ſiti, rebelles odioſos,noxios,bonis parentũ non ſuccedentes.Ergo in natiuitate parentis inſpicienda eſt ſors filiorum ex dominis ſignificatorum.

3 Contrarietas aphetarum nocet per verbera & odium : inconiunctio per abdicationem,& priuationem hæreditatis.

4 Malus ſignificator in patris geneſi mortem filij portendit in Haly,quamuis filij genitura cum paterna concordaret.At Cardani genitura cum filiorum diſcordabat:tamen vixere, quoniam ſalui erant ſignificatores.

5 Memento quæ prius dicta ſunt,quod concordia fortunæ filij cum Sole & Luna eiuſdem,per manus tradit hæreditatem parentum.ergo multò magis ſi concordat cum parentum Luminaribus. In hoſtili aſpectu,negat,vel noxiam dat.

De filiorum inter ſe inuicem habitu.

ARTIC. IV.

1 SI domini largitorum & locorum eorundem conueniunt inter ſe,fratres natos concordes dant, mutuò ſe iuuantes. Si inconiuncti ſint,aut oppoſiti,inimicitiarum cupidos,& mutuo ſibi inſidiantes,quales filij Gerifi.

2 Conueniunt autem vel natura,vt ✳ ♄:vel qualitate,vti ♂ ✳: vel dignitate promiſcua,vt ♄ ♂: vel commutatione dignitatum, vel aſpectu,vel &c.

3 Pone largitorem nati pro horoſcopo,erige figuram,& iudica de nato,prout de illa patris,ex nati effigurata themate:proiice ſortem ab hoc nouo horoſcopo,cæteros Planetas pone,vt in patre.

4 Habentes multos filios ſunt fœlices, quoniam largitores ſunt benefici,& in decima,vel vndecima,vel oppoſita bonis ſitibus.

5 Ex directione M.C.ſumitur tempus naſciturorum filiorum.Singulis annis quidam generant propter terminos & radios in radice, & progreſſu,& ingreſſu,ſi in radice ſunt ſigna prolifica, & ſignificatores non impediti.

De

De amicis & inimicis.

CAPVT XI. ARTIC. I.

1 SI Luminaria, & horoſcopus, & pars fortunæ ſint in eiſdem ſignis in natiuitatibus duorum, vel non diſtiterint pluſquam 17. gradus, aut loca mutuo permutauerint, faciunt amicitias perennes, ſinceras, nullis offenſionibus expoſitas: ſi ſint in oppoſitione non commutante, aut in inconiunctis, inimicitias maximas & diuturnas.

2 Si verò ſolum configurentur radio, amico vel inimico, faciunt amicitias mediocres, in quibus interdum interponitur ſimultas, & ſilentium, quando maleficæ has configurationes pertranſeunt: inimicitias verò mediocres, quas reconciliari accidat, ſi beneficæ in reuolutione, vel alio tempore ſuperueniant. Conſidera tamen mores, patriam, conſanguinitatem, fortunas vtriuſque: & ſic robur diſſidij & conſenſus.

3 Conuenientia, & diſconuenientia horoſcoporum, facit amicitiã & inimicitiam ratione voluptatis, & contumeliæ, ideſt in bono iocundo Luminarium, reſpectu honoris, & bonorum eligibilium honeſtorum. At fortunarum reſpectu vſus neceſſitatis, negotiationis, ideſt bonorum vtilium. Nota quod à Sole potius ob honeſtum, à Luna propter ſenſuales mores, & itinera, & collegia.

De eo qui cauſa eſt amicitiæ & odij.

ARTIC. II.

1 CAuſa amicitiæ vel odij eſt ille, in cuius natiuitate apheticus locus, vel ſuccedens, eſt fortior quàm in altero. Succedens locus eſt ad quem peruenit aphetæ directio.

De lucro & damno alterutrius.

ARTIC. III.

1 QVi habet aſpectũ ſtellæ beneficæ in prædicto loco vberius lucratur ex amicitia, & plus damnificatur ex inimicitia, quàm

quàm ille qui caret, quoniam benefica non nocet alteri, ſed ei poteſt noceri.

De tempore, quo amicitia & inimicitia temporanea contrahitur.

ARTIC. IV.

1 IN amicitiis, & inimicitiis temporaneis, conſidera, quando ſidera alterius, præſertim aphetica, ad locos, vbi alter habet ſidera propria (& è conuerſo) perueniunt directione, progreſſione, vel tranſitu. quia tunc contrahitur amicitia, vel odium, & durant quantum ille concurſus, donec ſeparantur per 17. gradus, vel aliud ſuperueniens ſidus decretum eorum interturbat. Hæc ſeparatio in ♄ per 17. gradus durat circiter tres annos à loco aphetico, non autem à Planeta: in cæteris pro qualitate motus. vt ex primo libro.

De fundamentis amicitiarum & inimicitiarum.

ARTIC. V.

1 SAturnus & Iupiter ſubeuntes mutua loca progignunt amicitîas per conſpirationes, aut agriculturam, aut hæreditarias ſucceſſiones: ♄ & ♂ per rixas, inſidias, eáſque vltroneas, & ad faciendum malum: ♄ & ♀ per coniunctionem, & affinitatem citò labaſcentem, & ♄ & ☿ per largitiones, munera, mercaturas, & arcanorum communicationem.

2 Iupiter & Mars dignitatum & gubernationum cauſa: ♃ & ♀ ob publica munera religionis & oraculorum gratia: ♃ & ☿ ob diſputationes, doctrinas, philoſophiam, & ſimilia.

3 Mars & Venus amorum, adulteriorum, otij ignaui gratia, inſtabiles tamen, & non rectiſſimè inſtitutas: ♂ & ☿ inimicitias, vociferationes, & lites, libellos famoſos, litterarum pragmaticarum & pharmacorum gratia: vt in eclipſi ſchiſmatis Veneti expertus ſum.

4 Venus & Mercurius conuictus, ob eiuſdem artis ſtudium, aut muſicæ, aut litterarum, aut diuinationum communicationem: aut fœminarum gratia.

5 ♄ &

5 ♄ & ♂ cum ♀ parum conuenientes faciunt amicitias.

De magnitudine & firmitate amicitiæ, & odij.

ARTIC. VI.

1 MAgnitudo & firmitas amicitiæ & inimicitiæ cognoſcitur ex permutatione planetarum prope loca aphetica, hoc eſt ☀, ☽, fortunæ, horoſcop. M. C. aut in angulis. Sunt enim ibi magnæ, euidentéſque, alibi paruæ, obſcuræque pro diſtantia.

De commoditatis agnitione ex illis.

ARTIC. VII.

1 COmmoditas, & damnûm ex his proueniens, noſcitur ex inſpectione beneficarum ad hos planetas, dum loca commutant, vel maleficarum.

APPENDIX.

ARTIC. VIII.

1 INimicitia etiam ex commutatione planetarum oritur, ſed in locis oppoſitis, vel quadratis à radicalibus. Ego habeo ♃ in 4. ♐: tu ♂ in 3. ♋. quando ♃ meus erit in 3. ♑, & ♂ tuus in 4. ♊, inimicitia interſeretur dignitatum gratia. Ab initio autem, & ſi in ſignis hoſtilibus fuere planetæ inimici, vt ♂ & ☿, etiam dum propria commutant, & non ſolum oppoſita, quoniam per ſe inimicantur.

De ſeruis.

CAPVT XII. ARTIC. I.

1 PRo ſeruis conſidera duodecimam domum, & dominos eius: nam ſi conuenienter ad præcipuos geniturae locos poſiti ſunt, aut repugnanter, tibi proſunt, vel nocent.

2 Ex domibus vilioribus configuratis duodecimæ etiam de ſeruis ratiocinabimur, vt ex 6. 8. addunt & 2. tam in radice conſiderando planetas ibi exiſtentes, quàm in reuolutione & progreſſione. Si enim Mars ingreditur 6. habebis ſeruum infidelem: ſi Iupiter, lucroſum. & pro natura talium ſignorum, & dominorum, ſimiliter philoſophaberis.

3 Quando ſignum duodecimæ imperat horoſcopo, vel domini duodecimæ ſunt in præcipuis locis geniture, & in M. C. vel alibi eleuati, præſertim ſuper dominos horoſcopi, tunc ſerui imperabunt domino ſuo: ſi in deiectis locis, & ſeruientibus, ſeruient vſriliter à ſuo domino neglecti: ſi in ſeptima domo, aut in oppoſitione dominorum horoſcopi, vel quadrato, aduerſabuntur hero ſuo: ſi in oppoſitione Solis, detrahent eius honori: ſi fortunæ, furabuntur diuitias eius: ſi, &c. pro qualitate horum. idem dic de amico dominante vel ſeruiente amicis, &c. & de beſtiis quæ homini ſeruiunt.

4 Expertus ſum ego, & Cardanus, mihi ſponte ſeruire, qui in ſexta domo mea, & in duodecima, magis autem qui in Libra ſeruiente Virgini ſigno meo habent aphetas, vel horoſcopum.

5 Quilibet princeps habet aliquem ex vaſſallis ſibi imperantem ob eleuationem præfatam ſtellis fixis roboratam: vt Tiberius Seianum: qui ſi prudens eſt, bonúſque, bonum erit principi, vt Pharaoni à Ioſepho: ſi malus, malè, vt Carolo Magno à Gano. Et hi ſæpe cadunt ex gratia, quoniam à ſtellis fixis fortunantur, immodica cupiditate afficientibus: quibus ſi contradicunt erraticæ, ſucceſſus malus erit eis, vt Albaro de Luna, apud Ioannem ſecundum Regem Caſtellæ, & Aman apud Aſſuerum Regem Perſarum, Medorúmque.

6 Bonum eſt ſeruire principibus, quorum genitura cum tua conueniet: & è contra, malum. Animalia inter ſeruos, aut diuitias, computabis.

De fortunis & diuitiis.

CAPVT XIII. ARTIC. I.

1 A Parte fortunæ diuitias venamur, quæ hoc inſignitur charactere, ⊕.

2 Locus fortunæ hac ratione cognoſcitur. Numera gradus Zodiaci

diaci qui ſunt inter Solem & Lunam in conſequentia, & proiice eos ad aſcendentem : ac vbi finiuntur, ibi ſigna fortunam : cuius Luna eſt quaſi horoſcopus : ideo quantum diſtat Sol à finitore, ſeu gradu horoſcopi, tantum fortuna à Luna.

3 Si Luna in conſequentia fertur magis quàm Sol, proiiciendi ſunt gradus in conſequentia : ſi verò magis in præcedentia, proiice in præcedentia.

4 Plures partes Arabes ſimiliter inuenere, quæ nihil ferè virium habent, aut inſenſiles : idcirco illas omittimus. Luminaria autem principantur in cœlo, & ex eorum radiatione id quo vita ſuſtentatur, ſignificari haud ineptè putatur.

De multiplici fortunatione.

ARTIC. II.

1 OCto modis magna fortuna habetur. Primò quando fortuna cũ ♃ coincidit fœliciter ſito : nam vndiq; affluunt diuitiæ. Secundò ſi ☿ in M.C. quoniam beneuolentiam, & elegantiam, & hinc bona largitur. Tertiò ſi ♃ in ſecunda domo, quoniam ad horoſcopum aſcendit, bonáque defert, vnde vita ſuſtentatur. M. C. quoque reſpicit. Quartò cum ☽ fuerit in horoſcopo, quoniam facit accommodos, & negotiis habiles. Quintò ✱ in occidente, quoniam illuſtrat horoſcopum, facit graues, iocundos, & in fine diuites, vt Nicolaum Daponte Ducem Venetorum. Sextò defluxus Lunæ & applicatio à fortuna, præſertim ſi Iouis aut Veneris defert radium. Septimò coniunctio ♃ & ♀ vel cum capite Draconis, vel aliqua fixa benigna, vel Luna : vel ſtella benigna cum fortuna, vel Sol, vel Luna in angulis. Octauò commutatio aut concordia fortunæ, aut Luminarium, aut horoſcopi, cum genitura fœlicium principum, vel reipublicæ, vel ciuitatis, licèt geneſis tua non ſit ſatis fœlix. Nam præualet conſtitutio generalior & maior. vnde qui non erant ex directione morituri, afflicta ciuitate moriuntur peſte.

2 Contrarias regulas extrahe pro paupertate, ſumendo ♄ pro ♃, & diſſidium pro concordia, & cadentes pro angulis, &c.

De diuitiis & mendicitatibus peculiarius.

ARTIC. III.

1 DOmini loci ⊕, & primò in ſuis dignitatibus, ſecundò & bono ſitu ad Solem, tertiò & ad mundum, quartò & configurati ſtellis beneficis, vel ſuper quos beneficæ eleuantur, plurimas dant diuitias. Eleuatio auget diuitias, non mores, qui ſunt mediocritates, & ad extremitates trahuntur. ideò probiſſimi rarò ditiſſimi.

2 Si autem inſuper teſtimonio Luminarium iuuantur diuites, & inſuper illuſtres faciunt in hoc.

De occaſione, fundamento, & qualitate diuitiarum ex dominis fortunæ.

ARTIC. IV.

1 SAturnus diuitias largitur, cum eſt dominus fœliciter ſitus, vt ſupra, per ædificia, nauigationes, agriculturas, & occultis theſauris. Iupiter per præfecturas, ſacerdotia, legem. Mars per militiam, & exercitus ductationem, & à poteſtate gladij, & victoria. Venus per amicorum & fœminarum beneficia, & amorem, & religionis arcana. Mercurius per eloquentiam, & negotiationem, & literaturam, & induſtrias, prædicationéſque.

2 Peculiariter Saturnus conciliatus fortunæ, configuratus Ioui, hæreditates donat: maximè in ſuperioribus angulis hoc accidit, & Ioue in occidente in ſigno bicorporeo. Addo etiam magis ſi commutant dignitatem. Saturnus enim ſignificat malum, & in loco ♃ & M. C. bonum ex malo, ♃ verò in loco ♄ bonum in malo: & quia configurantur fortunæ, indicant diuitias ex alterius morte.

3 Si verò ſint in aliis locis ♄ & ♃ conciliati fortunæ, indicant hæreditates, ſed minus apparentes, minúſque grandes, & parum illuſtres pro loci dignitate.

4 Idem accidet lucrum ex mortuis, poſito ♃ in bicorporeo, vt ſupra: ac ſi Lunæ applicat, & in hoc inſuper ad aliorum procreationem

tionem ductus fit hæres: vt olim Lacedæmone vſus erat, vel apud Iudæos ad ſuſcitandum ſemen fratris. Apud nos verò id valet cum frater ſterilis fratri dat ducere vxorem, & inueſtit illum & filios hæreditate per teſtamentum, aut donationem, aut fit adoptatio.

De eodem ex configuratis aſtris ad fortunam & dominos eius.

ARTIC. V.

1 SI ſtellæ eiuſdem ſectæ configurantur gubernatoribus fortunæ hæreditates integras conſeruant, & augent: ſi contrariæ configurantur, aut eleuantur, peſſundant.

2 Si maleficæ configuratæ gubernatoribus concordant, rapinis, & fraudibus, & prauis artibus, opes augebunt, præſertim cum ☿: ſi diſcordent, à furibus, & vſurariis, & publicanis diripientur. Si beneficæ configurantur, aut eleuantur, & concordent iudiciis, fide probitate, virtutéque augebunt, & acquirent diuitias: ſi diſcordent, iudiciis principum & poſſeſſoris vilipenſione perdent.

3 Mars diſperdit opes per rixas, ludos, venationes, dilapidationes. Venus per luxum, conuiuia, ſcorta, delitias, iniurias, otium. Saturnus infortuniis. Item Saturnus cum ♂ & ☿ facit alchymiſtas, qui falſificantes tandem monetas dabunt pœnas.

4 Fortuna ſub radiis Lunæ auget diuitias: ſub Solis non gaudet de hæreditate, dixit Ptolemæus in ſecundo. Sed Cardano non nocet, immo ibi fœliciter ſita dat à regibus ſtipendia. in oppoſitione verò & quadratis confiſcationem bonorum & ruinam.

5 Fortuna cum Luna in horoſcopo vitam robuſtam, & incrementa dat patrimonij, contractibus cum hominibus: ſed in trigono aſpectu, & ſextili Lunæ, per rationes publicas: in quadrato & oppoſitione, iacturam ex eiſdem contractibus, & rationibus publicis.

6 Domini fortunæ, cum ſunt domini opificij, dant diuitias ab opificio iuxta robur. Et ſi ſunt maleficæ per ſcelus dant, & fraudes in arte: magis autem ſi beneficæ conteſtantur, dant & in angulis etiam extra dignitates ſuas, & ex alienis malis: & multi ditantur, & glorificantur ex opificio, abſque fortuna, & Luminatium ſatellitio in ſitu fœlici.

De tempore diuitiarum.

ARTIC. VI.

1 AD venandum tempus diuitiarum reſpice ſtellarum id efficientium ſitum ad angulos, & ſuccedentia loca. In centris enim ſtatim dant: in angulis, in iuuentute: in ſuccedentibus, in media ætate: in cadentibus, in ſenecta. Idem conſidera ex quartis cœli, & ſitu ad Solem, vt ſupra. Item ex curſus velocitate, & directione breui ipſius fortunæ.

2 Dirige etiam domum ſecundam, & conſule ſemper ſtatum dominorum fortunæ in tranſitibus, & progreſſibus. At in fortunæ directione, quia principio malè aſpexit, nocet, licèt in principio non noceat: non autem qui non malè aſpexit.

De dignitatibus & honoribus generaliter.

CAPVT XIV. ARTIC. I.

1 ALij euehuntur ad principatum, quia cum monarchæ genitura conueniunt, vt Agrippa cum Caligula. Alij quia ſequuntur generalem regni conſtitutionem, qua filij & fratres ſuccedunt regno: & hæc ſcitur ex primi regis genitura, & de his non eſt ſermo præſens: ſed qui euehuntur viribus, & fortuna, vt Sfortia, Caſtruccius, Iulius Cæſar, Pompilius. Regum geneſis per hæreditatem non ſubeſt aſtris, niſi quoad vitam, & mores, non quoad regnum, quod ex generali eſt conſtitutione.

2 Si primogenitus habet geneſim concordantem cum generali conſtitutione, præualebit in regno: ſicut præualet Mars in æſtate, cuius calori ſuus calor concordat particularis generali: ſi autem diſcordantem, vel amittet regnum, vel malè gubernabit: aut alter illi ſubſtituetur, vt Cœleſtino, & Childerico. Bonum ergo eſt, ſtrenuiores, & qui efficaciorem habent natiuitatem ſubrogare, non primogenitos.

De dignitatibus acquiſitis teſtimonio aſtrorum.

ARTIC. II.

1 SI ambo Luminaria in ſignis maſculinis, & in angulo fuerint, vel alterum in angulo maximè conditionarium, ſtipatum quinque erronibus, matutinis ad Solem, veſpertinis autem ad Lunam, qui naſcentur erunt reges, quamuis ſint foſſores, vt Sfortia, & Tamerlanus, & Macometus.

Hæc regula comprehendit regulos, & principes ciuitatum, nedum prouinciarum.

2 At ſi ſatellites ſimul ſint in angulo, aut radios ad M. C. præſertim dextros, miſerint, quoniam aſcendunt, orbis imperium decernunt,, vt prædixit Traſyllus Tiberio apud Rhodum. ſi tamen vniuerſalis conſtitutio non repugnat. Non enim poteſt eſſe, niſi vnus Imperator inter Chriſtianos: plures autem habent tale ſatellitium: ſed cum noceat ſaluti, facilè moriuntur, & alij regnant alio modo, vt primas apud Regem Seianus. Aliquando multi euehuntur, vt triginta ſub Galieno, & Romæ decem-viri, & trium-viri. Item quot planetæ, tot genera principatuum: alij enim dominantur per ſapientiam: vt Sanctus Thomas nunc inter Theologos, & Ptolemæus inter Mathematicos, quia dominus ſatellitij erat Mercurius illis. Alij plebeis, vt Cingarorum Capitanei ex Saturno. Alij Sacerdotibus, aut magiſtratibus, vt epiſcopi, & decani magiſtratuum ex Ioue. Alij molloribus, & mulieribus ex Venere,vt abbatiſſæ, & principes eunuchi inter fœminas Turcarum, & Marabuti inter Mauros. Alij militibus ex Marte, aut latronibus, aut artificibus laborioſis. Sunt in omni regno capita populorum, & marchiones, duces, comites, perpetui in chriſtianiſmo cum ſucceſſione: in macometiſmo ſine ſucceſſione. & his ſatisfacit ſatellitium dictis modis. Sed ſi quis habet conſtellationem potentiſſimam cum cometa, & fauore coniunctionum magnarum, ille eleuatur ſuper omnes principes, vt Ottomanus, Tamerlanus, Macometus, Attila: non tamen ſuper omnes mundi: dicitur ſic imperium à parte, non à toto.

3 In præfata conſtellatione, ſi ſolus Sol in maſculino fuerit, Lunáque in fœminino, & alterum in angulo, alterum extra, du-

ces

ces tantum naſcentur, vitæ necíſque domini : vt Cæſar, Borgia, & Ezzelinus.

4 At ſi Luminare eſt in angulo maſculino, ſed ſatellites non ſunt in angulo, neque configurantur angulis, natus erit magnus natalium ſplendore, vel præfectura, vel ductatione exercitus; non autem ducatu, vt in præcedenti conſtitutione, ſicut Annibal.

5 Si Luminaria non ſunt in angulis, ſatellites autem ſint angulares, aut angulis configurati, natus non adipiſcetur dignitates illuſtriores, ſed in ſuo gradu remanebit ciuili, mediocriter eminens: vt rex natus, in regno; ſenator, in ordine ſenatorio; ſutor, in ſutoria; ferrarius, in ferraria: in qua tamen aliquantulum excellet inter compares.

6 Si neque Luminaria, neque ſatellites, in angulis, neque angulis configurati fuerint, natus erit obſcurus ad nullas dignitates promouendus. Quod verum eſt de dignitatibus ex fortuna, non ex virtutibus. videmus enim plures ob virtutes abſque teſtimonio ſatellitij præcellere.

7 Si neutrum Luminare in angulo, neque in maſculinis, neque ſtipatur à benefica vlla, naſcitur extremè abiectus, & animo infœlix. Nam quatenus cadunt ab angulis, ſunt morboſi: quatenus in fœmininis, viles: quatenus carent ſatellitio, amicorum fauore & ſequela ſunt deſtituti.

8 Alij ex his mixti fiunt ſtatus hominum, quos conſidera ex forma Luminarium, & ſtipationis, & ſatellitij dominio.

9 Conſidera in Luminaribus domos, angulos ſuccedentes, cadentes, principia, media, fines earum: ſigna maſculina, fœminina, diurna, nocturna, æquinoctiales, tropicos, trigonos, & dignitates, ſitum ad mundum. in qualitate ſatellitij, beneficas, maleficas, concordiam, diſcordiam, ſitum, dignitates, teſtimonium fixarum.

10 Pathici difficilè aſcendunt ad regnum, nec poſſunt illud tueri ob mollitiem, ſicuti Sardanapalus & Nero. Agathocles tamen pathicus habens Luminaria in ſignis fœmininis factus eſt rex, ſed Venerem habuit martialem. Pathici europæi non ſunt molles vt aſiatici apud Ptolemæum.

11 Nocet ſatellitium moribus, quoniam oſtenduntur à maleficis domini morum: & ſanitati ob idem: & quia Luna in maſculino non gaudet. Item experior peius eſſe ſi omnes ſatellites ſint in eodem ſigno: nam quando ad oppoſitum progreſſio peruenit,

uenit ex paruo tranſitu maleficarum interit natus ſine teſtimonio directi. D. Franciſcus Caracciolus Neapolitanus omnes planetas habuit in duodecima domo, in ♈, ſtipantes ibi Lunam, ſed Saturnum orientaliſſimum omnium: Solem verò in ♉ in horoſcopo. Prædixi illi dignitatem non ſeparatam ex matrimonio filiæ Marchionis fratris proprij: meóq; ductu potitus eſt: & regnum adipiſci aptus erat, cum omnes planetæ ad M. C. mitterent radios dextros, niſi conſtitutio generalis obſtaret. Sed in anno 30. incipiente mortuus eſt, euntibus progreſſibus ad ſextam, & ✱ ad ſeptimam omnium planetarum, conteſtante ♄ antiſcio, & ♂ quadrato per tranſitum. Solebat etiam in omnibus progreſſibus malis ad mortem infirmari.

De dignitatibus, cauſa, robore, & qualitate.

ARTIC. III.

1 DOminus ſatellitij iudicat dignitatis rationem. Eſt autem dominus ſatellitij, Primò, qui habet carpentum in eo, & reſpicit, & eſt in angulo. Secundò qui habet carpentum & reſpicit. Tertiò deinde dominus domus. quod ſub radiis accipe. Quartò dominus exaltationis. Quinto dominus trigoni. Sextò dominus termini. Card. præponit dominum trigoni domino exaltationis, non rectè, niſi in reipublicæ magiſtratu.

2 Satellitij dominus ſi ſit circa beneficas eiuſdémque conditionis ſtellas, dignitas erit nato maior, & conſtantior. Si verò maleficis configuratur, aut non concordantibus, humilior, & incertior. Firmiſſimus ergo ſtatus eſt, ſi ſit benefica, dominus ſatellitij, & concordet: ſecundò ſi malefica, & concordet: tertiò ſi benefica diſcordans: quartò ſi malefica diſcordans. omnia enim turbat, augétque mala.

3 Vide etiam an ſit in angulo, & dignitate, & à Sole orientalis, & in M. C. magis quàm in horoſcopo, & ex hoc in ſeptima, inde in quarta, & an fixæ teſtificentur illi, &c.

4 Qualitas dignitatis à natura præfecti in ſatellitio ſumitur. Saturnus ergo dat illas opum vi, & reconditis diuitiis: ♃ & ♀ gratia, donis, præmiis, magnificentia, ſacerdotio, præfectura: ♂ expeditionibus, victoriis, ſubditorum terrore: ☿ intelligentia, eruditione, cura, & ordine ſuarum rerum: ✱ cum præſit illuſtrem

facit natalibus : ☽ legationibus , curſoria, & comitate vulgari.
5 Propterea ex Haly elige qualificatorem , Primò eum qui præeſt ſatellitio , & eſt in ſatellitio dignior. Secundò ſi nullus præeſt, cape potentiorem è ſatellitibus. Si omnes debiles, cape dominum ſatellitij. At ſi adſit dominus ſatellitij, & alter potentiſſimus in ſatellitio, elige vtrumque.

De opificio.

CAPVT XV. ARTIC. I.

1 PLaneta primus exiens è radiis Solis, idémque dominus M. C. ſimul, præſertimque ſi Lunæ applicat, eſt opificij ſignificator. Signum verò gubernatoris indicat proprietatem opificij. Gubernator eſt dominus loci ſignificatoris,vel illi configuratus. Idémque indicat qualitatem opificij.
2 Si Planeta idem non eſt exiens è radiis, & dominus M. C. & Lunæ applicans, cape eum, qui exit è radiis, & eſt in M. C. vel ſi non eſt, qui exit è radiis ſolum.
3 Si enim alius eſt exiens è radiis , alius in M. C. & alius Lunæ applicat, omnes elige : ſed potentior eſt primus , inde ſecundus, deinde tertius. Et quando plures ſunt primi, ſume potentiorem : & ſimiliter ex prædictis duobus , cui plura adſunt ſuffragia.
4 Si vero nullus eſt in M. C. neque matutinus à Sole , capiemus dominum medij cœli fortiorem pro ſignificatore exercitij, aut officij, aut ſtudij. Solent enim plerunque hi opificio vacare. Officium ergo, ſtudium, & exercitium ſuccedunt opificio. Sunt enim & reges aliquando opifices , vt Nero muſicæ, & Philippus Hiſpanus picturæ vacabat, quando planetam habent orientalem à Sole in ſatellitio culminante.
5 Nihil obſtat abſque his ſiderationibus etiam opifices fieri. Ptolemæus enim affirmatiuè loquitur, non negatiuè : & inclinationes docet,non arbitrarias educationes. D.Thomas ordinem artificiatis, efficaciam artificibus, dat ab afflatu ſiderum.

De ſubiectæ materiæ proprietate in opificio ex ſignis.

ARTIC. II.

1 GVbernatores opificij iidémque qualificatores ſunt ♂ ♀ ☿, quando dominantur locis ſignificatorum, ſed materialis proprietas opificij à ſignis, in quibus reperiuntur gubernatores, dignoſcitur.

2 Artes contemplatiuæ ad ſigna tropica, & æquinoctialia; morales ad humana; imitatrices naturæ ad aquatica; expolientes ad quadrupedia ſpectant. Tropica, & æquinoctialia cape à ſitu Solis, cætera à ſtellatis figuris.

3 Humana ſiquidem indicant operationes, quæ arte & ſcientia fiunt, & ad hominum vſum pertinent. Quadrupedia ad res metallicas, negotiationes, ædificationes, fabriléſque artes. Tropica & æquinoctialia ad res tranſlatitias, ad rem geometricam, phyſicam, metaphyſicam, ruſticam, & medicam. Terreſtria & aquatilia ad res aquaticas, humidas, ad naualem, & herbariam. Item ad piſcationem, ad ſalſamenta, ad res funebres.

De qualitate opificij à gubernatoribus.

ARTIC. III.

1 ESſentia opificij eſt à ſignificatore exeunte radios: vel inueſtigatur à ſignis: qualitas à gubernatoribus ſignorum, & ſignis, vbi ipſi ſunt.

2 Mars, Venus, & Mercurius mobiliores cæteris planetis, quoniam artes motu animi corporíſque fiunt, ſunt qualificatores. Mars quidem artes gubernat laborioſas, poteſtatiui: Venus voluptuoſas appetitiui: Mercurius induſtrioſas cognoſcitiui, vt in Ethicis, mixti mixtas. Haly autem planetas etiam ſignificatores facit, ſed non recta ratione. poteſt tamen idem eſſe ſignificator, & qualificator. Configurantur cæteri planetæ ad qualificandum.

De qualificatione ex dictis planetis ſigillatim.

ARTIC. IV.

1 MErcurius efficit ſcribas, grammaticos, à rationibus, doctores, mercatores, numularios, vates, aſtrologos, ſacrificos, & omnino in litteris, & interpretatione, & in datis & acceptis occupatos. Idem Mercurius cum ♄ ſibi ſuffragante facit alienorum bonorum moderatores, ſomniorum interpretes, in templis deſidentes, vaticiniis victitantes, quaſi diuino furore correptos. Idem cum ♃ legumlatores, rhetores, ſophiſtas, ſacerdotes, magnos, & cum magnatibus conuerſantes. Idem cum ☼ medicos, vates, à rationibus, & conſiliis regum, ſcriptores de regimine principum. Idem cum ☽ vates, oratores, principum curſores, tabellarios, typographos, hiſtriones, & reipublicæ operam dantes.

Cum ♂ magiſtros gladiatorum, & ſtratagematum militarium, fabros armorum.

2 Venus efficit ſola opifices vnguentorum, odorum, vinarios aromatarios, & id genus, qui vendant vnguenta, fucos fœminis, textores corollarum, hoſpitarios, pharmacopolas, textores, pigmentarios, pictores, veſtiarios, artocreatum & bolorum delicatorum artifices, & mercatores. Si ♄ illi ſuffragetur, facit mercatores rerum voluptuoſarum ad ornatum, & fruitionem, & ioculationes pertinentium, incantatores, veneficos, lenones, & hinc victitantes.

Si Iupiter, athletas, victores, in certamine honoratos, mulierum opera euectos, cum nobilibus conuerſantes.

Si Mars, coquos, lenones, mulieribus imperantes, & pathicis, vt fit apud Turcas & Mauros.

Si Sol, educatores principum, ſapientes politicarum & diuinarum rerum.

Si Luna, vates, otioſos, fullones, lauatrices, thermarum curatores, &c. Iuxta loci & dignitatis, & ſitus ad Solem & ad mundum, iſta conſidera, vti diximus de gubernatoribus morum tractantes.

3 Mars cum Sole, ignibus operantes, fornacibus præfectos, bombardarios, fuſores, vſtulatores, æramentarios fabros. Sed ſine Sole, operantes per ferrum, nauium compactores, fabros, agricolas,

las,lapidicidas, ſtructuras lapideas ædificantes, gemmarios, lignorum foſſores, & metallorum, horumque miniſtros. Sed in bono ſtatu, milites.

Cum ♄, facit nautas, qui ſentinam exhauriant, cloacarum expurgatores, lictores,coquos,carcerarios, qui balneis & lotionibus præſint. Cum ♃, milites,publicanos,calones,hoſpites,publicolas, portitores,victimarum cæſores, chirurgos. Cum ☽ curſores, itinerarios, venatores, noctambulos. Pro ſitu & ſignis iſta diſtingue.

De eodem vbi adſunt duo qualificatores, & cum configuratione aliorum.

ARTIC. V.

1 SI duo præſint opificio Mercurius & Venus, faciunt cãtilenis negotioſum, muſicis inſtrumentis, carmine,concentu, præſertim cum loca commutant: efficiunt cytharœdos,mimos, mangones, ſaltatores, organa muſica tractantes, in cera delineantes, textores, pictores.

Quibus ſi ♄ adſtipuletur, ornatum muliebrem diſtrahentes addunt, præter mala quæ diximus in qualitatibus animorum.

Si ♃,cauſidicos,à rationibus primos,reipublicæ operam nauantes, puerorum magiſtros, multitudini præfectos, vili, vel nobili, vel ſacerdotali. pro loci dignitate,&c. Si Sol, aut Luna, vti dictum eſt ſupra, miſce decreta.

2 Mars & Mercurius faciunt gubernatores, ſtatuarios, armorum opifices, fuſores, luctatores, medicos, chirurgos, delatores, falſarios, maleficos,ſculptores: Saturnoq; illis adiecto,carnifices, alienarum veſtium direptores, raptores, latrones, abactores,malis artibus victum quæritantes. Et cum ♀ & ♄ laniarios,coriarios,calceorum ſutores. Sed cum ♃ induſtrioſos, agiles, vehementes, curioſos, aliena opera ſubeuntes, & inde victitantes.

3 Venus & Mars præfecti faciunt tinctores, vnguentarios, tractantes æs, plumbum, aurum, argentum, & fundentes, aurifices, agricolas, medicamentarios, medicos.

Quibus ſi ♄ adſit, animalium curatores,veſpillones, funerũ deſignatores, qui nænias præcinant,diuinos,& vbi arcana ſacrorum, & luctus, & mactationes fiunt, verſantes. Si verò Iupiter, homines in ſacris verſantes, augures, ſacrificos, fiſcales religionis, fœminarum cætui præfectos, nuptiarum & connubiorum inter-

pretes, ex his viuentes, voluptuarios, iuxta ac temerarios, ac proinde periculis obiectos. Cum ☿, incantatores, lenones in malo ſitu: in bono, exorciſtas, acres concionatores, paranymphos connubiorum, tubicines, & muſicos militiæ. Cum Sole & Luna publicis negotiis iſta, & nobilioribus applicantur, & venerabilius tractantur.

4 Luna exiens Solis radios, præſidens loco ſignificatoris, concita cum Mercurio, in ♉ ♋ ♑, facit vates, ſacrificos, hydromanticos. In ♐ & ♓, ex mortuis vaticinantes, & dæmonum inuocatores. In ♍ & ♒, magos, aſtrologos, futurorum conſultos. In ♎ ♈ ♌, diuino furore correptos, ex ſomniis coniectantes, coniuratores, ſed plerumque falſos. Si verò Luna ad eclipſim properat, ſub terra maximè in ♉, facit dæmonum familiares, cum ipſis de nocte in nemoribus & antris conuerſantes, in cœtibus ſagarum. Hæc diximus ſecundum inclinationem: poteſt enim homo has propenſiones in bonum conuertere: vt qui ſurgunt noctu ad matutinas Dei laudes in cœtu monachorum, & in eccleſiis pernoctant, ſicut B. Dominicus. ſecundum noſtrum vſum, vel abuſum, fit nobis conſtellatio bona, vel mala. Miſce decreta ex horum mixturis.

De magnitudine, claritate, & obſcuritate opificij.

ARTIC. VI.

1 MEnſuram & magnitudinem ex gubernatorum vi pernoſces: namque gubernatores in angulis orientales opificia dant clariora, & famoſos opifices excellentes. Occidentales verò, & à centris delapſi, ſub alterius manu & imperio, hoc eſt opifices ſeruos, & mercenarios.

2 Item ſi beneficæ ſuperent, & eleuentur, ſignant opera illuſtria, lucroſa, inculpabilia, venuſta. A maleficis ſunt vilia, obſcura, non lucroſa, culpabilia.

3 Impedit Saturnus tarditate, tepiditate: Mars calore nimio, temeritate, importuna diuulgatione: vterque autem ob vaſtationes, & euerſiones.

4 Saturnus impedit artes & ſcientias: orientalis fructum tollit: occidentalis inhabiles, deſperantéſque exequi facit, quando eleuatur

uatur ſuper dominos opificij. Mars impedit præcipitatione conſilij & leuitate.

5 Saturnus deterior in ſeptima, inde in horoſcopo, in decima, in quarta, per ordinem. Mars verò in decima priùs, mox in ſeptima, prima, quarta, per ordinem. Hic caue, quoniam ſunt natiuitates, quæ videntur optimæ ex poſitu Luminarium & ſignorum: ſed eleuatio maleficæ ſuper, omnem deprauat geneſim. & è contra in eleuatione beneficæ dices.

De tempore vtilitatis opificiorum.

ARTIC. VII.

1 TEmpus noſcitur ex horum accidentium authoribus aſtris: vt ſi orientales, veloces, in angulo, citius: è contra, tardius. Particulariter verò ex directionibus, & progreſſibus, & tranſitibus, vt in ſequenti libro.

De peregrinatione, & itineribus.

CAPVT XVI. ARTIC. I.

1 SIgnificatores itinerum ſunt Sol, quoniam ſignat totum hominem: Luna ob ſuam mobilitatem: Mars, quoniam æſtu ſuo incitat ad motum: & fortuna, quoniam eius gratia nihil non aggredimur, exque Luminaribus accipitur.

2 Loca in quibus poſiti ſignificatores dant itinera ſunt angulus occidentalis, quoniam ſignificat mortem, & abſentiam mortis vicariam: itémque omnes domus cadentes, præcipuè autem nona ad magna itinera, tertiáque ad parua. Sed Tobias noſter in quinta habet ſignificatores, & in quarta, Dux Nuceriæ in ſexta & ſeptima, qui totam per Europam peregrinati ſunt.

3 Luna, ait Ptolemæus, in ſeptima, & in omnibus cadentibus, peregrinationes dat.

4 Idem facit ♂ in ſeptima, & in nona cadente Sole, ex Cardano (ſed fallitur) quando Luminaribus oppoſitione, vel quadrato, vel antiſcio configuratur. Geneſis Binæ noſtræ his contradicit.

5 Cum his ita poſitis fuerit fortuna in ſeptima, vel cadentibus,

dentibus, totam vitam in peregrinatione, & extra patriam, vt mihi.
6 Signa etiam mobilia ad itinera conferre multum ſæpe deprehendi: & ſufficere, ſi domini ſignificatorum cadant ab angulis.

De ſitibus erga quos ſignificatur peregrinatio.

ARTIC. II.

1 LVminaria & ♂ & fortuna in quadrantibus orientalibus, videlicet primo & tertio, dant iter ad ortum & meridiem: in occidentalibus ad occaſum & Septentrionem. Hoc autem intellige diſiunctiuè aliquando, aliquando mixtim, pro loci natura.
2 Conſidera latitudinem Lunæ & ♂, ſiue borealem, ſiue auſtralem, aſcendentem, vel deſcendentem. ex his enim ſitus ſimplices & mixtos agnoſces.

De magnitudine & breuitate itinerum.

ARTIC. III.

1 QVo magis ſignificatores fuerint in cadentibus, & in ſeptima: itémque quo plures, & in ſignis mobilibus, eò longiores, & plures indicantur peregrinationes. & è conuerſo. Inſpice & configurationes.
2 Vide etiam habentes ſtellam martialem in horoſcopo ſæpiſſime ad itinerandum incitari.
3 Signa etiam in quibus ſunt ſignificatores itineris, & gubernatores ſignificatorum, & quæ ſignificant iter, vt ſeptima, & cadentes, adde itineris ſubiectum, qui eſt horoſcopus, ſi ſunt vnius figuræ rarò, & non niſi quando commodum eſt, dant iter: ſi bicorporea, & multiformia, ſæpius & continuum, multóque tempore.

De fortunatione & qualitate itineris.

ARTIC. IV.

1 FOrtunatio, & qualitas à dominis locorum itineris, & à configuratis aſtris, non à ſignificatoribus, agnoſcitur.

2 Nam

2 Nam beneficæ hæc loca intuendo, vel ſuccedendo dominis peregrinationis, præſtant honorificas peregrinationes, lucroſas, & celeres reditus, expeditóſque. Maleficæ verò, laborioſas, damnoſas, periculoſas, impeditos reditus. hoc idem intelligitur, dum occurſant directioni horoſcopi, qui eſt itineris ſubiectum, vbi ad ſignificatores, vel gubernatores directio peruenit, & progreſſio.

3 Iupiter & Venus domini locorum, itinerum, & Luminarium, ſecuras, & placidas dant peregrinationes: vt gratia legationis, & præfecturæ, prædicationis, &c. Fauebit aër, & omnia neceſſaria affluent abſque indigentia. quibus accedens Mercurius adiumenta & dona accumulabit.

4 Saturnus verò & Mars eorundem locorum domini, aut Luminaria occupantes, præſertim ſi mutuo opponuntur ſibi, dabunt itinera inutilia, periculoſiſſima.

Et in humidis ſignis reperti, per nauigationes difficiles, & naufragia: aut per inuia & deſerta. In fixis verò per præcipitia, & tempeſtates ventorum. In tropicis, & æquinoctialibus, per inopiam rerum, & affectam valetudinem. In figuris humanis per latrocinia, inſidias, principum violentiam. In terreſtribus per ferarum inuaſiones, aut terræ concuſſiones. Accedentéque Mercurio, per periculoſas accuſationes, & per reptilium & aliorum venenatorum ictus, & per meteorologicas paſſiones.

De cauſis itinerum.

ARTIC. V.

1 CAuſa itineris & vtilitatis & iacturæ noſcitur in præfatis ſignis huius quæſiti ex ſignificatore, qui eſt cauſa itineris, & ex locis, qui configurantur huic loco principali, aut, ſi adſint configurati, & ex his, qui ibi dominantur: & ſemper elige principaliorem ſignificatorem, vel configuratum.

2 Qui ſi dominatur fortunæ, erit iter cauſa opum: ſi Soli, cauſa honoris & dignitatis: ſi horoſcopo, propter valetudinem: ſi M. C. propter opificium, & ſtudium.

3 Idem continget ſi aſpiciat tales aphelicos ſignificatores, licèt non dominetur.

De tempore.

ARTIC. VI.

1 TEmpus ex horoſcopi directione, & progreſſu ad gubernatorum & ſignificatorum ſitum vel aſpectum, habebitur generaliter, vt ſuprà.

De mortis qualitate generatim.

CAPVT XVII. ARTIC. I.

1 DIximus cum de vitæ ſpatio ageremus tunc mori hominem cum princeps apheta peruenerit per directionem, aut validos progreſſus, & tranſitus, ad angulum occidentis, vel ad proprium quadratum, vel ad corpus maleficarum, vel ad eorum oppoſitiones, & quadrata, & antiſcia: vel Solis, & Lunæ, & Mercurij imbutorum radiis maleficorum. Nunc autem de mortis qualitate agendum reſtat.

2 Conſideranda ſunt aſtra, quæ locum interficientem ſequuntur, aut applicant, vel præcedunt, & iuxta illorum naturam genus iudicabis, coniungendo eorum ſignificata, tam pro ſigniferi, quàm terminorum natura.

3 Ergo non interfector, neque ſignum, neque dominus ſigni, nec planeta configuratus interfectori, qualificant mortem.

4 Sed primus qualificator eſt locus ſuccedens, vel planeta ſuccedens ordine ſignorum. Secundus eſt dominus termini illius gradus, in quo mortalis directio fit. Tertius eſt ſignum interfectoris. Quartus ſtella vel planeta configurata loco ſuccedenti. Et hi qualificatores vocantur prothanati.

De mortis qualitate ex prothanatorum natura ſigillatim.

ARTIC. II.

1 SAturnus morti præfectus, ideſt prothanatus, mortem adducit per morbos diuturnos, tabes, humorum defluxus, febres,

bres, hydropiſes, colicas, vteríque affectiones, cancros, lepras, & quotquot ex frigoris eueniunt multitudine, & ex melancholia, & retentiuis affectibus. Quas autem partes magis afficiat, dictum eſt cum de morbis ageremus.

2 Iupiter ab angina, peripneumonia, apoplexia, conuulſione, capitis doloribus, ſtomachi, & quotquot à pulmonis, & ſanguinis, & digeſtiuæ peruerſa affectione proueniunt.

3 Mars a febribus continuis, tertianis, repentinis plagis, renum affectionibus, ſanguinis excretionibus, defluxu, abortionibus, partu, igne ſacro, peſtilentibus morbis, & ſalſis, bilioſiſque, quique per inflammationem & feruorem fiunt, & à bile.

4 Venus per ſtomachi, & hepatis affectiones, impetigines, dyſenteriam. Amplius per vlcera, puſtulas, fiſtulas, luem veneream, & adhibita pharmaca, atque quotquot humore nimium increſcente, ac corrupto fiunt, & appetitiuæ damno & ſeminis & lactis.

5 Mercurius per inſaniam, amentiam, ex atræ bilis affluentia proficiſcentes, lapſus per comitialem morbum, tuſſes, crebras expuitiones, & quotquot ſiccitate copioſa & corrupta conſtant, & ſpirituum afflictione, vociferatione, mutitate.

6 Ex his patet, quod quamuis beneficæ non poſſint eſſe interfectores, poſſunt tamen eſſe prothanati, non quo lædunt, ſed quo læduntur.

7 Memento partes afficiendas in corpore ex natura ſignorum, vt dictum eſt, cum ageremus de vitiis & malis: itémque ex natura planetarum membra peculiaria gubernantium. Ex his enim & ex nunc dictis facilè mortis qualitatem, & modos intelliges: ſi tamen medicinam callueris, & quis humor cui planetæ debeatur. & quoniam fiunt morbi ex febribus, ſcias quam febrem cui adſcribas: nam quartana Saturno, tertiana Marti, quotidiana Veneri, continua Mercurio & Marti, ephemera Ioui & Veneri. Item inſpice cauſas, quæ ſunt diſtillatio, obſtructio, inflammatio, inflatio, repletio, exinanitio: prima & ſecunda ſunt Saturni, tertia Martis, quarta Mercurij & Iouis, quinta Lunæ, ſexta ☿ cum Luna decreſcente. Conſidera cauſas, & locos, & genus doloris, & periodos: nam ſtatim patebit, cui ſit planetæ adſcribendum iuxta proprietates. vide V. medicinalium.

De morte violenta generaliter.

ARTIC. III.

1 DIctum eſt de morte naturali à prothanatis exiſtentibus in locis conuenientibus ſibi, à nullo potente maligniorem & illuſtriorem obitum reddere ſuperatis. nunc de violenta.

2 Violenta mors decernitur, cum aut vterque maleficus loco interemptorio dominatur, aut hoſtiliter ipſum aſpicit natura hoſtili, ideſt quod non ſit dominus loci.

3 Item cum maleficæ vtrumque Luminare, vel prothanatum, damnauerint coniunctione, vel aſpectu hoſtili, vel antiſcio, vel eleuatione, & tunc erit mors publica, ratione Luminarium.

De violenta ſpeciatim ex ♄.

ARTIC. IV.

1 SIcuti genus mortis ab aſtrorum ad prothanatos, vel Luminaria, intuitu, vel maleficarum alterutrum aſpicientium, & à ſignis tam in Zodiaco, quàm extra, à maleficis occupatis: ſic magnitudo à Luminaribus cognoſcitur, præſertim cadentibus: quoniam ibi plus afficiuntur, & facilius ſuper ipſa eleuantur maleficæ, quæ maximè occidunt, & crudelius cum ſunt in angulis.

2 Saturnus igitur præter conditionem feriens Solem quadrato alióve diro intuitu in ſignis fixis à multitudine obruendos ſuffocandóſve indicat, ſi ita occidat, Lunáque ſuccedat.

3 In feralibus verò à feris dilaniandos.

4 Et cum ſuffragio Iouis maleficio imbuti imperantis anæretæ, expoſitos publicè feris.

5 In occaſu ſeu Soli, ſeu Lunæ, oppoſitus mortem in carcere.

6 Idem Saturnus configuratus Mercurio in ſignis ſerpentinis, aut terreſtribus, venenatorum ictu occidit. Quibus ſi Venus accedat, veneficiis, & fœminarum dolis.

7 Idem Saturnus Lunæ in aqueis, vel in Virgine, configuratus ſuffocat aquis, & circa Argo nauem etiam naufragiis.

8 Saturnus in tropicis Soli coniunctus, aut configuratus hoſtiliter, aut Marti oppoſitus, ruina opprimendos decernit: præſertim

tim in medio cœli ab alto præcipitandos, & cum Mercurio etiam ſuſpendendos.

9 Tria ergo requiruntur, vt Saturnus ſic occidat. Primò vt infeſtus ſit prothanato. Secundò vt feriat hoſtiliter Luminare, aut Mercurium, ſi eſt dominus loci Martis. Tertiò non generaliter, ſed plerumque, vt ſit in occaſu, vel medio cœli.

10 Ergo ſi in radice non dominatur planeta loco aphetico productiuo talis effectus, non pollicetur. Sic neque ♄ interficiet, niſi ab initio feriat Luminare, aut prothanatum: vnde & ab initio præſagimus mortem pueris, cum videmus eos ſæpe præcipitari, aut vulnerari. maleficij enim quandocunque quid poteſt paratus eſt ad futuram mortem. Vidi quatuor hucuſque mutilatos rixa, poſt tempora occiſos.

11 Conſidera & fixarum configurationem, & genus mortis regionis: neque enim Itali ſuſpendunt nobilem, ſed truncant capite. Turcæ palo infigunt.

De violenta morte ex ♂.

ARTIC. V.

1 MArs Solem præter conditionem afficiens, aut Lunæ hoſtiliter infenſus in ſignis figuræ humanæ, occidit ſeditione, bello, aut propria manu.

2 Cui ſi conreſtificetur Venus, fœminarum operam addit interfectioni.

3 Cum Mercurio à piratis, aut latronibus, aut maleficis.

4 In mutilatis, aut imperfectis ſignis, aut circa caput Meduſæ, mutilandos aut decollandos decernit.

5 In Scorpione & Sagittario, vſtionibus, ſectionibus, aut medicorum reuulſionibus.

6 In medio cœli, vel imo cœli, crucifigendos, maximè circa Cepheum, & Andromedam. Cruci ſuccedit nunc palus, rota, furca.

7 In occaſu horoſcopi oppoſitus, viuos comburendos.

8 In quadrupedibus, ruina, aut diſtractione, morituros.

9 Siquc Iupiter deprauatus teſtificetur, illuſtri mortis genere, hoc eſt condemnatione, & ira principum.

10 Mars in prima domo & combuſſit, quia ſeptima aſpexit & ✱ in M. C.

11 Nodus cum maleficis & propriè cum ♂ ſignificat membrorum lacerationem.

De violenta ex duplici malefica.

ARTIC. VI.

1 DVæ maleficæ ſimul oppoſitæ augent mortis malitiam in præfatis conſtellationibus.

2 Qualitas augmenti cognoſcitur ex principe, gubernatore loci interemptorij multis concurrentibus, & in genere, & in magnitudine, quando vterque ad loca interemptoria aliquam rationem habet. Tales enim etiam ſepultura orbati, à feris, vel auibus abſumuntur pro ſignorum forma, in quibus reperiuntur maleficæ, cum nec vllus beneficus eſt ſuper terram, qui interemptoriis locis occurrat.

3 Igitur interfector, qui ſemper eſt maleficus eſſentia vel officio, & alius maleficus oppugnans locum interemptorium, faciunt mortem violentam, quam Luminaria non qualificant, ſed illuſtrant, & augent: dominus autem loci interimentis princeps qualitatem augmenti mortis declarat. Hic princeps prothanatus primus non eſt, cum ille ſit ſuccedens radius ſecundi malefici, qui mortem auget: ſed vel ſecundus prothanatus, qui eſt dominus termini, vel ſigni. ſignum autem declarat etiam genus, ſi ferale, aquaticum, ſerpentinum, &c.

De morte extra patriam.

ARTIC. VII.

1 PEregrè moriuntur, quorum planetæ loca interemptoria occupantes cadunt ab angulis: præſertim ſi Luna itinerum domina occurrit, aut hoſtiliter intuetur: ideſt cum planetæ ſuccedentes loco anæretæ, vel domini ſecundi prothanati, ſunt in cadentibus, quoniam cadentes abſentiam ſignificant, præſertim Luminaria, & quando horoſcopum non aſpiciunt.

2 Arabes conſiderant, an dominus octauæ, quam morti dedicant, ſit inconiunctus horoſcopo: nec immeritò, ſi talis vis eſſet in octaua: ſed cum mors à loco anæretico celebretur, dominus loci illius eſt conſiderandus.

3 Vidi

3 Vidi violenta obtruncatum ſecuri hominem, qui ♄ habebat in M. C. cum Sole in Aquario, quando ad oppoſitum ♂, qui erat in nona in ♑, peruenit progreſſio maleficis infeſtata. Alterum, qui habet ♄ in medio cœli, cum Azimech, ferientem quadrato Solem in occidente in ♋: & Lunam in oriente in ♑, diris tormentis & igne tortum ex antiſcio ♂ in ♍, monetæ adulteratæ cauſa: & adhuc manet in ſuſpendij periculo. & hi ambo extra patriam. Pontium verò à ♂ in decima occiſum ex horoſcopi offenſi & Luminarium teſtimonio.

4 Primò vide tempus mortis. Secundò vtrum eo tempore ſignificatores indicent iter. Tertiò vide ad quam regionem, & quàm diuturnum. Quartò coniecta ex hora mortis, in quo itineris loco eſſe poteſt & habebis locum. Quintò vide naturalíſne, an violenta. Sextò an publica: tunc enim erit in mëtropoli. ſi clam, in via, vel villa. Septimò conſidera cauſas mortis & genus in illo loco, furcáne an ſecuri, &c.

5 Qui habent maleficas ſuccedentes loco interemptorio, ſed à longè, media morte morientur, inter naturalem & violentam, vt ex metu, vel medicina malè applicata.

6 Datur etiam mors illuſtris naturalis, qualis Chilonis ſapientis, quando videlicet vnus eſt interfector, nullúſque maleficus configuratur, ſed Luminare, radiis, non hoſtilibus, nec maleficio affectis.

ASTROLOGICORVM LIBER QVINTVS.

De temporibus euentuum ſidereorum.

Præter cauſas vniuerſales, particulares ſimul in euentuum temporibus, & ratione, conſiderandas eſſe.

CAPVT I. ARTIC. I.

1 EFFECTVS vniuerſalium cauſarum, priorúmque, à particularibus cauſis modificantur, non autem tolluntur, nec occultantur. Particularium verò ab vniuerſalibus, etſi non penitus tolluntur, occultantur tamen: ſæpe autem & auferuntur.

2 Nullum ſidus efficere poteſt, quin Sol vniuerſalior cauſa efficiat æſtum in ♋, & ♌: neque frigidus Saturnus cum Luna poterunt illum tunc tollere, aut occultare, ſed tantillum moderari. Sic neque in Æthyopia Iupiter albos faciet, quos Sol feruens fuſcat. Neque poteſt Mercurij optima occurſatio in infantia efficere puellum doctorem. generalior enim eſt infantiæ cauſa & prior. Poteſt tamen aliquid vmbratile futurę ſcientiæ in eo oſtentare. Poteſt è contra Sol Saturni frigus occultare, & tollere, & Iouis alborem in Æthyopia, & ætatis lunatiæ mollities ſcitam indolem pueri aliquando & auferre.

3 Quapropter nihil mirum, ſi peſtis occidit ciues plurimos abſque particularium natiuitatum conſenſu, aut cum paruo, vt bellum, quos directio non damnauit, & nauis ſubmerſio plurimos in ea nauigantes. Subiunguntur enim iſti omnes conſtitutioni generali

generali cometarum, aut coniunctionum magnarum, aut alteri ruinam ciuitatis decernenti, & conſtitutioni nauis ruinam facienti. Qui autem vnum fiunt aliquo pacto, aut ciuitate, aut amicitia, aut conſanguinitate, aut contubernio, aut nauigatione, aut militia, eiſdem malis boniſque ſubiiciuntur. Vnde multi eximuntur mutantes locum: multique in illo loco euadunt, quorum aphetæ fortiſſimi. Si id Picus conſideraſſet, non ſic Aſtrologiam condemnaſſet.

4 Si conſtitutio generalis bona, vel mala, eſt debilis, afficiuntur qui bonas vel malas habent genituras, & commutant loca aphetica cum conſtellatione, vel ſunt in intuitu ſufficienti.

5 Si validior, qui commutant, & non habent repugnantem genituram.

6 Si quàm validior, qui præclaras in bono vel malo habent genituras, & ſolum commutant in proceſſibus.

7 Si validiſſima, qui ſolum commutant in proceſſibus.

8 Si quàm validiſſima, qui opportunas habent genituras, etiam ſi non commutent in proceſſibus.

9 Si perquàm validiſſima, omnes qui loco & ſecta conueniunt, vt Turcæ ſub Ottomano Primo principe, & Romani ſub Iulio Cæſare.

10 Oportet ergo Aſtrologum eſſe hiſtoriarum peritiſſimum, & coſmographiæ & chronologiæ, qui ſciat leges & mores gentium, & temperaturas, & climata, & ſub quibus conſtellationibus leges & mores introducti ſunt, & durationes metiri, & ſub qua anomalia, & excentricitate, & obliquitate, & abſide, & triplicitate, & coniunctione magna, & cometa, morum, legum, ciuitatum, & principatuum initia cœpere. Sic enim de vxore, & moribus, & opificio, & de temperatura, & mortis genere, & dę cunctis facile coniectabit, vniuerſalibus conſtitutionibus particulares genituras conferendo, vti frigus Saturni cum quarta anni.

11 Videtur ſolus Deus omnium cauſarum magnarum, & paruarum, præteritarum, & præſentium, & concauſarum, & mixturas, & moderationes, & effectuum durationes, & temperaturas, & applicationes ad ſingularem effectum inter fati ſeriem harmonicam poſitum intelligere. Nos autem pauciſſimas nouimus: nec propterea deſiſtendum, ſed audendum duce Deo, qui noſtram non amat ignorantiam, neque arrogantiam. In magnis

voluiſſe ſat eſt. vt quimus, non vt volumus, ne nos accuſet S. Iſaias quod impoſſibilia & prophetica per Aſtrologiam audemus, ſicuti Iob quod gubernatum Dei per politicam prudentiam arripimus macchiauelliſticè.

De euentuum temporibus in genituris.

ARTIC. II.

1 PRimò conſidera regionem, in qua eſt natus, trigonúmque cui ſubiicitur: deinde legem & mores, deinde ciuitatem, deinde familiam nati: deinde ætatem: aliud enim de vxore pronunciabimus Turcæ & Chriſtiano, & aliter Italo & Dano, & aliter puero & viro & ſeni: ſic de vita & colore, vbi & familiam conſiderabis.

2 Sicuti ſe habent quartæ in anno, ſic ætatum diſtinctiones in homine, tanquam cauſæ generales: deinde perueniemus ad particulares, ſicut ad menſes & dies ibi: hic ad tempora particularia per directiones, progreſſiones, & tranſitus.

De ætatum ratione.

ARTIC. III.

1 QVatuor primos annos à natiuitate gubernat Luna, quoniam illi congruit corporis humiditas infantilis, imbecillitas, augmentum ſubitum, inconſtantia valetudinis, & in mente omnia inchoata, & inemendata, vt in Lunæ varietate, & exordio, & quia eſt telluri noſtræ propinquior.

2 Mercurius decennium proximum gubernat, animum incipit componere, dat ſermonem, intelligentiæ diſciplinarúmque elementa & ſemina, morum & ſtudiorum peculiares conditiones oſtentat, præparátque, primíſque exercitiis initiat.

3 Venus ſequens octennium gubernat vſque ad annum 22. ſeminales meatus mouet, & implet, ad coitum ſtimulat, incitat inſania miſeráque cupidine verſari in errore & cæcitate, etiam apertis oculis.

4 Sol videtur Ptolemæo ſequentem ætatem iuuenilem gubernare annis 19. vſque ad 41. quoniam poſt laſciuiam ♀ ſui iuris vſum

vſum animo concedit, rei familiaris & honoris cupiditatem, vitæ modum iniicit, puerili vanitate, inconſtantia, peccatiſque amotis, pudoris, honeſtatis, iuris amorem conciliat. Mihi autem videtur Mars potius conſequentem gubernatum vſque ad 36. annum regere: neque enim vera honeſtas & maieſtas ante hoc tempus acquiritur, iuríſque amor; ſed martiales vires & cupiditates. deinde vſque ad 56. Sol ſuas oſtendit indicationes memoratas.

5 Mars enim (ait Ptolemæus) quindecim annos regit, vitæ triſtitiam, & malitiam adducit, curis ac doloribus animum & corpus implet, ſenſum inſtillans, ac cogitationes ætatis defloreſcentis, inſtigãs ad memorabile aliquod facinus antè obitum laborioſè perficiendum. Hæc ille. verum iſta ambitio eſt potius à Sole. Martis eſt cupiditates irregulatas dare, vt vires corporis validas, & iras ſæuas, quæ omnia in 41. potius ceſſant, quàm incipiant. Item nulla ætas periculoſior quàm quæ à 22. vſque ad 37.

6 Iupiter duodecim annos regit vſque ad 68. iubens declinare paulatim laborioſum & turbulentum viuendi genus, & decentius, officioſius, quietius, ſanctiúſque capeſſere, veritatem de ſe fateri, omiſſa ambitione intelligere nihil eſſe honores & voluptates humanas, neque ſcientiam eſſe certam: & qui prius videbamur nobis ſapientes aliqua in re, in eadem dubios facit & ſocraticos. Item nil præcipitanter agere, alios admonere, & conſolari, honoris & laudis & liberalitatis ſtudioſum eſſe cum parcitate, pudore, & ingenuitate.

7 Saturnus extremam ſenectam poſt annum 68. per 30. vſque ad 98. regit, cum vires corporis impeditæ, ac frigeſcentes apparent, & in concitatioribus voluptatibus natura languens neruis deſtituitur, vita iam conuulſa, miſera, & infirma, expoſita offenſis, & ad omnes moroſa motus, virium ignauia. Tunc inconfidentia in ſuis viribus expellit fiduciam in bonis exterioribus. vnde auaritia ſequitur, & religionis promiſſa volumus eſſe vera alteram vitam deſiderantes, & eius acquiſitioni ſtudentes, & vitæ præſenti deditos accuſamus, ſumus loquaces, vt ſaltem ſic viuere videamur, aut noſtri memoriam in fixis verbis relinquamus.

APPENDIX.

Examen prædictorum de ætatibus.

ARTIC. IV.

1 Reliquum vitæ totum Saturno dat Ptolemæus, ſed cum viſi ſint homines repueraſcere etiam noſtris temporibus, & ad 300. annos viuere, ſicut quidam Tarentinus, & monacha quædam Saguntina, & alius Aſturicenſis, & alius Gallus, quorum meminit Delrius in libro Magicarum diſquiſitionum, ita vt colorem, vires, vocémque iuuenilem recuperarint: dicendum eſt ad Lunam aliquando reuerti, poſt Saturni periodum: cum videlicet omnes planetæ conſenſerint tempore directionum ſenilium ad lunarem ætatem reficiendam, loca aphetica aphetis occupantibus, & quibuſdam amicè aſpicientibus. Neque poteſt fieri etiam poſt 36. millia annorum, vt imperitè putat Albumaſar, quod omnes cœli circulationes ſimul ad originalia puncta reuertantur. vt in Metaphyſica docuimus.

2 Sciendum quod Ptolomæus ordinem planetarum ſecundum ſua dogmata ſeruauit, non ſatis ſecundum veritatem, neque ſecundum obſeruata pythagorica, & copernicea. Non enim ☿ & ♀ epicyclum ſub Sole habent, ſed Solem circumdant: ita quod aliquando ſuprà, aliquando infrà reperiuntur. Conſtat autem Venerem viciniorem in ima abſide eſſe telluri, quàm ☿. ergo ſequens ætas poſt lunarem potius Veneri dicanda eſſet. Et quidem ſi temperamenti humiditatem conſideres, Veneri conuenit non autem Mercurio: ſi fœcunditatem, Mercurio non Veneri: incipit enim 14. anno virtus prolifica. Sed & tunc Mercurius habet partes ſuas: nam iuuenculi ſunt quaſi hermaphroditi: quod à ☿ habent. Itaque verum eſt, quod ſitus ſit conſiderandus planetarum: & quod ☿ & ♀ coniuncti ſint in ætatum regimine. Sed quia frequentior nobis propinquat Mercurius, & linguæ rudimenta à quadriennio incipiunt, erit ipſe princeps vſque ad 14. Venus autem ſecundus dominus à 14. ad 22. principatur Venus: ſed Mercurius concomitatur: vnde & tunc ſcientias, & diſputationes magis acquirimus. Prætereà dedi Martem quin-

decim

decim ſequentibus annis ob dictas cauſas,quamuis diſtantior Sole ſit nobis.Nam & ipſe circumdat Solem,& aliquando eſt propinquior nobis, quàm Sol,veluti cum eſt acronyctius in eius oppoſitione: vt benè obſeruauit Tycho diligentiſſimus Aſtronomorum. Hæ tamen ætates omnes fiunt à Sole, vt anni quartæ per caloris natiui actiones, vt in phyſicis docuimus. Tribuuntur tamen planetis,quibus magis conuenit talis caloris conſtitutio: vt ver quoque datur Veneri, æſtas Marti, hyems Saturno, autumnus Mercurio; & eorum morbi & affectiones in cœlo, & terra, & mari.

3 Aduertas quod iuxta reuerſionem planetarum ad locum ſui epicycli eundem ad Solem Ptolemæus tempora ætatum aſſignauit planetis, excepto Mercurio & Sole. Illi enim dimidium ſui temporis dedit ob imbecillitatem: huic verò lunarem cyclum,quando reuertitur in epicyclum, & cum Zodiaco ad idem. quoniam ipſa Solis vires ad nos defert magis, vt Solis ſoror. Nos autem putamus hæc ita ſe habere aliqua ex parte, quoniam exquiſitam ſcientiam ignoramus. ætates tamen variari certi ſumus, ſed terminos variationis, vti ſunt cardines anni, neſcimus, ſed proximè accipimus. ♃ autem annos Zodiaci retinuit.

4 Scire licet non apud omnes regiones ætatem ſimiliter eſſe partiendam. Qui enim habitant ſub tropicis, præſertim in Ghineæ regno ad quadraginta annos ætatem producunt: in quadrageſimo ſunt decrepiti ſenes. Similiter qui ſub polis habitant, quoniam his à frigore calor matutinus hebetatur, & extinguitur: illis à nimio æſtu foras exhauritur. Ergo Luna habebit ſub tropicis annos duos. Mercurius quinque, Venus ſex, Sol decem, Mars ſeptem, Iupiter octo, reliquum Saturnus poſſidebit. In noſtris quoque regionibus alij ſunt præcoces ingenio, alij laſciuia venerea, prout Mercurium, aut Venerem ſortiuntur potentiorem: aut fortè ſub ima abſide. Præterea quidam ſunt martiales poſt 22. annos: quidam poſt 41. vt Ptolemæus putauit pro Martis propinquitate & vigore. Idque in natiuitatibus conſiderandum propono nondum à me examinatum.

De directionibus tempora euentuum declarantibus.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 POſtquam quid cui ætati, ſub qua regione, & ſub quibus legibus, & educatione, congruat, conſideraueris, vti quartas anni eius affectiones, tunc ad particulares annos, ſicuti ibi ex annis ad menſes, ex his ad dies procedemus.

2 Indicantur anni à directionibus, progreſſionibus, & ingreſſibus planetarum in loca directionis, & progreſſionis aphetarum: ſicuti menſes à menſtruis progreſſibus, & directionibus.

3 Subiecta aphetica directionum & progreſſionum principalia ſunt quinque, Sol, Luna, fortuna, horoſcopus, & medium cœli.

4 Solem conſulimus pro dignitate, gloria, honoribus & magiſtratibus, & patre: Lunam pro anima, ſenſu, vxore, matre aliquando, & pro ſalute, & honore: partem fortunæ pro diuitiis cuiuſcunque generis, hæreditatibus, acquiſitionibus: medium cœli pro filiis, actionibus, amicitiis, promotione ad religionem, doctoratum, &c. horoſcopum pro corpore, & ſalute, & morbo, & quæ corpore fiunt, vt peregrinationes.

5 Cum ergo ſint plures aphetæ, & in diuerſis ſitibus, fit vt eodem tempore quis fortunetur animo, & non corpore; filiis & non diuitiis. nemo ergo vndique beatus, neque imbecillitas humana ſuffert malam bonámve fortunam ſummam.

6 Hæc ſunt perpetua ſignificata aphetarum: ſed aliquando pro morbis, & aliis effectibus, quorum ſunt ſignificatores, poſſunt dirigi, vt Luna pro cæcitate ad nebuloſam, & pro abortu ad Martem: & pro lepra ad eundem in Libra, &c. Mercurius etiam poteſt dirigi pro animo & doctrinis: Iupiter pro libertate, &c. ſed horum ſunt exiles vires inter aphetas, & parum variant euentum. idcirco non conſiderantur. Quando vero ſunt domini temporis & principantur in genitura, vt Alcocodem Arabibus, tunc dirigi poſſunt, quoniam fortem indicationem habent.

7 Non dirigimus cauſas euentuum, qui ſunt ſignificatores, neque qualificatores, qui ſunt domini locorum, in quibus illi reperiuntur, neque configuratas ſtellas, quæ augent, aut minuunt

qua

qualitatem euentus, neque ſigna, quæ genus declarant, ſed ſubiectum ſignificationis, quod aliquando eſt ipſe ſignificator: vt Sol eſt ſignificator honoris, & ſubiectum quod pro honore dirigitur: aliquando eſt aliud: nam Luna, Mars, Sol, & fortuna ſunt ſignificatores itinerum, ſed ipſorum ſubiectum eſt horoſcopus, qui dirigendus venit.

Conſideranda eſſe tria in directione, videlicet ſignificatorem, promiſſorem, diſpoſitorem, & his configuratas ſtellas, & alia quæ anticipant, & poſtponunt euentum.

ARTIC. II.

1 TRia conſiderabis in qualibet directione. Primò ſubiectum, quod & ſignificatorem vocamus. Secundò promiſſorem. Tertiò diſpoſitorem, ſeu qualificatorem. Significator eſt vnus ex dictis aphetis. Promiſſor eſt planeta, vel fixa, vel radius, vel locus occurſans directioni, à quo promittitur aliquis euentus in occurſu aphetæ ad ipſum: vt mors, aut dignitas. Diſpoſitor eſt, qui proximè antecedit locum directionis corpore, vel radio, qui gubernat, donec alterius ſtellæ corpus, vel radius occurſet. Eſt etiam ſecundus diſpoſitor dominus termini.

2 In venando vitæ ſpatio interemptores occurſantes conſideramus. In cæteris verò aphetis deducendis omnes ſtellas obuias corpore, vel radio, hoſtili vel amico: vt oppoſitione, coniunctione, quadrato, octagono, antiſcio, æquidiſtantia, triangulo, ſextili.

3 Primum ergo tempus directionis apheticæ diſponit & regit planeta proximè ipſum antecedens corpore vel radio: qui quando non adeſt, diſponit planeta partiliter cum apheta poſitus corpore, vel radio: & cum eo ſimul gubernat dominus termini, qui per ſe ſolus gubernat, quando nullus præcedit, nec comitatur aphetam. Regit autem tot annis, quot ſunt aſcenſiones rectæ inter ipſum & ſuccedentem ſtellam, vel nouos terminos, quando eſt apheta in medio cœli: quando verò in horoſcopo, quot ſunt regiones illius obliquæ aſcenſiones.

4 Semper

4 Semper fortior diſpoſitor eſt eligendus, quando ſunt plures gradu pares, ac ſimul dominus termini tanquam collega regiminis. ex quibus commiſce rationem gubernationis.

De forma dirigendi aphetas.

ARTIC. III.

1 VAria eſt dirigendi forma apud Aſtrologos, nec hactenus experientia ſatis veritatem declarat. Arabes enim domos ex æqualibus Zodiaci ſectionibus conſtituentes etiam in Zodiaco gradus numerant: & quot gradus ſunt inter ſignificatorem & promiſſorem, tot annos interponunt ad effectus oſtenſionem vſque. Alij verò æquatorem ſecant, & in eius gradibus etiam directionem faciunt. Alij verticalem circulum. Alij parallelum cum Porphyrio per gradum eclipticæ orientem meridiano circulo interceptum. Alij tempora horaria, diurna & nocturna, partiuntur in partes tres cum Alcabitio, & ex eis domos aſcendentes ſub & ſuper horizontem conficiunt: ex quibus oppoſitos deſcribunt: proptereáque directiones varias faciunt, quilibet iuxta ſuas theſes. Concedit S. Thomas in 2. de gen. & cor. vitas metiendas eſſe in circulo obliquo.

2 Hoc autem certum eſt, quod tempora inter promiſſorem & ſignificatorem ſunt conſideranda. Ergo metire quantum tempus requiritur, vt aſcendat promiſſor ad ſignificatorem, & tribue quindecim annos temporis vni horæ aſcenſionis, & menſem vnum quatuor minutis horæ aſcenſionis, & ſeptem dies cum dimidio dabis vni minuto: & ſic deinde minutum in 62. quæ diſtribues diebus ſeptem cum dimidio, & peruenies ad dies, & horas euentus.

3 Cum apheta eſt in M. C. aut in I. C. conueniunt omnes quod directio ſit facienda per aſcenſiones rectas interpoſitas inter promiſſorem, & ſignificatorem: illæ enim indicant horarias partes, quilibet ſanè gradus quintamdecimam horæ portionem, quæ annum vnum propterea ſignificat: quoniam Sol vnum diem conficit in gradu vno peragrando. Et quoniam vt aſcendat ſignum vnum per culmen cœli, quod continet gradus 30. duæ horæ requiruntur: aſcenſiones autem rectæ variantur pro obliquitatis ſolaris variatione: propterea vtemur poſthac deſcriptis à Tychone.

4 Cum

4 Cum verò fuerit apheta in horoſcopo, ſiue in ſeptima, dum aſcendunt gradus Zodiaci inter ipſum & promiſſorem, non ſimul aſcendit idem numerus graduum in æquatore, propter illorum rectitudinem, & tortuoſitatem: ergo directio facienda eſt per tempora horaria. Hæc autem correſpondent potius gradibus æquatoris, & eius aſcenſionibus obliquis cum ſignifero. In diuerſis autem regionibus variantur aſcenſiones: propterea per aſcenſiones obliquas tuæ regionis operaberis, & quot ſunt illæ tot annos interpones. Per eaſdem poteris operari, dirigendo aphetam in Occidente: quoniam eædem ſunt deſcenſiones cum aſcenſionibus oppoſitis: cum ſigna rectè aſcendentia tortuosè deſcendant, ſicut eædem ſunt rectæ M.C.& I.C.

5 Si autem fuerit apheta inter angulos, per circuli poſitionis aſcenſiones operaberis, qui ſunt octo inter angulos poſiti, gradus triginta habens quilibet: vel per circuli deſcenſiones in locis oppoſitis.

6 Si apheta ſit in ſeptima, & M.C. promiſſor verò inter M.C. & horoſcopum, deduc aphetam ad M.C. per ſui circuli aſcenſiones, deinde promiſſorem ad M.C. per aſcenſiones rectas, & miſce vtrumque tempus. Sic facies inter ſpatia ambientia I.C. Spatia ambientia horoſcopum, & 7. non miſcent tempora, ſed per aſcenſiones circuli poſitionis non variatas fiunt.

7 Hæ operationes per tabulas fiunt Regiomontani, & per aſtrolabia regionis, & in ſphæra ſolida, numerando aſcenſiones. At Ptolemæus facilè per rectas aſcenſiones, & horaria tempora, omnes abſoluit. Quære (inquiens) horaria tempora aphetæ, & per illa diuide diſtantiam eius à M.C. in aſcenſionibus rectis: & quod exit eſt numerus diſtantiæ horarum aphetæ ab ipſo M.C. Inuenta differentia horarum aphetæ à M. C. quære horaria tempora promiſſoris, diurna, ſi eſt ſuper terram; nocturna, ſi ſub terra, quæ tempora multiplica per horas diſtantiæ aphetæ à M C. & quod producitur, vbi apheta fuerit inter horoſcopum, & M.C. detrahe à differentia aſcenſionis rectæ promiſſoris & M. C. vel ſi apheta ſit inter M.C. & occidentalem angulum, & promiſſor inter M. C. & horoſcopum, adde: vel, ſi vtrumque ſit inter M.C. & occidentem, detrahe differentiam aſcenſionum rectarum à producto, & quod fit eſt numerus graduum, & minutorum, directionis.

8 Videtur quidem ſecundum hanc doctrinam Ptolemæi figuram erigi oportere iuxta dogma Alcabitij. Sin verò ſequaris Abra-

ham Abenaſre in domorum partitione cum Regiomontano, etiam illius directiones ſequare, quæ à Ptolemaicis vnum vel duos annos differentiæ faciunt, & per polos circulorum ſumuntur.

9 Hoc in negotio magna eſt incertitudo. Firmicus enim & Arabes in Zodiaco dirigentes profitentur ſemper diuinaſſe. Cardanus ſequutus Ptolemæum eius directionibus per multa ſibi experimenta probatis adhæret. Moderni omnes Regiomontano aſſentiuntur, dicúntque ſe diuinare tempus ad vnguem.

10 Equidem arbitror controuerſiam dirimi non poſſe: quoniam directiones nunquam iuxta datas regulas prodeunt, ſed anticipantur & poſtponuntur. Aliquando à natura terminorum: antequam enim ad maleficam accedat ſignificator, ſi in terminos eius anteriores tres vel duos, incidit, eius læſionem incurrit. Aliquando præuenitur ob radios aphetæ ante corpus ad locum directionis prouenientes, vel ad radios promiſſoris fortes ante corpus. Aliquando etiam fixa eiuſdem ſectæ vel contrariæ in loco directionis multiplicat vim, euentus autem demit, & anticipat, & poſtponit. Aliquando etiam progreſſio bona vel mala idem facit annum anticipando, vel poſtponendo. Aliquando ingreſſus bonorum vel malorum planetarum in locos directionis, & progreſſionis, & apheticos. Interdum conſtitutio generalis præuenit ſi concordat, poſtponit ſi diſcordat. Vnde ætate repugnante vana eſt directio connubij. Aliquando cometa, vel eclipſis locis configurata apheticis, & directionibus, & progreſſibus mixta. Nec vlla eſt certa directio, nec ſi certè quis diuinauerit antè, cùm venerit effectus, poteſt ita certus eſſe, quod ab ea ſit, cum aliæ cauſæ concurrant, poſſimúſq; dicere, quod oportuiſſet illum præueniri, aut poſthaberi. Item Ptolemæus ſemper docet, quod planeta in angulis, & maximè in principio angulorum, & curſu velox, producit effectum in iuuentute, & citò In cadentibus verò & finibus angulorum, & tardus, in ſenecta vel ſerò. Igitur directio non erit certa ex occurſu ad promiſſores: niſi fiat occurſus citò vel ſerò, prout ſe habet à principio ſignificator. Quando autem diſcordant hæc duo, recurre ad progreſſus & tranſitus conuenientes rationi radicali. Omnes autem præfatas differentias conſiderabis, & ex progreſſibus etiam diuinabis, vbi in centris eſt ſignificator, & velox, anticipans directionis tempus. ergo ex progreſſu. Sic de centris.

11 Cætera quæ pertinent ad directionum verificationem vide in lib. 4. cap. 4.

De

De progreſsibus annuis.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 NOn modò gradus æquatoris inter aphetas, & promiſſores, annos ſignificant, quoniam à Solis motu diario, qui ſuum annum repræſentat, ſumuntur: ſed etiam ſigna, quæ ſequuntur, habent ſuum gubernatum in annos, & quodlibet annum vnum ſolarem repræſentatum in anno lunari.

2 Numera ergo triginta gradus à locis apheticis in principio ætatis, faciéſque dominum interpoſitorum graduum (quando eſt vnum ſignum) vel dominos (quando plura ſigna) gubernatores illius anni. Et ſic per ſeriem ſignorum vſque ad 12. & inde reuerteris ad primum ſignum. Gubernabunt autem domini progreſſionum cum dominis directionum.

3 Primum ergo locum in decernendo habet dominus ætatis: ſecundum dominus directionis potentior, cum mixtura alterius: tertium domini progreſſuum: quartum dominus radicalis, vnde incipiunt progreſſus à principio: quintum natalitius illius domini: ſextum locus progreſſus: ſeptimum planeta hæc loca ingrediens, qui adeò fortis eſſe poteſt, vt ad ſe totum ſignificatum trahat, vt dicemus.

4 In examine directionis & progreſſus Primò vide vtrum proueniat progreſſio ad beneficas, vel maleficas malefacientes, vel iuuantes. Secundò conſtitutionem planetæ in hora, qua ſuſcipit gubernatum progreſſionis, videlicet ſi orientalis, ſi auctus lumine, ſi in ſua dignitate, vel contra, &c. Tertiò ſi talis gubernator ſit in figura radicali propitius tali euentui. Nam ſi erat oppoſitus aphetæ, vel domino loci aphetæ, eſt malus in progreſſus gubernatu ad illum effectum. Quartò an talis dominus progreſſus vel directionis fuerit in radice fœlix, an infœlix. Quintò quando tempore ſui gubernatus occurret beneficis, aut configurabitur aphetæ, aut ipſe fuerit fortis. tunc enim cauſa iuuabitur. Si verò maleficis diſcordantibus, aut malè aphetam aſpiciet, aut fuerit in inconiunctis, aut ſub radiis, vel retrogradus, tunc nocebit.

5 Cum fuerint duorum ſignorum partes in progreſſu annuo, gubernabunt domini primi ſigni priùs tot menſes & dies

quot numerus graduum importat. deinde verò domini ſecundi ſigni pro rata, & eorum potentior, magis.

De progreſſu menſtruo.

ARTIC. II.

1 PRogreſſus menſtruus eſt duplex. Primus ſumitur à locis apheticis in principio ætatis ſingulis menſibus ſequentibus dando viginti octo dies ſecundum Ptolemæum, ſicuti cuilibet anno vnum ſignum.

2 Secundus progreſſus menſtruus eſt diuidendo ſignum annui progreſſus in duodecim partes. quapropter fiet, vt vni menſi contingant gradus duo, & minuta triginta. Et tunc obſerua dominos illorum ſignorum & graduum, ſicuti in progreſſu annuo diximus. hinc inſtabilitas & varietas rerum humanarum à tot concauſis continuò aperitur.

3 Arabes dant triginta dies proceſſui menſtruo, alioquin ex tredecem menſibus componeretur annus, quibus aſſentitur Cardanus, corrigendúmque putat Ptolemæi textum: vt loco 28. ponatur 30. & vbi dicitur, duos dies cum triente, ponatur, aut ſextante. At quidem Ptolemæi textus non capit correctionem: proptereáque puto, quod ſicut à Sole habet arbitros menſtruos ſupradictos à ſigno proceſſus annui: ſic à lunari ratione debet habere arbitros alios ſecundum lunationes ſubſequentes. Quemadmodum enim morbos iudicamus à motu Lunæ non incipiendo à ſynodis, vel pleniluniis, ſed à loco, in quo erat Luna tempore decubitus: ita ætatem incipiendo à lunari loco. Et quoniam Luna in viginti octo diebus reuertitur ad illum, ſic menſtruos arbitros capiemus ſecundum dies Lunæ. nihil autem obeſt facere menſes 13. & ſigna duodecim partiendo. Sed cum viginti octo diebus addat horas, & lunationes ſint duodecim in anno, & dies vndecim, non ſequitur ratio prædicta. Quapropter oportet lunationes ſeorſum ſemper facere, & dominos capere locorum, in quibus eſt Luna perpetuò, & alias facere reuerſiones non irrationabiles, licèt intricatiores. Luna enim tempus metitur ſecundario à Sole, & noſtra vita eius tempore menſuratur, & ſolari. Quod ſi ita eſt, reſpice dominos loci Lunæ inceſſanter, & eos ſemper arbitros euentuum in reſpectu ad aphetas aſſume vnà cum

cum aliis: & iuxta vincentes iudica, præſentiam Solis & beneficarum in ſigno profectionis celebrando cum iudicas. Sol enim viuificat omnia.

De progreſſu diario.

ARTIC. III.

1 VIdetur etiam duplex eſſe dierum proceſſus. Primus, ſi à die natiuitatis facias progredi duodecim ſigna per duodecim annos, & ſimul per duodecim menſes, & tandem per dies triginta, tribuendo ſignum vnum duobus diebus cum dimidio iuxta Lunæ manſionem.

2 Alius progreſſus eſt, ſi illius proceſſus lunaris viginti octo dierum fiat partitio talis, vt arbitros demus vnius ſigni diebus duobus cum triente, ſicuti dicebat Ptolemæus. Quod ſi textus eſt mendoſus dicemus, quod ſupra: & ſignum menſtruum diuidemus in triginta dies, & ſimul annuos triginta gradus diuidemus in menſes ſingulos duos cum dimidio, & diebus triginta diuidemus duos gradus cum dimidio ſectos in 150. ſecunda: & conſiderabimus dominorum ſtatum, & planetarum ingreſſum, vt ſuprà.

3 Tam exquiſitas computationes fruſtra facimus, cum aliæ cauſæ varient tempus euentuum, vt dictum. Paris Cæſararius annum, & menſes, & dies papatus, prædixit olim Cardinali Farneſio: annum diuinauit, & non vltrà.

De ingreſſibus.

CAPVT. III. ARTIC. I.

1 PLanetæ ingredientes loca aphetica, vel magis loca, ad quæ directio, & proceſſus aphetarum peruenit, temporum decreta continent: Saturnus generalium ob ſuam tarditatem: Iupiter annuorum, quoniam tantum manet in vno ſigno: Sol, Mars, Venus, & Mercurius, menſtruorum, quoniam tantundem manent in ſigno vno, licèt Mars excedat: Luna diariorum, quoniam non niſi duos dies cum dimidio manet in ſigno vno.

2 Tandiu durat decretum ingredientis planetæ, quamdiu ipſe

manet in eodem ſigno. Saturnus ergo menſes triginta affliget. nam neque deliquia vltrà poſſunt. Iupiter anno vno iuuat, & ſic de ſingulis pro rata manſionis in ſigno: proptereáque cum ſunt retrogradi plurimum poſſunt.

3 Arbitri temporum generalium poſt arbitros ætatis potiores ſunt ad abſoluendum decretum. Arbitri particularium adiuuant, vel reluctantur, concordia vel diſcordia. hi ſunt directionis & progreſſionis domini. Tranſitus verò ingredientium augent, vel minuunt.

4 Equidem expertus ſum, tranſitus eſſe tam validos, vt ex ipſis ſolis multa certius prædixerim, quàm ex directione & progreſſu. quod & Cardanus fatetur. Plus enim nocet præſens muſca, quàm abſens leo. Vnde Hermes & Galenus ex his modo de morte, & vita, in morbis prognoſticantur. Quod autem cometæ, & deliquia, & coniunctiones magnæ, quæ fiunt in locis apheticis, & directione, & progreſſu poſſint totum vitæ curſum mutare, aut truncare, nulli dubium: quoniam tranſitus ſunt conſtitutionum generalium. Sed quod ♄ proroget malum, vbi retrocedit in eodem ſigno, palam eſt. Fuit mihi in directione Solis & ♀ dominæ geneſis in ♎ ♄, anno Chriſti 1599. & in oppoſitione directionis Lunæ, & in eius antiſcio, & me detinuit in carcere annis quindecim, necdum finis. Omitto, quid fecerit aliis peremptis, & mecum cruciatis. Non ergo ſolum augent tranſitus, ſed aliquid plus efficiunt. nulla præceſſit eclipſis mihi contraria, ſed cometa non ſatis obſeruatus terræ propinquus, vt alibi dictum eſt.

APPENDIX.

De ſubiecto euentus.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 GEnus rei decernitur per locum apheticum: quouſque procraſtinabitur generalis arbiter temporis (id eſt, aiunt, promiſſor in directione, ſeu diſpoſitor: ſed melius dominus progreſſionis, vel directionis) ſpeciatim verò dominus terminorum. Nam licèt apheticus locus directione mutetur, tamen ſemper participat cum domino directionis & progreſſus in effectu.

De fœlicitate & infœlicitate euentus.

ARTIC. II.

1 VTrum autem fuerit fœlix, vel infœlix, conſiderandum eſt ex eis, qui domini ſunt naturali propria & mixta cum aliis configuratis propenſione ad bene vel male faciendum. Item ab amicitia, & inimicitia, quam ab initio ſuſceperunt cum ſignificatoribus, & inter ſe cum configuratis.

Quando certius & magis eluceſcet euentus.

ARTIC. III.

1 EFfectus tunc magis eluceſcet, cum menſtruæ, & annuæ progreſſionis ſigna configurantur cum locis apheticis benè vel malè, & ſecundum ingreſſum Luminarium & planetarum ad annuæ, & menſtruæ, & diariæ progreſſionis ſigna.

2 Namque itidem ſi ingreſſus planetarum concordat cum locis apheticis à principio geniture, & ſecundum directionem, & progreſſionem, & benè configurantur, iuuat euentum rei propoſitæ. Si diſcordent natura, & radio, hoſtiliter tranſeuntes ſtellæ iſtæ ingredientes, nocent, ſed non ita, ſi non tam malè configurantur.

3 Si verbi gratia principio anni loca principalia progreſſus, & maximè Luna, cadant in loca maleficarum radicis, vel fiat reditus per circulum malus, tunc eueniet mors eo anno, vel infortunium de genere ſignificati loci principalis.

4 Primum ergo vide, an promittatur effectus in radice per ſignificatorem generalem: deinde per ætates & directiones venabimur tempus. In quo ſi etiam progreſſus perueniet ad ſignum congruens, eo anno ſequetur effectus validus, abſque impedimento, & maxime ſi ingreſſus planetarum iuuabit in locis progreſſus, & directionibus: vel etiam ſi Sol aut Luna ſolum reſpexerint. At ſi tunc impediunt maleficæ, ſi etiam eſt bonus; aut beneficæ, ſi malus, oportet quærere opportunius ſignum in ea cauſa ſuccedens. Quod ſi planetæ contrarij ſignificati in eo ſigno inuento

peram

perambulent, aut Sol aut Luna hoſtiliter aſpiciat, tunc impedietur negotium illud, quamdiu planeta ille talem locum corpore, vel radio tenebit. Ergo hinc ad duodecim annos res talis non reuertetur, quia directio, & ætas mutatur. & ſi etiam reuertentur, non tamen eodem modo, neque idem effectus ſpecialis, quoniam ingreſſus planetarum etiam ac Luminarium variantur.

5 Hoc tamen verum experior, quod quando aphetæ progrediuntur ad proprios trigonos, & ſextiles, res ab eis ſignificatæ benè ſe habent, quando ad oppoſitiones, & quadrata, malè. Propterea annus 4. 6. 8. 12. 7. x. ſunt ſanitati aduerſi, quoniam horoſcopus ad ſua quadrata, & oppoſitiones, & domos inconiunctas progreditur. Et ſic omnes aphetæ ad ſua conſimilia. Idem iudicabis de annis à duodecimo, quartis, ſextis, octauis, &c. & hoc verius eſt, quàm numerorum ratio per ſeptenarios, & nouenarios. Vnde 63. ex horum concurſu peſſimum dicunt, quod nec inficiamur cum multorum mortes ibidem fiant plerumque. Sed ratio numerorum obſcurior. At quando in 6. vel in 8. vel in eorum amico aſpectu, quis habet beneficam, non erit mala progreſſio, nec ſatis fœlix.

De effectus magnitudine.

ARTIC. IV.

1 SIcuti quando conſentiunt loca progreſſionum annuarum, & menſtruarum, cum locis apheticis, & ingreſſus iuuant, effectus tunc maxime eluceſcunt, vt dictum eſt, & è contra: ita etiam illuſtres, & magni fiunt, quando iidem fuerint domini ingreſſuum, & progreſſionum: multo autem magis ſi fuerint domini progreſſionum ſimul iidem domini apbetici loci illius effectus in radice ſignificatiui: omnino autem maximè, quãdo ſunt etiam directionis, & ætatum, & progreſſionum, & apheticorum locorum iidem dominĩ, vt Sol ſignificans honorem, & vadens per directionem, & progreſſionem in Leonem in ætate ſolari. tunc enim quadrupliciter eſt dominus. Augentur etiam ſi fixæ ſint in loco directionis, & proceſſus.

2 Igitur aut miſerrimi, aut fœliciſſimi fiunt, qui omnes aphetas habent in eodem ſigno, quoniam directio & progreſſus eſt omnium eadem, ſiue bona ſiue mala, ad eaſdem maleficas, & beneficas. vt, verbi gratia, Iob qui ſimul omnia perdidit excepta

vxore: quod licet Deo permittente & diabolo faciente acciderit, tamen cœlo ſignificante, vt inſtrumento Dei. idem diximus de Caracciolo, qui omnes planetas in ♈ habebat.

APPENDIX.

1 OMnes configurationes ſignificantes aliquid boni,vel mali in radice, vt epilepſiam, dignitatem, &c. dictæ in toto hoc libro, valent etiam in progreſſionibus,& directionibus, & ingreſſibus, ſi conſimiles ſunt: non tamen ita efficaciter operantur, niſi in radice præceſſerint. tunc enim validus effectus erit.

2 Conſidera in omni quæſito Primò locum quæſiti, qui poteſt etiam eſſe ſignificator, vt M. C. & horoſcopus, & pro ſeruis 12. &c. aliquando eſt ſignificatoris locus, vt locus Solis ſignificantis honorem, vt horoſcopus temperiem: hi enim dicunt eſſentiam rei quæſitæ, ſigna eorum ſubſtantiam ſeu materiam, & genus. Secundò illorum dominos, qui qualitatem dicunt rei quæſitæ. Tertiò ſidera configurata, quæ augent,vel minuunt,certificant, vel tollunt quatuor principaliores planetas ſeriatim, vt ✱ ☽ ♃, &c. Quintò Almuten,qui dominatur principalioribus locis. Sextò potentiorem, ideſt propiorem centro anguli principalis. Septimò qui dominatur, aut potentior eſt, ſitne benefica an malefica. Octauò diſpoſitionem eorum ad mundum, ad Solem, ad abſides, ad latitudinem, ad dignitatem,ad caſum, ad peregrinationem, &c. Nonò commixtionem cum planetis aliis & fixis. Decimò qui planeta ſuper alios eleuatur. Si beneficus, & fœliciter ſitus, optima omnia decerne in quæſito; ſi non ſatis fœlix, minùs bona. Si malefica,potens,& diſcordans, peſſima; ſi impotens, nocet minùs. Si dominatur loco,ſuper quem eleuatur, bona erunt frequentia, ſed minora; ſi aduerſatur, frequentia & maiora. Si peregrinus, magna, ſed non frequentia. Si locus, ſuper quem eleuatur malefica, ſit caſus eius, rara infortunia, ſed maxima ſignificat, exiſtimationem tamen retinebit, & lucrum.

3 Pro effectu nota. Sunt planetæ aut in propriis dignitatibus, aut in mutuis, aut in communibus, & partiuntur in diſſidentes, & concordantes. In propriis locis ſunt validi, & vincunt eum qui in alienis.

In propriis locis ſe inimico aſpectu intuentur: in mutuis caſibus inuictum ferunt malum, ſi alter ſolum in caſu reſiſter, & im-

pediet non exiſtentem, quamuis recipientem, ſi aſpiciat. Sunt tamen debiles omnes in caſibus.

Si mutuo ſe recipiunt, erunt firmi, & expediti in effectu ſuo.

Si vnus tantum recipiatur, fouebitur à recipiente. Sed tamen obediet illi ſicut ſeruus in domini domo, niſi ab illo opprimatur, vt à latrone, ſicuti Mercurius combuſtus hoſpitans Solem in ♍.

Si vnus ſit in alterius caſu, impedietur ab illo, ſed parùm.

Planetæ in communibus ſignificant conſenſum, vt ♄ & ♂ in ♑, & ſimul populi fauorem.

In mutuo caſu ſunt hoſtes, neque conſequetur quis alterius promiſſionem vllam.

Si ſint in diuerſis trigonis, diſcrepabunt media ad conſequendum finem, & iudicia hominum de eis erunt varia.

Si vnus eſt in ſuo trigono, alìus non claudicabit promiſſio.

Peregrini difficultatem conſequendi & perficiendi arguunt. Hæc nota in radice & proceſſibus.

De Reuolutionibus.

ARTIC. V.

1 OBſeruant Arabes reditum Solis ad idem punctum omnino, quo quis natus habuit Solem; & ſic erigunt figuram, & indicant de illa ſicuti de geneſis figura pro toto anno. Idque in vſu eſt omnium Aſtrologorum. qui & anni reuolutiones & mundi faciunt.

2 Cardanus inutilem hanc figuram iudicat. Primò quoniam progreſſus ſecundum ſucceſſionem ſignorum eſt tutior, cum directionibus aſſimiletur. Secundò quoniam reuolutio eſt inæqualis. non enim mihi ſuccedit in futuro anno proximo Libra in horoſcopo, in quo Virginem habeo, ſed Sagittarius, aut aliud. Item in progreſſu aſſumuntur viciſſim omnes planetæ: at in reuolutione ſæpè iidem, ſi horoſcopat eorundem ſignum, aut aphetæ in eorundem ſigna tranſierunt.

3 Sed hæ rationes commendant progreſſus: non autem excludunt reuolutionem. Non enim ſignorum ſucceſſio requiritur in hoc, ſed Solis ſtatus radicalis: qui cum ſit princeps planetarum variat figurationes eorum & cœli. alioquin incuſa cœlum, quòd non in idem punctum & ſitum in eodem die, & hora, & minuto

Solem

Solem quotannis ſiſtat. Secunda ratio nil valet. nam miſcentur euentus, & ſucceſſiones rerum anticipantur, & poſtponuntur: propterea & ſigna. Neque requirimus, niſi quod Sol in ſitu mundi facit cum omnibus planetis tempore ſuæ reuerſionis ad radicem. Ad tertiam nihil obſtat, quod iidem aliquando planetæ ſuccedunt: nam & euentus conſimilantur. Reuolutio non habet tantam vim, quantam proceſſio, non tamen nullam. Indicat etiam ingreſſus planetarum in loca varia & configurationem ad mundum, & ad loca directionum, & proceſſuum: quapropter quaſi renouat vitam, nec ſine cauſa dies natalitius antiquitus celebrabatur.

4 Ergo erecta figura examinabimus aphetas omnes: vti in geneſi, & dominos locorum, & ſigna, & configurata aſtra, & quid portendant, iuxta ratiocinationes præteritas in geneſibus.

5 Menſtruas ſignorum proceſſiones ab ea deducemus, imitantes radicalem, & omnia conferemus vti in illa, quæ iam repetere non oportet.

6 Cum autem contigerit loca radicis eſſe eadem in reuolutione, maximè horoſcopum, ſpera vitæ quaſi renouationem, ſi tamen beneficæ adfuerint, & directio & progreſſus non repugnauerint.

7 Si verò ad oppoſita loca, vel cadentia, vel inconiuncta, timebis, prout ratio progreſſionum etiam declarauit.

8 Idem conſidera de reuerſione aphetarum ad bonum vel malum ſitum.

ASTROLOGICORVM LIBER SEXTVS.

De electionibus ſideralibus.

Naturali ratione, & diuina authoritate, ſcientiam de electionibus eſſe veram neceſſariamque Phyſicis, nec damnandam.

CAPVT I. ARTIC. I.

1 NECESSARIAM eſſe ſcientiam de electione temporis ad operationes humanas ritè perficiendas, & fœliciter, omnes declarant artes, præcipuè quæ non ſolæ, ſed cum natura, operantur. Niſi enim Medicus Lunæ rationem habet, dierúmq; criticorum, occidit dum ſanat, vel non ritè perficit, quod præparauit. Nautæ quoque ſi in hyeme, in lunatione malefica, ſe mari commiſerint, à ſubmerſione non ſunt immunes. Agricola ſi in menſe Auguſti ſeminauerit frumentum in noſtra regione, non percipiet fructum. Eligit ergo quartam autumnalem: cui ſi addat fœcundam lunationem, meliùs faciet. Nec putabit vites in Decembri, ſed in Februario: nec plantabit eas in Septembri, ſed in Martio. Itinerantes, ſi ventos & pluuias, & horum cauſas non præconſiderant, multis afficiuntur malis. Rectè dixit Salomon, Omnia tempus habent.

2 Deus quoque tempora elegit eorum, quæ nobiſcum eſt facturus, quando nimirum nos diſpoſitos eſſe prænoſcit. Nam quando venit plenitudo temporis miſit filium ſuum. Et in ſacris litteris

litteris ſemper ait ſe tempus iudicandi,& miſerendi,& transferendi nationes,& multiplicandi,eligere. Sed hæc eſt differentia inter electiones Dei & noſtras, quod ipſe facit tempora, quæ eligit, ſtelláſque temporum cauſas præfecit nullis ſubditus temporibus, neque fatis,neque ſtellis, ipſe temporum, fatorum, & ſtellarum, conditor,vt docet ſanctus Auguſtinus ſuper illud, [nondum venit hora mea.] Nos autem non facimus tempora quæ eligimus, ſed illis corpore ſubiacemus, & ſeruimus. Neque enim poſſum facere ne pluat, aut æſtum ceſſare. Animo verò vtimur illis, non ſeruimus : niſi quatenus animus ſponte ſe corporis ſubiicit affectionibus : & ſic ex conſequenti ſtellis & fatalibus cauſis. Qui autem adhæret Deo ſtellarum authori, euadit fatum ſuper cauſas ſecundas eleuatus : vti egregiè docet S.Thomas in 1. p. tractat. de fato : & experientia oſtendit, & ratio. Qui enim adhæret amicitiæ Regis, non timet lictorem, & mancipia Regis,& miniſtros. Sic ſapiens dominabitur aſtris.

3 Ait dominus : Faciem cœli noſtis iudicare, hoc autem tempus Meſſiæ quomodo non iudicatis ? Rectè quidem. ſicut enim ex ſideribus phyſicos euentus prænoſcere debemus : ſic ex ſacrarum litterarum ſideribus prophetalibus tempora iudiciorum Dei. Vnde inſultat apud Ierem. quod turtur, & hirundo, & ciconia, & miluus, cognouerunt tempus ſuum : populus autem meus non cognouit iudicium Domini.Quomodo ergo dicitis ſapientes nos ſumus, & lex Domini nobiſcum eſt ? Igitur Aſtrologia, vt ſcala ad prophetiam nobis eſt amplectenda, ſaltem exemplo animalium nobis per dominum exprobrato Plinius etiam idem conſiderat, dum formicas in interlunio ceſſare ab operibus ſuis narrat,& multa animalia ſiderum curſum præſentire, ſed paſſione quidem illorum affecta,non ratiocinatione præmunita,ſicuti homo ſapiens cauſarum primarum & ſecundarum.Non ergo eſt ſubiicere arbitrium ſtellis, ſed ſaluare nos à malis illatis per ſtellas,& bonis potiendi modum nanciſci, cum ſtellarum vtimur notitia in electionibus : ſicut docet Magnus Albertus in ſpeculo : & Sanctus Thomas etiam diabolos eligere conſtellationes ex nimia ſcientia,& liberè,docet ad cœpta opera. Hæc contra Aſtrologomachos ſufficiant. Superſtitio autem eſt cum nos dæmonibus, non ſtellis, opus, vt coquus ollam igni,ſubiicimus : & ſtellas, in quibus non ſunt cauſæ,neque ſigna, tamquam cauſas, & ſigna faciunt malefici & Necromantici, accipimus. Sed è contra nil ſtultius,

tius, quàm aggredi aliquid contra cauſarum vniuerſalium propenſionem, & velle contrarias, quas potes fauentes habere.

De electione ſiderali in ſacris.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 DE cunctis electionibus ſideratione indigentibus ſigillatim dicere oportet: priùs autem de his, quæ ad animam, deinde quæ ad corpus, ac tandem, quæ ad exteriora bona, negotiáque ſpectant.

Vtrum oratio requirat ſiderationem.

ARTIC. II.

1 POnunt Arabes caput Draconis in M.C. & ♃ in bono eſſe, ac ſic putant ſe à Deo in orationibus exaudiri. Poſſent addere defluxum Lunæ à ♃ ad ✱.

2 Poteſt probari, quod oratio ſideratione indigeat: etenim Salomon in Sapientia docet ad ortum Solis adorandum, illúmque præuenire ad orationem. Nec deeſt ratio: nam ab oriente ſurgit Sol ſemper cum ☿ & ♀ ſideribus animam afficientibus. Vnde & philoſophiæ ſtudio aurora dedicatur gratiſſima Muſis, vt in prouerbio eſt, ac Ficinus ad ſtudioſos ſcribit. Item omnia templa Chriſtianorum antiqua habent oſtium ab occaſu, altare ad orientem. Idem Rabbini Hebræi volunt. Item ſecta Turcarum ter in die orandum vult, vt dicit Pſalmiſta: Veſpere, manè, & meridie annunciabo laudem tuam. Secta Sofiorum in Perſide, ſepties, ſicuti dicit Dauid: Septies in die laudem dixi tibi. Quod Chriſtiani obſeruant in ſeptem horis canonicis. Volunt autem Aſtrologi ſeptem planetis has horas dicatas, ſicuti ſeptem dies hebdomadæ qui & ipſorum nomina habent, & ſeptem mundi ætates, & ſeptem ſigilla, & ſeptem phialas, & ſeptem tubas, & ſeptem Eccleſiæ ætates in Apocalypſi deſcripta à Sancto Ioanne. Item Dauid elegit diluculum ad laudes Dei. Et nos canimus: Iam lucis orto ſidere, Deum precemur. & alibi: Mediam noctem ad confitendum Deo. vt in matutinis officiis monachi

faciunt

faciunt, cum ſidus magnum aërem, & inferiora, minus agitat, & omnia ſilent. Item S. Ambroſius ait, quod corpus debet animam imitari in orando, vt valeat oratio, genu flectendo, ſicut illa ſe humiliat, & ad ſidera tendendo manus, ſicuti illa deuotionem. Cœlum autem agit ſuper corpus directè, & in animam indirectè, teſte S.Thoma.

3 Reſpondeo, quod oratio reſpectu Dei, neque locum, neque tempus, neque ſidera requirit, neque corporis valetudinem, aut poſitionem. imò Deus tribulatos exaudit magis, quamuis in ventre ceti, & inferi. Eſt enim vbique: neque indiget ſecundis cauſis vt nos exaudiat. Reſpectu autem noſtri ſi animum ſpectes non indiget oratio ſideribus. anima enim non eſt corpus, ſed conſtat potentia, ſapientia, & amore metaphyſicis primalitatibus, à quibus corpora reguntur. Quapropter vbique, & quomodolibet animus liber exauditur, nec à corporibus impeditur. Si autem conſideres corpus, cui animus eſt infuſus, & non confuſus, indiget ſideratione, & loco, & tempore. Quando enim eſt violentus, homo diſtrahitur ab oratione: item cum cibo plenus, cum aliis eſt implicitus negotiis, cum delirat, aut inſanit, aut alia premitur paſſione, impedit animum. Propterea in nocte, vbi nulla diſtractio, probatur oratio, & in ieiunio & vigilia, quando animus vaporibus non vexatur, neque pinguedine incarnatur, vt docet ſanctus Hieronymus Galenum allegando. Ad primum ergo reſpondetur quod ad ortum Solis pulchrè adoramus, non quia ibi tantummodo eſt Deus, ſed quia inde lux venit animum exhilarans, & ad pulchritudinem Dei contemplandam inuitans, dum corporeos mulcet ſenſus, attenuátque; in quo etiam ♀ & ☿ participant. Cum quo tamen ſtat, quod vir bonus ad omnem ſitum poteſt orare, & exaudiri. Idem dico de ſitu templorum, & de cantu Eccleſiæ orto ſidere lucis. Ad tertium, ſiue ter ores, ſiue ſepties, numerus non commendat nos Deo, ſed deuotio. qui autem ſemper orat dictis & factis, melior eſt. Vtimur tamen ſeptem horis canonicis dicatis actionibus Chriſti, & Spiritus ſancti donis; non autem planetis, niſi tanquam ſignis, non cauſis orationis, & donorum, & oblationis noſtræ ad Deum. Decet enim opera Dei conformia ſibi eſſe, & corporalia ſpiritualibus conuenire, non autem præſcribere legem. Et ſic de diebus, & ætatibus, & tubis dicendum eſt: concordia eſſe cuncta

in

in operibus Dei. Sunt enim ab eodem principio, cuius ordinatione, ait Dauid, perſeuerat dies, quoniam omnia ſeruiunt illi. Cæteræ dubietates ex his ſolutæ ſint. Qui ergo Deo adhæret, his adminiculis non indiget in orando. Quod autem dicunt Arabes de capite Draconis, ridiculum eſt, niſi quid afferant ſidereum, quod corpus leniat, vti muſica in templis, & per hoc animum ſinat ad Deum ſeſe eleuare.

De electione in philoſophando.

Artic. III.

1 Laudatur in philoſophando, ſi ♀ & ☿ ſint orientales à Sole, ſtudium matutinum. Ego tamen ſemper ſtudeo, quamuis horas matutinas, ſi benè dormierim, ante eligo, cum puriorem ſenſum habeo, nullis fumis offuſcatum, & animum ad contemplationem acutiorem, & habiliorem. Quicquid tamen incipis, fac vt aphetici loci tuæ geneſis ſint benè affecti ad cœpta negotia.

2 Quicquid ceperis animo, vide cui planetarum correſpondet. nam ♄ habet firmitatem, & perſeuerantiam, & altiſſimas doctrinas, & arcana theologica, & metaphyſica: ♃ habet iura ciuilia, canonica, iuſtitiam, pragmaticas, politicam, moralem, liberalitatem, magnificentiam: ♂ fortitudinem, victoriam, iracundiam, prauos amores, acrimoniam, falſiloquentiam, maledicentiam, & huiuſmodi: ☀ omnium virtutum apicem, quæ in magnanimitate continentur, habet, honorem, ambitionem, maieſtatem, principatum, medicinam, & alia huiuſmodi: ♀ oracula, pulchritudinem, clementiam, delitias, iocos, &c. ☿ mercaturam, publicationem librorum, ſcientias phyſicas, Rhetoricam, & omnes rationales doctrinas, & Geometriam, Aſtrologiam, patrocinia, induſtriam, ſolertiam: ☽ habet comitatem, legationem, inconſtantiam, variabilitatem, & cætera quæ diximus de moribus differentes. Ergo quando aliquid cœperis alicui ſideri conueniens in his, quæ ſpectant ad animum, pone ſidus illud in aſcendente, vel medio cœli, forte, orientale, & in ſua dignitate, & ab apheta tuo ſignificatore talis euentus in radice tuæ geneſis non diſcordans aſpectu, vel inconiunctione. Sed melius eſt te commendare per orationem ſiderum authori.

3 Potes ex moribus extemporaneis agnoſcere quis planeta eſt dominus progreſſionis & directionis, ex dictis.

De electione in corporis regimine.

CAPVT III. ARTIC. I.

1 SImiliter ex corporis affectionibus potes agnoſcere, quis planeta tunc tibi dominatur: ponderoſi enim faciunt tardum. Sed ħ cum deiectione, & dolore, & cogitatu alato: ♃ tardum cum maieſtate, & ſine dolore, ſed lætum, iuſtúmque: ♂ grauem cum ambitione, & exilientem in rixas, tumores, verba procacia: cæteri planetæ faciunt mobilem, vel cum maieſtate, vt ☼: vel cum blanditiis, & illecebris, vt ♀: vel cum agilitate, dexteritate, vt ☿: vel cum variabilitate, & mollitie multa, vt ☽.

2 Prandium & cœnam elige non niſi cum fame, hoc enim melius eſt ſideratione. Sed ſi potes, pone horoſcopum in bono ſitu ad mundum, bonóque aſpectu Lunæ ad ipſum applicantis: ſicut in euacuatione, defluentis: quod in deambulatione quoque volumus, dummodo beneficis applicet, aut nullis occurrat maleficis.

3 Vade dormitum cum Sole, & cum eodem ſurge, ſi habitas ſub æquatore: ſed tamen dum lux eſt ſuper terram ſubmerſo Sole, negotiari potes: & dum aſcendit aurora, præueni diem.

4 In regionibus vbi dies nocti non æquatur, ſi eſt humida valde, citò vade dormitum, tardéque ſurge: & vtere luminaribus multis loco Solis dum vigilas. Si ſicca temperies, manè & veſperi operaberis: in meridie & media nocte quieſces.

5 Corpora humida, & quæ dolores patiuntur articulares, bene prandeant cum Sole, exiliter cœnent cum Luna; quoniam noctu ipſa humores & fluores auget, articuliſque immittit. Corpora ſicca dormire non valentia bene cœnent, mediocriter prandeant.

De medicinæ corporalis electionibus.

ARTIC. II.

1 LVna exiſtente in ſignis ruminantibus, ſume medicinam, quæ euacuat per ſuperiora: in humidis, quæ per inferiora.

2 Dum ħ aut ☼ coniungitur, aut opponitur, abſtine à medicamento purgante, & phlebotomia, niſi vbi acumen morbi vrget. Caue tamen ab illo puncto in acutis: in cæteris vno die ante & poſt

Solem fac in congreſſu maleficarum, præſertim cum apheta.
3 Dum Luna applicat Veneri, aut Ioui, aut Saturno (illis quoniam digeſtionem faciunt, non euacuationem, iſti quia retentionem humorum procurat) medicamentũ purgatiuum ſumere non eſt vtile.
4 Marti ſtimulatori humorum vna cum ☿ tutius te committe, dummodo ſanguinis eiectiones non timeas.
5 Non tangas ferro venam membri alicuius, aut partem membri: neque medicinam adhibebis vlli membro dum Luna eſt in ſigno illi membro dominante, vt ♈, capiti.
6 Membra, viſceraque planetis dicata, cum curare volueris, pone planetam, cuius eſt membrum, directum, orientalem, & in ſua dignitate, vt roboret & membrum illud: fac & angularem.
7 Cum abſterſiua, & reſtrictiua adhibes pharmaca, ſit Luna ſitiens in ſiccis ſignis: cum lenitiua, & deiectiua, in humidis & aucta lumine: humectatione enim indiges. Non ſit in fixis vbi mouendi ſunt humores, neque in mobilibus vbi ſiſtendi.
8 Non ſit in ſiccis, cum obſtructioni, aut indurationibus medemur: neq; in humidis, cum abſtergimus humorum abundãtiam: ſed cum euacuamus licet, vt deorſum fluant. Non ſit in aëreis, & ventoſis locis, cum inflammationes expellimus. Non ſit in inciſis, cum vulnera, & inciſuras curamus. Non ſit in igneis cum inflammationes refrigeramus, morbóſque ex his prouenientes pellimus.
9 Super omnia autem caue ne retrograda malefica ſit in loco aphetico ſignificatore morbi, vel in ſigno dominante illi morbo: quod ſi non potes, procraſtina curationem, & lunationum vtere beneficio.
10 Cum vis aliquod membrum ſtupefacere, aut ſecare à corpore, pone eius dominatorem, & ſignum, in cadentibus, pigrum motu, & inanem.
11 Cum viſitas infirmum erige figuram in puncto primi decubitus, & conſidera Lunæ applicationes, & defluxiones a maleficis, vel beneficis, & motus quantitatem, & luminis: & ſic ex aſpectibus ad locum, vbi erat in morbi initio, iudicabis de mutatione ad ſalutem, vel perniciem: & criſes, & ſymptomata, an morbo faueant, vel officiant. dies enim critici non ex numeris, ſed ex eius aſpectibus citò vel tardè factis accipiuntur. Cætera vide in noſtris medicinalibus.
12 Laminas aſtrologicas, licèt D. Thomas approbet, quoad materiam & ſpeciem, nos conſultò omittimus.

In

In generatione.

ARTIC. III.

1 NVptias & conuiuia incipies cum ♀ eſt directa, orientalis, angularis, in ſua dignitate, & Luminaria bene ſeſe aſpiciunt, in ſignis præſertim regiis & fortunatis. fac etiam, ſi potes, vt Luna ex ♃ ad ♀ applicet: ſuper omnia autem, vt apheta & horoſcopus à maleficis non infeſtentur.

2 In generationis hora pone Lunam in ſigno fœcundo, & in M. C. planetam beneficum, maſculinum, ſi optas marem: fœmininum, ſi fœminam, qui ſi in 11. vel 4. vel 5 fuerit, ibidem bonum erit, dum tamen à maleficis non lædatur. Melius autem erit ſi Luna Solis & aliorum planetarum lumen illi panetæ ſimul conciliet: nec de ſatellitio curas, ſicuti de bonis aſpectibus.

3 Cum vis coitu vti, & futuri nati ſcire, vel cooperari fortunæ, computa motus planetarum in 9. futuro menſe. Et ſi cupis filium ſapientem elige ♀ cum ☿ orientales in bono aſpectu, ♄ in ſigno humano: & vtere coitu, ita vt in nono menſe talis conſtellatio ſit futura, quando naſcetur. Similiter ſi dominatorem aliorum optas, elige tempus ad concubitum tale, vt poſt nouem menſes ſit Sol cum ſatellitio beneficorum, & cum regiis ſtellis in angulo, in ſigno maſculino. & ſic in cæteris operaberis inſpiciendo quæ ſiderationes cui fortunæ, & corporaturæ, ſint aptæ, & quando futuræ, prout in ſuperioribus libris dictum eſt. Quod ſi Deus octimeſtrem, aut ſeptimeſtrem faciat partum, tu feciſti, quod tuum eſt ordinario curſu. ſic enim cum ſeminas frumentum, facis quod debes, & ſcis, euentúmque Deo committis. Stultum eſt autem eligere tempus ſeminandi animalia, & plantas, non autem hominum.

4 Oportet autem & ſignificatores filiorum, qui dominantur in M. C. & 11. & 4. & 5. tunc conſulere in puncto concubitus, & in bono ſtatu eligere. Sic enim aſtra ſeruient tibi, & non tu illis.

De electione in animalium generatione.

ARTIC. IV.

1 SI vis equos fortes facere, pone Sagittarium, vel Pegaſum, in horoſcopo, aut in M. C. cum ſtella ♂: ſi etiam pul-

chrum,adde ♀ teſtimonium : ſi varium & docilem, & ☿ : ſi ſuperbum & ambitioſum, adde ✱ : omneque ſignum quadrupedum eidem prodeſt. Luna autem conciliet illi lumen aliorum è ſigno prolifico.

2 Si bonos optas tauros, pone Lunam in ſigno quadrupedi in præfatarum quatuor domorum aliqua,& planetas fortes in M. C. & cætera vt ſuprà.

3 In piſcibus multiplicandis in piſcina, & cæteris animalibus propagandis, vtere ſignis illis correſpondentibus in cœlo.

4 Vbi humiditas generantium impedit prolificationem, vtere coitu, Luna ſub terra, & ſitienti, & in ſignis ſiccis, vbi ab ariditate & æſtu ſuper terram,plena & in humidis.

De regnis, & ciuitatibus, & republica.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 REx non à coronatione accipitur, ſed à puncto mortis paternæ, vel electionis : & tunc erige figuram. Conſidera ✱ & M. C. & omnes aphetas, & quæ in regno accident ex illis collige. Non eſt in hominum arbitrio facere regem fœlicem, non enim eligunt,quando vellent,ſed quãdo concordant,quod non fit ſubitò: vel quãdo moritur prædeceſſor,quod in Dei eſt voluntate.

2 Ciuitatem poteſt homo fundare quando voluerit. Pone ergo ſigna fixa in 4. angulis,& Leonem in M. C. vel in horoſcopo, & angulorum dominos in bono aſpectu Luminarium:faciéſque Solem aphetam, vel aliquem planetam ponderoſum dominum temporis.

3 Optimus eſt ♄ in bono ſitu, ſi ei Luminaria & planetæ omnes applicant. Significat enim durationem maximam, & quod regum, & populorum, diuitiæ, honores, & arma ſeruient illi ciuitati. ♃ conſimiliter potens erit bonus. Omitte planetas leues, quoniam parui temporis ſunt iudices. ♂ in bono ſitu cum ſatellitio,& dignitate, victorioſam faciet ciuitatem. Anomaliarum tarditas his fauet rebus.

4 In republica fundanda neque Luminaria aphetas faciat,quoniam regibus illam ſubiiciunt; ſed potius Saturnum cum ſigno fixo ſibi conuenienti, ſíntque ſigna communia in angulis, & eorum domini in bono ſtatu ad mundum, & ad Solem, & dignitates. Fac etiam planetas ponderoſos aphetas, quibus applicent Luminaria:

minaria: & quemadmodum in regno primus triangulus Solis & Iouis laudatur: ita in republica tertius, qui eſt ♄ & ☿. Conſidera in cunctis lunationem præcedentem, vt congruat geneſi reipublicæ, conſidera & ſitum. In maritimis enim eligimus figuras aqueas, in terris ſiccas & bouinas, aut equinas, aut prout vitæ ciuitatis magis conuenit.

De electione legis ferendæ.

ARTIC. II.

1 ELige populi comitia in nouilunio, vt ait Pſaltes, quando & Hebræi neomenias celebrant, quoniam tunc aliquid initiatur noui. Pone ☿ ſaluum à maleficis in bono ſtatu, & in M. C. ſigna æquinoctialia apta nouis legibus, & ibi Iouem. At quando lex non eſt ferenda, ſed conſeruanda, elige Lunæ trigonos & ſextiles aſpectus & ſigna fixa: omitte, quæ ſunt initia rerum, ne quotidie legibus mutandis incumbas, vti Florentiarum olim reſpublica.

De loco mutando.

ARTIC. III.

1 QVando planeta maleficus tranſit per altitudinem planetæ ſignificatoris in regni exordio, vel reipublicæ, vel ciuitatis, præſertim ſi retrocedens fuerit, aut ſtationalis; eóque magis ſi illi ſigno eſt inimicus, vt Saturnus Arieti ♋ & ♌: tunc quicunque illi ſubiiciuntur ſigno, patiuntur aliquid: vti & qui genituram talem habet: & tunc bonum eſt mutare regionem, ſi tua natiuitas non habet eundem ſignificatorem: tunc enim nihil fortè iuuat.

De electione prælij.

ARTIC. IV.

1 CVm eſt committendum prælium, pone te eo in ſitu, in quo eſt Mars: vt ſi ♂ eſt orientalis, vel borealis, pone te cum exercitu ab oriente, vel à Borea: palam eſt enim, quod vt Sol conuertit comas arborum, ſic & Mars ſpiritus animales. Obſerua & latitudinem, ſempérque ab illa parte exercitum diſpones, vt ſit tibi à tergo, vel tecum, & non exaduerſo.

2 Obſerua vt Sol terga feriat tui exercitus, inimici verò frontem: te enim ad ſequendũ, illos ad fugiendum ſuis radiis impellet: præterea illorum oculos cæcat, ne videant quos ferire habent: tuos autem non pręſtringit. Sic Sol & planetæ pugnauerunt apud Cannas pro Carthaginenſibus terga habentibus ad Solem ſuper horizontem orientalem ſcandentem contra Romanos aduerſis oculis contuentes. Fortè & hoc Debora cecinit: Sol & Luna & ſtellæ manentes in ordine ſuo, pugnauerunt eos. Idem obſeruabis cum Luna.

3 Cum ſic pugnare coactus fueris, indumenta ferrea perpolita, & clypeos nudabis: vt ſaltem reflexi radij inimicorum oculos lædant & terreant.

4 Cum cometes apparuerit, aut oſtentum in cœlo, interpretare illud militibus pro te, & pone te, vnde motus cometæ & oſtenti cœpit, non quo applicauit: eiúſque curſum imitare.

5 Variatur viciſſim victoria vbi ♂ mutat latitudinem, & motum, aut incipit retrocedere. hoc obſerua. Scribit Caietanus ſuper 12. quod Guido Bonattus capta hora exiliit cum exercitu Fauentia, trucidauitque inimicos.

6 Caue ne pugnes quando ♂ eſt in aſpectu hoſtili tui horoſcopi, vel ſignificatoris rei, pro qua pugnandum eſt. In 7. nocet valde in horoſcopo receptus, & in bono aſpectu domini horoſcopi fauet.

7 Si in radice habes ♂ infœlicem, abſtine à militia, & ab omni re ſignificata à planeta alio quem infœlicem habes.

De ædificiorum electione.

ARTIC. V.

1 INcipe ædificia permanſura cum ſigna fixa 4. angulos occuparint, præcipuè 4. & planetæ ponderoſi inter ſe & ad angulum bene configurantur.

2 Item elige tarditatem anomaliarum tam fixarum & excentricitatis, quàm Lunæ: ſed illam rariſſime habes, vtere iſta & planetarum. Ad abſoluendum autem velocitas requiritur.

3 His ſi addas planetam beneficum in M.C. & Lunam ab eo ad 4. defluentem, fœliciſſimum erit.

4 Naturam influere ſuper artem indicat theriaca. Thomas lib. de fato. vide Metaphyſicam.

5 In regionibus frigidis feneſtras facies ad meridiem, & ortum Solis ſpectantes: in calidis ad occaſum & Boream, vel ad quatuor

tuor angulos : & vtere luminum pro tempore proficuorum admiſſione.

De nauigationis electione.

ARTIC. VI.

1 OBſerua maris in quo nauigas proprietates. Craſſa enim aqua à calore æſtiuo turbatur magis, vt in mari Perſico; tenuis ab hyemali: mediocris à mediis quartis, vt patet in mari Indico. Quędã habent fluxum & refluxum à Sole, vt Oceanus: quædam augentur vnà cum Luna, vt Anglicum. Qui iſta ignorat, naufragia incurrit.
2 Cum es nauigaturus, pone in horoſcopo, & in 4. ſigno humido, & in eo beneficas corpore, vel aſpectu amico: aut Luminaria in aſpectu beneficarum, præcipuè retrogradarum, ſalua à maleficis.
3 Obſerua lunationes ſicuti docuimus in 3. lib. & quartas anni, & ſyzygias planetarum, & oſtenta cœli, & ventorum, & procellarum indices. Vide ibi: non enim hic immorandum eſt cum ſatis de elementorum mutationibus ibidem dictum ſit.

De itineris electione.

ARTIC. VII.

1 PRo itinere pone ſignificatores tuæ geneſis in bono ſitu & Lunã velocem ab ipſis defluentem ad beneficas. Vel è cõtra.
2 Horoſcopum in 3. vel 5. vel 9. deſiderabis à maleficis ſaluum, & à quo defluat Luna corpore vel radio amico, aucta lumine, & numero, & in ſignis mobilibus.
3 Obſerua etiam tempeſtates imminentes iuxta doctrinam in 3. libro, ne te obruant in via.

De agriculturæ electionibus.

CAPVT V. ARTIC. I.

1 QVibus regionibus, qua in anni quarta, ſub quibus lunationibus & fixis ſit ſerendum, arandum, & colligendum, primo inſpice. Etenim ſub æquatore bis in anno colligunt, cum duplicem habeant æſtatem : ac poſt receſſum Solis ab æquatore arant, ſerúntque: & in acceſſu metunt. Nimius enim calor accelerat maturationem frugum. In Ægypto verò paululum extra tropicos ſeminant poſt Nili inundationem in Septembri, colligúntque

que in Aprili. In regionibus frigidiſſimis ſeminant in Martio & Aprili. Neque enim in hyeme viuunt germina, ſed extinguuntur nimio frigore. Colligunt autem in fine Iulij quoniam habent dies longos, qui maturent meſſem vna cum noſtratibus, vt in Moſchouia, Polonia, &c. At in Italia ſub quarta autumnali ſerimus, cum Sol in fine ♎, & in ♏ ſpatiatur: colligimus autem in fine Iunij.

2 Ratio omnium eſt, quoniam maturatio fit à calore multo ſiccóque: ſationi autem blandus & humidus requiritur: radicationi frigus, quod cogat ad ima virtutem ſeminalem: non autem interficiat. Propterea iuxta viciſſitudines caloris, & frigoris, & mediocritatis, modus ſeminandi, arandi & colligendi obſeruatur.

3 Si ſeminas in ſolo molli, aquoſo, elige Lunæ decrementum, & tempus cum eſt ſub terra, & in ſignis ſiccis. Alioquin nimia humiditas putrefaciet ſemina. Contrarium prorſus facies, cum ſicco & arenoſo ſolo committis ſemina.

4 Pone tamen ſemper ſignum fœcundum in 4. & aſpectum beneficarum.

5 Obſerua anni qualitatem ex quatuor ſuis quartis notas ex ingreſſu Solis in cardines, & lunationibus præcedentibus: & ante quam ſemines, perſpice quale futurum ſit tempus collectionis, conſiderando quartas lunationes, & eclipſes, & cometas, & tempus executionis præfatorum decretorum: & ſic ea ſemina, eiſque in terris ſeminabis, quæ & in quibus ſcis iuuanda à conſtitutionibus cœli. Quæ autem præſcis vredine, nebulis, gelu, æſtu diro, aut pluuiis, & aduerſis ventis affligenda, non cõmittes telluri.

6 Hac ratione Thales ditatus eſt, ex lunatione in ortu Caniculæ intelligens parum olei collectum iri, emptum oleum præteriti anni totum in ſequenti triplo carius vendendo. Has regulas tradidimus in 3. libro. ditatur enim homo & à damnis futuris cauendo, & fructus præteritos ſeruando, vel diſtrahendo, prout præſcit copiam vel inopiam.

7 Cum feres, elige tempus humidum, & lunationem fœcundam beneficis configuratam: hyemem frigidam, vt radices altas agant ſata. ventoſas floritiones fœcundis ventis, qui alij ſunt aliis in regionibus, ex longa notis obſeruatione. cum colligis, ſiccam calidámque conſtitutionem.

8 Noſtra in regione ortus Vergiliarũ indicat ſationem æſtiuorum ſeminũ: occaſus verò tritici & frugum: occaſus Fidiculæ, vel Aquilæ, aperit ver, & vineas putat, oppoſitum tempus vrit ſtipulas.

9 Cum

9 Cùm præoccidit Canicula in Aprili fiunt Rubigalia Romanis, quoniam ſolet tunc rubigo fruges præoccupare:& paulò poſt Floralia: vbi ſi plenilunium accidat, fruges & flores necat. Sic vuas in exortu Caniculæ, & oleas floreſcentes. Democritus autem oleis & vitibus timet in exortu Vergiliarum, alij in exortu veſpertino Aquilæ. In cuius matutino exortu timetur hybernis præcocibúſque frugibus.de quibus in 3.lib.

10 Sidera ruſtici ignorant, niſi per plantas. Nam heliotropium & lupinum cum Sole gyrant,& horas indicant diei. Refluxus comarum tiliæ, oleæ, populi,ſolſtitia indicant ad vnguem, ſed præcipuè florentis pulegij: & ſicci brumam indicat, ideſt introitum Solis in ♑,cardui verò in ♋. Germinatio mori certum ſignum tranſacti frigoris: cicindelarum apparitio exortum Vergiliarum, vel floritio fabarum, aut apiculæ egreſſus ad paſtum: aduentus hirundinis ver,occaſum Fidiculæ,& fauonios: foliorum arborum caſus dat occaſum Vergiliarum. Sed hæc celebrata Romanis non prorſus congruunt noſtro tempori,niſi quæ à plantis capiuntur indicia. Vide lib.3.

11 Neſcio quæ ſympathia nobis cum tota naturæ ſerie ineſt. Nam cum vua calcatur,ſolent graſſari prælia,& ſanguis humanus effundi plerumque. Cum putantur vineæ,capita truncari humana, & ſuffocatiui catharri graſſari ſuerunt. Cum florent arbores, ſemina corporis & ingenij turgent, floréntque,& ad quaſdam incitant fructificationes. Cum colliguntur, ſterileſcimus: vnde ſignum ♍ ſterile vocatur.Cum venti plurimi diu flant,colligimur in penetralia domorum, & tunc conſilia peſſima ineuntur: vnde fœminæ ſolent inſidioſa molimina prognoſticari.Nec iſta ratione vacant: nam etſi reſpectu cauſarum ſecundarum per accidens fiat,vt hæc herba ſimul cum illa floreat,inquit S.Thomas ſuper 6. Metaph. tamen reſpectu cœli habet cauſam. Similes enim affectus corporeos influunt omnibus ſtellæ corporibus, ſed modificantur pro genere & qualitate recipientium.

12 Plantabis arbores cum Luna fœcundis eſt in ſignis, & aucta lumine,& ſuper terram,in ſolo ſicco, arenoſóque:è contra in humido. In mediocri elige ſignum fœcundum & Lunam ſub terra creſcentem,aut ſuper terra decreſcentem.

13 Elige ſigna terreſtria, vt Taurum, in plantatione arborum: non autem Leonem, quia ſterileſcunt.Conuenit plantis excelſis, vt abieti,fago,quercui,Aquarius:neque enim fiunt in paluſtribus.

14 Inſeres arbores cum Luna planetis applicat fœcundis,& dominus arboris eſt in bono ſtatu. Dicatur enim omnis planta ſuo planetæ.

15 Prodeſt maximè cum planeta fœcundus applicat fœcundo retrogrado,vt fiat applicatio robuſta duplex : quæ melior eſt corpore,quam radio.

16 Eædem regulæ valent in tranſplantationibus.

17 Collige frumentum & fructus cum tempus eſt ſiccum , & Luna in decremento. Similiter vuam. Alioquin flacceſcent & putreſcent humore affecta nimio : ſi non ſtatim in vere cum à calore humor ſuſcitatur. Fiunt etiam vermibus opportuna , niſi ſicco tempore colligantur. Vua autem penſilis ſubitò flacceſcit.

In lignorum ſectione electio.

ARTIC. II.

1 LIgna ex quibus vis naues texere,aut domos tegere,& pauimenta ſuſtinere longiſſimis temporibus,non cædes niſi Sole à noſtris regionibus remotiſſimo , & Luna decreſcente , ac ſub terra. tunc enim ſolidiſſima ſunt , vermibus & putredini nil opportuna. Quapropter optimè eligunt Lunam deficientem ante introitum Solis in ♑. tunc enim à nobis remotiſſimus , & adhuc recedens eſt,lignáque humore carent.

2 Si autem ligna cædis , quæ putreſcant , & ſint opportuniora ignibus , elige ver quando Sol ad nos accedit, & Lunam creſcentem,ac ſupra terram.

3 Si vis cædere ſyluam, & arbores, & ramos, vt melius repullulent atque germinent , idem facito in Luna creſcente : manifeſtè enim qui barbam radit eo tempore,ſtatim prolixiorem & celeriorem recuperat.in ſitienti,è contra.

Electio in contractibus.

ARTIC. III.

1 IN vendendo elige planetam ſignificatorem rei venalis in angulo,fortem,& exiſtimatum valde : ſignificatorem vero auri, vt Solem;vel argenti,vt Iouem,in cadentibus. Cum autem emis è

contra pone in ſua dignitate ſignificatorem monetæ, & in cadentibus rei emptibilis planetam. Placet regula, ſed cum negotiatio ſit tota arbitraria, non verificabitur vſque.

2 Potes etiam Lunam à beneficis ad partem fortunæ tuæ radicis applicantem eligere, & ♃ lumen deferentem: & cum vendis ad dominos fortunæ defluentem. In his tamen induſtria, & rerum, & pretij conſideratio plus valent. Sic in ludo, in quo locum fortunæ, & dominos loci, & directionis, & progreſſus conſiderabis, an à maleficis, vel beneficis tunc temporis, & à Luminaribus bene vel male afficiantur.

De dierum electione.

CAPVT VI.

1 HAbebant Ægyptij dies fauſtos & infauſtos: in illis operabãtur, in his cauebant: ſimiliter & Romani. Hoc autem ex obſeruatione, quod facinora talium dierum illis infœliciter ſuccedebant, rationem habet. Vnde quartam nonam, quia ad Alliam infœliciter pugnarunt, vitabant. Sunt & alij quibus nocet dies Sabbathi, aliis dies Martis: & in certis diebus fœlices ſucceſſus ſortiuntur, in aliis infauſtos: propterea videndum an ratio his faueat & experientia.

Legimus in Eccleſiaſtico, quod Deus dierum alios benedixit, alios maledixit, & ſic videtur à Deo hanc doctrinam ortum habere. Præterea iurare poſſum, quod omnia mala ingentia, quæ pertuli in mundo, mihi contigerunt in die Veneris & Martis: bona in Dominico, & Mercurij die, quædam mediocria in die Lunæ, & Iouis. Mala autem horum dierum in bonum ceſſere, ſicuti è contra illorum bona. Septies tormento applicatus fui: ſemper in die ♂ aut ♀. Quoties captus, aut afflictus, aut inſidias paſſus, fuit dies ♂ aut ♀. Vnde cogor ab his diebus cauere. Item familia illuſtris Mendozinorum in Hiſpania nihil aggreditur in die ♂ quia ſemper cedit illis infœliciter. Vnde à magiſtratu ſanctæ Inquiſitionis priuilegium habent cauendi in hoc die abſque ſuperſtitionis nota. Quod autem illis conuenit ſine ſuperſtitione, cur non & cæteris? Nec poſſumus dicere, quod talibus in diebus apheta maleficis occurſat. Hoc enim impoſſibile, & contra experientiam. Nec quod diabolus ita curſum fatalem modificet, vt talibus in diebus

nobis obſit. Non enim ſeriem rerum poteſt diabolus peruertere, vt Patres teſtantur. Oportet ergo ponere dominia planetarum certis diebus.quod Babylonij primi fecerunt: & Ægyptij, Græci, &Romani,proſecuti ſunt.Primum enim diem Soli,ſecundum Lunæ,tertium Marti,quartum Mercurio,quintum Ioui, ſextum Veneri, ſeptimum Saturno in ſeptimana damus tam antiqua obſeruantia:nec à ſcrupuloſiſſimis Chriſtianis euerſa eſt. Fundamentum ergo habet in veritate. Vnde Deus in ſeptem diebus dicitur mundum creaſſe,quos planetis dicat.

2 Sed dies non nominantur iuxta ſeriem planetarum. Sic enim inciperemus à ♄,& deſineremus in Luna: ſed iuxta ſeriem horarum 24. ex quarum numeratione ab initio diei Solis incepta accidit, vt prima hora ſequentis diei detur Lunæ & prima ſubſequentis Marti, & ſic de cæteris. Faciunt enim horas ciuiles inæquales,ac omnis dies 12. & omnis nox 12.habent horas.

3 Equidem hæſitaui multum in hoc: nec poſſum tam antiquam damnare traditionem, neque ſatis approbare. Vnde ſanctus Thomas in opuſc. reſpondens huic quæſito ait, nihil contra fidem, nec pro fide Catholica, ſtatui ex hac dierum ex planetis nomenclatura, & partitione: nec de his Theologo nimis curandum. Sic & ego facerem, niſi ſcientiæ huius complementum vrgeret. Et quamuis in prophetalibus nomina idolorum è diebus & menſibus expungenda dixerim: non tamen planetarum,ſi phyſicè in eis poſſunt.

4 Profectò ſi Deus ſtatuit ſeptenarium in exordio rerum: in exordiis autem latent progreſſus,& fines,& res:& ſeptem planetas intra fixarum theatrum locauit ad rerum mutuum regimen (nam etſi detur Solem quieſcere,tamen vt mobilem gubernatorem licet accipere:) vtique dabitur & ſeptimana annorum eiſdem planetis reſpondens,& ſeptimana menſium,& dierum, & horarum, & iterum centenariorum, & millenariorum. Vnde dixit Dauid, quod mille anni ſunt ſicut vnus dies. Et idem repetit Petrus Apoſtolus. Et in Daniele dantur annorum ſeptimanæ, & decadum, & centenariorum, vt & myriadum. Rabbini autem, teſtantes Heliam, idem aſtruunt,& quod Meſſias venturus eſt in quarto millenario, quia in quarto die creatus eſt Sol eius typus. & vere Chriſtus venit circa finem quarti millenarij. Quis autem poteſt dierum, & menſium, & horarum, & hebdomadarum ab initio mundi, nobis ignoto ob varietatem chronologiarum, rationem tenere?

Quod autem notum eſt nobis de planetarum dominiis nil negemus.

5 Puto ergo in primo millenario præfuiſſe ♄, vnde ſæculum aureum ſub eo celebrant ſcriptores: in ſecundo ♃: in tertio ♂: in quarto ☉: in quinto ♀: in ſexto ☿, in quo nunc ſumus: in vltimo ☽, quando omnia variabuntur. Vel ſi imitaris ætates hominis in mundi ætate, incipe à Luna. Nam in quarta etiam erit Solis gubernatus. Sic in centenariis, & decadibus, & ſeptimanis, & menſibus, & locis procedendum. & ſi conſulas hiſtorias, non refragatur experientia. vide prophetalia.

6 Quod autem planetæ id ſortiantur, conteſtantur leges nationum, vt Haly & Cardanus notarunt. Hebræi enim ſaturninos habent mores, & legem acceperunt in Ægypto ſub triangulo ♄ ☿. Ideo colunt ſabbathum ♄ diem: quoniam, vt ait Ficinus, Rabbinorum teſtimonio ♄ eſt ineptus actionibus, & infœlix, aptus autem contemplatiuæ. Ideò in die ♄ vacandum diuinis, & placandus Deus, qui & hoc ſecundum naturam à ſe conditam inſtituit, & in die ♄ requieuit ab operibus. Item ſunt eloquentes & religioſi, & mercatores à ☿. Et omnis lex legi hebraïcæ adhæret, & ab eius figuris, & libris probat ſua dogmata: quoniam omnis lex indiget expoſitione & ratiocinio, quod Mercurio datur. Et omnis planeta applicat ♄, & non è contra. Lex Chriſtiana quia cœpit ſub trigono Solis & Iouis, colit pietatem, puritatem, caſtitatem, & omnes virtutes, celebrátque diem Solis, qui typus eſt Meſſiæ. Macometana, quæ ſub trigono Martis cœpit & Veneris & Lunæ, plena eſt luxuriis, & impudicitia, & variabilitate. Habet Lunam pro inſignibus, & diem Veneris obſeruat. Videntur ergo res omnes humanæ planetas habere, aut tanquam cauſas, aut concauſas, aut typos. & ſic de diebus philoſophabimur.

7 Sed diſtributio ſeptimanæ ex ſerie horarum non tenet ſeriem planetarum. Fortè etiam ſic in mundi millenariis currimus. Hoc autem examinari per hiſtorias oportet: ex moribus enim cuiuſque temporis dominatorem temporis licet agnoſcere, ſicuti ex die mercatus ſigna, & planetas dominantes, in primo libro agnouimus, vel ex parte.

8 Sed contra hanc doctrinam eſt Apoſtolus condemnans eos, qui obſeruant dies, & annos. Similiter in decreto Gratiani damnantur obſeruatores dierum Ægyptiorum.

9 Reſpondeo ab Apoſtolo condemnari eos, qui ſuperſtitioſè obſeruant dies, & veteris legis neomenias, tamquam in illis ponentes ſalutem: non autem qui phyſicè, aut ex Dei inſtituto, vel Eccleſiæ: alioquin, nec diem Paſchatis rectè ſeruaremus: nec leproſus Iudæus ritè abſtineret à porcina, ſi phyſicè, & non moraliter abſtinet. Condemnant Pontifices ſuperſtitioſè colentes dies Ægyptiorum, non autem phyſicè: conſtat enim, quod ſicuti in æſtate non ſeminantur fabæ (quod ſi ſeminantur, non ferunt fructum, quoniam illis tunc eſt contraria conſtitutio cœli) ſed ſeminantur rectè in Decembri, quando fauet: ſic nec in die mihi non fauenti, ob planetæ in dominatu ſucceſſionem, debeo id quod ab illo mihi prohibetur aggredi. Sunt enim & negotia moralia certis conuenientia, & diſconuenientia temporibus, & conſtellationibus, ſaltem diſpoſitiuè, vt dicebamus. quod dæmon bene nouit, teſte S. Thoma. Sic ergo puto Inquiſitores indulſiſſe Mendozinis talem obſeruantiam. Inſuper aio dies Ægyptiacos ſuperſtitioſè coli: non enim iidem omnibus ſunt fauſti & infauſti.

10 Sed quando agnoſces diem tibi fauſtum & infauſtum? Ex experimentis bonis & malis. At quando mihi Venus & Mars contrarij, cum in mea geneſi ſit ♀ à Sole orientalis & domina? Reſpondeo, quod tam ♀, quam ♂, ſunt in ſuo caſu, ♀ in ♍, ♂ in ♎: ideóque infœlices: præſertim cum ♀ ſit in 12. & quicunque habent planetam ſic infœlicem, illius diem debent conſiderare.

11 Haly Abenragel ex eo, quod hora ♄ nauis è portu ſoluit, prædixit illi naufragium, vti euenit: ſed non ſatis prudenter. accidit enim id ex leuiſſima ſuſpicione: quoniam dominia horaria, & diaria, ſunt minimæ indicationis. Oportuiſſet lunationem potius, & nauis natiuitatem, conſiderare, & alia, quæ ſolent, multa.

12 Quapropter ſtatuo leuiſſimas ſuſpiciones, non autem dæmonſtrationes, aut probabilitates, capi ex dominiis horariis & diariis: & Eccleſiam Dei meliùs conſulere, vt duce Deo per orationem aggrediamur negotia, quam per iſtas innumeras, & futiles frequentiſſimè obſeruationes, & ſæpe ſuperſtitioſas, cum ſunt falſæ, & dæmon ingeri poſſit vanis obſeruantiis.

13 Quando igitur dicitur Deus dies benedixiſſe, & maledixiſſe, intelligitur reſpectu noſtri, non temporis. Conſtat enim quod ignis nos comburens, eſt nobis maledictus: ſic ſpina pungens: cum tamen in ſe ſint omnia valdè bona. ſic & dies. Attamen Iobo eſt maledicta dies natiuitatis ſibi, non diei: quoniam tunc in miſe-

rias incidit humanas. reſpectiuè igitur, non abſolutè, loquitur Eccleſiaſticus.

14 Melius eſt conſtellationes fauentes ſecundum tuam genituram reſpicere, quàm has horarias gubernationes. Omnia tamen ſi concordauerint, optimè fiet.

15 Quærunt Hebræi quomodo dies Chriſtianorum morales conueniant naturalibus, cum Moyſi lex tota Phyſiologiæ adaptetur: ideóq; videatur omnibus prçferēda, eo quòd Deus eorũ comprobatur eſſe idem conditor naturæ & legis. Reſpondeo, quod author naturæ eſt conditor legis hebraïcæ, & chriſtianæ. In illa expreſſit planetas, & ſigna cœli, & in hac pulchrius declarauit. Dies Dominicus obſeruatur, quoniam mundus & lux in eo cœpit, & poſt ſeptimanam temporum ſæculorum in eo erit quies per reuerſionem ad primum principium. in Sabbatho autem non eſt reuerſio. Sol eſt Aſtrorum dominus, non ♄. Item feſta mobilia valdè conſonant. Paſcha celebramus in prima lunatione, quando reſurgit Chriſtus, & arbores, & ſemina demortua reſurgunt. Aſcenſionem, quando res calore vincente ſurſum ſpiritus & halitus emittunt. Aduentum Spiritus ſancti, quando calor ſolaris multus ad nos deſcendit. Aduentum Chriſti, quando Solis reditum ante brumam ſperamus. Chriſti natalem, quando Sol incipit ad nos reuerti: & ſancti Ioannis, quando recedere, vt ait Auguſtinus: quoniam dixit: Oportet me minui, illum autem creſcere. Quadrageſimam cum Sol eſt in Piſcibus celebramus. Et cum humores exuberant, ieiunamus vtiliter. In manè anni Chriſtus reſurgit, ver eſt manè. In meridie aſcendit cœlum, & mittit Spiritum, æſtas eſt meridies. In Autumno Matthæus abeuntis ſcribit Euangelium, tanquam in ſero, & ſenecta anni. In bruma, quæ eſt ætas decrepita, naſcitur Chriſtus, & in media nocte, cum dies incipit creſcere. Duodecim Apoſtoli menſibus duodecim dantur. Matthias in biſſexto intercalatur pro Iuda. Beata Virgo ſicut Luna quindecim creſcit myſteriis. Qui erunt aliqua peritia indagabunt. etenim S. Auguſt. eſt hic modus in ſerm. de S. Iob.

De

De electionibus generaliter.

CAPVT VII.

1 IN omni actione conſidera ſignificatorem illius in tuæ geneſis radice: & vide quomodo in principio vitæ ſe habet ad bonum & malum, & in quibus habes illum infœlicem abſtine. vt qui ♂ habet in deſpecto loco, non fiat miles. Si verò fœlicem, aut non infœlicem, vide in principio actionis quomodo ſe habet ad Solem, & mundum, & angulos, & dignitates, & configurationes, & ſi bene, aggredere: ſi malè, non inceptes.

2 Cum gubernator, aut apheta honoris, vel diuitiarum, vel ſanitatis, &c. mutatur de ſigno in ſignum, erige figuram: & vide quis planeta illum aſpiciat, aut eius in loco ſit. Et ſecundum illud iudica de re ſignificata nati, vel regis, vel ciuitatis. Vt ſi ♄ in M. C. reſpiciens gubernatorem in 7. natus, vel rex, vel ciuitas, negligetur à ſuis propter auaritiam. Et ſi debilis eſt radicalis figura, patietur inſidias. Sed nil peius, quàm ſi retrogradus maleficus ſuper locum exaltationis ſignificatoris incedat.

3 Peſſima eſt diſpoſitio, quando Saturnus Marti reſpondendo opponitur, & alter ipſorum eſt gubernator: vel ſi retrogradi, & coniuncti ambo malè aſpiciunt ſignificatorem, præſertim occidentalem, & ſub radiis Solis: vel ſi iungantur, aut opponantur, aut quadrentur ſignificatori. Ac proinde pro natura ſigni, in quo damnatur ſignificatum, fit qualificatio. Nam in ♋ naufragat: in ♊ à latronibus patitur, vel in facultatibus animæ: in ♉ terræmotus, vel armentorum iactura: in ♈ in frugibus ob ſiccitatem: & erit rabies animalium. ſic de cæteris, vt in 2. & 4. lib.

4 Conſidera conſimiliter in cunctis rebus, & negotiis, dominos progreſſionum, & directionum, nedum aphetas: & vide quomodo ſe habent ad bonum, vel malum: & ſic incipe, vel ceſſa. Hoc idem faciunt omnes artifices, nautæ, agricolæ, medici, fabri. Cúrni & aſtrologus communibus in cauſis & propriis?

5 Qui autem Deo committit opus ſuum, dominatur aſtris: qui ſenſui & affectioni, ſeruit aſtris: qui rationali iudicio, veluti in hoc opere docemus, vtitur aſtris.

FINIS.

Horaria

Horaria tempora diurna in Borealibus, & oppoſita nocturna in Auſtralibus.

	Pol. 36.	39.	42.	
♈ 0	15.0.0	15.0.0	15.0.0	30
3	15.8.50	15.9.50	15.10.50	27
6	15.19.10	15.19.20	15.21.40	24
9	15.25.50	15.28.50	15.32.10	21
12	15.34.30	15.38.30	15.42.50	18
15	15.43.10	15.48.10	15.53.40	15
18	15.51.50	15.57.40	16.4.10	12
21	16.0.10	16.7.10	16.14.30	9
24	16.8.30	16.16.0	16.25.0	6
27	16.17.0	16.25.50	16.35.20	3
♉ 0	16.25.0	16.34.50	16.45.30	♍ 0
3	16.33.0	16.43.40	16.55.30	27
6	16.40.50	16.52.30	17.5.20	24
9	16.48.30	17.1.10	17.15.10	21
12	16.56.0	17.9.30	17.24.20	18
15	17.3.0	17.17.40	17.33.30	15
18	17.10.0	17.25.30	17.42.10	12
21	17.16.50	17.33.50	17.50.30	9
24	17.23.10	17.40.0	17.58.30	6
27	17.29.20	17.47.10	18.6.30	3
♊ 0	17.35.0	17.53.20	18.13.30	♌ 0
3	17.40.20	17.59.10	18.20.10	27
6	17.46.0	18.4.30	18.26.20	24
9	17.49.30	18.9.30	18.31.40	21
12	17.53.20	18.13.50	18.36.20	18
15	17.56.30	18.17.30	18.40.41	15
18	17.59.10	18.20.30	18.44.10	12
21	18.1.20	18.23.0	18.47.0	9
24	18.2.50	18.24.20	18.48.50	6
27	18.3.50	18.25.40	18.49.50	3
30	18.4.10	18.26.10	18.50.30	♋ 0

	45.	48.	51.	
♈ 0	15.0.0	15.0.0	15.0.0	30
3	15.12.0	15.13.20	15.14.50	27
6	15.24.0	15.26.40	15.29.40	24
9	15.35.50	15.39.40	15.44.10	21
12	15.47.40	15.52.30	15.58.50	18
15	15.59.30	16.6.0	16.13.40	15
18	16.11.20	16.19.20	16.28.10	12
21	16.23.0	16.32.20	16.41.40	9
24	16.34.40	16.45.10	16.57.0	6
27	16.46.10	16.58.0	17.11.20	3
♉ 0	16.57.20	17.10.40	17.25.30	♍ 0
3	17.8.20	17.22.5	17.39.20	27
6	17.19.30	17.35.10	17.53.10	24
9	17.30.20	17.47.20	18.6.40	21
12	17.40.40	17.59.10	18.19.50	18
15	17.50.50	18.10.30	18.32.50	15
18	18.0.30	18.21.20	18.45.0	12
21	18.10.10	18.32.0	18.57.10	9
24	18.19.10	18.42.10	19.8.40	6
27	18.27.40	18.52.10	19.20.10	3
♊ 0	18.35.50	19.1.10	19.30.20	♌ 0
3	18.43.30	19.9.50	19.40.0	27
6	18.50.10	19.17.20	19.48.50	24
9	18.56.30	19.24.20	19.56.50	21
12	19.1.50	19.30.50	20.4.0	18
15	19.6.40	19.36.10	20.10.20	15
18	19.10.40	19.40.40	20.15.0	12
21	19.13.50	19.44.10	20.19.20	9
24	19.15.50	19.46.30	20.22.20	6
27	19.17.10	19.48.10	20.24.0	3
30	19.17.40	19.48.50	20.24.50	♋ 0

	54.	57.	60.	
0	15. 0. 0.	15. 0. 0	15. 0. 0.	30
3	15. 16. 30	15. 18. 30	15. 20. 50	27
6	15. 33. 0	15. 36. 50	15. 41. 30	24
9	15. 49. 20	15. 55. 10	16. 2. 0	21
12	16. 5. 40	16. 13. 30	16. 22. 40	18
15	16. 22. 10	16. 31. 50	16. 45. 10	15
18	16. 38. 30	16. 50. 10	17. 4. 10	12
21	16. 54. 30	17. 8. 20	17. 24. 50	9
24	17. 10. 40	17. 26. 30	17. 45. 30	6
27	17. 26. 50	17. 44. 40	18. 6. 0	3
♉ 0	17. 42. 40	18. 2. 30	18. 26. 20	♍ 0
3	17. 58. 20	18. 20. 20	18. 46. 30	27
6	18. 13. 40	18. 38. 0	19. 6. 50	24
9	18. 29. 0	18. 55. 20	19. 26. 50	21
12	18. 44. 0	19. 12. 20	19. 46. 20	18
15	18. 58. 40	19. 29. 0	20. 6. 0	15
18	19. 12. 40	19. 45. 10	20. 25. 0	12
21	19. 26. 30	20. 1. 10	20. 43. 30	9
24	19. 39. 40	20. 16. 30	21. 1. 40	6
27	19. 52. 30	20. 31. 20	21. 19. 10	3
♊ 0	20. 4. 20	20. 45. 10	21. 36. 0	♌ 0
3	20. 15. 30	10. 58. 20	21. 52. 0	27
6	20. 25. 40	21. 10. 20	22. 6. 20	24
9	20. 35. 0	21. 21. 20	22. 20. 0	21
12	20. 43. 30	21. 31. 20	22. 32. 10	18
15	20. 50. 40	21. 40. 0	22. 43. 0	15
18	20. 56. 30	21. 47. 0	22. 52. 0	12
21	21. 1. 30	21. 52. 50	22. 59. 10	9
24	21. 4. 50	21. 56. 50	23. 4. 20	6
27	21. 6. 50	21. 59. 1	23. 8. 20	3
30	21, 7. 40	22. 0. 20	23. 8. 40	♋ 0

G	♈	♉	♊	♋	♌	♍
0	0. 0. 0	27.53.43	57.48. 7	90. 0. 0	122.11.53	152. 6. 18
1	0. 55. 1	28.51. 5	58.50.40	91. 5. 27	123.14.16	153.3. 31
2	1. 50. 2	29.48.36	59.53.23	92. 10. 53	124.16.29	154. 0. 36
3	2. 45. 4	30.46.16	60.56.16	93. 16. 18	125.18.32	154.57.33
4	3. 40. 7	31.44. 5	61.59.19	94. 21. 42	126.20.24	155.54.22
5	4. 35.11	32.42. 3	63. 2. 32	95. 27. 5	127.22. 5	156.51. 3
6	5. 30.17	33.40.11	64. 5. 55	96. 32. 25	128.23.35	157.47.37
7	6. 25.25	34.38.29	65. 9. 27	97. 37. 42	129.24.54	158.44. 4
8	7. 20.35	35.36.57	66.13. 8	98. 42. 56	130.26. 3	159.40.23
9	8. 15.47	36.35.35	67.16.57	99. 48. 6	131.27. 1	160.36.36
10	9. 11. 2	37.34.23	68.20.54	100.53.12	132.27.48	161.32.43
11	10. 6. 20	38.33.22	69.24.59	101.58.13	133.28.24	162.28.44
12	11. 1. 41	39.32.32	70.29.12	103. 3. 9	134.28.49	163.24.39
13	11.57. 6	40.31.52	71.33.32	104. 8. 1	135.29. 2	164.20.28
14	12.52.35	41.31.22	72.37.59	105.12.47	136.29. 5	165.16.12
15	13.48. 9	42.31. 3	73.42.33	106.17.27	137.28.57	166.11.51
16	14.43.48	43.30.55	74.47.13	107.22. 1	138.28.38	167. 7. 25
17	15.39.32	44.30.58	75.51.59	108.26.28	139.28. 8	168. 2. 54
18	16.35.21	45.31.11	76.56.51	109.30.48	140.27.28	168.58.19
19	17.31.16	46.31.36	78. 1. 47	110.35. 1	141.26.38	169.53.40
20	18.27.17	47.32.12	79. 6. 48	111.39. 6	142.25.37	170.48.58
21	19.23.24	48.32.59	80.11.54	112.43. 4	143.24.25	171.44.13
22	20.19.37	49.33.57	81.17. 4	113.46.53	144.23. 3	172.39.25
23	21.15.57	50.35. 6	82.22.18	114.50.34	145.21.31	173.34.35
24	22.12.24	51.36.25	83.27.35	115.54. 6	146.19.49	174.29.43
25	23. 8. 58	52.37.55	84.32.55	116.57.29	147.19.57	175.24.49
26	24. 5. 39	53.39.36	85.38.18	118. 0. 42	148.15.55	176.19.53
27	25. 2. 28	54.41.28	86.43.42	119. 3. 45	149.13.44	177.14.56
28	25.59.25	55.43.31	87.49. 7	120. 6. 38	150.11.24	178. 9. 58
29	26.56.30	56.45.44	88.54.33	121. 9. 20	151. 8. 55	179. 4. 59
30	27.53.43	57.48. 7	90. 0. 0.	122.11.53	152. 6. 18	180. 0. 0.

	♎	♏	♐	♑	♒	♓
0	180. 0. 0	207.53.43	237.48. 7	270. 0. 0	302.11.53	332. 6. 18
1	180.55. 1	208.51. 5	238.50.40	271. 5. 27	303.14.16	333. 3. 31
2	181.50. 2	209.48.36	239.53.23	272.10.53	304.16.29	334. 0. 36
3	182.45. 4	210.46.16	240.56.16	273.16.48	305.18.32	334.57.33
4	183.40. 7	211.44. 5	241.59.19	274.21.42	306.20.24	335.54.22
5	184.35.11	212.42. 3	243. 2. 32	275.27. 5	307.22. 5	336.51. 3
6	185.30.17	213.40.11	244. 5. 55	276.32.25	308.23.35	337.47.37
7	186.25.25	214.38.29	245. 9. 27	277.37.42	309.24.54	338.44. 4
8	187.20.35	215.36.57	246.13. 8	278.42.56	310.26. 3	339.40.23
9	188.15.47	216.35.35	247.16.57	279.48. 6	311.27. 1	340.36.36
10	189.11. 2	217.34.23	248.20.54	280.53.12	312.27.48	341.32.43
11	190. 6. 20	218.33.22	249.24.59	281.58.13	313.28.24	342.28.44
12	191. 1. 41	219.32.32	250.29.12	283. 3. 9	314.28.49	343.24.39
13	191.57. 6	220.31.52	251.33.32	284. 8. 1	315.29. 2	344.20.28
14	192.52.35	221.31.22	252.37.59	285.12.47	316.29. 5	345.16.12
15	193.48. 9	222.31. 3	253.42.33	286.17.27	317.28.57	346.11.51
16	194.43.48	223.30.55	254.47.13	287.22. 1	318.28.38	347. 7. 25
17	195.39.32	224.30.58	255.51.59	288.26.28	319.28. 8	348. 2. 54
18	196.35.21	225.31.11	256.56.51	289.30.48	320.27.28	348.58.19
19	197.31.16	226.31.36	258. 1. 47	290.55. 2	321.26.38	349.53.40
20	198.27.17	227.32.12	259. 6. 48	291.39. 6	322.25.37	350.48.58
21	199.23.24	228.32.59	260.11.54	292.43. 4	323.24.25	351.44.13
22	200.19.37	229.33.57	261.17. 4	293.46.53	324.23. 3	352.39.25
23	201.15.57	230.35. 6	262.22.18	294.50.34	325.21.31	353.34.35
24	202.12.24	231.36.25	263.27.35	295.54. 6	326.19.49	354.29.43
25	203. 8. 58	232.37.55	264.32.55	296.57.29	327.17.57	355.24.49
26	204. 5. 39	233.39.36	265.38.18	298. 0. 42	328.15.55	356.19.53
27	205. 2. 23	234.41.28	266.43.42	299. 3. 45	329.13.44	357.14.56
28	206.59.25	235.43.31	267.49. 7	300. 6. 38	330.11.24	358. 9. 58
29	206.56.30	236.45.44	268.54.33	301. 9. 20	331. 8. 55	359. 4. 59
30	207.53.43	237.48. 7	270. 0. 0	302.11.53	332. 6. 18	360. 0. 0

Tabula declinationum Tychonica Borealis in ſignis Borealibus, Auſtralis in Auſtralibus.

	♈ ♎	♉ ♏	♊ ♐	
0	0. 0. 0	11. 30. 43	20. 13. 22	30
1	0. 23. 56	11. 51. 48	20. 25. 57	29
2	0. 47. 53	12. 12. 40	20. 38. 9	28
3	1. 11. 49	12. 33. 21	20. 49. 58	27
4	1. 35. 43	12. 53. 49	21. 1. 25	26
5	1. 59. 37	13. 14. 5	21. 12. 29	25
6	2. 23. 28	13. 34. 7	21. 23. 7	24
7	2. 47. 16	13. 53. 57	21. 33. 22	23
8	3. 11. 4	14. 13. 32	21. 43. 15	22
9	3. 34. 47	14. 32. 53	21. 52. 42	21
10	3. 58. 28	14. 51. 59	22. 1. 45	20
11	4. 22. 4	15. 10. 50	22. 10. 22	19
12	4. 45. 37	15. 29. 26	22. 18. 35	18
13	5. 9. 5	15. 47. 47	22. 26. 22	17
14	5. 32. 29	16. 5. 51	22. 33. 44	16
15	5. 55. 47	16. 23. 49	22. 40. 39	15
16	6. 18. 58	16. 41. 9	22. 47. 10	14
17	6. 42. 6	16. 58. 22	22. 53. 13	13
18	7. 5. 6	17. 15. 18	22. 58. 51	12
19	7. 28. 0	17. 31. 54	23. 4. 3	11
20	7. 50. 46	17. 48. 14	23. 8. 47	10
21	8. 13. 26	18. 4. 14	23. 13. 5	9
22	8. 35. 58	18. 19. 57	23. 16. 56	8
23	8. 58. 20	18. 35. 18	23. 20. 20	7
24	9. 20. 34	18. 50. 21	23. 23. 18	6
25	9. 42. 4	19. 5. 4	23. 25. 48	5
26	10. 4. 38	19. 19. 26	23. 27. 51	4
27	10. 26. 24	19. 33. 27	23. 29. 27	3
28	10. 48. 2	19. 47. 7	23. 30. 35	2
29	11. 9. 27	20. 0. 26	23. 31. 17	1
30	11. 30. 43	20. 13. 22	23. 31. 30	0
	♓ ♍	♒ ♌	♑ ♋	

TYPOGRAPHVS LECTORI.

Opus hoc, Aſtrologe, ſex libris, quos vno volumine compactos ſimul acceperam, ex ipſius authoris, vt videbatur, mente circumſcripſeram. Cum autem iam quieuiſſet prælum, ecce, ſeptimus hic liber allatus eſt ex Italia: quo, quia maximam præfert iucunditatem vtilitatémque, non putaui te eſſe fruſtrandum.

ASTROLOGICORVM LIBER SEPTIMVS.

De ſiderali fato vitando.

Stellarum fata vitari poſſe.

CAPVT I. ARTIC. I.

1 NVLLVM humani generis malum abſque remedio permiſit Deus.

2 Siquidem contra animorum morbos morales ſcientias doctrináſque largitur: & quò non pertingit diſciplina, ſupplet diuini auxilij remedium : contra morbos corporis medicinam : contra mortem corporis animæ immortalitatem , quæ corporis mortalitatem abſorbet diuinæ vitæ gratia iuuante : contra familiæ mala eſt œconomica ſcientia artéſque mechanicæ : contra reipublicæ mala politica ſcientia & lex ſunt medela : aduerſus fortuitos caſus prouidentia ſcientiarum cumulo armata pugnat, cui nec angelorum cuſtodia, nec Dei non adeſt. Ergo & contra damna à ſideribus illata ſideralis ſcientia aliis iuuantibus prodeſt.

3 Fruſtra Deus nobis Aſtrologiam dediſſet,niſi etiam prodeſſet. Sicuti enim oculi,& olfactus,& auditus,& memoria,& cæteræ facultates poteſtatiui,& cognoſcitiui,& volitiui,ad conſeruationem animalis ab authore naturæ donata ſunt : artes verò naturæ ſoboles ad tuitionem vitæ omnes valent, vt commoda conſequamur, & mala propulſemus:Ita etiam ſcientiæ,ſi verè ſcientiæ ſunt, à ſtudioſitate , non à ſola curioſitate inuentæ. Studioſitas enim habet

principia cognitionis à cauſis,vel ab effectibus, vel à ſignis poſitis à natura, vel à Deo eius authore. Curioſitas ab arte tantum ſigna habet. Cum ergo aſtrologica ſcientia habeat cauſas vniuerſales in cœlo,& modificationes earum,vt probat S.Th.3 contr.gent.& inſuper ſigna, & hæc ab effectibus notificata : valde conſequens eſt vt ſcientia ſit ſtudioſitate inuenta, ſicuti ſanctis etiam placet doctoribus Bedæ, Hieronymo, Thomæ, Gregorio Nyſſeno, & aliis. Ergo prodeſt per Aſtrologiam præſcire mala, bonáque:illa, vt vitemus;iſta,vt curemus.

4 Imperitè ergo Fauorinus negat vtilitatem iſthanc: cum (inquit) mala præſcita nos continua angant cura, bona verò præripiant,& cum venerint nõ valde nos poſtmodum lætificent.Si quidem inquam mala præuiſa & facilius tolerantur, vt inquit Poëta, bonáque præuiſa diſpoſitionibus facilitantur. Si enim Romam non petiiſſet Coſſus, cui papatum prædixerat Aſtrologus, papatum non aſſecutus eſſet,vt ipſe vati ſuo iocatus reſpondit.Idem in ſecretis ad Alexandrum ſcriptis reperimus iudicium.

5 Quicumque diuinam prædeſtinationem,quam fatum à fante decreta ſua Deo Stoici dixerunt, in humanis nimium conſiderant, hi improuida deſidia capiuntur, ita vt curent nihil.Si enim Deus præſciuit,aut prædeſtinauit me ex infirmitate ſanandum,aut ex infortunio eruendum,aut perditum iri,neutrum euitabo. Ergo non adhibeo medicinas, nec reſpublica artes, nec agricultura vtemur, nec ſcientiæ & leges proderunt. Proſunt autem experientia teſte. Igitur arcana hæc Theologis dimittantur, & Deo, cui ſoli ſuæ operationis & præſcientiæ colligatio cum ſecundis cauſis, & cum libertate humana,bene ſcitur. Nos autem tanquam fato liberi operemur licet.

6 Profecto & Chryſoſtomus diuiniſſimus in libro de fato inquit [Si Deus nos alloquendo dixit: Si audieritis me, bona terræ comedetis; ſi non audieritis, gladius deuorabit vos; cur ſequamur fatum quod dixit:Siue audieritis, ſiue non audieritis,gladius deuorabit vos?] Deo igitur fides omnino adhibenda,operandúmque ſupra ſcientias ab ipſo datas. Radius enim ſapientiæ verbum Dei:omnis autem ſapientia eius eſt participium nobis.

Et cum dicitur in ſcripturis,Iob 14.[Conſtituiſti terminos eius qui præteriri nõ poterunt] hoc apud Deũ intelligamus de vniuerſaliſſima cauſa,quam nulla impręmeditatio tangit.At cum dicitur alibi,Pſ.55.[Viri ſanguinum,& doloſi,non dimidiabũt dies ſuos:] de

de diebus à ſecundis cauſis, præcipuéq; ex cæleſtibus accipiamus. Ex hoc enim Deus addit 15.annos Ezechiæ,& demit 14.Anaſtaſio imperatori. Conemúrq; ad dictam metam per medicinam,& alias artes, peruenire. Cætera curet Deus,cuius auxilium numquam & nullibi non captabimus, dum iuxta ſcientiarum eius ſplendores incedimus,iuxta illud Pſ.118. [Lucerna pedibus meis verbum,]&c.

Remedia vniuerſaliſſima contra fatales euentus reperiri in Deo ſcientiarum propter hoc nobis authore, & in ratione inuentrice.

ARTIC. II.

1 PRimum remedium ad vitanda fata in Deo eorum authore habemus. Non enim,inquit Seneca,totum genus humanum ad hanc perueniſſet conſenſiſſétque inſaniam orandi Deum pro vitandis malis, captandíſque bonis, niſi duce naturæ Deo, qui nec mentiri nobis, neque ſe ipſum negare poteſt. Quas ob res non modo Ptolemæus in primo quadripartiti ex Chaldæorum traditionibus ad orationem pro vitando ſiderum influxu recurrendum docet, ſed etiam D. Thomas in 1. p. quæſt. 110. rationem addit optimam. Quoniam ſcilicet Deus eſt fatorum author, omniúmque cauſarum cauſatio, ex quibus nectitur fatalis ſeries ab ipſo dependens. Iccirco qui ſe ad Deum erigit ſupra fatum euehitur, fatalibúſque ſe ſubtrahit euentibus. quemadmodum qui regis amicitiam auxiliúmque captat,decreta iudicum, & principum regi ſubditorum,euadit.

2 Nec propterea non dare poſſe putandus, quæ petimus, quoniam non optimis, orantibúſque dat, vt Ariſt. & Seneca ſibimet contrarius [in libro, cur mala bonis fiunt, ſi Deus prouidet] docebat: quoniam ſemel iuſſit, ac ſemper propriis iuſſis paret. Nec ergo precibus flectitur vllis. Vnde Theologi noſtrates neceſſitate hypothetica illum operari volunt. Hoc enim de toto ambitu fatali intelligas oportet.alioquin non diceret, Io. 16. [Orate,pulſate, & aperietur] ſi & ipſe fato ita ligatus eſt ſuo, vt non poſſit dare. Ita etiam fato potius decreuiſſe putandus, vt det: & eius cum fato colligatio nobis ignota. A remedio tam potentiſſimo nos non remouet, ſed aduocat, dicens [Petite, & accipietis.] Ergo ſi

prodeſt ægris medicina, non officiet miſero Theologia, nec fruſtra datur, &c. Electionem orationis in antecedenti libro tractauimus.

3 Secundum remedium eſt omnia facere ſecundum rationem. Ratio enim prima Dei Deus eſt, à qua ſumus omnes naturali principio rationales. Et hanc innatam ſectando rationem captamus nobis rationis diuinæ auxilium, ſicut illicibus cæterarum cauſarum cauſationem.

4 Vnde in Metaphyſica ſcripſimus de vita diuinitus comparanda, & de vita angelitus comparanda, & cœlitus, & diabolitus, & humanitus, & beſtialiter Quas verò res imitamur, nobíſque adhibemus ſymbola, eis ſimiles euadimus. Vnde Pythagorici animas hominum in beſtias tranſire, & in angelos, & in dæmones, hac ratione dicebant, non, vti vulgus intelligit, per tranſmigrationem.

5 Ratio omnes inuenit ſcientias. Scientiis ergo vti eum oportet veracioribus, non ſophiſticis; operatiuíſque, non verboſis, qui ſubtrahi malis cupit. Agricultura enim & paſtorali contra famem vtimur: veſtiaria contra frigus & calorem: fabrili contra hoſtilia noxiáque: medicinali contra morbos. Et qui hæc tractant, magiſtri vocantur: qui verò omnes callent ſcientias, vnde artes rationem & inuentionem habent (nam & quæ vſu inuentæ diuina ratione ſuggerente inuentæ putari debent, ait Seneca lib. 4. de beneficiis cap. 5. licet alibi artes à philoſophia non agnoſcat) magi dicuntur, vnde magiſtri, quemadmodum à ſurdo ſurdaſtri & à philoſopho philoſophaſtri denominantur.

6 Conſiderandum quod cœlum non ſignificat tantum quæ Deus decreuit, & angeli exequuntur (ſic enim ineuitabilia eſſent euenta:) ſed agit inſtrumentaliter, calore, lumine, aſpectu, motu delatiuo virium impulſiuóque. addit ſanctus Auguſtinus afflatus ſidereos, & D. Thomas inſuper efficacitates, ſiue naturales aptitudines, quibus ſecundum cœlum alius eſt efficax ad militandum, alius ad medicandum, alius ad venandum, alius ad agriculturam, &c. & in hoc fortunati ſunt. Verumtamen quoniam effectus iſti ſunt à Deo tanquam principe cauſa, ab intelligentiis abſtractis, tanquam à miniſtris eius ideas operando imitantibus, & res ita naturales moderantibus, & à cœlo tanquam ab inſtrumento & ſigillo intelligentiarum, variis motionibus & ſitibus applicato ad elementa elementatáque, non enim exiſtimandum (vt doctiſſimè

ctiſſimè monet ſanctus Thomas in primo, ſecundo, & tertio contra gentes, quod actiones, & paſſiones, & formæ accidentales, & ſubſtantiales rerum inferiorum ſint ab angelis niſi corporaliter exhibitæ: potiùs autem cauſatæ: quoniam agunt non cum imperio, ſed per corporalia inſtrumenta: corporatio autem, & effectus per corpora editus, à corporeis cauſis poteſt iuuari, & impediri. Iccirco omnis cœli influxus & vis iuuatur, & tardatur, & acceleratur, & modificatur, & minoratur, & augetur, & hebetatur à cauſis inferioribus, receptiuíſque vaſis.) Principia quæ nos tradimus de vitandis euentibus per ſubtractionem & inhabilitationem receptiuorum, captandíſque per applicationem & præparationem, ſecundum rectam philoſophiam & magiam phyſiologicam pertractari putaueris,

7 Nunquam obliuioni trades, quod ſæpe diximus in præcedentibus libris, quod vniuerſale vincit particulare, & totum partes. Iccirco ſi in bello aut naufragio naue vectaberis, quamuis modicam ſignificationem in geneſi habeas mortis, non effugies. proptereáque ſemper toti tuto tu pars imbecillis adhærebis, & à toto periculoſo tu ſemitutus ſequeſtrabis te. Non enim frigus æſtiuo in tempore nocet, nec calor hyeme: quoniam modicus eſt ad totum frigus. Similiter nec carcer ætati puellari, aut Carthuſiano imminens cœlitus nocebit. Tempora ergo, & ætates, & temperamenta, & communitates, & ſingularitates comtemperare condiſcito, vt ex ſequentibus intelligere licebit.

Diſtinctio malorum in vniuerſaliſſima, vniuerſalia, particulariora, & particulariſſima.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 COElestia mala vel bona nobis quædam ſunt vniuerſaliſſima, vt dies, nox, æſtus, hyems, iter, fames, ſitis. Hæc enim calore ad cœleſtia reducente cum tenuitate è noſtro educta corpore fiunt.

Quædam ſunt vniuerſalia, vt peſtis, bellum, penuria, bruchus, grando, pluuia, nix, tonitrua.

Quædam particularia, vt naufragium, tranquillitas maris, & aëris in noſtro littore.

Quædam particulariora, vt in aliqua familia ſcabies, incendium, vituperium, honor.

Quædam particulariſſima, & in ſingularia, vt occiſio Petri, morbus, pulchritudo, carcer, exilium, honor, ſtuprum, & cætera huiuſmodi perſonalia.

An contra vniuerſaliſsima ſit remedium, & quando.

ARTIC. II.

1 VNiuerſaliſſima vniuerſaliſſimè vitari non poſſunt; ſed tamen particulariter: quoniam recipiuntur ſecundum diſpoſitionem recipientis. Qui ergo contra euentus, vel ad euentus illos ſe aptauerit, aut effugiet, aut apprenſabit. Iccirco cum cœlum abſentia Solis noctem immittit, in noſtro hemiſphærio toto diem non poſſumus facere, ſed intra noſtrum domicilium accendendo lucernas Solis vicarias per artem, quam pyrotechniam dicere poſſumus (qua arte carentes beſtiæ irrationales non poſſunt contra mortem ſibi ipſis comparare iuuamen medelámque) nobis conſulimus. Cùm autem volumus diem vitare, clauſis domiciliorum opacorum portis feneſtríſque id aſſequimur. Similiter etiam cum calor vrget Solis, declinamus aſpectum intra nemora domiciliáque abditi: cum ſæuit frigus, ignem quem de lapidibus aut lignis ſopitum excitamus, ligniſque fouemus, retinemúſque, ne ad cognatum totus eleuetur æthera, nobis pro remedio adhibemus. Thermas (hodie ſtufas dicunt) fabricamus, arte ignem frigoris expulſiuum retinentes. Similiter contra ventos, parietes, & antra; ad ventorum defectum ventilabra, & flabella facimus. Itidem contra famem, ſitímque, ſegetes, fruteta, animalium cuſtodiam, venationémque inuenimus, aquarum fontẽ, &, vbi deſunt, puteos, & iis deficientibus ciſternas condidimus, & liquores ex vuis, & pomis, & tritico, & hordeo, confectos in doliis ſeruamus. quæ omnia brutis deſunt, quoniam & eis ratio deeſt. Atque inſuper molendinaria pannifica, & coquinaria, vt commodiùs adhiberi queant, quæ per artes iam dictas comparauimus, vti edocti ſumus.

De

De vniuerſalibus, & particularibus, & infra citandis.

ARTIC. III.

1 VNiuerſalia vniuerſaliter aliquando vitantur. nam contra penuriam ex Solis ſterilitate, & diris eclipſium & maleficarum vi dominióque, adeſt mercatura, qua ex longinquis regionibus vbi abundant frumenta aduehuntur: vel contra præuiſam famem horrea implentur, vt Ioſephus in Ægypto conſuluit: vel migrant alij ex ſterili in fœcundam regionem.

2 Contra peſtem conſuluit medica ſcientia, quæ ignibus odoratorum lignorum, & ſonitibus purgat aërem, aut aquas, aut fœtentia cadauera: vt in 6. lib. medicinalium docuimus.

Item migratio de ciuitatibus in nemora & ſiluas, & rerum quæ contagia retinent combuſtio.

3 Contra bella pax, & confœderatio, & auxilia, & arces, & fuga, & ſecreta bellum mouentis extinctio, & vltroneum iugum, quale Sedeciæ Hieremias conſulebat.

4 Contra bruchos, aliaſque beſtias, ſunt prouiſiones multæ, vt arma, & ignis.

5 Contra grandines, niues, & pluuias, ſunt tecta nobis, ædificia. at fruges non defendemus, ſed aliunde procurabimus.

6 Contra tonitrua adhibent laurum, marini vituli corium. ſed quis tanti æui eſt, vt poſſet iſta vniuerſaliter expertus fuiſſe? at veterum ſententiæ poſſunt erraſſe, ſicuti etiam omnes allio magnetem affricatum non trahere ferrum, & ſagittas plũbeas in aëre volantes liqueſcere veteres dixerunt, Ariſt. Senec. & innumerabiles. Nunc autem nec magnes allium timet, nec glandes plumbeæ igne ſclopeti exploſæ, imo nec cæteræ, liqueſcunt: potius autem indurantur nouo continuo aëre nouum frigus, vt ventilabro probamus, adhibente.

Ædificia ſoliditate robuſta & ferrea proſunt magis. Sed quis à fulmine metalla in inuiſibilem conuertente tenuitatem nos tuebitur? Sunt quidem contra terræmotus foſſæ, per quas vapor exhalans propinqua minus ſubuertit. At contra fulmina locus imus frigidæ regionis, vbi fuligo & vapores tenuiſſimi cum craſſis agglomerari non ſolent.

Verumtamen facilius iſthæc omnia declinabit homo vnus, aut familia, habitaculum regionémque mutando.

8 Particularium quorumdam fatum facilè vitatur. Sic enim Aſtrologus, quando videt naufragium, non nauigabit. Item quæ procellæ & qui venti quæ maria infeſtant, qui nouit, probe cauet. A Charybdi & Scylla valde metuebant priſci nautæ. Oceanus verò extra Gades per 5700. fere annos totam deterruit antiquitatem poſitis columnis, ne vlteriùs. Nunc experimentis ex multis collecta arte nauigant abſque periculo. Morbum venereum incurabilem à principio putauimus, nunc facillime curamus. Ventos, ac tempeſtates pranoſſe oportet, & quibus in regionibus, quæ, & quibus temporibus fieri ſolent. tunc enim omne periculum ac timor arti rationique cederet. Non ergo propterea non vitamus mala, quia ſunt ineuitabilia: ſed quia artes negligimus: aut quia non plene acquiſiuimus quibus vitantur. Nullum enim malum abſque remedio permiſit Deus. Non imitabile fulmen contra Salmoneum cecinit Virgilius: at nunc bombardis modico imitamur labore. Vt autem artes communicent, & bona terræ, oportet ad vnius imperium genus humanum redire totum.

9 Quæ autem minus particularia dicuntur, vt ſcabies, incendium, fama, ſi præuiderimus euentum, vt cauſas propinquas, remedium res ipſa habebit: ſi ſolum vniuerſales, vt ſidera, tunc conſiderabimus, quibus à proximis adiuuari queant: ea ratione, qua genus mortis, & tempus, in lib. 5. inueſtigabamus. Hæc etiam cum venerint propria habent remedia.

Ex iam inuentis plura adhuc inueniri poſſe remedia contra omnia mala docemur: & principum vitio negligi, tardarique: & quid agendum.

CAPVT III.

PRofectò regum eſſet artes ſpeculatiuas, ac mechanicas excolere, multiplicaréque. id quod facile fit propoſitis præmiis laborantibus. omnia enim Deus ſubiecit hominis ingenio, ac ſimul labori. In noſtro ſæculo vſus magnetis pro nauigatione Oceani illuxit Flauio Amanfirarco. Contra barbaros, & feros inſuperabiles, artilleria, qua Iouem tonantem imitamur. Contra

obliuio

obliuionem, & ignorantiam, typographia. Additum eſt teleſcopium, vt cœleſtia ſcandamus, & extra cœlum ſyſtemata per aſtrologiam notorum ignota conſideraremus, & amphitheatra mirifica, in quibus Deus ſuæ potentiæ, & ſapientiæ, & amoris diuitias repræſentat, quaſi in tot ſcenis, quot ſyſtemata ſunt, intelligeremus. Illuxit noua phyſiologia, noua aſtronomia: & abdita mundi medietas agnoſcitur iam. Deeſt ars volandi, quæ facilè innoteſceret, ſi funambulis quid ſapientiæ adderetur. Spero etiã ſicuti ſtellas nouas ocularia noua in lucem eruerunt, ita muſicam cœlorum, quoniam omnis motus ſonus eſt, vt alibi probauimus, propediem auriculare organum pandet. Vtinam principes omiſſis antiquorum ridiculis ſcientiis noſtrum ſeculum fouerent ingeniis. nihil enim erit, quod ratio humana non vincat. At ſophiſtæ ſcholas occupant, indocti ad inueniendum, parati ad vexandum veritatis inuentores. Propterea non mirum, quod adhuc omnia, quæ Deus offert remedia contra fatales calamitates, non eluceſcant.

Porrò nec regibus, nec multitudini ſuademus boni quippiam. Propterea præmiſſa exhortatione ad particulares deſcendimus, eos nimirum, qui veritatis ſaporem amorémque habent, metu, inertia, & incredulitate ſoluti: ex horum enim experimentis, & vexationibus in bello ſophiſtarum, & mortibus diſcet mundus vel mortuos diligere, imitaríque benefactores ſuos: ſicuti ſemper conſueuit odiſſe viuos, coluiſſe peremptos.

De vitandis malis ab eclipſi imminentibus.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 CVm eclipſis, ſiue ſolaris, ſiue lunaris, fit ſupra terram in qua habitas, ſi interregnant maleficæ in angulis, & in locis Luminarium, regioníque malum minantur, non autem tibi: mutabis regionem. Mala enim communia etiam in particulares graſſantur, quatenus ſunt communitatis pars. Similiter & bona. Abſcinde te igitur à toto.

2 Subiicitur malis ciuitas, vel ex proprio horoſcopo aphetáque ſuæ originis: vel ex regionis trigono apud Ptolemæum: vel ex climatis ratione, ſicuti nos in 2. libro docuimus.

3 Si primum, mutabis ciuitatem; ſi ſecundum, regionem; ſi tertium, clima. ſemper autem eo ſecedes vbi vis cœleſtis conſtitutionis aut fauet, aut non nocet.

4 Si eclipſis tibi particulariter infauſta eſt, quoniam in locis apheticis, præſertim horoſcopo, & Luminarium, fit interregnante malefica; vel malefica in locis apheticis reperitur, & angularis, aut in locis directionum apheticarum: tunc vide an conſentiat malum commune cum particulari nécne. Si enim conſentit, difficile euades, niſi mutata regione, additiſque ſequentibus cautelis: ſi non conſenti t, ita operabere.

5 Cum inſtat eclipſis ſiue nocturna, ſiue diurna, & ſemina tibi peſtifera in aëra ſpargit, fructificatura ſtatim ſi in horizonte regionis celebratur; poſt 6. menſes, ſi in M.C. poſt 12. ſi in ſeptima: tunc omnem adhibe diligentiam, ne ſparſa ſemina in te radices figere queant ſtatim ab initio, ſiquidem granum frumenti, aut ſinapi, aliáque ſemina niſi inuenerint aptum ſibi ſolum, radices non agunt, aut quàm modicas, vt fructum ferant nullum, vel parum, vel non creſcant. Cum enim Athenas funeribus repleret dira peſtis à Thucydide, ac Laërtio deſcripta, Socrates, cui temperantia irrita cœli ſemina in ſuo corpore fecerat, inter ægrotantes impunè conuerſabatur. Pinguedo & ſuccorum copia facile ſuſcipit morbi cauſas.

6 Satage ergo primum, vt temperatè, ſecundum rationem, & quàm proximus Deo viuas, per orationes & ſacra illi te dedicando. Secundò domum clauſam vndique, ne aër alterius ſubeat, aſperges aceto roſaceo, & aromatum odoribus: ignem adhibebis in lauro, myrto, roſmarino, cupreſſo, aliiſque aromaticis lignis accenſum. Hoc enim nihil validius ad opera cœli, etiam ſi à diabolo miniſtrantur, venefica diſſipanda.

Tertiò pannis albis, ſericeis, & fælicibus ramis ædem adornabis.

Quartò accendes luminaria duo, & faces quinque, qui cœli planetas repræſentent, & cum deficiant in cœlo, non deſint, qui tibi vices eorum gerant in terra. ſicuti in nocte abeunte Sole lucerna eius vices ſupplet, vt non deſit ablatus dies. Sint autem cerei ex aromatica confecti mixtura. Siquè duodecim ſigna etiam imitatus fueris, philoſophicè, non ſuperſtitioſè, vt vulgus arbitratur, incedes.

Quintò adhibe ſocios amicos, quorum geneſis eclipſis malo iuxta aphetas ſubiecta non ſit. Multum enim prodeſt conuerſatio contraria, aut conſimilis euentui. Illa fugat, iſta acceſſit euentum.

Sextò muſicam ioualem & veneream apud te habebis, vt aëris malitia frangatur, & beneficarum ſymbola excludant maleficarum ſtellarum vires.

Septimò

Septimò quoniam reperiuntur cuiuſque ſideris ſymbola in lapidibus,& plantis,& coloribus,& odoribus, & muſica, & motionibus,ſicuti in 5.lib.medicinalium docuimus:eos adhibebis illices, qui beneficarum alliciunt vires,maleficarum fugant.

Plurimum valent ſtillatitij liquores, aſtralitates extractæ adhibitæque ſecundum rationem, vt dictum eſt, & in 3. parte metaphyſicæ.

7 Hæc facies tribus horis ante principium eclipſis,ac tribus poſt finem,& donec beneficæ peruenerint ad angulos,& robur aſſumpſerint.

8 Cum verò bonum pollicetur eclipſis,captandum eſt,adhibendiq; illices, vel iouiales,vel venerei,vel martiales,quemadmodum de his, quæ de vita cœlitus comparanda diſputauimus.& vt in ſecundo medicinalium docebamus.

De effugiendis malis à cometa inferendis.

ARTIC. II.

1 Difficilius autem eſt cometarum minas euadere.Non enim quando & vbi orituri ſunt præuidere poſſumus, niſi coniectura ſuſpicaci ex præuiſis ſerenitatibus,& conſtitutionibus cœli portentoſis. Imò nec ipſorum principium cum venerint ſatis conſtat.Nec enim vtrum ſub terra,& in qua domo, ſignóque, an ſupra terram noſtram originem habuerint quiſpiam prorſus ſe deprehendiſſe iactet. idcirco ad lunationem ſpectro præmiſſam recurrere Aſtrologorum mos eſt.

2 Cum autem apparuerit, eius naturam examinabis, tum ex cœli themate in præcedente plenilunio, vel interlunio, & angularium planetarum natura, tanquam ab extrinſecis : tum ab eius motu, figura, colore, ſitu, magnitudine ac diſpoſitione. Tunc agnito quid portendat mali, & cui immineat regioni verticaliter, & horizontaliter, & cuius ſigno & aphetæ : mox verò an tuis aphetis & directionum locis proſit, vel obſit:remedium inuenies conciliando per alios tibi influxus, cum fauent;fugando, vel fugiendo,cum nocent.

3 Profecto non ſubito effectus illius apparent, niſi orientali angulo tuæ regionis primò fulſerit. idcirco fugiendi tempus habes ad regionem vbi non comparuit. Sin fuerit angularis, tibíque fu-

ga impoſſibilis eſt, ea ſeruabis, quæ in eclipſeos euentibus ſeruanda eſſe dicebamus.

4 Principum eſt communi calamitati conſulere, ſiue peſtis, ſiue fames, ſiue bellum à cometarum decreto immineat: priuatorum verò amicus quiſque ſibi.

5 Quoniam cometes martialis bella ciet, populorum auerſiones, fames, ſterilitates iuxta naturam ſigni, & non martialibus hominibus obeſt plurimum: ſaturninus ſuper vetuſtorum res & ædificia ſignificationem habet: nocétque venereis, iouialibúſque hominibus: Mercurius ſuper litteratos, & ſcribas, & mercatores: Iupiter ſuper ſacerdotes & leges: Venus ſuper pueros, & fœminas, pulchra, & delicias ſignificat: conſiderabis quorum numini te tua geneſis, & mores, & actus, & profeſſio conſcribit, & tunc quid & quomodo vitandum reſtat curabis.

6 Cum fulget in cœlo tibi infeſtus cometes, ſeminales vires, ne radices in te agant, cauebis, eodem ritu quo in abditis per ignes & liquores, & odores, & muſicam, & conuerſationem ab eclipſi te ſubtrahebas. Hoc autem difficilius eſt quoniam longo tempore fulget: pauciſſimi enim non ad 20. dies perſeuerant At quoniam interdiu minus nocent, ſed noctu, nulli non facile erit nocturnas obſeruationes obire.

7 Non modo quidem ſimulabis cœlum cum planetis ſigniſque intra cubiculum, ſed inſuper addes cometæ ſimulacrum ex aereis medicatis, vtiliter quod tibi fulgeat eo in ſitu & motu proficua fulſione noxiam temperante. Cætera vt ſupra.

De vitandis malis à cœlo, & naſciturorum, & natorum, generatim.

CAPVT V. ARTIC. I.

1 DE planetis non eſt conſilium, vt naſcaris fortunatus. Non tua, ſed parentum eſt cura, qui ſeminare tunc ſtatuent, cum Luminaria ſunt in angulis beneficorum ſatellitio aſſociata, aut beneficis occupantur anguli, & ſignificatores ſalui ſunt à maleficis, in bona configuratione ad Solem, & ad mundum, prout in dialogo de ciuitate Solis conſiderauimus.

2 Cum autem natus fueris, collige ex cœleſti conſtitutione, an infortu

infortunium tibi in qualitatibus animæ, aut corporis, aut fortunæ exterioris ſignificatores, promiſſoréſque portendant. Quod autem tibi dico, genitoribus dico.

3 Infortunium animæ peſſimum eſt ignorantia, quam diſpoſitiuè dat cœlum, & pigritia: ſecundò iracundia, & leuitas, inconſtantia, cæteraque vitia, ad quæ ex temperamento animus inclinatur: vt libido, ſterilitas, timiditas, &c. huiuſmodi.

4 Ignorantia ex temperamento prauo, ſpiritibúſque craſſis, ſtupidis, fuliginoſis in male affirmato cerebro habitantibus difficile tollitur. Sed qui hac indiſpoſitione laborat, non debet proprio viuere arbitrio, ſed alieno.

Præſtat ergo religioſorum monaſteriis includi, & parere recta monenti. Obedientia enim nulli non eſt naturalis, quoniam amor & timor cunctis innaſcitur. Obedies ergo, vel amore, vel timore, qui aſſuetudine in amorem tranſit. Quod ſi familia ſapientum, quales ſunt Dominicana, & Franciſcana, te non acceptabit, Ieſuitarum, & fratrum Iois de Dios, vel illæ meliores ad ſeruitutem præſtantiorum. præſtat enim indocto miniſtrare quàm miniſtrari, vt in ethicis probatur.

Præterea conuerſatio cum viris doctis te doctum reddet, vel ex parte. Etſi enim coram tibi ſemper videris ignarus, cum in aliorum incides cœtum, agnoſces te ſupra vulgus ſapere.

Si verò mediocre ingenium habes, nec per te aliquid melius reperire potes, optimorum ſcholæ te dedicabis, qualis eſt Thomiſtarum, & Platonicorũ. Non parum enim ſapit qui aliorum doctrina ſapit, quamuis ad ipſorum eminentiam nunquam ſit aſcenſurus. Hoc memento, ne ingenia præſtantiora damnes, quia inuentis addunt vel doctrinam, vel correctiones.

5 Contra pigritiam elige exercitatam vitam, & aliorum ſtimulis vtere.

Contra iracundiam manſuetis te coniunge.

Contra timorem fortibus. ſempérque ad extremum declinabis, vt in medio conſiſtere queas. Nam licet perfectus non fueris, tum & hoc cognoſces, & ratione corriges, quod ſenſus præcipitat. Vidimus enim libidinoſos in niuem & ſpinas ſe proiiciendo in actu libidinis excuſſiſſe cupidinem.

6 Adde etiam rationem vitæ contrariam. Pituitoſi indigent cibis calidis, acribúſque, vt naſturtio, ſinapi, vino generoſo, pipere, allio, volatilibus, & ſilueſtribus. Iracundi billioſi ſunt lacticiniis,

lactuca, paſtulaca, porcellis, & huiuſmodi nutriendi. Etenim temperamentum, & aſtralitas paulatim mutantur cibis, aëre, & potibus, & locis, operationéſque conuerſatione, vt dictum eſt. rectè Horatius.

Inuidus, iracundus, iners, vinoſus, amator
Nemo adeo ferus eſt, vt non miteſcere poſſit,
Dummodo culturæ patientem commodet aurem.

Ratio diuina gubernat cœlum, & terram, & omnia, quæ in eis ſunt. eius participium nobis ſufficit ad noſtri corporis gubernationem. Cætera ex libris medic. noſtræ arcanis curabis.

7 Si corpori mala ab aſtris imminent, medicina commodiùs ipſa curat. Ad hecticam enim propenſi humidis cibis, locis, potibus, & lentis exercitiis, & rore curant. ad mala ſaturnina iouialibus, ad martialia venereis illicibus vtendum declarauimus. Omniáque remedia applicabis per electionem conſtellationis, vt in hoc volumine, & in medic. docuimus.

8 Si ſterilitatem tibi aſtra minantur, noli accipere vxorem, nec generationi vacabis: ſi malum ex copia ſeminis, ſubtrahe cibos ſemen augentes. Sunt alia remedia à medicina, alia à Theologia. idem de cæteris iudicium eſt proportionaliter.

9 Si fortunarum damna times conuerſare cum fortunatis hominibus, & qui tuam poſſint ſubleuare miſeriam. fuge à miſeris, mendicis, & facinoroſis. Vel te in illorum cœtu ita conſtitues, vt mala in bonum vertantur.

Siquidem qui partem fortunæ Saturno adhærentem habent, intrent religionem mendicantium. Sic enim conſtellationi ſatisfit, & honor & pax & præmium fit, quod damnum dedecúſque ferebat. Si carceres times, Carthuſianus eſto.

Si exilium, miles, aut tabellarius, aut nauta. Populus lippi regis futuri ex oraculo, ſi vrbem intraret, ſtatuam intra mœnia coronauit, vt ſibi & oraculo proſpectum eſſet, lippo ablegato, non irrationabiliter quidem. Dæmones enim à ſtellis futura præſagiunt, vim oracula fundunt.

10 Valde prodeſt loci mutatio, aut conuerſationis, aut profeſſionis: & cum fortis eſt impetus naturæ, aliis te committe regendum præſtantioribus, tuas affectiones illorum rationi, non tuam rationem illorum affectionibus ſubiiciendo, vulgi ritu, cum certiori detrimento, caſuque.

Tempora

Tempora peculiaria applicandi remedia ad captandos vel vitandos euentus ſiderales ſpeciatim.

CAPVT VI. ARTIC. I.

1 CVm promiſſi euẽtus inſtat tẽpus,quod eſt infallibile,ille annus,menſis,& dies,& hora,cũ directio,progreſſio,& trãſitus fauentis ſtellæ,tria hæc,cõueniunt ex parte cœli agentis:multóque magis ſi eclipſis, aut cometes concordat: ac altera tria ex parte recipientis,videlicet ætas, temperamentum,& anni tempus(adde regionem,& proprias præparationes ex vita,& conuerſatione,&.profeſſione:)tunc paſſioni malorum te ſubtrahes,bonorũ te applicabis.

2 At verò ſæpe illa tria diſcordant: quoniam tranſitus & progreſſio anticipat,vel contra. Idem facit eclipſis & cometes.

3 Similiter promiſſoris motus celer, aut tardus, aut ſtatio & retroceſſio.

4 Situs quoque angularis: & ex parte orientali accelerat: & ex occidentali, & extra angulum moratur.

5 Itẽ dignitas & robur accelerant:imbecillitas & abiectio tardãt.

6 Præterea ſi fixa, vel alia ſtella eiuſdem ſectæ, reſpiciat, promiſſionem accelerat;ſi diuerſæ,procraſtinat.

Similiter luminis proprij,vel mutuati,augmentum anticipat,decrementum tardat.

Pariter etiam altera tria ex parte recipientis.quando enim omnia tria non concordant cum conſtellatione,tardant aut minuunt euentum: quando quædam, ex parte: quando concordant, accelerant. Si enim ſaturnino imminet à cœlo infirmitas, ſeniorem, & melancholicum, & in autumno vel hyeme, & in regione ſubdita Saturno, & in ſaturninam vitam ducentibus,quales ſunt monachi, facilè, & citius lædet: ſed non adeo nocebit, vt puero iouiali, & contrariam vitam agenti, niſi tanta ſit contrarietas, vt tangi nequeat conſtellationis vi. Conſulenda eſt etiam medicina. Alij enim ſunt morbi puerorum, vt variolæ,& puſtulæ:alij mulierum,vt menſium ſuppreſſio: alij iuuenum, vt tertianæ: alij ſeniorum,vt tuſſis. Hectica quoque & phtiſis vſque ad 36. annum ſolet graſſari:epilepſia & apoplexia vſque ad 24. quod tempus ſi tranſierit, perennatur. Similiter & in aliis anni tempeſtatibus alij regnant morbi:vt in æſtate febres ardentes, & biliofæ: in vere mitiores, & exanthemata: in autumno atrabilioſi, & aliæ ſuppreſſiones: in hyeme pituitoſi. Similiter ſe habent regiones calidæ,mediæ,& fri-

gidæ. Conſidera temperamentum: quoniam ſanguineos morbus ſaturninus non adeo afficit, nec citò, ſicut martiales. Et quoniam de his omnibus in 4. & 5. medicinalium ſermonem fecimus, non eſt immorandum. Intimata quippe ſunt modo, vt tempus euentus ſit certius ex conſenſu, & diſſenſu.

Quo tempore, quæ remedia, ad morborum corporis effugium conueniant: & vnde natura morbi, vt naturam remedij conſequaris, agnoſcenda.

ARTIC. II.

IGitur cum directio maturatur promiſſoris ad ſignificatorem iuxta decreta radicalis conſtitutionis, paulò antè te parabis ad euentus effugium.

Si enim infirmitas timetur, conſidera cuius generis ſit. Alia enim ex inflatione, alia ex diſtillatione, alia ex inflammatione, alia ex frigefactione, alia ex putrefactione, alia ex rarefactione, alia ex repletione, alia ex exinanitione ortum habet: quarum formas generationis, & geneſim, itémque cauſas interiores, & exteriores in 3. medicin. docuimus, & in 6. in praxim deduximus. Tunc alimentis vtere & cœlo, & domicilio, & conuerſatione contrariis naturæ morbi, vt cum morbus irruerit non habeat facilem aditum, nec fomenta. Maximè autem cauebis eo menſe, & hebdomada, ac die, quo magis cauſa timendi. Regula Hermetis, & Galen. ibi à nobis in compendium redacta docet, vt cum à Saturno morbus expectatur iouialibus debilitetur & vitetur pharmacis: cùm à Marte, venereis. Peculiaris autem morbi natura ex configuratis aſtris, & ſigno, in quo fiunt conſtitutiones, & ex diſpoſitione directionis, & dominio termini, & ſigni agnoſcitur. Cognita autem peculiari morbi natura facile eſt remedium adhibere iuxta præfatorum decreta dogmatum in medic. Semper autem memento, vt ætatem, regionem, domicilium, anni tempus, temperamentúmque extra naturam morbi conſulas. Idémq; in omni obſeruabis euentu.

Ratio vitandi carcerem.

ARTIC. III.

1 CVm carcer timetur, occaſiones vitabis, & cauſas. Occaſio ſunt rixæ, & peccata in proximum, & in rempub. & conuerſatio cum ſicariis, & ad rixas promptis & arma. Cauſa ſunt iudices,

ces,& ſuperiores.Igitur vel in villam ſecedes,vel in monaſterium, vel in aulam mitis principis,& vbi occaſiones minus vigent. Et,vt ait Iſaias Propheta,abſcondere, donec pertranſeat indignatio Domini. Iudicum, & iuſtitiæ miniſtrorum, vultum & conuerſationem vita, præcipuè ſaturninorum, martialiúmque: itemque eorum,vti occaſio naſcitur,quos ex diſpoſitione,& ſigno, & ætate,& tempore,& aliis ſupra relatis dignoſcere potes,vt alibi.

Ratio vitandi principis iram.

ARTIC. IV.

SI inimicitiam principis incurrere ex directione M.C. ad Solis diametrum diſponente malefica metuis,à facie principis longè abeſto:& quæcumque illi diſplicent ne fac:& inimicorũ eius ſodalitium effuge:& præuiis obſequiis,& ſcriptis in principis bonum,te præmunies. Plurimum profuit nobis de Hiſpani regis monarchia ſcripſiſſe.Tempus,locus,& res,alia ſuppeditabunt remedia.

Ratio vitandi vulnera,necíſque violentæ pericula.

ARTIC. V.

CVm vulnerum violentæque necis tempus expectas, conſidera quibus de cauſis. Has enim directionis locus dominus termini,& diſpoſitor præcedens,& ſubſequens,prothanatus,& natura ſigni,indicabunt.

Periculum à veneno quî euitetur.

ARTIC. VI.

SI à veneno imminet periculum, antidota optima parabis. Mithridates venenis ſe ita aſſuefecerat,vt cum propinarentur, nequaquam læderent. quotidie nucem cum fico & rutam abſumebat. Cauebis à locis peſtilentibus & fœtidis,& vbi peſtis iam graſſatur,& à venenoſis animalibus,& medicis impiis, à ſeruis, & mulieribus ſubdolis,& veneficis, & lamiis. Victum & pharmaca nonniſi à fideliſſimis,Deumque timentibus, & tuorum inimicorum à commercio alienis,accipito.Cætera,vt ſuprà.

A vulneribus.

ARTIC. VII.

SI à vulneribus periculum eſt, bellum omnino effugies & ſicarios:cum religioſis & mitibus ambulabis: & à frequentia te po-

puli ſegregabis. ait enim Eccleſ. Arma & gladij in via peruerſi. Qui cuſtos eſt animæ ſuæ,longè recedet ab eis. Prodeſt thorax ferreus,& lorica. ſed nihil marchionem Rudiorum à glande plumbea tutatum eſt. Amicitia profuiſſet,& abſentia longa,& religionis profeſſio magis. Donec ergo tranſeat conſtellationis vis omnia adhibebis remedia, quibus ab occurſu malefico præmuniare. Clauſis ianuis per menſes duos viues. Et vnde poſſit imminere malum proſpice, & caue quando tempore anticipare, & poſtponere effectum directio queat.

Equidem hac ratione Ioannem Alphonſum ex virtute filium ab occurſu diametri Martis in Lunam aphetam me ſeruare putaui: licèt poſtea eadem mihi ſuperueniens directio iter, & ægritudinem vtrique,mihi verò inſuper carcerem, attulerit eodem anno 1626.Non enim omnia cognita remedia adhibere potui.

Ne cadas, & ne quid ſupra te cadat, cautela.

ARTIC. VIII.

1 CVm ex alto caſus tui,aut ponderoſæ rei in caput tuum, Saturnus ex M.C. vel I.C. minatur, ſolum habitabis, & domos abſque ſcalis,& villam. Item ſub tutiſſimo tecto, & fornice minime caſura,vel ſub dio.

Nec ſcandes arborem caſuram,nec dormies ſub ea,quæ poëtam Horatium penè oppreſſit.Loca vnde lapidũ proiectio timeri poſſit, vitabis: & quicquid ad huiuſmodi tetrahit,declinabis. Nec te illa fatalis Plotini aquila fallat.

A naufragio cautela.

ARTIC. IX.

TImenti naufragium mare, & flumen, & lacus, & nimborum præparatio fugienda ſunt,eo quidem tempore,quo malum ex dictis imminet cauſis. Cauſas habes in præcedentibus libris: electionem tutæ nauigationis in 6.

Cautela contra iacturam rei præuiſam.

ARTIC. X.

REi familiaris iactura, cum fortunæ directio ad maleficas peruenit,haud expectabis:ſed prius vide à furibúſne, an naufragio,an commercio ſit timenda, vt poſſis præparare remedium.

Si

Si à commercio,non vendes,nec emes,nec cum negotiatoribus conſortium inibis.

Si à naufragio,nulla bona,nec mercimonia, naui committes illo anno: & cum fortunatis in comparanda re erit negotiatio, & conſortium tibi.

Cum fures timueris,eos vitabis,qui ♂ cum ☿ in geneſi habent ſua:nec ſeruis, nec amicis, eo anno tua committes bona: nec loco non bene munito:nec fodies theſaurum vbi quis inueſtigare valeat conſilium tuum. Alia multa tempus,& locus,& res,ſuggerent munimina. Memento ſemper quod inimici hominis ſunt domeſtici eius,maximéque filij,ac nepotes;in re pecuniaria: & quidem ineuitabiles.

De ſecretioribus remediis.

CAPVT VII.

SVnt lapides, metalla, plantæ, colores, ſapores, & res aliæ planetarum vires peculiariter ſortitæ, quæ contra euentus malos nos præmuniunt certis ſub conſtellationibus adhibitæ. Sicuti pæonica contra epilepſiam, & alectorius lapis contra timiditatem, & herba fugadæmon contra dæmonoplexiam. agunt enim corporalia in dæmones tanquam ſigna:ſed in effectus ab eis in corporibus corporaliter inditos, vt res, auctore S.Thoma. & alia multa, quæ magia naturalis ſuggerit.

Præterea laminæ aſtrologicæ ex vi metalli,& ſpeciei,quam mixtura à cœlo trahit,vt inquit D.Thomas in 3.contr.gent.(manifeſtè enim rebus artificialibus,ne dum naturalibus, vt dicit idem lib.de fato, dat cœlum ordinem & vim: vt patet de bacillis ferreis ſub certa poſitura fabricatis, eandē ſuper ſubere natante poſitis ſeſe,vt magnes ad polum,aptantibus ad poſituram) valēt ad effectus mirificos: ſi tamen non in illis confiſus prudentiā in cæteris exercueris magorū non magiſtrorum. Magia enim flos eſt omnium ſcientiarum. Nec qui totas non callet,ad tanta remedia aptus eſt: qui callet per ſe inuenire poterit quamplurima, quæ nec ſcripta ſunt, & & ego noui. Nec enim diabolus imperium, nec angelus bonus, ſuper naturam habet, ſed magia vtuntur applicando actiua paſſiuis,congruo tempore,cœlo,& re.

Hæc remedia ignaris non pandam, ſed ex libris noſtris de ſenſu rerum ſapiens intelliget, & ex 3. metaphyſicæ: quoniam indocti poſthabita prudentia totam in ſchedis confidentiam ponunt more Alchymiſtarum, qui non ex philoſophia, ſed ex ſchedulis anti-

quorum ſecreta rimantes, nunquam ad artis effectum deueniunt.

Gallum timet leo. Vidi hoc ſæpe. Nec propterea me vnà cum gallo, in eo totam fiduciam ponendo, leoni obiicerem famelico.

Nihil ſalutarius fuga dedit Deus vitaturis malum: poſthæc participij & totalitatis commutationem.

Prudentiæ eſt præuidere futura, ac media, quibus effugiamus, conſequamúrve.

Si minima neglexerimus, etiam aberrabimus.

Omnia remedia in ſcientiis celantur.

Nulla proficiunt conſtellatione, locóque, & illicibus neglectis. Nec enim frumentum ſatum præter tempus fructificat.

Actiones enim haud quaquam elementorum qualitatibus modò fiunt, ſed primalitatum corporatione, concinnationéque ad certos operandi modos. Non enim dens viperæ tumore tanto poteſt afficere, ac morte, quia calidus (hoc enim ignis faceret magis:) nec quia humidus, cùm aqua id non agat: nec quia ſiccus. Ergo ex ſuperiore cauſa ignota, quam vocat Hipp. diuinã, nos autem à primalitatibus, & corporatis. àlioquin non poſſent corporalia antidota reſiſtere veneno. Similiter dico aſtralitates operari per primalitatis elementationem, contra quam non poteſt remedium deeſſe, ignotum tamen vulgo, & ſubticendum ex parte.

Cur prædicta remedia non omnibus profuere.

CAPVT VIII.

AT dices nos remedia attuliſſe, quæ in Oedipo, & Plotino, & Vaiuoda irrita fuerunt.

Docet fabula Oedipi, quod per eam viam, qua quærimus vitare malum, incurrimus. Vnde Seneca in tragœd.

Fatis agimur. cedite fatis.
Non ſollicitæ poſſunt curæ
Leuare rati ſtamina fuſi.
Multi ad fatum venere ſuum
Dum fata timent. multis ipſum
Fugiſſe nocuit.

Plotinus etiam dum cauet à ruina ſub dio ab aquila caluitium eſſe lapidem, quo putamen frangeretur, cogitante, teſtudo ruit, necique dedit.

Et publica Bartholomæi Corleæ hiſtoria apud Coirum, cui nec cautela profuit.

Et

Et Valentin. Vaiuodæ, qui ſcripſit commentarios in Alcabitij aſtrologiam. Is Patauij degens cum gladium ex directione timeret, ſeſe abdidit domi, vndique clauſis portis,feneſtriſque:prius tamen quæ ad victum pertinebant adſcitis per menſem rebus. Latrones abiiſſe peregrè rati, feneſtráſque nummorum cuſtodiæ obſeraſſe, rupto oſtiolo per vim intrantes pecunias rapuerunt,& aſtrologum, clamores aut accuſationē formidantes,interemerunt.quid ad hæc?

Reſpondeo. Credo equidem alios fuiſſe, quibus profuit fugiſſe fatum. Neque enim ad illius effugium philoſophia, & diuinæ literæ,ipſáque natura nos hortaretur,ſi vitari poſſet nihil.Licet autem liber ſit homo in volendo & nolendo; non autem in operando,niſi vbi ipſe eſt cauſa totalis effectuum (nūc enim mihi licitum eſt ſcribere,& ceſſare;non autem egredi de carcere, vel emere prædium, aliáque facere ad quæ aliæ cauſæ requiruntur:) nihilominus haud propterea eſt ceſſandum ab eo, quod poſſumus. Neſcimus enim, vt S.Hieron. diſtinguit, ſítne prophetia prædeſtinatoria,an comminatoria tantum.Scimus etiam quod dat Deus conſilium, & facultatem faciendi, vt non deſideamus, ſed laboremus ingenio manibúſque ad malum effugiendum. Nec quia morbus incurabilis videtur deſerendus eſt æger. Multi enim poſt deſperationem euaſerunt. Nolo hiſtorias negare, nec prudentiam deterrere. Hæc enim Dei eſt ſplendor, nec vanus, nos ad omnia dirigens bona, ab omnibúſque detorquens malis.

Præterea ſciendum, quod principes, & qui Deo proximi ſunt, poſſunt conſulere miſerorum ſorti,ſed neſciunt;ſapientes ſciunt,at non poſſunt; poſſunt alij, ſciúntque, ſed nolunt, negligunt, aut metuunt. Et ſic fatum ſuos ſortitur euentus dum per tot cauſas & concauſas tranſit ſuæ ſeriei ſic annexas, vt quod Deus vult, aut permittit, fiat; quod autem volumus nos, nequaquam,niſi ſic ipſe ſtatuerit. Proculdubio enim fame peribimus, niſi agricultura, & paſtoralis, & venatio cibos præparauerit. Succedit tamen, vt nec iſta ſatis proſint. Quod autem per accidens tam occultum eſt, extra artem prouidentiámque hominis eſt, non autem Dei. Fac tu quod homo. cætera curæ ſunt Deo, qui vt S.Ambroſ.ait diligentibus adeſt, negligentibus abeſt.

Præterea nos hic contra cæleſtes efficientias præſtamus remedia, non contra totam fati ſeriem ſubſtantiámque. idcirco non omnia remedia proſunt omnibus & ſemper.

Adde quod, qui fatum vitare cupit cauſalibus reſiſtendo rebus, nihil cogitans per negligentiam, aut impietatem, de fati authore,

is

is per quam ſugit viam incurrit. Sic Laius fato per necem Oedipi filij, & Aſtyages Cyri nepotis criminosè reniti ſe poſſe putarunt. Plotinus autem & Vaiuoda propria ſcientia, ſpreto forſan numine. Propterea nil mirum, ſi remedia caſſa vanáque abiere. Hoc idem ſæpe in prophetiis declarat Deus. Rex enim Amaſias in medicorum arte confiſus, & non in Deo, ſcribitur non euaſiſſe. Similiter Sedecias, & alij reges Iuda, & Iſraël, corruerunt, dum propriis remediis innitentes prophetarum ex parte Dei monita neglexerunt. Nec Lucifer, nec Adam, nec alius quiſquam eo cadit, quia prædeſtinatur ad caſum, alioquin iudicati, non iudicandi naſceremur, ait S. Proſper reſpondens Fauſto: ſed qui diuinis mandatis præuiſi ſunt obſtinatè non obtemperaturi. Idem dixit Iupiter apud Homerum, Odyſſeæ primo.

O facinus! mortale genus nos numina primum
Incuſat, fontémque putat, cauſámque malorum
Quæ veniunt. Sua ſed pereunt ob facta nefanda
Cum præter fatum ſibi ſponte incommoda quærunt.

Prudentia ergo noſtra cum ſuis remediis hic enarratis ſuppoſita diuinæ prudentiæ, non autem oppoſita, qualis eſt pſeudopoliticorum, ac pſeudophiloſophorum, vim effugit fatalem.

Palàm eſt etiam, quòd prædicti ſapientes non omnia impedimenta malis euentibus parauerunt, quæ humana poteſt excogitare prudentia.

Electiones ad captandos influxus proſperos in libro ſecundo tradimus: hic ad malos quantum fas eſt effugiendos conſiderauimus. Vt verum ſit, quod ſapiens vtitur aſtris, vt Albertus: ſenſualis ſeruit aſtris, vt Nero: ſanctus dominatur, vt Ioſue.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE